

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 00945

DI GOLDENÉ PAVE

Moshe Leib Halpern

*Permanent preservation of this book was made possible by
Morris & Thelma Feller*

FUNDING FOR THE CORE COLLECTION OF YIDDISH LITERATURE
WAS MADE POSSIBLE IN PART BY A GRANT FROM THE
DAVID AND BARBARA B. HIRSCHHORN FOUNDATION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

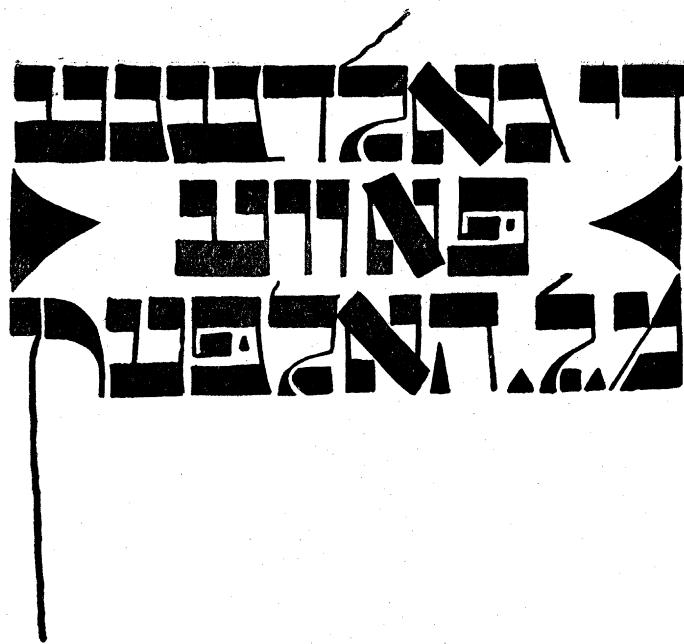
The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ମୁଖ ରୂପ ଚିତ୍ରଣ
1922 ମେନ୍ଦର
ପାଠୀଙ୍କ. ଫ.

פָּנָוּ
נְרוּפָן אִידִיש
הַקָּדוֹשָׁתָן

שיר-השירים

אוֹן דָא אַיְזָדָם לְוַד פּוֹן אַלְעַלְעַדְרָעַ.
אַיְזָנָהוֹב זִינְגָנוּ גַעֲוָעַן דְרֵיַיְרִידְרָעַ :
איַינְעַר מִיטַפָּאָר' חַלְוָמַטַע אַיְזָנָן,
איַינְעַר וּוְיַאֲדַעַנְעַר בְּוּיַם אַגְעַוְנְטָרַע,
אוֹן איַינְעַר וּוְאָס אַיְזָאָרְמָגְנָעָנְגָנוּן מִיטַע קָאָפַ אַרְוָנְטָרַע.
הָאָט דָעַר מִיטַפָּאָר' חַלְוָמַטַע אַיְזָנָן
גַעֲנוּמוֹעַן פָאָר זָוַד דַיְ לְבָנָה ;
הָאָט פָאָרְנוּמוֹעַן דַי זָוַן דָעַר גַעֲנוּמוֹעַר ;
אוֹן גַעֲלַיְבָן פָאָר דָעַם מִיטַע קָאָפַ אַרְוָנְטָרַע — דַי פִינְסְטָרְנִישׁ.
הָאָט עַר זִיד צָעוֹיְינַט מִיטַע אַגְרוּס גַעֲוָיַן .
הָאָט דָאָס אַוְיְגָעְוָעַקְטַפַע זָוַן אַיְבָּקָן שְׁלָאָפַ
קָאָלְיְבָּאָבַי דָעַם פִילְאָזָאָתַ
הָאָט עַר אַגְעַצְנוֹדַן זָוַן לְאַמְטָרַעַן
אוֹן גַעֲפָאָרְשָׁט אַזְוַיְ לְאָגָן בָא דָעַם גַעֲנָגַן פּוֹן דַי שְׁטָרַן ,
בֵין עַר הָאָט אַרְיִינְגְּעַקְרִיצְט אַיְזָן זָוַן וּוְאַנְדָרְלִיכַן חַכְמָה-דְשָׁתִיַן
אוֹרְגַעַץ דָאָ, דָאָרְטַט, נִישְׁטַט וּוְיַט, פּוֹן אַוְמָעַטָוּם —
אוֹיפַ דָעַם וּוְעַגַּן, וּאָס אַיְזָנְשַׁט גַלְיַיךְ אַזְוַן נִישְׁטַט קְרוּם . . .
וַיְצַטְטַ עַמְיוֹז וּוְאָס מִיטַע אַיְזָנְשַׁט עַפְעַם נִישְׁטַט דָאָס . . .
אוֹן עַר וּוְיַינְטַ, וּוְיַלְעַר וּוְיַסְטַ אַלְיַוְן נִישְׁטַט פָאָרוּאָס . . .
אוֹן זִינְטַ דַעְמָאָלַט — וּוְיַעַן קָעַן נִישְׁטַט צִיְלוֹן אוֹיפַז קָאָפַ דַי הָאָרַחַן,
קָעַן מִעַן נִישְׁטַט צִיְלוֹן דַי יַאָרַחַן
אוֹן דָעַר מִיטַע קָאָפַ אַרְוָנְטָרַע בְלְאַנְדוֹשְׁעַט אַרְוָם אַיְן דָעַר פִינְסְטָרְנִישׁ
אַזְוַיְ וּוְיַיְלָעַמְאָל מִיטַע זָוַן גַעֲוָיַן ,

אוֹ מֵיר, דִּיחָמְמִים פָּוּ דַעַר וּוּלְטַם, וְוָאָס הָעָרָוּ אִים וּוַיְינָנוּ.
 דְּרֵיְיעַו זַיְד דַּי לְאַמְתָּעָרְנָס אֲרוּם דַעַם חַכְמָה-שְׁטָיוִין
 אוֹן מֵיר לְעַרְנָנוּ זַיְד בֵּין אֵין טְוִיט אַרְיוֹן, אַיְבָּרְלִיְעָנָנוּ
 אָז עַרְגָּעָץ דָּא — דָאָרֶט — נִישְׁתָּוּוּיָט — פָּוּ אַוְמָעָטָם . . .
 אַוְיָה דַעַם וּוּגַן, וְוָאָס אֵיזָנִישְׁתָּוּנְלִיָּד אָוּן נִישְׁתָּוּקָרְוּם . . .
 זַוְצָט עַמְּיָץ וְוָאָס מִיט אִים אֵיזָעְפָּעָס נִישְׁתָּוּדָם . . .
 אוֹן עַר וּוַיְינָט, וּוַיְיל עַר וּוַיְיסָט אַלְיוֹן נִישְׁתָּוּפָאָרְוּאָס . . .

דעָר פּוִינְגֵּל

קומט צויגין אַ פּוִינְגֵּל מיט אַ קּוֹלְיָעַ אָונְטָעֶרְןַז פְּלִינְגֵּל
אוֹן פְּרֻעָנְטַ פְּאָרוּוֹאָס אַיךְ הָאַלְטַ דִּי טִיר אַוִּיפְּןַ רִינְגֵּן.
עַנְטָפְּעָר אַיךְ אִים, אַז פְּאָרְןַז טּוּעָר
שְׁטִיעָנוֹ גּוֹלְנִים אַוִּיפְּ דָעַר לְזֹועָר,
וּוְאָס וּוְילְן אַוִּיסְכָּאָפְּן דָּאָס שְׁטִיקְלַ קָעָן,
וּוְאָס אַיךְ הָאַלְטַ בְּהָאַלְטַ אָונְטָעֶרְןַז גּוֹעָם.

וּוְיִינְטַ דָעַר פּוִינְגֵּל דָוְרְכֵּן שְׁלִימְלַ-לְּעַבְּעָלֵן
אוֹן דָעַרְצִילְטַ מִיר, אַז עָר אַיז מִין בְּרוּדָעַר מַעְכְּלֵן,
אוֹן זָאנְטַ, אַז אַיךְ חָאָב נִישְׁתַּחֲוֵן בְּאַגְּרִיףַ
וּוְעָר הָאָטַ גּוֹלְיִיטַן אַוִּיפְּ דָעַר שִׂיחַ,
וּוְאָס הָאָטַ גּוֹלְיִיטַן אַרְיוּבְּרָגְעַבְּרָאָכְטַ אַהֲעַ.
אוֹיפְּןַ קְוִימְעָן — זָאנְטַ עָר — גּוֹקְוּמְעָן אַיז עָר.
וְאַיךְ דָאָד שְׁוִין, וּוְאָס דָעַר פּוִינְגֵּל אַיז אַוִּיסְןַן,
לְאַז אַיךְ אִים טְאַקְעַ שְׁטִיעָנוֹ אַיז דָרְיוֹסְן.
דָעַרְווֹיְל אַבְּעַר, וְוְעַס מַאֲכַטַּ זִיד אַ זָאָר,
בְּאַשְׁלִים אַיךְ בָּא זִיד צַו זְיוּן אַוִּותַ דָעַר וּזָאָר,
אוֹן אַיךְ שְׁטוֹפַ אַרְנוֹטָעֶר מִין שְׁטִיקְלַ קָעָן
נַאֲרַטְ טִיפְעָר אָונְטָעֶר מִין גּוֹעָם.
מַאֲכַטַּ דָעַר פּוִינְגֵּל, וְוְעַס מִין בְּרוּדָעַר מַעְכְּלֵן,
מִיט אַ פְּלִינְגֵּל אַיבְּעַר דִּי אַוִּינְגַּן אַ דְעַכְלֵן

און ער שרײַט דורך'ן שאָלומֶל-לעכָל אַרְיוֹן,
 אָז אָווִי זָאֵל דָּאָס מָוֵל אִים לִיכְטִיךְ זַיְוָן.
 וַיַּעֲרֵה האָט גַּעַזְוָן דָּאָס שְׁטִיךְ קָעָן, וַיַּאֲסֵם אַיְדַּה האָבָּאָב.
 אָז אָז ער וּועט דערפֿאָר מִיר שְׁפָאָלָטָן דָּעַם קָאָפָּא.
 זַע אַיְדַּה דָּאָר שְׂזָוָן, אָז סַע וּוּעָרָט נִישְׁתַּחַת פְּרִיְּלָאָד,
 רַוְשָׁ אַיְדַּה זַיְד צָוֵם טִיר פָּאָמָעָלָאָד
 מִיטָּמִין בְּעַנְקָל אָזָן מִיטָּזָן קָעָן.
 וַיַּאֲסֵם אַיְדַּה הִיטָּאָס אִים אָוְנְטָעָר מִין גַּעַזְוָן
 אָז אַיְדַּה מָאָד נִישְׁתַּחַת חַלְילָה קִיְּזָן גַּעַוָּאָלָט,
 נַאֲר אַיְדַּה פְּרָעָג אִים גַּלְאָטְ-אָזָוָן, צַי סָאַזְקָאָלָט.
 עַנְטָפְעָרָט ער מִיר, אָז בִּיְדָע אָוִיעָרָן
 זַיְנָעָן בַּיְיָ אִים אָפְגַּעַפְרוֹיָן,
 אָז ער שְׁוּעָרָט מִיר דָּאָבִי מִיט אַגְּרוּס גַּעַוָּיָן,
 אָז ער השְׁאָט אַיְזָן שְׁלָאָפָּא באָז זַיְד אַלְיָוָן
 אָוִיפְגַּעַנְעָסָן דָּעַם פָּוָס, וַיַּאֲסֵם אִים פָּעָלָט,
 אָז וּועַן אַיְדַּה לָאָז אִים אַרְיוֹן וּוּאָלָט ער מָעַר דָּעַצְיוֹלָט.
 פָּאָרְשָׁטִיטָא זַיְד, דָּרְהָעָרָט דָּאָס וּוּאָרטָן: גַּעַנְעָסן, —
 האָב אַיְדַּה זַיְד דָּרְשָׁרָאָקָן. שַׁוְעָר נִישְׁתַּחַת פָּאָרְגָּעָסָן
 אָפְצָוְהִיטָּוּן דָּאָס שְׁטִיךְ קָעָן,
 וַיַּאֲסֵם אַיְדַּה הַאָלָט בָּאַהֲאָלָטָן אָוְנְטָעָר מִין גַּעַזְוָן.
 נַאֲר אַבָּי אַיְדַּה נִיב אַטָּאָפָּא אָז סָאַזְקָאָלָט,
 אָזָוָן דָּאָר שְׂזָוָן וּוּידָעָר קִיְּזָן זַאְגָּן נִשְׁתַּחַתָּא.
 מָאָר אַיְדַּה אַפְּאָרְשָׁלָאָג, מִיר זָאֵלָן פְּרוּבָיוֹן
 וּוּעַר עַס וּוּעַט דִּי גַּעַדְלָאָד פָּאָרְלִיוֹן:
 צַי אַיְדַּה, אָזָן מִין אִיְינָן הַוַּיְזָן באָמָר,
 צַי ער, אָזָן דָּרוּיסָן הַינְטָעָר דָּעַר טִיר

ס'איין, דאכט זיך, טשייקאנווע איזוינס צו דערגין,
 אפיילו — זאג איזו — פאר זיך אליין.
 און איזו איזו עם טאקע זינט רעמאַלט געלביבן.
 אונ הײַנט איזו שיוו אָוועַך אָיאָר זיבּוּן,
 שריין אִיך גוטמאָרנו צו אִים דורך'ן טיר,
 שרײַיט ער צוֹרֶיך אַנְטוּיאָר צוּ מֵיר.
 בעט אִיך זיך : ברודערקע, לאָז מֵיר אַרוּסִים, —
 זאנט ער : לאָז מֵיד אַרְיוֹן אַיז הוּוּן.
 ווֹיַם אִיך דָּאָר אָבָּעָר ווֹאָס ער אַיז אָוִיסִין,
 לאָז אִיך אִים ווֹיַמְעַר שְׁמִין אַיז דָּרוּיסִין.
 פֿרְעָנְט ער מֵיד ווֹעֲגָנוּ דָּעַם שְׁטִיכְל קָעָן,
 ווֹאָס אִיך הִית עַם אַונְטָעָר מֵין גַּעֲזָעָם.
 דערשְׁרָעָע אִיך זיך, נִיב אִיך אָטָפּ אַיז עַם דָּא.
 אַיז דָּאָר שְׁוֹין ווֹידָעָר קִיּוֹן זָאָג נִישְׁטָא.

דער מאן זאגט אן

לעמאָנעישען, חנה-מירל, — דאס הארץ
פֿאָרגנעם ניט מיט זיך צו נעמען.
דאס אומגליך אויף יונדר זויט איז גרויס
אוון אָז אַ הארץ וועט דיך גאנשישט קלעמען
חנה-מירל.

אַ סוויכל פֿעלְעַז קענסטו דיך קויפּוֹן דארט
אוון אויך אַנדערע גַּאֲרָדְעָרָאַבָּע,
נאָר האַנטִיכְבָּר — זַיְהַ קְוִיֵּףּ בְּעַמְּרַדָּא.
דארט זוינגען זַיְהַ פֿראָסְטָע אָזֶן גַּרְאָכָע,
חנה-מירל.

אוון מע טאָר זַיְהַ נִישְׁתְּ נַצְּוֹן, זַעַן מען ווינטַן,
די אַוְנוֹן וווערְנוֹ נַשְׁׂוֹאָלְן,
אוון דִּינְגַּע אַמְּאַלְיִקְעַ שְׁוֹנָאִים אַיְן דַּעַר הַיּוֹם
דיך צו זַעַן אַזְוֹי — וּוֹאַלְטַן אַנְגְּעָקוֹאָלְן,
חנה-מירל.

אוון ווינגען מוֹזָן דארט אַלְעַ אַצְּינָר, —
פֿרְעָג בַּיְהַ דַּעַר מְוֻמָּעַ הַאֲרָע —
זַיְהַ זָּאנְטַן, אָזֶן אַ פְּרוּי ווֹאָס ווֹיְנַט דַּעַר נִישְׁתְּ
פִּירְטַן זַיךְ נִישְׁתְּ לְוִוְּתַ דַּעַר מַאֲדָע,
חנה-מירל.

נאר פֿאָרגעַס אֹוֵיד נִישְׁטָט, אֹיךְ בּעַט דִּיר, אֹזֶן מִיר,
דיַיְנוּ לִיבָּן אַהֲרֹןְנִיסֶּל.
בְּאַשְׁרַיְבָּ מִיר דָּאָס אָוְמְגָלִיךְ אַקְוָרָאַט,
אֹיךְ וּוֹילְ אֹוֵיד פֿאָרגְעַנְגָּן אַכְּבִּיסֶּל,
חַנְהַדְמִירֶל.

אוֹו לְעַמְּאַנְעַשְׁעַט דָּאָס לְיוֹלְקָעַלְעָ אֹוֵיד, —
אוֹ דָעַם זָאַלְסָטָו גַּאֲרַנִּישְׁטָט קְוֹמָעָן.
אֹיךְ וּוֹעַל דָּאָרְ מִיטָּ אַלְעָ מִינְעָ פֿרִינְט
צָוָם שַׂיְףְ דִיר בְּרַעֲנָגָן בְּלוֹמָעָן,
חַנְהַדְמִירֶל.

אוֹו עַס אוֹיז דָאָרְ נִישְׁטָט שָׁעָן, אֹזֶן אֹיךְ זָאַל דִיר
מִיטָּ בְּלוֹמָעָן גַּיְוָן אַנְטְּקָעָן.
אוֹן דָו זָאַלְסָטָ נִישְׁטָהָאָבוֹן קִיְיָן זָאַר גַּעֲבָרָאַכְט
פֿוֹן דָאַרְטָן — — — פֿוֹן מִינְעַטְוּוֹעָן — — —
חַנְהַדְמִירֶל, — — —

וְלֹאַטְשָׁאוּ, מִיּוֹן הַיּוֹם

א וְלֹאַטְשָׁאוּ, דֹ, מִיּוֹן הַיּוֹם, מִיּוֹן שְׂמָאֵת
 מִיטֶ דִיוֹן קְלוּסְטוּרְשְׁפִיעַ אָנוֹ שָׁוֹל אָנוֹ בָּאָד.
 אָנוֹ מִיטֶ דִיוֹנָעַ זִיצְעָרְקָעַ אֲוִיפָעַ מַאֲרָק
 אָנוֹ מִיטֶ דִיוֹנָעַ אַיְלָאָד וּוְאָסֶ רִיְסָן זִיד אָפֶ
 וְוִי הִינְתָ אַוִוָה דָעַם פּוּעָר וּוְאָסֶ קְוָמָט אַרְאָפֶ
 מִיטֶ אַקְוִישָׁל אַיְיָעָרְפָעַ סָאַסְאָוָעַרְבָּאָרְגָעַ —
 וְוִי דָאָס לְעָבָנו אַיְזָנְפּוּלִינְגָן וּוְאַכְטָ אַוִוָה אַיְזָנְמָיר
 מִיּוֹן אַרְעָם בִּיסְלָבְעַנְקְשָׁאָפָט צָו דִיר, —
 מִיּוֹן הַיּוֹם, מִיּוֹן וְלֹאַטְשָׁאוּ.

נָאָר אָז אַיךְ דָעַרְמָאָז וִיד פָאַרְבָּעַנְקְטָעַרְחִיִּיט
 אָז דָעַם נָגִיד רַאַפְעַפְאָרָט, וְוִי עָר גִּוִּיט
 מִיטֶ זִיּוֹן גְּרָאָבָן בּוּיד אָז שָׁוֹל אָרְיוֹן,
 אָנוֹ אָז שָׁאַיָּעַ הַיְלָעָלָם, דָעַם פְּרוּמָאָק,
 וּוְאָסֶ וּוְאָלָט וְוִי אַחֲזָר אָז אַזָּק
 פָּאַרְקוּיָפָט אָפְילָו דַי זָוָן מִיטֶ אַיר שִׁיוֹן —
 אַיְזָנָס גְּעַנְגָעַס וְאַל אַוִיסְגָּיָו אַיְזָנְמָיר,
 אַזְוָיָו וְוִי אַלְכָטָמָן, מִיּוֹן בּוּנְקְשָׁאָפָט צָו דִיר, —
 מִיּוֹן הַיּוֹם, מִיּוֹן וְלֹאַטְשָׁאוּ,

וועי דערציזילט זיך די מעשה פון יונגעם פראנט:
ער האט אײַינמאָל פֿאָרנְאָכְט אָזֶוּ לְאָנֶג נְאָכְָאָנֶג
געזען מלאָכִים אָרוֹם דער ווּן.

בּוּז סֻעְתָּאָט אִים אַשְׁבָּוּר, אַגְּנוּ מִיט אַהֲקָמ
אָזֶאָזֶן פֿאָרְפָּאָר גַּעַטְאָן אָוְנְטָעָרְדָּן פֿרְאָקָן.
אוּ רְאֵין גַּעַבָּאָר שִׂיעָר נִישְׁתָּאָרְבָּוּן דְּעָרְפָּוּן —
דָּעָר גְּנוּ מִיט דָּעָר הָאָק אָזֶוּ מִין שְׁנָאָה אָין מִיר
צָוְמִין זְוִידָן, אוּזֶוּ אִים צְוִילְבָּאָזֶק צָוְדָּר,
מִין הַיּוֹם, מִין זְלָאָטְשָׁאָוֹן.

דייַן עָרְד אָזֶן אָזֶן עָדוֹת, אָזֶן אַיד טְרָאָכְט נִישְׁתָּאָזֶן.
וועיַן מִין זְוִידָן וְיִדְעָה האָט כְּמִין קְאָמְעָן פּוּן הוּאָזֶן
אָרוּסְגַּעַשְׁטָעָלָט מִיט דָּעָר פֿאָלְצִיָּן,
הָאָט כְּמִין בְּאָכָע אָזֶן דָּעָר בְּרוּיטָן מִיט דִי פִּים
גַּעַשְׁמִיכְלָט שִׂיעָר אָזֶוּ הָאַנְיקְּזָוִים,
וועיַן אַשְׁקָטָע וְוָאָס שְׁטוּיטָן צְוִישָׁן זְעַלְגָּעָר צְוּוֹיָי
אוּ פֿאָרְשָׁאָלָטָן זָאָל וּוּרָעָן מִין שְׁנָאָה אָין מִיר,
וְוָאָס הָאָט מִיד דָּעְרָאָנְטָן אוּ אַיר אָזֶן אָזֶן דִּיר,
מִין הַיּוֹם, מִין זְלָאָטְשָׁאָוֹן.

וועי אַ קְוּפְּקָעַלְעַע נְאָקָעַטָּע אַירָן אַינְן בָּאָד
אָרוֹם אַ פֿעְבָּרְיָוּן, הָאָט מְעַן אָזֶן רָאָד
גַּעַשְׁפָּאָלָט דִּי קָעָפָּע אָזֶן דִּי בְּעָרָד זְיךָ גַּעַנְגָּלָעָט
אָרוֹם דִּי אָרוּסְגַּעַוּוֹפֿאָרְפָּעָנָע פֿאָק
אוּזֶן שְׁמָאָטָעָם אוּזֶן בְּעַבְעַבְעָם אָזֶן זְעָק
אוּזֶן אָרוֹם דָּעָם צְעַבְרָאָכְעָנָם שְׁטִיקָל בְּעַט —
מִין מְאָמָע וּוּינָט נָאָד אִיצְטָעָר אָזֶן מִיר,
וועי דְּעַמְאָלָט אָוְנְטָעָר דִּיּוֹן הִימְלָאָן דִּיר,
מִין הַיּוֹם, מִין זְלָאָטְשָׁאָוֹן.

נאר וואנדערלאָר איז דאָר אונגעַר וועלט.
 מיט אָ פערד אָוּן וואָנוּ אַיבָּעָר אָ פָּעָלָר
 שלעפְּט מעַן זִיד אַרְוִים צוֹ דָעָר באָן,
 וואָס פְּלוּיט ווי אַשְׁר אַיבָּעָר פָּעָלָר אַוּעָם,
 בֵּין זַי בְּרוּינְגַּט אַוְּפָּאַשְׁפָּעָט אָ שִׁיפְּ מִיט אָ צְוּוַיְשָׂנְדָעַל,
 וואָס פִּירְט אַרְבָּעָר קִיּוֹן נְוִיָּאָרָק דָּאָנְטָאָו —
 אַיז דָּאָס טָאָקָעַ דַּי אַיְנְצִיקָּעַ טָרְיוֹסָט כָּאַטְשָׁ פָּאָר מִיר,
 וואָס מעַן וועַט מַוְּךָ נִשְׁתָּבָאָרָאָבוֹ אַין דַּיר, —
 מיין הַיּוֹם, מיין זְלָאַטְשָׁאָו.

די באַלַּאֲדָע פֿוֹן דָּעַם לְעַמְבָּרְגָּעֶר דִּיטְשָׁ

מ'עט נישט נמען דאס זואָס איז נישטַאַ —
האָט דער פֿעַטֶּר גַּעֲזָגֶט, מיט דֵי אָוֹן צָום דֵיל.
(געחאָט שווין צָום דְּרוּטָן מַאֲלָאָן גַּעֲזָעַצְטָן דְּרַעְמַאלְטָן)
די מומע האָט גַּעֲזָוַיָּינָט אַין דער שטיַּל.

ווען אַבעָר דער סָוחָר, דער לְעַמְבָּרְגָּעֶר דִּיטְשָׁ,
אי מיט דָעַם באַאמְטָנוּן גַּעֲקָומָעָן צָנוֹין —
האָט די מומע שְׂיעָר ווי פֿוֹן זַיְנָעָן אַראָפָּה
ויך צָעַלְאָכָט אָוִיפָּן קוֹל, אַין מִיטָּנוּ גַּעֲזָוַיָּין.
אָן אַמְתָּע צִיבָּעָלָע האָט אַרוֹיסָגַעַשְׁלַעַפְט
דער באַאמְטָעָר, בַּיּוֹם פֿעַטֶּר פֿוֹן ווּעַסְטַלְטָאָשׁ.
דער דִּיטְשָׁ אַיז צָוְמָעָשָׁט גַּעֲוָאָרָעָן רְוִיט —
אוֹן נַאֲכָדָעָם שְׂיוּרְדָּנִישָׁט נְרוּ ווי אַשׁ.

ר'האָט אָפִילְוֹן דָּאָבָּי אַזְּגָן גַּעֲטָמָן
אוֹיפָּה דִּיטְשָׁיְשָׁ מַאֲקָע — דָס אִיסְטָן דָאָר גַּעֲמָאַיָּן.
נַאֲרָדָר דער פֿעַטֶּר (אַיך הָאָבָּדָס אַלְיוֹן גַּעֲהָרָט)
האָט גַּעֲהַיָּיסָן ויך קַוְשָׁן אַין פּוֹפִיקָן אַרְיָין.

גַּעֲוָאָונְדָרָט האָט מִיד בְּלוֹזָן דָּאָבָּי,
וּזְאָס דער פֿעַטֶּר אַיז אָפִילְוֹן אַין בָּעַם נִישְׁט גַּעֲוּוֹן.
אַדוֹרָבָה — אַמְּלָאָךְ פֿוֹן חִימָל
וּוְאַלְטָן רְוָאִיקָעָר נִישְׁט אַרוֹיסָגַעַשְׁלַעַפְט.

נאר דער דייטש (בעת עם האט זיך דער פטען'ר
דאס וועסטל צוקנעלט) האט נאר אליז געווארט.
אבער נישט נאר צוקנעלט האט זיך דער פטען'ר,
נאָר ער האט אויך דעם טוּתְּקָה בַּאֲרְשָׁאָרֶט.

דער דייטש איז שווין דעםאלט געשטאנען בײַם טיר,
מייטאָמָּל אבער האט ער זיך אומגעערט —
און אַ זעַז געטאָן מיר מיט אַ פֿום אַיִּין בַּיִּיכָּל —
כִּבְּין געוזַן אַיִּין הוֹילֵן העמְלָה, אוֹיפָּה דַּרְעָדָה.
פארשטייט זיך, אַז אַיך האָב זיך פַּאֲרְקִיכְטָ —
און דַּי מומע האט אַנְגַּעַמְאָכָּט אַ גַּעַוְאָלָד.
נאָר דעםאלט האט שווין דער דייטש זוּן טוּסְטָעָר
אַרוֹיסְנַעַכָּפָט פֿוֹן אַונְטָעָרָן שְׁפָאָלָט.

און אַ גַּאנְצָן זַיְלְבָּעָרְנָעָם רַאֲנִישָׂה האט ער
איַן הענטָל מיט אַרְיוֹנָגְעַדְרִיקָט,
דַּערְנָאָד האט דער פַּעַטָּר אִים, מיט אַ שְׁטִיקָה האַלְּזָ
גַּעַוְיָין דַּי טִיר, אַוּן אַרְוֹסְגַּעַשְׂקָט.

און מיר האט ער אוֹיפָּה דַּי הענט גַּעַנוּמָעָן —
און אַיִּינְגַּעַשְׁטִילָט האט ער מיר מיט דעם —
וְאַסְטָרְהָאָט צְוֹנוֹזָאנָט, אַז עַרְנָמָט מיר מיט
צָוָם רַבִּיָּה, אוֹיפָּה יְוָמָטוֹב מַעֲרְצִישָׁם.

און ער האט מיך טאָקָע מִיטְגָּעָנוּמוֹן, —
אַיך גַּעַרְעָנָק אַפְּילָו ווּיְמַהְאָט אַין פַּעַלָּד
(וּוֹעֵן דַּי מַאֲרְגָּנָזָן אַיִּין אוֹיפָּגְעַנְגָּנָגָן)

צָוָדָוָנָעָן זיך אַפְּגָעָשְׁטָעָלָט.

דעם רביז פון דעמאָלט — ווי דורך אַ וואָלְקוֹן

קומט מיר שוין אויס אַים אַצינֶר צו זען.
נאר דער פֿעטער, אונ דעם לֻםבערגער דייטש,
געדענען אַיך, ווי היינט וואָלט דאס געווען.

אונ דאָכט זיך, אַוווק פון דער הײַם שוין אַ בחור

אונ שווין אַ יאָר פֿופֿצֵן אַז אַיך בֵּין דָא. —

דאָרָאָ מיר דאָך קְלָאָר זְיוֹן, אַז קוַינְעָר פָּון זְיוֹן
אייז היינט שוין מאָר אַוְיףּ דער וועלט נישטָאַ.

פֿונְדְּעַסְטְּוֹעַן — ווי טַאֲקָעַ דער נאר
וואָלְלוֹט אַ שְׁטוֹפּ גַּעַטָּאָן מִיר אַיְתְּלִיכְסּ מַאְלָה.

אוֹן אַנְדְּעַרְעַר לְאָכְטַ בְּאַטְשַׁ שְׂטִילְעָרְהִיט —

אַיך חִירְזָעַ אַזְוִי ווי אַ פֿערְד אַוְיףּ קְוּלָּה.

נאָר ס'איַן מַאְדָּנוּ טַאֲקָעַ — אַ דיַּיטְשַׁ קְוָמַט גַּעַמְעַן

אלְצִידְגָּן ווָאָס ס'איַן דָּא אַין הוֹן,

אונ דער סּוֹפּ אַיז אַז נִשְׁתַּת נָאָר גַּעַמְעַט עַר גַּאנְדִּישְׁטַ —

נאָר מַעַן גַּעַמְעַט נָאָר בֵּין אַים אַ רְאַנְיִישְׁ אַרוֹיִם.

די מַוְעַד האָט באַשְׁטַעלְטַ בְּיַם פֿעַטְעַר

אַ הִיטְלָעַ, אַיְן שָׁוֵל אַרְיוֹן.

דָּאָס אַלְטַע צְעַפְּאַלְטַ זְיךָ שְׂוִין — האָט זַי גַּעַזְגַּט —

עַם האַלְטַ זְיךָ קוֹיָם אַוְיףּ קְאָפּ נָאָר אַיז.

דער פֿעַטְעַר אַבָּער האָט אַיר גַּעַנְטַפְּעַרְט

אוֹן בֵּין אַ יְתּוֹם גַּעַמְעַן אַיז אַ זְינָדָה,

אונ דער האָט דָאָר דער דיַּיטְשַׁ דַּעַם רְאַנְיִישְׁ בְּפֶרְוּשְׁ

איַבְּעַהְנְעַלְאָזָן פָּרַעַזְ קִינְרָה.

און כדי איך זאל גלייבן, האט ער געוויזן
ווע ער באהאלט אים איזן קעשענע פאָר מיר.

און אַ גַּלְדָּעֵנָע יַאֲרִמּוֹלְקָע צוֹגְנוֹזָאנָט —
וואָס אַיְך וּוְאַרְטַּנָּאָרְטַּן תַּאֲקָע בֵּין הַיּוֹנֶת אַוְיפָּ אַיְך.

נאָר אַ וּוְאַרְיִםַּס האָבָן מִיר דֻּעְמָאַלְט גַּעַחַאַט
אָזּוּי וּוְיַשְׁבָּת, מִיטַּפְּלִישָׂ אָזּוּן יוֹידָ.
און אַיְוח פִּיהְוָאַרְיִיםַּס האָט מַעַן מִיר מִיטְגַּעַנְעָבָן
אַ נְ‍אָשָׁן אַוְיפָּ אַ בִּינְלָן אַוְיךָ.

און אָז אַיְך האָב נַאֲכְדָּעַם גַּאֲטָט גַּעַבְעַטָּן,
דעָר דִּיְתְּשׁ זַאֲלְ קַוְעַן נַאֲכָמָאָגָּ.
הָאָט דַּעַר פַּעַטָּעָר פַּאֲרָהְיִבְּן דַּי אַוְינָן צָוָם בַּאֲלָמָן
און נַאֲכָנְעָזָאנָט אַמְּן אַוְיפָּ' קָוָל.

מיין זיידע

צי זיינען טאלאע דא מלאכימ, ווי מען גלויבט בי מונטשן?
 דער, וואס דויבט דעם לעצמו אטעם צו,
 אויז זיכער נישט קיין מלאר;
 נאך זאל שווין זיוין, אzo ס'אייז א פראסטער ווינט,
 וואס פלייט מיט אים אוווק ווער וויסט וואו ערניג.
 מיין זיידענס לעצמו אטעם אבער
 (קויים איך פראכט פון אים)
 דערזע איך איז א הונט,
 וואס שמעקט ארום דאס קעפל פון א העירינגע אויפֿן מיסט.
 אוון עם האלפט מיר נישט, וואס איך פראמאך די אוינז
 אוון רעד מיר איין, אzo ס'אייז א משונעתה.
 די שרעך איין מיר מאלט אום דעם הונט אוז,
 ווי ער וואלט קלאר געווען פאראוואס איך ציטער
 בעת איך האלט די הענט בייס הארצן מיינען — — —
 איך ביז געווען א קינד קויים א יאך פינעפֿ דעמאלאט,
 ווען כ'חאָב
 ביום זיידן איז א קראם פון אלדענסנטס,
 א העירינגע צונען'גב'עט.
 האָב איך דעם העירינגע צונענדיקט
 צום הארץ צום נאקלעטן פון אונטערן העמדל —

ער זאל נישט אפֿשטיין.
 עס האט דער זידען מיר געקענט איזו ווי אלעמאָל
 אַ קנייף טאָן אונטער'ן הועלזֿן, און דערזען,
 און צונעמען צורייך — —
 און מײַנע האָבּוֹן דֶּאָר געווארט אויף דעם,
 ווי אויף משיח'ן
 אין הויז —
 בִּים קָלְטָן אַיּוֹן. — —
 נָאָר אַיצְצָט — אָז אַיבָּעָד צוֹוָאנְצִיךְ יָאָר
 אַיְזָן שְׁוִין אָוּעָךְ זִינְטָן דָּעְמָאָלְטָן,
 אַיְזָן אָז אַ וַיְיַמְּנַעַשׂ מִיטָּן בָּאָזָן שְׁוִיפָּצָן צָוְפָּאָרָן
 טִילְתָּמִיד אָפְּ פָּוּן דָּאָרָטָן, וַיְאָזְהַן אַיְדָן בָּעֵנְקָ צְרוּרָן;
 אַיְזָן אָז מִיר דָּאָכְטָן זִיךְ אָוִיסָן בִּים פָּעֲנְסָטָעָר דָּאָן,
 אָז אויף דעם ווְאָלְקָן אַוְיבָּן, וּוְאָס אַיְדָן וְעַן,
 זִיכְזָן אָטְמָעָם כָּלְ המִינְיָם,
 אַנְגָּעָפָאָלָטָן, ווי חַסְדִּים, אויף אַ פָּוָר,
 וּוְאָס פָּאָרָן אַיְבָּעָרִיּוֹם-טוֹבָן'
 צָוְזִיעָר דְּבִיּוֹן
 אַיְזָן דֶּאָר רַב זִינְגָּלָן טַשָּׁאָרָנָן בָּאָרָאָחָאי,
 מִיְּזָן מַאְמָעָס מַטָּעָן (ווי קָאָרָגָן ער אַיְזָן גַּעַוּעַן),
 אַ זִּידָעָ מִיר ;
 מעָג דֶּאָר בָּאָנְגָּן טָאָן מִיר
 זִיכְזָן לְעַצְמָן אָטְמָעָם אַיְזָן אַ הַונְטָן צָוְזָעָן.
 אַיְזָן אָז דֶּאָר הַונְטָן שְׁטָרָעָטָן אָוִיסָן דַּעַם חַאָלָן זִיכְזָעָם
 אַיְזָן ווְיַיְנַט אַרְיוֹף צָוְדָעָר לְבָנָה,
 וּוְאָס באַשְׁיַנְטָן דַּעַם ווְאָלְקָן,
 מעָג דֶּאָר בָּאָנְגָּן טָאָן מִיר (כָּאָטָש אָוּמָעָטָם אַיְזָן ווְעַלְתָּן).
 אַוְיבָּן אַבָּעָר שְׁוּעָבָטָן מַעַן דֶּאָר

הויך איבער אלע פינסטערנישן פון דער נאכט
 און וואונדרלאָד, ווי אויסגעועבט פון ליכט,
 איין דארט די רו — —
 און פון א הונט אַרוּם,
 ווֹאָס הונגערט,
 איין דער נאכט,
 ווֹיִינט מען דאָר מיט אויסגעשטראָקְטָן האָלוֹ אַרוּפָ —
 און מען רומֶט אַלְיוֹן נִישְׁט, — —
 אָנוּ מען לאָזֶט אוּיד אַנדְרָע נִישְׁט רֻוָּן. — —

די באַלַּאֲדָע פֿוֹן אַבְּרָם דַּעַם קַצְבָּ

— אָנוּ כָּאַטֵּש עַר האָט פֶּאָרטְרִיבִּן צַו שְׁפָעַט
 דַּעַם קַלְעוֹמָעָרוֹנָג פֿוֹן דַּעַר מַאֲכְטָעָרְס בְּעַט,
 האָט אַבְּרָם דַּעַם קַצְבָּ דָּאָס נַאֲר נִישְׁתָּגָעָרָט,
 אָנוּ עַר האָט זַיְד טַאֲקָע אַיְנוֹגָעָשְׁפָאָרט,
 אָזּוּ וּוּ פֶּאָר דַּעַר יַאֲטְקָע אַבְּיק,
 וּוּאָס דַּעַרְשְׁמַעְקָט דָּאָס בְּלֹאָט אָנוּ שְׁלַעְפָּט צְרוּיק
 אַ תְּשִׁיעַתְ-כָּךְ? נִישְׁתָּמָט פֶּאָר נַאֲלָד אַ בָּאָרְגָּן!
 עַר וּוּעַט גִּיכְעָר, זַאנְט עַר, בְּרַעְבָּן דַּעַם קָאָרְגָּן!
 אָנוּ דַּעַר זַעַן מִיטָּ דַּעַר פְּוִיסְט אַיְן שְׁפִינְגָּל אַרְיָין
 האָט עַרוֹת גַּעַזְאָנָט, אָנוּ סְעַט זַיְכָּר זַיְן
 אָזּוּ וּוּ עַר וּוּלְג. אָנוּ אָזּוּ אַיְזָן גַּעַשְׁעָן,
 אַיְזָן נַאֲר אַיְידָר מַעַן האָט עַפְעַם אַגְּנָעָזָן
 בְּאַ דַּעַר מַאֲכְטָעָר פֿוֹן אַונְטָעָרְזִי קָלְיָיד אָנוּ הַאֲדָע,
 אַיְזָן דַּי גַּאֲס גַּעַזְעָן פֿוֹן מַעְנָטְשָׁוּאָרָע,
 אָנוּ אַלְיָ האָט וּוּ חֹוֹת מִיטָּ גַּעַבְרוֹד
 זַיְד גַּעַדְרָאַפְעַט אַרְוָם דַּי פְּעַנְסְטָעָר אַרְוָם
 צַו זַעַן, וּוּ אָזּוּ דַּעַר חַתּוּ זַעַט אַוְיָם,
 וּוּאָס אַבְּרָם האָט גַּעַבְרָאַכְט פֿוֹן דַּעַר זַבְּאָרְיוּוּעָר קָלוּזָן
 אָנוּ צַו זַעַן לְיַיְכְּבָעָרְזִי דַּעַם קַלְעוֹמָעָרוֹנָג,
 וּוּאָס אַבְּרָם האָט אַרְוִיסְגַּעַשְׁטָעַלְט אַ צָוָנָג.
 נַאֲר לְיַיְכְּבָעָר אַיְזָן גַּעַשְׁטָאַגְּנָעָן דַּעַם קַאֲפָצָן צַו דַּעַר עַרְד,

וועי אוויף דער לאנקע א חוליה פערדר,
 אונז אזווי ווי א טרומקו ראָד אוויף אַנ'אַקְס
 האט ער (מייט הענט צוווי געלע ווי וואַקְס)
 געספּרִוּפּעַט אוויף זיין באָס צו די ריזֶר,
 וואָס דער בְּדַחֲן הָאָט אַרְוִוְנְגְּעָרוּתִים
 פֿוֹן זַיְוִן אַלְמָנוֹ נְגָרְנֵל, אַזְוִי ווי אַ צִּיגֶּן,
 וואָס מְעַקְעַט, ווּעַן זַיְוִן הַוְּגָנְגָרִיָּה.
 נְאָר די כלָה, וואָס האט פֿוֹנָס שְׁלִוְיעָר אַפְּרִיּ
 גַּעַזְוּן. אָז לִיְבְּ-בָּעָר קָקְטַּן נִישְׁתַּחַת אוויף אַיר,
 האט אַלְיוֹן פֿוֹן פְּנִים אָזָן הענט די הוֹיַט
 זַיְד גַּעַשְ׀יוֹלְטַם, בֵּין דָּאָס קְלִיְיד אַיְזָן גַּעַוּאָרָן רְוִיַּט.
 האט זַיְד אַיְפְּגָנְגָהִיבּוֹן אַרְוֹם אַיר אַיְזָן אַ רְאָד
 אַ לְּיאָרָם, אַזְוִי ווי מְעַן הָעָרָט אַיְזָן אַ באָד.
 אַיְזָן אַברָם דָּעַר קָצְבָּן אַיְזָן רָאָק מִיטַּן שְׁפָלָט
 אַרְיָיָן. אַזְוִי ווי אַ גַּזְוַן פֿוֹן וְאַלְדַּן,
 אָזָן דָּעַרְלָאנְגַּט אַ שְׁפִּיָּי אָזָן אַ רְוָק אַרְאָפּ
 דָּאָס הַוְּטָל אַיְבָּעָר די אַוְינָן פֿוֹן קָאָפּ
 אָזָן אַ רְעוּעָן גַּעַטְאָן מְעַן זַאְל גַּיְזָן אַ שְׁעָר.
 האָבוֹן מְוִידָן גַּעַנוּמָן אַהֲיָן אָזָן אַחֲעָר
 זַיְד דָּרְיוּעָן מִיט די בְּזָוִים פְּאָרוּיִט
 אָזָן מִיט די באַקְעָם פֿוֹן הַיְמָטָן אַרוּסִים,
 בֵּין דָּאָס חַוְּפָה-הַדָּאָר האט צְוַנְעָלָט
 דָּאָס הָאָרֶץ מִיט דָּעַם קְלִיְיד פֿוֹן בְּלֹוט בְּאַפְּלָעַט.
 האָבוֹן קוֹלְעָטָש אָזָן לְיִכְתָּב אַיְזָן דָּעַר חַוְּדָזִיךְ זַיְד גַּעַדְרִיִּט
 מִיט דָּעַר אַלְטָעָר אַברָאָמִס אַיְזָן אַיר זַיְרְזְקִילִיּוֹד;
 האָבוֹן שְׁטָעָרָן גַּעַבְרוּמָט אָזָן גַּעַטְאָנְצָט מִיט אַיר
 פֿוֹן אַונְטָעָר דָּעַר טְאַכְטָעָר'ס חַוְּפָה אַפְּרִיּ
 בֵּין סֻעַּה האָבוֹן מְחַתְּנִים ווי אַומְעָטָום

מיט די לאפֿעט אָרוֹם די העלדזער אָרוֹם
 צעריבו, ווי קאָרֶן אונטער'ן שטיין.
 דעם דיל מיט די פִּיס אָנוּ דעם צער מיט די ציַן
 אָנוּ גענאמֶן אַין זִיד, ווי אַין פֿעְסֶעֶר אַריַין
 גאנצע פֿלעַשֶּׁר אַקְוּוּת אָנוּ ווּוִי. .
 אָנוּ אָזוּי בֵּין ס' אָיז טַקְעַ אָוּסָק ווי אַ טַשָּׁאַד
 אַלְזַי וואָסַמְעַן האָט אַוְיפְּזַי הָאָרֶץ גַּהֲהָאָט.
 אַבְּעַר דָּאָרֶם, וואָו דַעַר מְסֻחָר האָט אַפְּגַעַרְעַט
 אַונְטַעַצְעַלְיִינְגַּן אַין חַוְּפַחַ-כַּעַט,
 ווי אַ שְׁטוּרְיוֹזָק מִיטַּפְּרִישָׁן שְׁטוּרִי, אַ מּוֹיֵד,
 אַיְזַן בָּאַטְשַׁ נָעַם אַ מעַסְעַר אָנוּ שְׁנַדְרַי הָוִיט
 ווי פָּוּ אַ קָּאָלְבַּ, — ווי אַ בֵּין גַּעַשְׂוֹוִיר
 האָט אַיְזַן דַעַר פֿינְסְטֶר אַונְטַעַר דַעַר טִיר
 די שְׁנָאָה גַעַלְאָצַט אָנוּ אַרְוְמַגְנַעַצְאָמַט
 דָּאָס בְּעַט מִיטַּ אָנוּ אַטְעַם, וואָסַמְעַן פֿאָרְסְּס'ט
 אַפְּיַלוּ אַוְיפְּזַי פֿאָרָהָאָנְגַּן די שִׁוְיַן,
 וואָסַמְעַן מִיטַּ אַנְהָוִובַּ טָאגַ אַרְיַיַּן.
 די אַלְטַעַ אַבְּרָאָם, ווי אַ מַאְמַעַ טּוֹטַם,
 וועַזְזַי ווֹילְאַז אַלְזַי זָאַל זִיד אַוְסְלַאַזְזַן גּוֹטַם,
 האָט אַוְיךְ מִיטַּ אַטְגַּלְיִיךְ בָּאַ די ווּעַנט
 זִיד אַרְיַינְגַעַצְאָרָט מִיטַּ גַעַשְׁטַרְעַקְטַע הָעַנְטַם.
 אָזוּי ווי זַוְאַלְטַ גַעַפְעַדְרַעַט זִיד
 אַפְּרִיצְעַנְעַמְעַן דָּאָס לִיְלָאָר, אַוְיַף נִיד
 זַוְאַל אַלְיַיְזַן נִישְׁטַ זַעַן וואָסַמְעַן סַע פֿעַלְטַ
 נַאֲרַ אַז זַי האָט דַעַרְהָאָרַט זִיד סַע טַרְעַלְטַ
 אַזְוַיְוַיְוַי אַ פֿוֹינְגַל צָוָם שְׁטַאָרְבָּן קְרָאָנְקַ
 אַיְרַ אַיְדָרָעַם אַיְזַן ווּינְקָל אַוְיךְ דַעַר בָּאָנְקַ
 מִיטַּ אַקְפַּ צָעוֹוִישַׁן די נַאֲקַטְעַטְעַ קְנִי,

האט איר זיון עלנט דערלאנגט א ברוי,
 ווי סע וואלט זיך א דריי געטאנ א שרוייף
 פון הארצין בא איר בייז די אוינו ארויאט.
 דער בליך אבער פון דער מאכטער איז בעט
 האט נישט געבריט, נאָר ער האט גערעדט
 צו דער מאמעס צוויי פאַרבּראָכְבּעַן הענט,
 ווי זייו וואַלטן רַאֲטַעַוּן גַּעֲקֻעַנְט
 אונ נישט געוואָלטן. אונ אַזָּאָ מִן בְּלֵיכְ
 ווַיְקַלְתָּ וַיְדַרְתָּ הַאַלְדוֹן, וַיְהִי אֲשֶׁרְ
 אַזְוִי עַד, וַיְגַזְעַנְטָ אַזְוִי הַאַרְטָן זַי אַיִן,
 ווּרְעַטָּן זַי שְׁפִינְגְּעַוְובָם אַונְטַעַר דַּי פִים
 אַזְוִי סַע הַעַלְפַּט נִישְׁט, וְאַסְמָעָן שַׁאֲרַט זַי אַרְוִוִּים
 אַזְוִי מַעַן ווַיְשַׁטְּ וַיְדַרְתָּ דַי רַוְיַעַט אַיִן אַיִן.
 מַעַן שַׁעַן בָּאַהֲלָלָטָן אֲכָרְעָל, אֲבָרְיַאלָטָן,
 אַבעַר דַי זָאָרָן, וְאַסְמָעָן ווַיְיַעַמֵּד, אַזְוִי דַי שַׁאֲרַד
 קַרְיבָּת אַרְוִוִּים מִיטֵּן קוֹיְמָנוֹרִיד
 אַזְוִי זַי בְּלִיְבְּטָאַפְּשָׁר הַיְנְגַעַן אַיִן דַעַר הַיְדָ —
 אַזְוִי ווַיְיַעַר אַזְוִי אַזְוִי דַאֲסָד —
 אַזְוִי מַיְלָעָר אַזְוִי אַזְוִי אַזְוִי דַאֲסָד —
 אַבעַר נִישְׁט גַּעַגְגָן, וְאַסְמָעָן מַחְאָט בָּאַלְדָן צַוְוִישָׁן זַי
 גַּעַשְׁאָרָט מִיט דַי צִינְגַּר אַזְוִי ווַיְמִיט שִׁיר,
 אַזְוִי אַזְוִי סַע האַט זַי שַׁיְעָר נִישְׁט גַּעַדְאָט,
 אַזְוִי דַי גַּאנְצָע בְּלוֹטִיקָה חַוְּפָה-חַאְכָט
 אַיִן אַסְד אַזְוִי, וְאַסְמָעָן ווַיְיַסְטָ שַׁוִּין דַעַרְפָּו
 באָ דַי פּוֹינְג אַפְּגָן אַונְטַעַר דַעַר זַוְן,
 האַט מַעַן אַוִיד בָּאַלְד אַיְנָמִיטָן מַאֲרָק
 זַי גַּעַוְוִישָׁט פָּאָר גַּעַלְעַטְעָר אַוְינָן אַזְוִי קַאֲרָק,
 אַרְוִוִּים חַאְצְקָלָעָן דַעַם בְּלִינְדוֹן כָּאָם, דַעַם שְׁמִידָה,

וואס האט ווי פאר גוים אויאַ אַיאַרְיךָ
 פאריסוּ דעם קאָפֶ אָוֹן די לאָפָעַם צעשפְּרוּיט
 אָוֹן געזונגעַן בלומְרַשְׁטַ אִין וויסטַע לַיְיד
 ווענַּו דַעַם, וואָס, נַעֲבָדָ, צַוְּלֵיבָ אַגְּמַנְּאָוִיגָּן,
 זַאַל זַיְדָ חַאַבָּן צַעְוָאַקְסָן אָזְוִי ווי אַפְּוַיָּק
 באָ דַעַר בְּלַחְ דַעַר בּוֹרָ. אָוֹן וואָס צַוְּלֵיבָ דַעַם
 זַאַל דַעַר חַתְּנוֹ אָזְוִי ווי אַוְיָף קְדוּשָׁ חַשָּׁם
 זַיְדָ חַאַבָּן דְרַאַפְּן גַעֲמוֹזָן צַוְּ אַירָּ.
 בְּיוֹ חַאַשְׁעַ די גַבְּאִיטָעַ באָ דַעַר טִיר
 האט פָאַר גְרוּיזָ רַחֲמָנוֹת אִין מִיטָן דַעַר נַאֲכַט
 פָוָנָ'קָ קוּיְמָנְקָעְרָעָרָ בְלַוְמְרַשְׁטַ גַעֲרָאַכְט
 אַ לַיְיטָעָר אָזָאָ, וואָס גַרְיִיכָט אָרוֹיָהָ
 בְּיוֹ צָוָם בּוֹיְדָם בְמַעַט ווּעַן מַעַן שְׁטָעַלְטַ זַיְ אָוִוָהָ.
 אָוֹן נַיְשַׁת גַעַנְגָן, וואָס מַעַן האט נַיְשַׁת גַעַזְעָן,
 ווי קְוִיטָיָקָ מַעַן אִין שָׂוִין אַלְיוֹן גַעַזְעָן
 צַוְּלֵיבָ דַעַם, וואָס מַעַן שְׁפִילְטַ זַיְדָ, ווי קִינְדָעָר מִיטָטִינְטָ,
 מִיטָטִינְטָ יְעַנְעַמָּס פָאַרְגָּאַסְמָעַנְעָם בְלַוְטָ וואָס דִינְטָ,
 האט מַעַן אַיְרָ לַיְיָבְּ-בָּעָרָן וואָס האט שָׂוִין גַעֲרָעָט
 צַוְּ זַיְדָ אַלְיוֹן אַוְיָפְן' טַוִּיטְנְבָעַטָן,
 נַיְשַׁת שְׁוֹנְגַעַן גַעַזְעָלָטָן, אָוֹן מַעַן האט פָאַרְקָלְעָרָטָן,
 אָזָ שַׁר האט אַנְיִידָרְגָעָוָאָרָפָן אַוְיָף דָרְעָרָד
 דַעַם אַרְיָעָן סַאְדָרוּעָרָ וּעְלָזְוָיָלָ פָאַרְשָׁפָאַרָט
 אָוֹן אַיְחָ אַוִיסְנְעָרִיסָן אַ וְשְׁמַעְנִיעָ בָאָדָרָ,
 ווּיְלָ בְלַוְמְרַשְׁטַ די קִישְׁקָעָ אִין גַעַזְעָן פָאַרְדָאַרָט
 וואָס מַעַן האט מִיטָן' פְלִישָׁ אִים צַוְּגָעָשָׁאָרָטָן.
 נַאַר באָמָ אַפְעָנָעָם גַרְובָ אַוְיָפְן' קְבָרִים-פְעָלָהָ,
 וואָיָ דַעַר אַמְתָה האט זַיְדָ אַרְיִיסְגָעַשְׁטָלָטָן,
 האט מַעַן קַעַפָ אָוֹן אַוְיָגָן ווי פָוָ אַפְרָאַסְטָן

צעלזענען, שווין אַרְוֹנָתָעֲרָגָלָזָם,
 און מײַז האט שווין געוואָרט ווי אויף אַס.
 ס' האט זיך שיער נישט געדאָכט, אָז מען וויל דער מת
 זאל טאָקע אַ שאָקֵל טוּן מִיטֵּן קאָפֶן.
 וועש מײַז האט אַים געפֿרָעָגֶט, צי עַר זאגַט זיך אַפֶּן.
 נאָר כָּאָטְשָׁס' האט אַפְּלִוּ גַּעוּוָאָרָגֶט מִיטֵּן גַּאטָט
 דְּרָאָנוֹשִׁיק דָּעַר מְשׂוּמָד פָּוּן שְׁטָמָטָט.
 האט מען נישט פָּאָרְשִׁיט מִיטֵּן דָּעַם מֵת אַין דָּעַרְדָּר
 זיַּוְן בָּאָס מִיטֵּן סְמִיךָ, ווי עַר האט באָגָעָרט,
 אָזָן נישט אַפְּגָנָשִׁיוֹלֶט פָּוּן זיַּוְן פְּנִים דֵי חַוִּית
 אָזָוִי ווי עַר האט פָּאָרְלָאָגֶט פָּאָרְלָאָגֶט מְטוּמָה.
 בְּלוּזָן דָּעַר אַלְטָעָר רְבָּה האט לְוּטֵין דִּין
 גַּעַחְיוֹסָן אַ מְחִיצָה פָּאָרְצִיעָן.
 עַס זאל דָּעַר שְׁטָמָט קִיּוֹן בִּיּוֹן נִיטֵּן גַּעַשְׁעָן.
 נאָר אוּיר עַר אַיּוֹן אַומְזִיסָט באָזָרָגֶט גַּעַזְעָן.
 גַּאטָט האט קִיּוֹן שְׁטָרָאָפֶן אוּיפֶן דָּעַר שְׁטָמָט נִיטֵּן גַּעַשְׁקִים.
 בְּלוּזָן דָּעַר טָאָכְטָעָר אַכְּרָם' האט אַ שְׁדָּדָרְשִׁיטְקָט
 מִיטֵּן אַ הַאֲלָב יָאָר דָּעַנְאָד. זוי האט אַנְגָּנְדִּיט
 אַ וְיִקְלְשָׁנָור, ווֹאָס עַר האט פָּאָרְדְּרִיט
 אַרְוּם אַיְרָהָלְדוֹן באָנָאָכָט אַיּוֹן דָּעַר נִיר.
 נאָר אַיְדָעָר זוי האט אַיְרָהָלְדוֹן זיך
 אַרְוִיסְצֻעָוָאָרְפָּוּ צִיִּיט גַּעַחְאָט
 אָזָוִי זְאָקָעָה האט מען דָּאָס קָוָרָאָז אָזָן גְּלָאָט
 פָּאָרְשִׁיבָן אַיּוֹן פְּנָקָם. ווֹאָס נַעַמְתָּ צָו דָּאָס ווֹאָרָט
 ווי דִי עַרְדָּעַם טוֹיטָן דָּא אַיּוֹן דָּאָרְטָט.
 אָזָוִי טִיף עַס זאל דִי ווֹאָונָד נִשְׁטָה זיַּוְן
 ווֹאָס בְּלִיּוּבָט נַאֲכָרָעָם — דִי זָוּן מִיטֵּן אַיְרָהָלְדוֹן
 טְרִינְקָט זוי אַוְיָם. ווי דָּאָס ווֹאָסָעָר פָּוּן הַוִּין

וואס מעו ניסט נאר א מות, און דרויסן אדרוייס.
אוֹ דָּאָם לְעַבּוֹן הָאָט פִּים, אוֹן דֵּי צִיּוֹת הָאָט טָעַנּ,
אוֹ נִישְׁתָּאַיְבִּיךְ נִיּוֹת מֵעוֹן דָּאָם שְׂטוּכָל וּוּגָן
פּוֹן דָּעַר הַיּוֹם צָוּ דָּעַר יַאֲטְקָעַ, דָּעַמְּ קָאָפְּ אַרְאָפְּ
נָאָר אַמְּאָל קָעָן זַיְוָן אָזְעָם וּוּיל זַיְד אָקָפְּ
שַׁוְּיָן אָפְּשָׁר קַיְוְנָמָל נִישְׁתָּאַיְסְּנָלִיכְוָן מַעַר —
דָּעַמְּאָלָט וּוּאַקְלָט מֵעוֹן זַיְד אַחֲיָן אָזְעָן
בַּיּוֹן מֵעוֹן טְרָאָכֶט שַׁוְּיָן אַלְיוֹן נִישְׁתָּאַ, וּוּאַהֲיָן מֵעוֹן נִיּוֹת.
אַיְזָן גַּעֲלִיבָן הַיְיָנָגָנוּ דָּעַר שְׁלָאָס מִיטָּה דָּעַר קִיּוֹת
אוֹיפְּ דָּעַר יַאֲטְקָעַ-טִירָה. הָאָט מֵעוֹן נָאָר בְּלָוִוּן.
גַּעֲקָוָלָט אוֹיפְּ דָּעַמְּ אַיְידִים וּוּאָס זַוְּצָט אָזְעָן קָלוּוֹן
אוֹן מֵעוֹן הָאָט זַיְד שַׁוְּיָן גַּעֲשְׁפִּילָט מִיטָּה דָּעַר שְׁרָעָט
וּוּי אָקָצָן מִיטָּה שְׂטוּכָל מוֹיְזָעָק
בַּיּוֹן מֵעוֹן הָאָט שַׁוְּיָן אַפְּיָלוֹן קִינְדָּרְפָּאָרְשְׁטִילָט
מִיטָּה אָמָעָה וּוּי מֵעוֹן סְקָרִיפָּעָט אוֹן שְׁפִּילָט
בַּיּוֹן אַבְּרָמָן' אָזְעָן הוּוֹן — וּוּמְעָם פְּנִים מֵעוֹן שִׁילָט,
אוֹן דָּעַר וּוּכְמָעָר סְטוֹפָאָן הָאָט אַפְּיָלוֹן דָּרְצִילָט
אוֹן דָּעַר הָאָט אַלְיוֹן בָּאָנָאָכֶט אַרְוֹם הוּוֹן
גַּעֲזָעָן מִיטָּה אָנְקָעַטְ-קִינְדָּרְ אַוְיָפְּן' שְׁוִוִּים
אָט טְוִיטָע אָזָא, וּוּאָס הָאָט אַוְיָסְנָעָזָן
וּוּי דֵי הַיְלִיקָע מַאֲמָעָ. נָאָר דָּאָם אָזְעָן גַּעֲזָעָן
(וּוּי מֵעוֹן הָאָט שַׁוְּיָן גַּעֲוָוָסֶט) אַבְּרָם אַלְיוֹן.
גַּעֲמָאָכֶט זַיְד אָטְבָּע אַרְוּמְצָגָנוּן
בָּאָנָאָכֶט אָזְעָן דְּרוּיסָן נַאֲקָעַטְעָרְהִיִּט,
הָאָט אַנְגָּעָנוּמוֹעָן דָּעַר גַּנוֹי פֶּאָר אָקְלִיָּה
דֵּי גַּאֲטִיעָס אָפְּשָׁר. אוֹן אָהָמָד אָזְעָן וּוּינָט
קָעָן דָּאָר אַוְיָסְזָעָן וּוּי אָצְעָוּוּקָלָט קִינְדָּה.
נָאָר וּוּגָן עַמְּ הָאָט שַׁוְּיָן בָּאָמָה הָעַלְוָן טָאגָן

אברם זיך איזנמאָל געגעבען אַיאָג
 נאָכְ' אִידִים, אֵין גָּאַס אַרְוֹים מִזְטָאַת
 האָט שְׂוִינוֹ אָזֶוַי וְאַ וְאַלְפַּ אֵין אָזֶק
 זיך דַּי גָּאנְצָע שְׂטָאַט אַ וְאַרְפַּ גַּעֲטָאַן,
 אוֹנוֹ מַעַן האָט טַאַקָּע פָּוּן דַּעֲמַלְט אָז
 אַנְגַּעַהוּבוּן מַיְדוֹן דָּאַס הַוִּינְג.
 נָאָר גַּעַגְעָגָן וְעוֹן אַ טְוִיל אִיז אַמְּתָה בְּלוּוֹן
 פָּוּן דָּעַם, וְואָס מַעַן האָט זיך אַנְגַּעַהוּט;
 ס' האָט גַּעַהְיִסְמָוּן, אֵוֹ אַבְּרָם האָט דַּי עַרְד
 מִזְטָאַת דַּי חַוְּלָעַ העַנְטַה הַינְטָעַר זיך אֵין שְׁטוּב
 צְעַנְרָאָכְן אָזֶוַי, אֵז עַר זִיכְּצָט אֵין אַ גְּרוּב
 פָּוּן וְואָנְגָּעָן עַר רַעֲוָעַט אַרְוֹים וְאַ בִּיכְּ
 וְואָס רַיְיסָט זיך בָּאָמַ יַאֲטְקָעַטְוּיָּר פָּוּן שְׁטָרָקִים.
 נָאָר אָזֶוַי צַי אָזֶוַי — דַּעַר לְגַ�
 וְואָס האָט אַוְיסְגַּעַטְרָאָכְט דַּי נָאָר מִזְטָאַת דַּעַר שְׁטָרָאָך
 האָט אַפְּשָׁר בְּאַצְּאָלָט מִזְטָאַת אַ לְּעָבָן דַּעֲרָפָאָר
 צַו וְוִיְּזָוֵן אֵז אַוְיד עַר — אַוְיד עַר אִיז אַ נָּאָר
 נָאָר אָזֶב אַפְּיָלוֹ אַ נְּרָאָשָׁן פָּעַלְתָּ אָזֶס
 וְעוֹן מַעַן גַּעַמְט אִים פָּוּן אַ לְּנִיפָּלָ אַרְוֹים,
 מַעַן דָּאָר וְוִיְּנָעַן דַּי מַאְמָעָ דַּי קוֹ
 וְעוֹן מַעַן גַּעַמְט בָּא אַיר דָּאַס קַעְלָבָל צַו.
 נָאָר אָזֶב דַּי אַלְטָע האָט שְׂוִינוֹ גַּעַלְאָנָט
 אָזֶס גַּעַוְאָוְנָהִיָּת בְּלוּוֹן, מַשְׁטִינָנְסַגְעָאָנָם.
 אָוּף דָּעַם בְּעַרְגָּל עַרְד בָּאָמַ פְּלוּוּט אַלְיָעָן,
 וְאוֹן אַמְּתָה עַר מַצְבָּה-שְׁטִינוֹ —
 וְואָס אִים אַרְטָן נִישְׁטָּה בְּלוּי אֵין דָעַן אוֹנוֹ וְוִינְט —
 האָט זַי גַּעַלְאָנָט, אֵז אַפְּיָלוֹ דַּי הַינְטָ
 וְואָס האָבָּן זַי בְּאַשְׁמָעָלָט אוֹנוֹ בְּאַקְוּט,

האבן זיך וואענדיך אַפְּגָנְדּוֹקְטּ.
 פֿאָרְפּ קְבָּרוֹ וּוְאָסּ הָאָטּ זִי קְוּמָעָן גְּעוּזָן
 אַלְעָ פֿאָרְטָאָגּ. — אַיְזּ זִי גְּעוּזָן
 אַ זְיְונָגָר בְּלוּזָן. אָוֹן דִּי שְׂטָאָטּ מִיטְפּ מַארְקּ —
 אָוֹן דָּאנָה-פֿרְנָסָה דְּרִיכְטּ וּוּי אַ בָּאָרָגּ,
 וּוְיִילּ מַעַן דְּצָרָףּ זִיךְ חִיטָּן פֿאָרְפּ וּשְׁאָנְדָּאָר —
 הָאָטּ מַעַן טָאָקָעּ גַּעֲדָאָרְפּ אַפְּשָׁר הָאָפְּקָעּ דֻּעָם נַאָרָ
 עָרָ וְאָלָמָאָכּוֹן מִיטּ דִי הָעֵנָטּ אַ-חְוּשָׁן,
 צַו דִי פֿעַדְרָעוֹן אֹוֶיפּ זִיּוֹן קְאָפְּגָלְיוֹשָׁן.
 דֻּעָם וּשְׁאָנְדָּאָר דִי פֿעַדְרָעוֹן אַנְצָוְתָּאָן.
 הָאָטּ מַעַן בְּלוּזָן קְוּלָּעָן גַּעֲדָאָרְפּ אַ הָאָן.
 פֿאָרְ אַבְּרָמְפּ הָאָטּ מַעַן אַמְּגָנְעָרְאָכּוֹן
 אָוֹן אַקְּסָם, וּוּן רְהָאָטּ חַתוּנָה גַּעֲמָאָכָטּ.
 נַאָר וּוּרָד וּוְיִסְטּ ? אַפְּשָׁר הָאָטּ מַעַן אַזְוִי גַּעֲדָאָרְפּ
 צְוְלִיבּ דֻּעָם חַלְפּ וּוְאָסּ הָאָטּ זִיךְ גַּעֲדָאָרְפּ.
 אַדְרָעָר אַפְּשָׁר הָאָבּוֹן אַזְוִי בְּאַגְּנָעָרְטּ
 דִי פֿלִיגּ אֹוֶיפּ זִיּוֹסָטּ, צַי דֻּעָר וּוְאָרִים אַיְן דָּרְעָרָה.
 נַאָר דָּאָסּ זִיּוֹנָעָן דָּאָר שְׂוִין אַ-דְּרָאִי רִיאָר
 וּוְאָסּ זַוְּכוֹן אַיְן חַוְשָׁךְ לִיכְטִיקְיִיטּ,
 אַזְוִי וּוּי בְּלִינְדָּעָ צְוּוִישָׁן וּוּנְעָטָן,
 מִיטּ צִיטְעָרְדָּקָעּ פִּים אַוְן הָעֵנָטּ.
 אָוֹן צַו דֻּעָם הָאָטּ מַעַן דָּאָר אֹוֶיפּ אַ-וּנְזָעָר וּוּלְעָטָטּ
 אַ שְׁוּלְמִיטּ אַ קְלִוְיְסְטָעָר אַיְוּפְּגָנְשְׁטָעָלָטּ.
 וּוְאָסּ וּוְיִזְוּ אַיְבִּיךְ וּוּי גּוֹלְסָמְסָ אַ-רוּוֹתּ
 צְוּם רְוִידּ מִיטְפּ פֿוֹינְגּ וּוְאָסּ הַוּבְּטָמְזָ זִיךְ אַוְתָּהּ.
 דֻּעָר פֿוֹינְגּ מִיד אַוְן הוּנְגָנְדָּרְסּ
 כְּלָרְטָזְרָדְזָ אַסְמָ אַסְמָ אַסְמָ אַסְמָ
 דֻּעָר מַעְנְטָשּ — וּוּ פֿאָרְשָׁאָלְטָן פּוּ זִיךְ אַלְיָוּן —

זעם (אַפְּלֵוּ מִיטָּן קָאָפּ אֹוֶת אַ שְׁטִינוּ)

מלאכימ אוויבנו איז דער הויך.

און אזי ווי פֿאַרְצִיּוֹטִיקָן קְרָבּוֹדְרוֹיךּ

שיקט ער איביך דאס ביסל וואסבער מיט זאלע

פֿוֹן זַיְוָן אָוִינָג אַרוֹיף — עַם זָאַל מְאַנְעָן פֿאָר אלע —

וּאָס אַזְוָן דְּאַכְטַּזְיךּ — אַדְעָר ער רְעַדְתַּזְיךּ אַזְוָן —

או ס'הָאָט נִישְׁתְּ גַּעֲדָרְפַּט אַזְוָן צַו זַיְוָן — — —

משה נאדריס ליזערעליע, דער, פון דער אלטער חיים

ווענט איבער ליזערעליע נאכאמאל די הוּ אין האנט,
 בלאוט נאכאמאל באמ הינטערטייל די פעדערן פאנאנר,
 וואקסט אוים א רעטניש פאר אים
 אין לעבען פון דער הוּ.
 ווער דארף זי דא?
 און וואס האט ער דער מענש, מיט איר צו טוּ?
 און ווער האט דאס בא איר די איער וואס זי ליאנט, באשטעט?
 צי ליאגט נישט עמייז אויך די טען —
 ווי איער אין דער וועלט?
 אט דאכט זי ערשות זיך אוייפגעכאנט,
 וואו קומט אהין דער טאג?
 א זעל אלטן וווײז געקיפט בא יאשקען, אויף דער וואג,
 א וועגל האלע אהיימגעשלעפט —
 א נאריש בינטל שטרוי —
 און נאכדרעם בלויו א טאפ געטאן
 א קלבל בא א גוי
 און שוין (זאל גאט ניט שטראפא פאר די רoid)
 קומט ווירדר אוים
 כאטש? אן אוא מציאה דא, די הוּ —

פון האנט ארויס
 און ווינדר לוייף צו מנהה שוין,
 וויל דו, א מאנספארשיין
 דאָרְפַּסְט אַיּוֹבִיךְ זַיֵּד בָּאוּאַרְעָנָן מִיטְ�וֶלְמִהְבָּאַלְיוֹן
 און וויל שוין נאָר אַטְּגָּן האָט אַיּוֹסְגָּעַטְרוֹנְקָעָן —
 נאַטְּדוֹיִסְ-זָוָעָר,
 להבדיל ווי אָזְ אַיְ טְרִינְקָט אָוִים דָּעָר חָזָן יַעֲכְבָּר — — —
 אָזְ אַט אָזְ
 דָּאָם רַעַטְעַנְישָׁ דִּי הָזָן אַיְן בַּיּוֹדָעָהָנָט —
 דִּי מַעֲרַבְ-זָוִיָּת אַיְן הַיְמָל בְּרַעַנְט —
 אָזְ לַיּוֹזְעַרְעַלְיעָ שְׂטִיּוֹט אָזְ קַוְקָט זַיֵּד אַיְן
 ווי כְּבִיכָּלְלִיְגָט דִּי וָזָן צְרוּקָן אַיְן פַּוְטַעַרְפָּסָם אַרְיוֹן
 אָזְ אַיְנְצִיקְוָוָיָן מִיטְּשָׁרְרוֹי אָזְ שְׂטוֹבָ
 אַוִּיפְ אַקְסָל אָזְ אַוִּיפְ בָּאַרְד
 פָּאַרְאָמְלָעָן זַיֵּד אָזְ רַעַלְאָד שָׁווִין
 דִּי סּוֹחָרִים דָּא אָזְ דָּאָרְט
 אָזְ עַמְּיָץ צִינְדָּר שָׁווִין אָזְ אַיְן שָׁוֹל צָום דָּאַוְעָנָן דִּי לִיכְטָ
 אָזְ אַוִּיד דָּעָר אַלְטִיטְשָׁקָעָר וּוָאַסְיָל
 דָּעָר שְׁרִיְבָּעָר פָּוּ גַּעֲרִיכְט
 גַּוִּיטְ שָׁווִין אַהֲיִים
 אָזְ לַיּוֹזְעַרְעַלְיעָ שְׂטִיּוֹט
 אָזְ שְׁטָרָעָקָט אַרְוִיָּף
 דָּעָם הַאַלְדוֹן
 דָּעָם קָאָפָּ
 אָזְ צִימָט דִּי אַוִּיגָן עַנְגָּעָר נַאָר צַעְנוֹיָף
 אָזְ קַוְקָט צָום וּוְאַלְקָן אַיְן דָּעָר הַוִּיד וּוְאַסְ נַעַמְט דִּי וָזָן אַרְוֹם
 אָזְ הַעֲרָטָם דָּעָם זְשָׁוָם פָּוּ פְּלִינְגָּעָלָעָ
 וּוְאַסְ רִינְגְּלָט אִים אַרְוֹם

און שטילער ווערט
 און ליאידקער איז מאַראָק
 ניט זיך אַ הויב אַ שטרוי אַיז ווינט
 אַ בּלְאָט
 אַ פֿערערל
 אַ רְעֵדֶל שְׁטוּב
 צְבּוֹמְקָעַט זִיךְ אַ קְלוֹיְסְטְּרֶנְגְּלָאָק
 לאָזֶט אַפְּ אַ טְוִיב אַ זְעַרְנָעַלְעַט פֿאָרְ שְׁרוּעַ
 אַזְמַט אַזְוּעַק
 צְלְמַט זִיךְ אַ גְּנוּ וּוּאָסּ נְעַמְתּ אַזְוּעַק דָּאָסּ הִי בָּאָסּ פֿערַד
 פֿאָרְנוּגַט זִיךְ אַזְיַד אַזְמַט זִיךְ זִיךְ
 אַ בּעְטְּלָעַר אַוִּיפּ דָּעַר עֲרַד
 זָאנְטּ אַוִּידּ דִּי גְּנוּיְעַ פּוּן דָּעַר הָוּ
 אַיר אַזְוּנְטְּלָאָר גְּעַבְעַט
 אַזְוּזְעַרְלְיעַ שְׁטִיטַטּ נְאָדָלְעַז
 אַזְוּ שְׁאָקְלַטּ זִיךְ וּוּי אַיז אַ חְינְעַרְפְּלַעַט
 אַזְוּ קְוֹטַט אַוִּיפּ אַיר אַוִּיפּ זִיךְ
 אַזְוּ אַוִּיפּ דָּעַם וּלְעַנְעַר אַוִּידּ וּוּאָסּ שְׁטִיטַטּ אַיז מִיטְּזָן מְאָרַק
 דָּעַר זְעַלְנָעַר הַאָלַט אַ בְּרוּוּט בָּאָסּ בּוּזְן
 אַזְוּ קְוֹטַט אַרְוִיפּ וּוּי עָר
 אַזְוּ קְנִיְּפַטּ אַיז מְוִילּ אַרְיוֹן דָּאָסּ בְּרוּוּט
 מִיטּ הַעַנְטּ פֿאָרְהָאָרְעוּוּט — וּוּי בּוּרְקָעַסּ רְוּוּט
 אַזְוּ לְיְוּזְעַרְלְיעַ הַאָלַט דִּי הָוּן, פֿאָרְטְּרָאָכְטּ אַזְוּי וּוּי פְּרִיעָר,
 אַזְוּ וּוּאָסּ אִים פְּעַלְתּ אַיז אָפְשָׂר בְּלֹוִזּ אַ שְׁרִיבְ-פֿעַנְדְּל —
 אַ בּלְעַטְלָל שְׁרִיבְ-פֿאָפּוֹר —
 נְאָר וּוּאָסּ וּוּאָלַט זְיַוְן וּוּעַן עָר וּוּאָלַט שְׂוִין גַּעַהַאָט
 אַזְוּ וּוּאָלַט טְאָקָעַ שְׂוִין אַיְסְנָעַרְעַכְנָט אַקוּרָאָט
 אַזְוּ סְ'אַיז דָּעַר טָאנְגּ מְשִׁטְיִינְסְגַעְזָאנְט

גענגליכו צו אzo איז
 אzo אלצדרינג איז דאך סי ווי סי
 אומזיסטער קאָפֿ-געדרוי
 וויל וואָס איז שווין אzo סע האט דער טאג א געלבל אויך —
 דיז זו.
 איז וואָס דערפּון?
 צו וואָס ווועט ער מיט איז גרייבֿלעניש דערגיינ
 איז אויך דאס ראָד וואָס ער האט איזסגעטראָכט
 וויל זיך נישט דר'ין
 איז איז ער ווועט אַרוֹיסְבָּאַקְוּמָעָן דעם פֿאַטְעָנָט אַוִּיפּ טוינט
 וואָס טוינ דאס אליז
 איז ווידער ליגט דאס וויב איז קימפּעַט מיט א קינד
 איז איז דער דאָקְטָאָר ווּאָרְנְט אַם
 ער זאל זיך הייטו גוט
 עס זאל דאס מל זוין
 דעם קינד נישט קאָסְטָן צוֹפַּיְל בְּלָוֶט
 איז איז ער האט גאט ווים ווי לאָנג
 קייז נילדן נישט געזען
 קומט דאָר אַוִּים
 איז ער איז שטילערהייט גערעכט טאָקָע בא זיך אליז
 בעט ער פרעגט זיך אלעמאָל צו וואָס? צוואווען?

די באַלָּאָדָע פֿוֹן מִין ווִינְגְּלִיד

איונמאל איז אַ ווִינְטֶעֶרֶדְיקָן פֿאַרְנָאַכְטָן, דער לאַמְפָ אַיז נַאֲךָ נִישְׁטָן
געוּעוּן אַנְגָּעָצָנְדָן האָב אַיךְ גַּעֲוִיְינִיט וּוְיַאֲלָעָן קְלִינוּן אַינְגָּעָלְאָךְ
פֿאַרְזָן שְׁלַאֲפְנָנְיָיָן, האָט מִיךְ דֵּי באָבָע גַּעֲנוּמוּן אוּפְּפָן שְׂוִים, אַוְן אַט
וּאָסְמָ זַי הַאָט מִיר דֻּעְרְצִיּוֹת :

— אַמְמָל אַיז גַּעֲוּעוּן אַ מְלָךְ וּאָסְמָ האָט לִיב גַּעהָט וּגְנָגָע צִיבָּעָנֶן
קְלָאָד, נַאֲךָ אַזְוִי וּוְיַעֲרָ אַיז גַּעֲוּעוּן אַ גַּרוּיסְעָר עַקְשָׁן, אַ גַּרוּיסְעָר
עַקְשָׁן, האָט עַר זַי אַיְינְגָּעָשְׁפָּאָרָט אַז עַר וּוְיַלְלָ צִיבָּעָנְקָלְאָךְ מִיטָּ רְוִיְיטָע
בעַרְשְׁטָמְעָלָאָר.

— וּוְאָסְמִישָׁעָה האָט מַעַן גַּעֲטָאָן ?
— האָט מַעַן צְעַשְׁיקָט שְׁלוּחִים אַבְּעָר דָּעָר וּוּלְטָט, שְׁלוּחִים אַבְּעָר דָּעָר
וּוּלְטָט.

הַאָבָן אַבְּעָר דִּי שְׁלוּחִים גַּעֲבָּאַנְדוּשָׁעָט אַזְוִי לְאָנָג בֵּין זַי זַיְנָעָן
אַנְגָּעָקוּמוּן קִיּוֹן פֿרָאַמְיְשָׁלָאָזְן צָוָם פֿעַטָּעָר רָב לְיַוְבִּישָׁל.
אַיז דָּאָד דָּעָר פֿעַטָּעָר רָב לְיַוְבִּישָׁל גַּעֲוּעוּן אַ בעַרְשְׁטָמְאָכְבָּעָר אַ
בעַרְשְׁטָמְאָכְבָּעָר האָט עַר אַרְוִיסְגַּעַלְאָכְטָן פֿוֹן זַיְבָן בִּינְטָלָאָר צִיבָּעָנְקָלְאָךְ
די וּוְיִסְעָ בעַרְשְׁטָמְעָלָאָר אַזְוִי אַרְיוֹטָן שְׁאַלְיָקָל וּאָסְמָ עַר אַיז גַּעֲגָנְגָעָן אַרְוָם
פֿוֹן זַיְוֹן שְׁאַלְיָקָל פֿוֹן זַיְוֹן רְוִיְיטָן שְׁאַלְיָקָל אַזְוִי אַיז גַּעֲגָנְגָעָן אַרְוָם
הַאָלְדוֹן וּוְינְטֶעֶר אַזְוִי זַמְּכָר אַזְוִי אַלְעָזְזָעָן יַאֲרָן
אוֹ אַזְוִי אַיז גַּעֲשָׁעָן, אַז וּוְיַעֲרָ אַיךְ עַר האָט וּדְגַעְעַנְגָּט מִיטָּ וּוְיִבְּ

או קינד, או ער אווועק מיט די שלוחות צו דער שטאט, צו דער וויאטער אוו שיינער, אוו נאלדענער שטאט וואו דער מלך האט געוואוינט, מלך האט געוואוינט.

אבער זינט דעםאלט טאכע האט מען מעד נישט געהרט פון איים, מעד נישט געהרט פון איים.

אווי ווי איזן וואסער אריין איז ער — —
אווי ווי איזן וואסער אריין — —

נאָר אָזִיך, ווֹאָס בֵּין נַאֲר דֻּעְמַלְט גַּעֲוָעָן אַקְלִין אִינְגָעָלָע, הַאֲב
נַאֲר אֶלְץ גַּעֲוָיִינְט. הַאֲט דַּי באָבָע פֿאָרְעָנְדִיקְט אָז דַּעַר פֿעְמַעַר רַב
לייבושל אַיז גַּעֲוָאָרוֹן באָם מלְך, אַ גְּרוֹיסָעָר חַשּׁוֹב.

אוֹן זַי הַאֲט אַוְיסְגַּעַלְאָזֶט מִיט דַּעַם אָז דַּעַר מלְך האט געהרט אַ טַּעַבְטַעַר
זַיְעַר אַ שִׁיוֹן טַעַבְטַעַר, הַאֲט אַבָּעָר אַיְינְמָאָל דַּי נַיְאַנְקָע זַי
פֿאָרְקָוְקְט אַוְוָף אַז עַלְטַסְטָן מִיט אַ גַּעַלְן שְׁפַעַנְצָעָר, אַיז דָּאָס טַעַבְטַעַר
אַראָפְּגַעְפְּאָלוֹ פָּוֹנְס בּוֹיְדִים, אוֹן פָּוֹן דֻּעְמַלְט אַז טַאָכָע,

וּוֹעַנְס קַומְט דַּעַר לִיבְעָר פּוֹרִים-קְוִילְעַטָּש, שְׁטַרְעָקְט זַי אָוִים דָּאָס הַעַלְזָעָל
ニיב מיר אַ שְׁטִיקָעָלָע פּוֹרִיפּוֹן, אַז זַי אַ שְׁטִיקָעָלָע פּוֹרִיפּוֹן.

ニיב מיר אַ שְׁטִיקָעָלָע פּוֹרִיפּוֹן
אוֹן ווּוִוְיַטְעַר קָעָן זַי נִישְׁט — —
אוֹן ווּוִוְיַטְעַר קָעָן זַי נִישְׁט — —

די מעשה מיט דער פֿליַּיג

אויפֿן ווינטAMILפֿליַּיג איז אוננט-גאָלַה,
זיצט אַ שַׁד אָזֶן ווינט פֿאָר פֿאָרדרָם.
פֿון הונגריקו דָּאָרָף אִיז אַנְטָלָאָפּוֹן אַ פֿליַּיג —
ושומט זַי אָזֶן דָּרִיבִּיט זַיְדָּרָם זַיְן נָזֶן,
און לאָזֶט אִים נִישְׁתְּ דָּרִימְלָעַן.

הערט דער מלגעַר באָם לְיִידְיקָן רַאַד
אוֹ מעַ ווַיַּינְט אִיז דָּרוֹיסָן — ווַיַּוְסֵּט עַר נִישְׁתְּ וּוֹעֵר,
מיינט עַר, אוֹ דָּאָס אִיז זַיְן ווֹיְבָּ, ווֹאָס קְוָמָט
צַוְּ פֿרָעָן פֿאָרָוָאָס עַר זַיְצַט זַיְדָּאָר,
און מאָלָט נִישְׁתְּ קִיְּזָן בְּרוּיטָן פֿאָר די קִינְדָּעָר.

לאָזֶט עַר דָּאָס לְיִידְיקָעַ מִילְרָאָד גַּיְיָן,
אוֹן ווֹאָרְפַּט זַיְדָּלְיָין וּקְאָרָן אָרְיוֹן
קְוָמָט די זַוְּן דָּוָרָךְ אַ שְׁפָאָרָע אָזֶן מיינט
אוֹ זַי מַאֲכָתָן רְוִיְּתָן דָּאָס מַעַל מִיטָּן אָירָשָׁיְן —
וַיַּוְיִזְטָן זַי דָּעַם שַׁד דָּאָס ווֹאָנְדָּעָר.

לוַיַּוְיַּפְּטָ דַּעַר שַׁד אִין דָּאָרָף אָרְיוֹן
מייט דָּעַם ווֹאָנְדָּעָר ווּעַגְּנוּ דָּעַם רְוִיְּתָן בְּרוּיטָן.
דָּעַרְקָעַנְטָ אַכְּרָאָמְקָא אָזֶן דָּאָס אִיז אַ שַׁד
וּוֹאָס ווּלְ דִי גּוֹיִם פֿאָרָמוֹטְשָׁעָן צֻם טְוִיטָן,
מייט אַ מעַשָּׂה ווּעַגְּנוּ אַ ווֹאָנְדָּעָר.

שטוּפֶט עַר וִיך פָּנוֹ'ס רַעְלֵל אַפְּוָל,
אוֹן עַר זָאנְט אוֹז מַע אַיז שְׂוִין פָּוּ מַעְשָׁוֹת מִיד,
לְאַכְטַ דַּעַר שָׁד, אוֹן עַר וּוַיּוֹת אַים אָז
כְּלוּמַרְשָׁט אַוִּיפָּה אַפְּוִינְגָּל וּוְאָס פְּלִיטָם,
אוֹן עַר שְׁנִיּוֹדַט אַים אַיבָּעָר דַּעַם גַּאֲרָגָל.

מִיְּנְעָנוּ דַּי נְוִים אוֹ דָּאָס אַיז אַשְּׁפָּאָס —
לְאַבְּן זַיִ, מִיטָּדַי קַעַפְּ צַו דַּעַר זַוָּן.
טוֹטַ זַיִ אַלְעַמְעָנוּ אַפְּ דַעַר שָׁד
דָּאָס אַיְוְגַּעַנְעָן, וּוְאָס עַר הַאָט אַפְּגַּעַטָּאָן
דַּעַם אַרְיְמָעָן אַבְּרָאַמְקָאָן.

לִוְגָנוּ דַּי גּוֹם אַיז אַוּוֹנְטַ-גַּאֲלָה,
וּוְ רַוְוַתְעַ שְׁטִיקָעָר בְּרוּיַת אַוִּיפָּה דַעַר עַרְדָּה.
נַעֲמָעַן זַיְדַי רַאֲבָן צָעָנוֹת,
אוֹן זַיִ בְּעַנְתִּישָׁן דַעַם, וּוְאָס הַאָט בְּאַשְׁעָרָת
בְּפָאָר זַיִ אַזָּא גְּרוֹיסָעָ טָוָהָה.

לְוּוֹפֶט דַעַר שָׁד צַו דַעַר וּוַיְנְטִימָיל צְוָרִיקָן,
אוֹן וּוְיַאֲמַלְפָעַ טַאֲנַצְטַ עַר אוֹן שְׁפְּרִוְנְגָט
פָּוּ פְּלִיְיגָל צַו פְּלִיְיגָל, אַיז אַוּוֹנְטַ-גַּאֲלָה,
אוֹן עַר קְרִיוֹתַ וּוְיַאֲהָן, אוֹן עַר פִּיְיפָט אוֹן זִינְגָט
וּוְיַדְעָר נַאֲרוּשָׁעָר וּוַיְנְטַ וּוְאָס הַאֲרָעוּעָט.

ברויט און פיעער

דעך זאך איז אונגענרייט. דאס קאָרֶן בְּלִיּוֹט אַיְן פֿעלֶר —
 גענוג פֿאָר אַיְטְלָאָכָן וּוּאָס הַאֲרוּעוּת אֹוֵיפֿ דָעַר וּוּעַלְתָּ.
 נאָר אַז דָעַר פֿרַיעַז בִּיּוֹט פֿאָר גַּאֲלָד דָאס קַאָרֶן אַוִּים,
 בְּלִיּוֹבֶט לִינְגַּפְּסַט דָעַר זאָק באַיְטְלָאָכָן אַיְן הוּוֹן,
 אַז אַז בָּאָס נַוְּי אַיְן דָאָרֶפֶט אַיְן וּוּוּבָאָן קִינְדְּרָעֶר דָאָ,
 אַז אַז מְאַיְן הוּוּנְגַּעַרְיךָ אַז אַיְן קִיּוֹן בְּרוּוּט נִישְׁטָא —
 אַיְן דָאָרֶפֶט וּוּוּאַנְדְּרָעֶר נִיטָּסְפָּאָרוּוֹאָס עַר הַאֲרָכְטָט דָעַר נִוִּיט
 אַז קַומְט אַיְן שְׂטָאָט אַרְיָין צַו גַּבְּעַנְעַן דִּיוֹן בְּרוּוּט.
 אַז אַז דָעַר זַעַט אֹוֵיפֿ דִיר אַגְּלָדָעָן, דַבְּ קִיּוֹט,
 וּוּאָס לִינְגַּט מִיּוֹחָס' דִיק אַרְוּם דִיּוֹן בּוֹיד צַעְשְׁפְּרִוּיט —
 אַז אַז דָאָרֶפֶט וּוּוּאַנְדְּרָעֶר נִיטָּסְפָּאָרוּוֹאָס עַר רַוִּיבְטָט דָאָס צַו.
 עַר הַאֲטָט דָאָרֶפֶט שְׁוֹין זַוְּנַט לְאַנְגַּצְוְלִיבָּס דָעַמְגַּדְלָה קִיּוֹן רָוּ,
 עַר הַאֲטָט דָאָרֶפֶט שְׁוֹין אַמְּאָלְצַוְלִיבָּס דָעַמְגַּדְלָה גַּעַטְרָאָכְט
 צַו גַּיּוֹן בְּאַפְּאָלוֹן אַוִּיד דָעַמְפְּרַיעַז אַז דָעַר נִאְכָּט,
 נאָר אַז דָעַר פֿרַיעַז וּוּיְסָט וּוּאָס אִים קָעַן זַיּוֹן בְּאַשְׁעָרָט,
 הַאֲלָטָט עַר אַהֲנַט אַיְן הוּוֹפֿ אַז אֹוֵיפֿ דָעַר וּוּאָנְטָט אַשְׁוּעָרָד.
 דַי הַאֲקָאָק אַיְן אַנְגַּעַשְׁאָרָפְט. וּוּאָס טַוְּגַן דָעַר הַאֲקָאָק אִיר שַׁאֲרָף ?
 צַו הַאֲקָנוֹן הַאֲלָעָז אַיְן וּוּאֲלָד פֿאָר אַיְטְלָאָכָן, וּוּאָס דָאָרָת.
 נאָר אַז דָעַר פֿרַיעַז דָאָרָה דָעַמְגַּד אֹוֵיפֿ יַאֲגַד צַו גַּיּוֹן,
 מַוּן בֵּינוֹ צֻוּם וּשְׁאוּוּרָן דַי הַאֲקָאָק אַיְן וּוּינְקָל שְׁטִיּוֹן.

און אָז בַּיּוֹם נָיו אִין דָּאָרָה אֵין זְוִיב אָן קִינְדָּעֶר דָּא
 אָן אָז אִין אֲוִוּוֹ פְּרִירֶט אָן ס'אִין קִיּוֹן האַלְּצָן נִישְׁטָן —
 אִין דָּאָר קִיּוֹן וְוְאָונְדָעֶר נִיט, פָּאָרוֹוָסָם עַר קוּמֶת צָו דִּיר
 אָן שְׁפָאַלְט אֲוִיפָּה האַלְּצָן פָּאָר זְוִיד דִּיוֹן פָּעַנְסְּטוּר אָן דִּיוֹן טִיר.
 אָן אָז דָו שְׁטְרַעַקְסָט דִּי העַנְטָה דָעַר האַקְט אִין וּעְגָן אַרְיָין
 קָעָן דָּאָר דָעַר נָיו וְוְאָסָה האַקְט קִיּוֹן שְׁוּמָר דִּיר נִישְׁטָן זַיִן.
 אָן אָז דָו לִינְסָט אֲוִיפָּה דָר'עַרְד מִוּט העַנְט צְעהַקְטָע, טּוּמָן,
 אִין דָאָר קִיּוֹן וְוְאָונְדָעֶר נִיט פָּאָרוֹוָסָם דָעַר נָיו צְעַשְׁפָאַלְט
 דִּיוֹן קָאָפָּה, דָעַם בְּלֹוטִיקָן, וּוּ אַ שְׁטִיקָה האַלְּצָן אִין וּוּאָלָר.
 אִין אָז דִּיוֹן קִינְה, וְוְאָסָה שְׁרוּיָט, הָאָט אַוִיד וּוּ דָו אַ קָּאָפָּה,
 אִין דָאָר קִיּוֹן וְוְאָונְדָעֶר נִיט פָּאָרוֹוָסָם עַר האַקְט אִים אַפָּה.

אט איז ער דאך

אט איז ער דאך דער חמ :

פארקייפט דעם פאו אַ מאָג מיט פֿראָצָע אַוִיפָן פֿעלֶר.
 דָּאָס בְּיָסֶל גְּעַלְתָּ פֿאָרוֹזָשָׁלָאָקָעָט אַיְזָן אַ שְׁיוֹינָק.
 אַזְוֵן זְוַיְוֵל מְהַאֲטָמָן נִישְׁתָּ גְּעַלְאָוָת אַיְזָן גְּנַבְ'עַנְעַנָּן אַ בְּרוּוֹט
 אַזְוֵן ער אָוּועָק אַחֲיָים אַזְוֵן הַאֲטָמָן דָּאָס זְוַיְוֵב גְּשַׁלְאָגָן.
 אַזְוֵן אַיְצָטָעָר קְנִיטָעָר ער דָאָ, כָּאָטָשׁ קָוָק אַוִיפָן אַזְוֵן גְּלִוְיבָן,
 אַזְוֵן סְהַאֲטָמָן אַ היְלִיקָעָר פֿאָרְבָּלָאָנְדוּשָׁעָטָמָן דָאָ אַחֲעָר.
 דָּאָס זְוַיְוֵב זְוַיְוֵנָס כָּאַלְיעָטָט דָאָרָט
 זְוַיְוֵב אַ גְּעַרְאַנְיָעָט פֿעָרָה, אַוִיפָן דָרְעָדָר.
 אַזְוֵן לְעָבָן אִירָה, דָאָס לְעַבְדָּיָקָעָמָזָוָר זְוַיְוֵנָס
 וּוָאָס צִיטָדִי בְּרָוְסָט אַזְוֵן שְׁרוּיטָן.
 אַזְוֵן ער — בָּאָס מַאֲטָקָעָדָבָאָזָעָשָׁעָשָׁטָיָן
 זְוַיְוֵב נָאָר אַ גְּעַטְשָׁקָעָדָא
 פֿאָרָדָעָם פֿאָרְבָּיְנִיָּעָרָה, וּוָאָס הַאֲטָמָן דָעָם צְלָמָ פִּינְט —
 אַזְוֵן ער זְאָל הַאֲבָנוֹ נָאָר עַפְעָם אַזְוֵן וּוּעָגָן,
 אַוִיפָן וּוָאָס אַ שְׁפֵי צְוָוָן.

דאָם לֵיד פֿוּן דֻּעַם אִידְישַׁן קָאוֹואָל

אייז ד্‏רוּיסֶן לְגַן אַיךְ אַיצְטַם. אָפְנִים אָז ס'אַיז וּוֹאָר
קִיּוֹן שְׂטוּרְיוּמְלַ מַאֲכַטְמַעַן נִישְׁתַּפְטַ פֿוּן נְרָאְבַּע חַוִּירְהַאָר
וּוֹאָסַם הַאָטַם גַּעוֹאָלְטַ פֿוּן מִיר דַּעַרְ חַם, דַּעַרְ שְׁכַן מִינְעָר?

ער האָטַם גַּעהָאָטַם אַסָּאָר אָזָן אַשְׁטִיקַ שְׂוֹוָאַרְצַעַ עַרְךָ
אוֹזַן אַיךְ — אַז וּוּרְקְשְׁטָאָטַם בְּלוֹזַן, צַו קָאָוּעַן אִים דָּאָסַם פָּעָרְדַּ
הַאָטַם עַר גַּעוֹאָנְטַ ס'אַיז זַיְוָנָם, דַּעַרְ חַם, דַּעַרְ שְׁכַן מִינְעָר.

אַהֲמְדָלַ פָּאָר זַיְוָן קִינְדַּרְ האָטַם אַוְיפְּגַעְנִיְיטַ מִין וּוּבַבָּ
הַאָטַם עַר אַרְאָפְגַעְשְׁלַעְפַטְ דֻּעַם שְׁפַעְנְצַעְרַ פֿוּן מִין לְיַיְבָּ
בָּאַגְּנְבָּעַטְ הַאָטַם עַר מִיךְ — דַּעַרְ חַם, דַּעַרְ שְׁכַן מִינְעָר.

וּוְעוֹן עַר אַיזְ קְרָאנְקַ גַּעוֹוּעַן, הַאָבַ אַיךְ גַּעהָאָטַם זַיְוָן בְּעַטְ
הַאָטַם עַר גַּעְקְוָטַ אַוִּוָּתְ מִיר וּוּי אַוִּוָּתְ אַזְוִיסְטַן שַׁהָּ.
גַּעְצְלָמַטְ הַאָטַם עַר זַיְדְ — דַּעַרְ חַם, דַּעַרְ שְׁכַן מִינְעָר.

קוּוִים אַוִּיסְגַּעְלַעְרָנְטַ אִים צַו הַאַלְטָן אַיְן דַּי הַעַנְטָן
אַלְעַמְפָּלַ וּוּי מַעְ דַּאְרָף . . . הַאָטַם עַר דַּעְרְפָּאָרַ פָּאָרְבָּרָעַנְטַ
דֻּעַם דַּאָרַ, וּוֹאָסַם אַיְבָּעַרְ מִיךְ — דַּעַרְ חַם, דַּעַרְ שְׁכַן מִינְעָר.

איַצְטַ דַּאָרַ אַיךְ זַיְוָן אַקְסַם, וּוֹאָסַם שְׁלַעְפַטְ נַאֲרַ זַיְדְ אַיְן יַאֲדַ
דוֹרְדַ עַרְדַ פָּאָרְטְרִיקְעַנְטָעַרְ אַמוֹוִיטַ שְׁטִיךְ אַיְזָוַן נַאֲרַ
אוֹן נַאֲרְנוֹישַׁטְ טָוָטַ צַו דֻּעַם — דַּעַרְ חַם, דַּעַרְ שְׁכַן מִינְעָר.

אַפְּרַעְטְשְׁמַעְ הַאָטַם עַר זַיְדְ — דַּאְרָטַ כְּאַלְיַעַטְ עַר, אוֹן טְרִינְקָטַ.
אַקְלְוִיסְטָעַרְ הַאָטַם עַר זַיְדְ — דַּאְרָטַ מַאֲדְלִיעַטַ עַר אַיְזָוַן שְׁטִינְקָטַ.
אוֹן מַעְרַ בְּאַדְאָרָףְ עַר נִישְׁתַּפְטַ דַּעַרְ חַם, דַּעַרְ שְׁכַן מִינְעָר.

היידאַדונִיידָן

אויף די חורבות פון דער וועלט
ויצט און אלטער דראָב און שעלטן;
קriticט און אלטער זשיד אפּיר,
אוּן ער זעט זיך לעבען אַיר.
שעלטן בײַידע קראָלְרָאַיקְרוֹ —
היידאַדונִיידָן.

קומט דער באַטְקָא אַין נאָלאָפּ,
האָקטָט ער אָפּ דער דראָבּ דעם קאָפּ,
מאָכָט דער זשיד אַזָּאָג געוּוואָלְט
אוּן מעַן מײַינְט, אַ דונְגָר פָּאַלְטָט,
אַירְיוֹוִידָן, אַחוֹדָהו —
היידאַדונִיידָן.

נְדוֹיְשָׁעַט באַטְקָא, ווּ אַ מְוַיֵּן,
בָּאָפּ דעם זשיד די אוּינְגָלָאָד אָוִים;
נוּיט די מאַטְקָא אִים פָּאָר זַיִּינְגָּעָס
גְּרוּוֹסָע ווּוַיְסָע בּוּלְקָעָם צְוֹוִיִּי
אוּן אוּיפּ ווּאַדְקָא גַּעַלְטָט דְּרָצָו —
היידאַדונִיידָן.

פְּרָעַטְסָט דָּעָר באַטְקָא הַינְטָעָרֶן פְּלוּוּט
פָּאָלוּ בְּרָעַלְאָד פָּוּן בְּרוּיט.
שְׁלָאָנוּ זִיד מִיט אַ גַּעֲשָׂרְיוּ
הַוְּנָמָט אָוּן האָן, ווּ כְּלָאַפְּעָס צְוֹוִיִּי;
הַאֲוּהָאָוְהָאָן, קָאַרְוַעַרְוּ —
היידאַדונִיידָן.

דאם נאָלדענע צַלְמַיְל

אָפָעַטָּע, קָאַטְשָׁעַרְעָ אֲוֹנְטָעַר דָּעַר טִיר !
זָאָגַט לְאָפָעַטָּע : "רוֹק זִיךְ אָפְ פָּוּ מִיר,
מיָוִין לְיִבְעַ קָאַטְשָׁעַע ;
שְׁטָמַעַ זִיךְ אַבְּיַסְלַ וּוּיְטָעַר, בָּאַזְוֹנְדָעַר.
פָּאַרְדוֹאָס ?

— וּוּיְלַ דִּי אַלְטָעַ מִיטַּ דִּי קוֹינְדָעַר דִּי זִיכְן,
וּוְאָסַ חָאָבֵן זִיךְ אַרְוּם בְּעַטְ פָּאַרְקְלִיבָן,
קוֹפֶן וּוּיְ אַוִּיפְ אַ בִּיְוִין וּוּאַנְדָעַר
אוֹיפְ אָוָןַ, וּוְאָסַ מִיר שְׁטִיעַן לְיִידְיקָן, —

הָעַרְתָּ זִיךְ צַו אַזְוִינָעַ רִידָעַ
דָעַר אַוִיּוֹן, וּוְאָסַ דְּרוּמְלָטַ פָּאַרְמָאַכְטָעָרָהִיט,
טְרָאָכָט עָר : "מְאַדְרָעַ".

נָאָר אַזְוִי וּוּיְ עָר אַזְוִי פּוֹיְלַ זִיךְ צַו מִישָׁן,
זְוִיעַרְ פּוֹיְלַ

קוֹמַטְ עָר בְּלָוְמְרָשְׁטַ אַרְוִיְהַ צַו דִּי בְּמָאָרָעָם,
וּוְאָסַ מְ'עַטְ דְּרוֹכְבָּן דָאָר, דְּרוֹקְ לְעַכְבָּר אָוּן שְׁפָאָרָעָם,
אוּן צַו דִּי צְוּוֹיְ קְוִיטְיקָעַ פְּלָעְדָרְוּוֹיְשָׁן,
וּוְאָסַ גְּלָאָצָן פָּוּן פְּיַעַקְעַלְיוֹן אַרְוֹנְטָעַר, —

דאַסְ מְעַלְזָעְמָלְ אַבְעָרְ אֲוֹנְטָעַרְן בְּעַטְ
אַרְטָ אַזְןְ נָאָנָצָן נִיטָן, וּוְאָסַ מְעַזְ רָעַטְ :
סְאַזְןְ נִישְׁטָ זִוְינָן דָאָגָתָן.
אַיְסָ אַרְטָ דִי מִיוֹן, וּוְאָסַ נְרוֹזְשָׁעַטְ אַיְסָ אֲוֹנְטָן
פְּילְ מְעַרְ.

נאר דער בעזום — וואם דער ווינט שפּוּרִינְגֶט אַרְיָבָּעַר —
אייז אֹזָא בָּהָמָה, אֹזָא עַר קָעַרְטָן זִיךְ אַיְבָּעַר
מייט אַ גָּלְעַכְטָר אֹזָא גָּעֻזְנְטָן,
אֹזָא עַר שְׁרַעַקְטָּא אֹזָא אַיְבָּעַר דֵי פְּלִינְג אַוְיְפִּין' פָּעַנְסְּטָעַר.

.2

פָּאַלְטָ אַרְוָנְטָעַר פָּוּן פָּעַנְסְּטָעַר דֵי פְּלִינְג
פָּאַלְטָ זַי אַרְוָנְטָעַר גָּאַזְנְדִיךְ
אוֹוָף אַ לְעַפְלָ פָּוּן הָאַלְאָז, וואָם אַיְזָא אַיְנְגָעַלְאַרְבָּט,
אוֹן צָוְבָּרְעַכְט זִיךְ דָּאַס רָקְנְבִּינְדָּל אַוְן שְׁטָאַרְבָּט.
נָאָר אֹזָא עַס לִינְגָט שְׂוִין דֵי פְּלִינְג — אַ מַת
אוֹוְיְפִּין' לְעַפְלָ גָּאַנְצָעָז זִיבָן מְעַתְּדָלָעַת,
שִׁיקְטָ גָּאַט אַ מְלָאָד אַרְאָפָט מִיטָּא גָּלְעַט
צַו דֵי זִיבָן קִינְדָּעָר אַרְוּם בְּעַט.
דָּעַרְלָאַגְּנָטָעַר דָּעַט לְעַפְלָ אַיְינְס אַוְן צָוְיָי
צַו דָּעַם קִינְדָּר, וואָם לְעַבְטָ נָאָר צָוְישָׁן זַי,
מָאַכְטָ עַס אַ בְּרַכָּה אַוְן פָּאַרְשָׁלִינְגָט דֵי פְּלִינְג,
אַנְטָלְיוֹפְטָ דָּעַר מְלָאָד וַיְוַיְנְדִיךְ.
דָּעַרְשְׁרַעַקְטָ זִיךְ דֵי קָאַז אַוְן פְּלִיטָ אַרְוּם
אוֹן דָּעַרְצִיּוֹלְטָ דָּאַס דֵי גּוֹיָם פָּאַרְזָהָוִוִּין.
לְיוֹפְטָ מַעַן אַרְיוֹן אַוְן מַעַן נְעַמְטָ דֵי פְּלִינְג
אוֹוָף גַּיךְ דָּוָרְכָּזְבִּיכְלָ אַרְוּם צָוְרִיךְ,
אוֹן מִיטָּא גָּלְעַלְלָ דָּוָרְדָּו וַיְוַיְנְטָ אַוְן שְׁנִי
טוֹאָגָטָטָמָעָז זַי צָוְמָטָעַר אַרְוּם,
אוֹן מַעַן גַּרְאָבְטָ אַיר דָּאַרְטָ אַ קְבָּרְלָ אַוְים,
אוֹן מַעַן שְׁטָעַלְטָטָא גָּאַלְדוֹן צְלָמָלָ אַוְיָפְט
דָּאַס נְשָׁמָה/לְעַזְלָ אַיְן הִימָּל אַרְוּם.

לויט דער וויסטטעןיש

לויט דער וויסטטעןיש
 אוון לויט דעם הייזעריקן חיה/שן געברום
 האט זיך געדאכט, אוון ס'אייז אַ מדריך דארט
 אוון אוועס קרייבט אַנְאַלטער לוייב
 אָרוּם אַ פֿעלֶז אָרוּם, וויל ער אויז קראאנק
 אוון וויל ער זוכט אַנְאַרְט
 צו קענען זיך אַנְיָדָעָלִינוּ שטארבן.
 נאָר אויז דער אַמְתֵּץ אויז דאס געוווען אַ פֿוֹסְטָע שטאט
 מיט אַ משוגענען, וואָס אויז אויף הענט אוון פִּים
 אָרוּמָגָעָרָאָכוּן אויז אַ רָאָר
 אָרוּם אַ הוּוּן אַזְיַינְגָעָפָאַלְעָנָעָם.
 אוון דאס, וואָס האט זיך נַאֲכַגְעַשְׁלָעָפֶט פּוֹן הַינְטָעָר אַיִם,
 אויז בְּלִיּוֹן געוווען אַ שָׁאָרְבָּן אויף אַ שְׁמָרִיך
 צוֹם נַאֲרָטְלָן זְיוֹנָעָם הַינְטָן צָוְנָעְבָּונְדָן.

מית זיך אלין

וואי מאדרנע דאס איזן : אט הערד איך ווינגען.
 נאך וווער עס ווינגען, דאס זיך איך ניט.
 קען זיין, ס'אייז א מענש איזוינער ערנגייז,
 ווי מײַן נשמה קראנק און מוד.

אנ'אראבער זיך איך, ווי דורך אָ חלום. —
 איך — ווינוינט ער — האט פאָרגוועמען מײַן פעלד ;
 ביז איך געשטמארבן איזן וועג אויף מײַן איזויל,
 בלאנדוונדייך איבער דער וויסטער וועלט.

דער אָראָבער איזן אָפֶשֶׁר אָן אוֹיסְגָּעַטָּאָכְטָעָר,
 אָדָעָר נאָר פֿוֹן אָ טָאָגְבִּיטְמָוֹגָן אָרוֹים.
 אלְזַ אָסָם דֵּי טָעַלְגָּרְאָפְּדָרָאָטוֹן בְּרִיְנִינְגָּן,
 איזן באָ אָנוֹןָן אָן אָמָת, וָאָסָם מֵיר פֿוֹיקָן אָוֹס.

אט איך אלְיַיְן — אָפֶשֶׁר מַאֲךֶ אָיך אַיצְטָעָר
 אָן אָמוֹיסְטִיךְ בְּלִיכְבּוֹל, אָוִוָּף אָ אָיך.
 נאָר אָיך הערד דָאָך אָפְּלָוּ דָעַם שָׁאָרָד פֿוֹן דֵי שְׂטִינְגְּרָאָך
 אָין וְועָג, פֿוֹן הִינְטָעָר דָעַם אַיְיָוָס טָרָימַט.

נאָר אָפֶשֶׁר אָיזָן דָעַר אָיזוֹל אָ אַידְנָס
 וָאָסָם אָיזָן קִיְּוָן אַרְצַ אִישְׁרָאָל אָוּוּקָן
 נָאָכְרָעָם וְועָג אָיזָן אָפְּנָעָקְוָמָעָן
 באָ אָהָרִיגָּה, מִית הוַיְלָעָר שְׁרָעָק.

און אים האט געטויט און אראבער דארטן —
און דער אייזל זייןער, אליאין און וועג
נייט — וויל דעם אידנס נשמה פירט אים
צום רבין, אויף די היילקע מען.

א סיינו איז דאך, דער כלב אפיילו —
וואס האוקעט אויף אים פון דער פינסטער אראט.
און איך הער דאך אפיילו דעם ווונט וואס וואיעט,
און וואס מיר אים א צעראקטעןער אואס.

מיר וואונדרט נאך, וואס איך הער איז דיטלאָר,
ווי דאס וואלט זיך אפנעשפיט פאָר מײַן טיר.
און דער אייזל נייט דאך קיון ביאָלעקסמיין —
ערניז איבערן ים — איזו ווית פון מיר — —

נאך אפנימ איז נישט מיט די איזערן הערט מען
ווען מען ליגט אליאין איז שלאָף און מען טראכט.
און אפנימ איז נישט מיט די איזן זעם מען
די וועלט און דער פינסטער, און מיטן דער נאכט.

.2

א, וואלט באָטש א ליכט זיך באָזיז פון ערניז —
איך ביז דאך — מיר דאָקט זיך — ווי איך ליג
אליאין דער גלגּוֹ, און אליאין דער רבִּי,
וואס וואָרט זיך איז, אהין און צוריכּת.
אט הער איך דאך ווי איך ווין, און בעט זיך
ווי באָ א רבִּיּוֹ, אליאין באָ מיר.
א רבִּי, — זאג איז, — דו האָסט דאך אונין —
פֿעַנְסְטֶעֶר צום היַמֵּל, פֿאָר דער וועלט, און פֿאָר דוֹר.

אָרְבִּי — זָגֶן אַיד — עַפְנֵי פָעֲנַסְטָעָר.

זָלְלוּ ווַיַּדְעֶר אַין דִּין זָכָת ווֹי אַמְּלָאֵל
מְלָאָכִים דַּי אַרְיָמָע ווַעַלְתָּ בָּאַחֲיטָן,
וּוְעַן דַּי נַאֲכַט לִוְגַּט אַיְבָּעָר בָּאַרְגָּן אַן טָלָל.

זָלְלַי בִּיוֹזְקִיּוּת — זָגֶן אַיד — צָרוּךְ אַין דַּי ווּלְדָעָר
וּוְאוֹ זַי אַין נַעֲוָעָן בָּאַם אַנְהָוִב ווּלְטָטָט.
אוֹן זָלְלַ אַקְסָם אַיְן יַאֲד מִיטָּן' מַעַש אַינְאַיְינָעָם
וּדְרַ אַומְקָעָרָן צָרוּךְ אַיְן פָּעָלָה.

זָלְלַ ווַיַּדְעֶר — זָגֶן אַיד — זַיְוָן אָזְמַטָּוב
דָּעָר טָאָג ווּעַן מַעַן שְׁנִידָט אַיְן מַעַן זָמְלָט אַיְן.
אוֹן אַנְגָּעָזְטִיקָט זָלְלַ דָּעָר אַיְזָל
טְרָאָגָן זַיְוָן לְאַסְטָן, אַיְן מַיל אַרְיָין.

זָלְלוּ גְּנוּעָם קָאָרְשָׁוֹן, אַוְן רַעְטָאָה, בְּרִינְגְּנָעָן
אַיְן מַאְרָך אַרְיָין, אַזְוִי ווֹי פְּרִיעָר.
אוֹן זָלְלַ מַעַן נִשְׁתָּמָט דָּאָרְפָּן קִיּוֹן בְּרִיוֹו מַעַר שְׁרִיבָּן,
אַזְוִינָעָן, ווֹי מַיְוִן מַאְמָעָ צַוְּמָר.

נַאֲר אַוִּיב עַמ אַיְן רַבִּי, דַעַם אַוִּיבְרַשְׁטָמָן ווַיְלָן
אוֹזַאֲרַד דָּאָם אַוְמְגָלִיק זָלְלַ אַוִּיבִיק זַיְוָן.
טָא זָלְלַ עַמ כָּאָטָש — זָגֶן אַיד — נִשְׁתָּמָט זַיְוָן אַזְוִי גְּרוּזָאָט,
וּוְעַן סֻעַּ פָּאָלָט אַיְן אַוְנְזָעָרָם אַגְּנַעַט אַרְיָין.

נַאֲר אַוִּיב עַמ אַיְזָרְבִּי דַעַם אַוִּיבְרַשְׁטָמָן ווַיְלָן.
אוֹן דַּי גְּנוּם נִבְנָן זַיְד ווַיַּדְעֶר אַגְּנַעַט,
זָלְלַ מַעַן כָּאָטָש — זָגֶן אַיד — ווֹי שָׁאָף נִיט שְׁמָאָרְבָּן
אוֹן דָּאָם אַנְרוּפָן, עַל קְדוּשָׁ הַשָּׁם.

וואל דער וואס האט א זאגיב מיט קינדרער
וועי א גולן — זאג איד — זיך שטעלן פאָרוּם.
אוון זאל ער מיט בלוט אויף זיין העמד באָם האָרֶצָן
פֿאָרְצִיכְעַנְעָן, פֿיל ער קוילעט אוּם.

אוון ווערד עס וועט מעָר פֿאָרְצִיכְעַנְעָן האָבָן —
אַים זאל זיין אָונְזָעָר לְזִיבְּגָשְׁרֵי.
אוון אַים אָונְזָעָר לְבָעָא גְּאָנְצָעָא, אַ רְיִינָעָא,
וועי בלוט אויף ערְשְׁטְּגָעְפֿאָלְעָנָעָם שנְיָי.

אַ רבָּי — זאג אַיד — אַ וועלט גִּיטָּס אָונְטָעָר
אוון דָּאָס גְּאָנְצָעָא לְעָבָן אָרוֹם אָנוֹן הִינְגָּטָן
וועי אויף אַ האָר — אוון דִּי אָדָרָעָן זְיִינָעָן
אָזְיָי וועי צָום פְּלָאָצָן אָנְגָּשְׁטְּרִינְגָּטָן.

אַ רבָּי — זאג אַיד — דָו אַלְיוֹן אֲפִילָן
הַאֲלַטְּסָט דָאָר דִּי אָוִינוֹ פֿאָרְמָאָכָט, פֿאָרְשָׁרָעָק.
אוון עס שְׂטִיטָט דָאָר דִּי זְיִינְגָּעָר וּוּוִיטִיק דָאָר — זאג אַיד —
וועי אַ בִּין אַיּוֹן נָאָרָגָן, פֿאָפָּרָעָל.

דו ווּוִינְסָט דָאָר שְׂוִינוֹ — זאג אַיד — אויף דָעָם וואָס סָעָנְעָט זיך
קִיּוֹן שְׁלָאָפָּנָא נִישְׁתָּט צָו דִּיּוֹן בִּינְטָל הָוִיט.
אוון סָע הִיְסָטָט דָאָר, אוּזָו וועָר עס בעָט אויף זיך שְׁלָאָפָּנָא, גִּוְטָא אַיבָּעָר
אַלְיוֹן זיך אַיּוֹן דִּי הַעֲנָט פֿוֹנְגָּס טְוִיטָט.

אַ רבָּי — זאג אַיד — דָאָס בלוט פֿוֹן קְדוּשָׁים
איּוֹן אָוּפְּגָעְצְּרָנָט אויף דָאָר — שְׂטִיטִי אוּפָּא.
אוון איּוֹן נִישְׁטָא מַעַר קִיּוֹן מַנְיָן גַּעֲרָעְכָּטָע,
געָם צָעָן יְתּוֹמִים מִיט זיך אָרוּפָּא

בריעד אויף — זאג איד — אויב שע נויט נישט אנדערש,
מייט די פוייסטן דעם הימל אונז זאל מען זען.
אוון זאל מען דיר — זאג איד — טאקט זאגן
צ'י ס'אזו נויטיך עס זאל איזונס געשן.

נאָר וויפיל איד שריי, אוון ווינ, אוון בעט זיד
מייט מיין פנימ פאל איד צו זוינע פיס,
אוון איד רײַס מיר אלֵינוּ דאס האָרְץ מייט די געגַל
כדי ער זאל זען ווֹי פִּינְסְטָעֶר מיר אַיִּז.

נאָר ער ווֹי פְּרִיעָר, מייט די היַבְּלָאָד אויף ד'אוּגָּן
וֹיַּה אַ גָּלוּם אָנוּ אַ שָּׁאָרָה, אוון רִיךְ.
אָזְוִי, בִּזְוִי אַיד זַעַן זִיד אַלְּיוֹן וֹיַּה אַ קָּבָר —
אוון אַיִּם, אָזְוִי וֹיַּה דַּעַם מֵת אַיִּן מָוֵר.

אוון בלוייז ווֹי די בִּינְגָּעָר פּוֹלִין, הָעָר אַיד —
אוון די ווערִים ווֹאָס גְּרָאָבָן אַיִּן האָרְץ זִיד אַיִּין —
אוון די אַיְבָּקָעָן קְלָאָגָן ווֹאָס צִיט זִיד אַיִּין דְּרוֹיסָן
וֹיַּה אַ גְּלָנוּל, אַיִּן אַיְבָּקָן גָּרְנִיְשָׂט אַרְיָין.

באמ שין פון לעטפֿל

הער איד איז מיר געדאנקען זוינגען,
 ווי בלוטיקע פינגער איבער א פידל איז אלטן,
 וועמעס זיינגען די בלוטיקע פינגער, וואס זיינגען?
 עפעם איזינגער א אידל, איז איזינגעחויקערטם,
 איז א שטוב איז מיטן דער נאכט באל לעטפֿל,
 וואס באשינט צעראכגען טיש איז בזינקלאָד,
 איז א קינד איז א קאָפּ אוֹיפּ די אַקסל, די קליענע,
 איז א מoitטע פֿרוּ אַוְיפּ דער ערְד דָּאנְבָּן;
 איז זי האָלט, ווי פון וואקס די הענט איז דער לוּפְטָן.
 איז דאס בלוייכע איזינגעחויקערט אידל
 מיט בלוטיקע פינגער באם שין פון'ם לעטפֿל
 איז מיט אוֹיגן אַזִּי ווי פון גֶּלְזָן זוּוִיטָאָפּן.
 איז דער פידל בוֹיגְט זיך צעראָכָן צוּ וועָרָן
 איז דער פידל בוֹיגְט זיך איז קָעָן זיך נישט ברעָכָן.
 איז דעם אַידְלָס האָלְדוּן דער איזונגעטרעלעטער —
 ס'אָראָן זוּיסטָע הענט מען דארָפּ דאס האָבָּן, —
 נישט צוּ מֵיאָוָסֶן זיך אַזְוָנָס צוּ דערוּוּרגָן.
 אַשְׁרָיו, אַשְׁרָיו! — אַ לְוִיב צוּ די שָׁאָטָנָס
 פון פֿרוּ איז קינד באם שין פון'ם לעטפֿל;
 אַ לְוִיב צוּ די וועָנָט, וואס מיט זיַּעַרְעָה הוּאָקָרָט
 זיינגען זיַּי צוּ דעם אַידְל גָּלְגִּילָן,
 איז אַ לְוִיב דער נאכט איז די שְׂטִיקָלָד שְׂוִיבוֹן
 פון די אלטָע אַוְיסְגָּעָטָרָומָטָר פָּעָנְסְטָאָר. —
 זיך דערמָאנָט אַז דעם נָאָרְנוּשָׂט — דעם אַיְビּוֹן נָאָרְנוּשָׂט,
 וואס ווארט אַוְיפּ אַזְוָנָס אַזְוָנָס אַזְוָנָס אַזְוָנָס — —

די פראצעטען

צומערשט א קויטיק געדראונג דורך א נאם
 מיט קאסטען, פושקארט און העריננדפֿאַס;
 דערנָאָר דריי באַנְיַלְדָּעַטְעַ גוִים פֿאָרוִים,
 וואָס קָוָן ווי דריי גענְדָּרָאָלְן אָוִים:
 דערנָאָר א פֿוַיְקַ מִיט א טְרָאָמְבָּאָן,
 וואָס הַילְכָּן חַינְטָעָר אָנוֹ מִיט אָפָּאָן,
 אָנוֹ חַינְטָעָר אָנוֹ אַיבָּעָר זַיִּי, אַיְזָן דָּעַר הַוִּיר,
 דַּי הַיְלִיקָעָ מַאֲמָע — פֿאָרְשָׁוֹאָרְצָטְ פָּוּן דָּעַם דָּרָוִה,
 וואָס דָּרְיוִיט זִיד אָרוֹיָס פָּוּן דַּי מַעַשְׂעַנְעַ פֿעַנְדָּלָאָה,
 וואָס עַטְלָאָכָעָ גַּוְיָעָ שְׁוּוֹנְגָנָעָן אָוֹוָה בְּעַנְדָּאָךְ.
 אָנוֹ דָּעַרְנָאָר בְּאָרְהָאָוּעָם, ווי אָוִוָּפְּ אִיאָרִיךְ,
 מִיט אַקָּשָׁע אַוִוָּפְּ זִיד עַפְּסָ אַיְנָעָר אָאֵיד,
 וואָס מִיט אַיְזָן חַאנְטָהוּבָטְעָר אָנוֹ שְׁלַעַפְּטָ דַּי הַוִּיזָּן
 אָנוֹ מִיט דָּעַר צְוַיְוִיטָעָר דָּרְיוִיט עַר אַבְּינְטָל דָּרוֹזָן
 מִיט אָזָא גַּעַשְׁרִי, אַיבָּעָר זִיד אַיְזָן אָרָאָר,
 ווי לְחַבְדִּיל אַבָּאָדְגָן דָּעַם בעוּזָן אַיְזָן באָד.

וּאֱקָסֶט אֲרוֹיִם פּוֹן דַעַר עֲרֵד

וּאֱקָסֶט אֲרוֹיִם פּוֹן דַעַר עֲרֵד אֲזָא,
 וּאֱסָם דַעַפְט זַיְד אָז אַבְוֹם.
 וּאֱקָסֶט אֲוֹיָף דַעַמ בּוֹים אַזְיָד זַאֲכָנוּ אַנְדַעַרְע אַזְוֹנָע,
 נַרְיָנָע, נַעַלָע, בְּלֹועָע, רַוִיטָע, בְּרוַינָע —
 רַוְפָן מִיר דַעַס אָז אַבָּאָר, אָז עַפְל אָז פְלוֹים
 אָז שְׁטָרָעָקָן זַיְד מִיט שְׁטִיקָעָר נַוְפ — וּאֱסָם הַיָּיסָן הַעַנְט — אֲרוֹיָת,
 אָז זַאֲמָלָעָן וּאֱסָם מִיר רַיְיסָן אָפְ אַיְזָן קַאֲשִׁיקָעָם צַעְנוֹת,
 אָז פִּירָן דַעַס מִיט וּוּגַעַנְעָר אָז בָּאנָעָן אַוְיָעָן מַאֲרָק אֲרוֹיִם,
 אָז דַאֲרָטָן טַיְילָן מִיר דַעַס שְׁעַנְסָטָע אָוִים
 צַוְדִי וּאֱסָם זַיְינָעָן פָעַט אָז הַאֲבָנוּ נַאֲלָד ;
 פָאָר זַיְלָבָעָר גִּבְוָן מִיר אַזְוֹעָק
 וּאֱסָם הַאֲטָשָׁוִין דָא אָזָן דַאֲרָט אֲוֹיָף זַיְד אַבְרָוִינָעָם פְלוֹעָק
 פָאָר קַוְפָעָר וּאֱסָם אַיְזָן שַׁוִין פָאַרְפּוֹיָלֶט
 אָז פּוֹנָ'סָם וּוּאֱרִים אַוִיסְגָעָהוּילָט.
 אָז וּוֹעָר עַס וּוֹיְל אָז עַפְל פָאָר אַוְמְזִיסָט,
 עֲרֵזָל זַיְד טַיְילָן מִיט דַעַר חַוְנָעָרִיקָעָר מַוִין,
 וּאֱסָם וּוֹיִינָט פּוֹן אִיר בָּאַהֲאַלְטָעָנִיש אֲרוֹיִם.

קיינמאָל שווין וועל איד נישט זאגן

פאראָנָען לַיְיט ווֹאמֶס קענען אָפֶשֶׁר זאגַן
 אָז ס'איַז נִיט שִׁין, צּוֹ שְׁטוֹפָן זִיד אָרוּם אַ ווֹאנַ
 מִיט צִיבָּלָעַם, אָוֹן אָוְגָעָרָקָעַם, אָוֹן פְּלוּיְמָעַן.
 נַאֲר אָז ס'איַז שִׁין אִין מִיטָּן גָּאַס זִיד נַאֲכְשָׁלָעָפָן אַ טּוֹיְטָנוֹוָאָגָן—
 אָנְגָעָטָאָן אִין שְׂוֹאָרִיצָן, אָוֹן צּוֹ דָעַם נַאֲךְ קָלָאָגָן,
 אִין דָאָךְ אַ זִינְדָּצּוֹ זַאֲגָן
 אָז ס'איַז נִיט שִׁין, צּוֹ שְׁטוֹפָן זִיד אָרוּם אַ ווֹאנַ
 מִיט צִיבָּלָעַם, אָוֹן אָוְגָעָרָקָעַם, אָוֹן פְּלוּיְמָעַן.
 מַעַן דָאָרָף אָפֶשֶׁר נִישְׁטָה רֵיְסָן זִיד אָזּוֹ, אָוֹן שְׁלָאָגָן.
 מַעַן קָעַן דָאָךְ רָוִאַיךְ שְׁטוֹפָן זִיד אָרוּם אַ ווֹאנַ
 מִיט צִיבָּלָעַם, אָוֹן אָוְגָעָרָקָעַם, אָוֹן פְּלוּיְמָעַן.
 נַאֲר אָז סֻעָעַן דַי בִּיטְמָש אָפְילָוּ קִינְעָם נִישְׁטָה פָּאָרָאָגָן,
 וּוֹיְלָ דָעַר טִירָאָזוֹ פָוָן דָעַם באַשְׁעָפָעָנִיש אָוֹף דָרְעָדָר, דָעַר מָאָגָן
 ווּלְ אָזּוֹ — בָּאָדָאָרָף מַעַן שִׁין אַ רְשָׁעָ זִין, צּוֹ זַאֲגָן
 אָז ס'איַז נִיט שִׁין, צּוֹ שְׁטוֹפָן זִיד אָרוּם אַ ווֹאנַ
 מִיט צִיבָּלָעַם, אָוֹן אָוְגָעָרָקָעַם, אָוֹן פְּלוּיְמָעַן.
 דָאָרָיבָעָר טָקָע וועל אִיד קִינְמָאָל שְׁווִין נִישְׁטָה זַאֲגָן
 אָז ס'איַז נִיט שִׁין, צּוֹ שְׁטוֹפָן זִיד אָרוּם אַ ווֹאנַ
 מִיט צִיבָּלָעַם, אָוֹן אָוְגָעָרָקָעַם, אָוֹן פְּלוּיְמָעַן.
 וּוֹיְ שְׁטָאָרָק עַם זָאָל אַ שְׁטוֹפָעָנִיש אָזָא, מִיד מָאָטָעָרָן אָוֹן פְּלוּאָגָן,
 ווּלְ אִיד מִיּוֹן קָאָפָ אָרוֹנְטָעָרְבָוִינְגָן, אָוֹן אָרְבָּעָטְרָאָגָן.
 ווּוַיְנָגָן וועל אִיד אָפֶשֶׁר — אָבָעָר קִינְמָאָל שְׁווִין וועל אִיד נִיט זַאֲגָן
 אָז ס'איַז נִיט שִׁין, צּוֹ שְׁטוֹפָן זִיד אָרוּם אַ ווֹאנַ
 מִיט צִיבָּלָעַם, אָוֹן אָוְגָעָרָקָעַם, אָוֹן פְּלוּיְמָעַן

אַוִיפָּאַלְעַ וּוֹעֲנֵן דָּא

די זון איז אַלְעַמְעַנְסַ —
 אונ בוי דער ערדר איז אויר דאס מינדסטע גרעול אירס א קינד,
 ווי דו אונ ווי דער אַפָּאַלְעַ זיון מאמען.
 דעריבער וויננט טאקע די ערדר פון הינטערץ אַסְפָּאַלְט אַפְּרַיְר
 אַוִיפָּאַלְעַ וּוֹעֲנֵן דָּא בֵּי אַוְנוֹ אַין לְאַנְדָּה.
 די פְּרוּעַן אַוְנוּעַרְעַ, די אַרְמִיעַ, ווּאַס זְיַנְעַן מַאֲמַעַם,
 באַנְעַמְעַן פָּוּן דער ערדר דעם טְרוּוּעַר, —
 די רִיבְעַ אַבָּעַר חָרְוָן גָּרְנִישַׁת נִתְמַתְּרַת.
 דער רְוִישַׁ דער מְאַנְטָאַנְעַר פָּוּן די טְרִיבְּ-מַאֲשִׁינְעַן
 אַונְטָעַר זְיַעַרְעַ קָאַרְעַטְוּן וּוּגַטְזַׂ זְיַי אַיְזַׂן.
 שְׁלַאֲפָו זְיַי אַוִיפָּאַלְעַ וּוֹעֲנֵן דָּא בֵּי אַוְנוֹ אַין לְאַנְדָּה
 מִיט קִינְדְּעַר אַוִיפָּאַלְעַ זְיַוִּיסְוָן אַוְנוֹ מִיט הִינְטְּלָאַר אוּיר,
 ווּאַס זְיַנְעַן לִיבְנַדְעַר ;
 קָעַנְעַן זְיַי נִישְׁתְּ חָרְוָן, וּסְעַ וּוּינְטַרְעַן די ערְדָר,
 פָּוּן הִינְטְּעַרְעַן אַסְפָּאַלְט — די ערְדָר
 אַוִיפָּאַלְעַ וּוֹעֲנֵן דָּא בֵּי אַוְנוֹ אַין לְאַנְדָּה.

אין פּוֹלְמָאָן

אומעטום, אומעטום, וואו מעו פּלייט פַּארבי,
 א זיינגער אין דער הײַד און א צַלְםַ —
 דער זיינגער פַּאר קַאַהַן אָנוּ גַּאלְעָהָאָן,
 דַּוְּסָוחָרִים, וְאָסָס פַּארְוָן מִיטְ מִיר אַיְזָן בָּאָן,
 אָנוּ דַּעַם צַלְםַ (וּוִי אַנְאָר, אַאַד, וְוָאַלְטַ נַעֲזָגָט)
 פַּאר דֵי גּוֹיִם, יַעֲמַכְשָׁעָמָם.
 פַּאר מִיר דֵי פְּלָאָר מִיטְ הַוִּזְ אָנוּ בָּוּם,
 וְאָסָס פּלייט פַּארבי, וּוִי אַקְרָאנְקָעֶר טְרוּוִים,
 פָּנוּ אָנוּ אַיְבָּוּקְרָאָנְקוּ נַאֲטַ אַיְזָן דַּעַר וּעְלָת,
 אַיבָּעֶר שְׁטָאָט אָנוּ פָּעָלָד.
 קַאַהַן אָנוּ גַּאלְעָהָאָן, קַאַהַן אָנוּ גַּאלְעָהָאָן —
 הַעֲמְדָעָר אָנוּ חַוִּין אַוְיסְנַעְשָׁפְּרִוִּיט
 וּוּעָלָן זַיִּה הַאַלְטָן, אָנוּ מִיטְ רַיְד
 לְוִוְּבָן אָנוּ צַוְּזָגָעָן,
 לְוִוְּבָן אָנוּ חַנְפָּה'גָעָן,
 אָנוּ דַּעַר בְּלָאַנְדָּרָר רַיְזָ אַנְטָקָעָן מִיר
 וּוּעָט אַוְיסְמָטוּרָקָן זַיִּוְן הַאַנְטָן צָוּ אַטְוּר,
 וְאָסָס רַוְּפְּטַ זַיִּד זַיִּוְן הַיּוּם,
 אָנוּ זַיִּד פְּרִוְּעָן מִיטְ פְּנִים, אַטְעָם אָנוּ בְּלָוְמָעָן,
 וְאָסָס וּוּעָט אִים אַנְטָקָעָן קְוּמָעָן.
 אָנוּ אַאַד אַוְמָעָטָום, אַיְזָן דַּעַר פְּרָעָמָד
 וּוּלְ טְרָאָכָטָן פָּוּ מִין וּוּיְבָן אָנוּ קִינְדָּר
 וּוּיְ מִין אַרְיוּמָעָר בְּרוּדָעָר דָּאָן קִיכָּאָט
 מִיטְ דֵּי מִילְּוָן אַיְזָן וּוּינָטָן,
 מִיטְ דֵּי מִילְּוָן אַיְזָן וּוּינָטָן.

קָאנְטְּרִידָ-קָאנְצְּעַרְטָן

איך האב שווין געווען דעם פלאקאמט אויפֿן וואנט :
 איך שטוי דאָרט און האָלֶט אַ בּוֹד אַין האָנט, —
 אוֵי, ווֹיַ אַיַּז מִיר —
 אַון מִיר אַנטקען מִיט אַ פִּידֶּל אַ מְוִיד
 מִיט אַ פְּנַס אַון הענט, ווֹי צַו קְנַעַן בְּרוּיט, —
 אוֵי, ווֹיַ אַיַּז מִיר, אוֵי ווֹיַ אַיַּז מִיר.

די מְוִיד ווּעַט לְכֹבֵד מִיר דעם סְמִיק
 אוֹפַּה די סְטוּרְנוּעַס אַ שְׁלַעַף טֻוַּה אַהֲוָן אַון צְרוּיכַּן, —
 אוֵי, ווֹיַ אַיַּז מִיר —
 ווּעַט זִיד דְּאָכְטָן אָפְּשָׁר, אָז סַע האָוּקָעָן הַינְטָן,
 ווּעַט זִיד פָּאָר פְּחַד צְעוּוִיָּנָעַן אַ קִינְדָּה, —
 אוֵי, ווֹיַ אַיַּז מִיר, אוֵי ווֹיַ אַיַּז מִיר.

וּעַט די מַאְמָע פָּאָרְשְׁטִילְן דָּאָס קִינְדָּה מִיט דַעַר בְּרוּסְטַן,
 ווּעַט אַ מאַנְסְּבִּיל אַ פָּאָרְד דָּעַרְלָאַנְגָּעָן אַ הוֹסְטָן, —
 אוֵי, ווֹיַ אַיַּז מִיר. —
 אַון אִיך — אַיַּוְן גַּעַחַקְטָע ווֹאָונְרָן — שְׂטָאַלְעַץ
 מִיט אַ בּוֹד אַין האָנט, ווֹי אַ שְׂטִיךְ האָלֶע, —
 אוֵי, ווֹיַ אַיַּז מִיר, אוֵי ווֹיַ אַיַּז מִיר.

פָּנוּ אַ בְּרִיףַ מִיְנָעַם

ס' איז אמת, איך בין טאכע וווײיט פָּנוּ דֵּיר,
נאָר דיינע צערטליךיטו אָנוּ די בְּרִיףַ צַוְּמָר
דערמאָנָעָן אָנוּ גאנצָע טשאָטָעָס מִוְתַּזְוִינְגָל
וואָס זָכוּן בְּלוֹמַעַנְהָאָנִיס צֻווַּישָׁן קְרָאָפְּיוּעַ.

די געננט ? — דער הימֶל אָיז אָומְעָטוֹם בְּלוּי,
אוּן אָיךְ האָבָּדָד אָומְעָטוֹם לְיבָּמִין פְּרוּי.
נאָר די מִידְקִיּוֹת מִיְנָעַם פְּאָרוֹאָלְקָנָט דיַיְן שְׁעַנְקִיּוֹת,
וּוּ דער רְוִיךְ פָּנוּ דער באָן דעם בְּלוּעַן הַיְמָל.

וועָן אַ פְּרָעָמְדָר וּוּעָט אַבְּעָרְלִיּוּנָעָן דָּאָס לִיהְ,
וּוּעָט עָרְטָרָאָכְטָן : אָיז דָּאָס אַ מַּאֲדָנְדָר אָיךְ
פְּאָרְגְּנְלִיּוֹכְט זְיוּן פְּרוּי צַוְּמָל אָנוּ זְוּמְעָרְפִּינְגָל
אוּן זְיךָ צַוְּמָל אָנוּ קְרָאָפְּיוּעַ.

דער גוּטָעָר פְּרָעָמְדָר (אָיךְ זָאגְעַם אִים אָוִיסָם),
אָיךְ שְׁטָעַל אָסָם אַ פְּיִינְגָמִיט אַ צְוָונְגָאָרוּסָט,
עָרְזָאָל דֵּיר, מִיןְןְלְיבָעָ פְּרוּי, פָּנוּ דער ווּוִיטָנָס
קְיָוָן גּוּטָאָוָגָן נִישְׁתְּקָעָנָעָן גַּעַבְן.

דוֹ אַבְּעָר פְּוּנְדָעְסְטוּוּנָן הִיטְזָיךְ אָפֶן,
אוּן לְאָזָן זְיךָ פָּנוּ מִירְןְנִישְׁתְּפָאָרְדְּרִיּוֹעָן דעם קָאָפֶן
מִוְתַּזְוִינְגָל אָנוּ זְוּמְעָרְפִּינְגָל
צֻווַּישָׁן דיַנְיָוִן יָאָרְקָעָר גַּאֲסְבָּאָנָעָן.

ס'עט נישט געמען מער לאנגן. איר קומ די טעג
ס'ע פײַפֿט שוין מיין באז אויַף דעם באָרגִינְקָן וועג
אָרוֹם סִינְסִינְעָטִי, ווּאָסְטַּלְּגַּטְּמַּתְּפַּאֲנָטָן
אוֹזֶן זעט אוֹיסֶם, אוֹזֶן ווּי אַרְיוֹנְגָּעֵד שְׁפִירְטָאָגָן.

אַיר לאָד אַלְיַין. מִיר גַּעֲפָעַלְתַּט דַּעַר פָּאָרְגְּלִיַּה,
ס'זָּאָל זִיד נָאָר נִישְׁטָאָוִסְלָאָזֶן אַטְּיַיךְ
פָּוּזֶן מִיּוֹן בִּיסְלָל פְּרִיְּלִיְּכִיּוֹת, גַּעֲבָאָךְ
דוֹ זְוִיְּסַטְּ דָּאָה, אָז אַיר בֵּין אַשְׁלִימָזָן.

דעַרְוַוְוֵיל פַּעַלְתַּט מִיר גַּאֲרְנוּשַׂט וּוּאַהֲתוֹן אַיר קָוּם,
אַחֲזַעַד דִּין קָאָפּ, ווּאָסְטַּלְּגַּטְּמַּתְּפַּאֲנָטָן
וועַזְעַז אַיר ווּיל זִיד רִיוְצָן מִיטָּ דִּינָעַ לִיפְלָאָה,
וּאָסְטַּלְּגַּטְּמַּתְּפַּאֲנָטָן.

בָּאָלָד, בָּאָלָד, ווּי גַּעֲזָגָט ; אַיר בֵּין צָו דִיר
מִיט אַטְּיוֹגָטְמַיְּלָשׁוֹן נְעַנְטָעָר, ווּי פְּרִיר,
גְּרִים מִיר נַיְוַיְאָרָק, — אַפְּאַסְקּוֹדָנָעַ שְׁטָמָעָל
אַכְּבָעַר פָּאָרְטַּט אַוּאוֹילְסַט, אָז מַעַן הָאָטַט דָּאָרְטַט וּוּעַמְעַן.

ווענן גרויסע אונז קליענע פים

עם איז הארכ גענונג, ווען מען ניט בלזין א טראכט
וועגן ענגע שיר אויה זיך.
נאָר מער נאָד הארכ איז אַוּדוֹאַי דער פרוי,
וּאָס דאָרָף טְרִיאָנוֹ אַזְוִינָעַ שִׁיר.

נאָר ווער איז וּשְׁוֹלְדִּיק? פֿאַרְאָנָּעַ אֵין אָונָז
א גַּזְוָעַ אֶזְזָאָגָעָוִוִּס.
מיר האָבָן לִיב קליענע לְוִפָּן אַוִיד,
אוֹן נִישְׁתַּחֲוֵד קְלִיעָנָעַ פִּים.

פֿאַרְאָנָּעַ שִׁינָּעַ פְּרוּיָעַ אַוִיד
מייט פִּים פָּנוֹ א גַּרְעַסְעַרְעַר מַאֲסָם,
נאָר אַיְדָלְיוֹן — אַיְדָשְׂרָעַ זִיךְ פְּאָרָזִיךְ
אוֹן בְּלָעַבָּן, בְּלוּוּיָס נִיט פְּאַרְוּאָסָם.

מיר דאָכָט זִיךְ, אַיְדָז ע זַוְיְעַרְעַט מָאנָעַן פְּאָרָזִיךְ
ווען אַיְדָדְרָמָאָן זִיךְ אֵן זִיךְ,
ווען דֵי זָוָן פְּאַרְגְּיִיטָטָה דָאָרָף דָאָרָף ווען שְׁטִילָ
אוֹן זַוְיִקְוָמָעַ אַהֲיָם מִיט גַּשְׁרוּיָן.

רעטָאָר מִיט צִיבָּעָלָעַס ווַיְלָזְן זַוְיִיךְ
אוֹן אַוִינָגָן אַוִיכָּה דָעַר יְוִיךְ,
אוֹן דָעַם צִימָעַס שְׁטוֹפָן זַוְיִיךְ פָּנוֹ טַאָפָּה
מייט דֵי העַנְטָט אַרְיִינוֹ אֵין בּוֹיךְ.

אוֹן טְרֻעֶפֶט זַיֵּד, מַעַן בָּעֵט זַיִ פָּאָרְזִי קִינְדֵּר
איָזִ אַפְטִיָּק אֲרִינְצּוֹנוֹיִן
בָּרָעָכָנוּ זַיִ טְעַלְעָרָ אוֹן וּוֹיְזָן פָּאָר בָּעֵט
אוֹן זַיִ מַאְלְפָעָם דַּי צִוְּן.

צַו דַּי פְּרוּעָן אֲכָעָר מִיטָּ דַּי קְלִינוּנָעָ פִּים
קוֹמֶטֶט מַעַן, דְּאָכָטֶט זַיִד, אַנְדְּרָעָשָׂ אַהֲיִם:
צַו אִיבָּעָרָאַשָּׁן זַיִ, גְּנָבָעָטָמֶט מַעַן זַיִד
איָזִ שְׁטוּבָ אֲרִיןָן אַיִן גַּעַהְיִים.

אוֹן נִישְׁתַּמֵּן מַעַן שְׁרִיּוּם, נָאָר מַעַן לִיְוָגָט זַיִ אַרוּחָ
אוֹיפֶּדֶי אַוְיָנָן דַּי הָעָנָט, אוֹן מַעַן לְאָכָטֶט,
אוֹן טְרָעָפָן זַיִ נִשְׁתַּמֵּן, — זְאָגָט מַעַן אַלְיוֹן,
וּוְאָסֶט מַעַן חָטָט פָּאָר זַיִ גַּבְּרָאָכָט.

— אַ קִּישְׁׁן פָּאָר דִּיְוָעָ פִּיסְמָאָר בָּיּוֹם בָּעֵט,
אַ זְּיִידָנָס — יַאֲ, מַיְוָן גַּלְדָּר,
פָּוֹן פָּאָפִירָאָסֶטֶט אַפְּגָנָשָׂפָאָרטָט,
דוֹ הָאָסֶט דָּאָרֶךְ אַזְּוִינָס גַּעַוְאָלָט.

אוֹן אַזִּ אַ פְּרוֹי אַזִּ צִיטָזִיד אַרוּחָ
צַו דַּי וּוְאַנְסָעָן פָּוֹן טָאָכִיק פָּאָרָגָעָלָט,
זְעַט אָוִיס אָפְּשָׂר טָאָקָעָ דָּעָרָמָן אַזִּוִּי,
זַיִ סַע וּוְאָלָט אִים מַעַר נָאָרָנִישָׂט גַּעַפְּעָלָט.

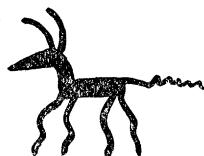
נָאָר וּוְיִפְּילָ אִידָּהָבָ נִישְׁתַּמֵּן גַּעַטְרָאָכָט וּוְעָנָן דָּעַטָּ,
פָּוֹן וּוְאַנְסָעָן נִעְמָט זַיִד דָּאָס ?
פָּאָרוּוָאָס מַזִּ זַיִן דָּעָרָהָיְמָלְ בְּלוֹי,
אוֹן דָּוקָאָ גַּרְוָן דָּאָס גַּדְאָז ?

פָּאָרְוֹאָס אַיְן אֲוִינֵן דָּונְקָעֶל אָנוּ גְּרוּס
זְעָנוּ מִיד שִׁינְקִימִיט נַאֲר ?
פָּאָרְוֹאָס זָאֵל נִישְׁתַּמְּצֵא זְיַן אַוִיךְ מִיט פִּים אָזְוִי,
צַו אַלְדֵי גּוֹטָע יָאָר ?

כְּחָאָב שְׂוִין אִיבְּעָרְגָּרְעָט וְעוֹנֵן דָּעַם מִיט פְּרִינְד
אוֹן אַפְּיָלוּ מִיט מַיְין פְּרוֹן,
נַאֲר זַיְהָאָבוּ אַלְעַ אַוִיךְ גְּעוֹנָאָט,
אוֹ סַע דָּרָאָפְּ נִישְׁתַּמְּצֵא זְיַן אָזְוִי.

אוֹן מַיְין לִיבָּעַ פְּרוֹן וּוֹאָלָט נִישְׁתַּמְּצֵא נְעֹזָאנָט
אָזְוִינָס, וּוֹאָס זַי וּוֹאָלָט נִישְׁתַּמְּצֵא גְּעֻמִּינָט.
מִיר אַיְן בְּלֹוִזְ אַרְעָטָעָנִישְׁ גְּעוּעָן,
פָּאָרְוֹאָס זַי הָאָט גְּעוּוֹינָט.

זַי טְרָאָגָט דְּאָךְ אַשְׁיכָל דְּרוֹי אָנוּ אַחָלָב,
אוֹן אַוִיךְ דָּאָס אַיְן צַו גְּרוּס אַוִיךְ אַיר.
נַאֲר אַפְּנָס, וְעוֹנֵן הָאָט גְּעוֹזָן וְזַי אַיר לְיִידָט,
הָאָט זַי מִיטְלָיְיד גְּעהָאָט מִיט מִיר.

מיין רוייעלע דערציאַלט פון קאַליילישאָקער באָל

בימּוּם באָל פון מיינע לאָנדסְלִיט, די קאַליילישאָקער,
 האָב אַיר מיין גָּאלְדָּעָנָעָם פָּעֶכֶר אַנְגָּעוֹוָאוֹירָן.
 האָט אַנְגָּעָשְׁטָעָלָט אוֹפְּה מִיר
 מיין מאָן די בְּלוּע אַוְיָגָעָן זַיְעָנָע, וַיֵּאָתֵר פָּאַרוֹאָרגָט,
 אָוּן מִיט אַ פִּינְגָּר אַוְיָפְּז' קָרְיוּעָלָע אַרוּום מיין אַרְבָּל
 זַיְד בַּיִּי מִיר גָּעֲבָעָטָן,
 אָוּ אַיר זַאְל מָוחָל זַיְוָן דָּעַם בְּטָלָן, יַעֲקָב מְשָׁה' ז'.
 פָּרָעָג אַיר אַים
 וַיֵּי קָומָט מיין גָּאלְדָּעָנָר פָּעֶכֶר
 צַו דָּעַם בְּטָלָן יַעֲקָב מְשָׁה' ז?
 עַנְטָפָעָרט מִיר מיין מאָן, וְאָסָט פָּרָעָגָסְטוּ לְיִבְעָ פָּרוּי
 דוּ האָסָט פָּאַרְדָּעָט זַיְד אוֹפְּה אַ וַיֵּוּלָי
 מִיט דְּוֹאָשָׁע וּוֹלְלָוֶל דָּעַם בָּאַרְנוּלָעָם, פון קאַליילישאָק
 האָט זַיְד דָּעַר פָּעֶכֶר אַזְוִי לְאַנְגָּג
 גָּעוֹהוֹרָעָט אוֹפְּה דָּעַם קִוְּטָל אַין דִּין הָעַנְטָל,
 בַּיּוֹן עַר האָט זַיְד אַרוֹיסְגָּעָלִיטָשָׂט
 פון אַיְינָעָם פון די רִינְגְּלָאָז,
 אָוּ אַיז אַרְיִינְגְּעָפָאָז אַין דָּעַם טָעַלְעָר אַין דָּעַם לְיִידִיקָּן

וואס איז געשטאנגען אויפֿן טיש איז ווינקל,
 אנטקען אים, דעם זינט-ער-לעבט-פארשלאפענען
 און אויסגעדרטן בטלן יעקב משה.
 האט ער געמיינט אפשר, אז דאס איז איז זאָר,
 וואס מענטשן רופּן עפֿל-שטרודּ.
 האט ער דאס אויפֿגעגען
 בי צוּם לְעַצְטָן גָּלְדָּעָנָם פָּעָדָרֶל נְעַבָּאָר".
 פרעג איד כי מיין מאָן, פֿאָר וואס ער האט דער לאָז
 און נישט צוּגָּנוּמָעָן אִידָּעָר וואס איז ווּן?
 דערציילט ער מיר.
 אז יונער האט דאס שטיקל קיטל פֿונְס פֿעַבעָר
 איזוֹ לְאָנָגָן גַּעֲקָאִיט,
 בי ער האט דאס, מיט צוּגָּקוּוּעָטָשָׁטָע אָוִיגָּן
 גָּאנְצָעָהִיּוֹת אַרְאָפְּגָעָלָנוּגָעָן,
 און אז דאס אַינְגָּעָלָע דאס בְּלֵיכָע חִיהִ-בִּילָּעָס,
 וואס איז געשטאנגען
 (מיט רִיטְשָׁקָעָלָע פֿוֹן אָונְטָעָרָן נְעוּלָן)
 אַיִם אַנְטָקָעָן
 און פַּאֲרָקְיוּפְּט בְּאַמְבָּאָנָעָס צָו די פְּרִיּוּלִינָס,
 האט דאס אוּיך גַּעֲזָעָן.

קוני-לעמל דער פאָרלֿאוועגער

(קלאג'ילידער, ווי ער אַליין ווֹאַלְט
זוי אַנגענְשְׁרִיבָעָן, מערדז'וינְיגֶהער.)

.1.

— אַים אַיבָּעָרָלָאוֹן ווי שְׂמָאַטָּעָס אַ בִּינְטָל,
וּאַסְמָע לְאַזְמָע עֲרֵגִיעַ נָאָר אַ באָנְקָרָאָט אַיְן אַ קְרָעָמֶל.
אַיְצָט האָרָט אַים אַפְּלוֹ זַיְן צְוָאנְגָּעָסְמָעָן מַעַר נִישָׁמֶן.
אַים דָּאָכָט וַיַּד אַז טָאָקָע עַר הוַיּוֹסְט קְוָנִי-לְעָמֶל.

אַ שְׁבָּנו, אַ לְּאַ, שְׁטָעַלְתָּ אַים אַפְּ טָאָמְעוֹאָטָע ;
צַי שְׁרִיבָּט אַים דָּאָס וּוַיְיָבָּל ? צַי לְאַזְמָע זַי גַּעֲרִיסָן ?
אַזְמָע צַי טָאָקָע אַיְן זַי אַיְן אַז וּוֹאָרְמָנְבָּאָר עֲרֵגִיעַ ?
אַזְמָע אַוְיד צַי זַי קוּמָט באָלְדָא אַהֲיִים, וּוַיַּל עַר וּוַיָּסָן ?

אַ צְוָוְיְטָעָר וּאַס וּוַיּוֹסְט פָּוֹן פָּאָרְמְשָׁבָּנְטָן זַיְגָּעָר
שְׁלָעַפְתָּ אַרוֹדִים אַ האַלְבָּעָ מַאְרָאָנָּע, אַוְיָף אַ בעַנְדְּלָן :
אַזְמָע פְּרָעָגָט צַי סֻעָּ קוּמָט אַז מַזְלְטָבָאָט טָאָקָע . . .
אַזְמָע צַי טָאָקָע דָּאָס וּוַיְיָבָּל זַיְינָס רַוְּפָט מַעַן גַּעֲנָנְדָל ?

אַ דְּיוֹטָעָר גַּעַמְט דָּוְפָא אַים אַונְטָעָרָן אַרְעָם,
אַזְמָע שְׁוַשְׁקָעָט אַים בְּלָוְמָרְשָׁט אַסְוד אַיְן אַז אַוְיָעָר.
אַזְמָע נִימָט אַז אַדְרָעָם אַים, אַזְמָע וּוַיְנָקָט מִיט אַז אַוְיָגָל.
אַזְמָע זַאְגָּט אַז מַעַט וּוְאָרְטָן אַוְיָף אַים, פָּאָרְץ טְוִוָּר.

נאר ער קוני לעל — סי ווי שווין דערשלאנן
נעט ער צו בא איטליךן לי זיוון קאטאועס —
אווי ווי א פערד א זשמייט היי, וואס מען גיט אים —
אוו אווי ווי א בעטלער א בלינדר, נדבות.

.2

אוועק מיט זיוון ארימען הארע, אין דער פינסטער
ווא א קאץ מיט א הינערשער פאלקע פון מעפל.
ער איז איד שווין מוחל ... נאר זי איז דאך א מאמע,
אוו א קינד איז דאך פארט נישט קיון ווערמיךער עפל.
שווין אפנערעת — וואס ס'אייז נישטא ווער ס'יאל גיבו
אייז העטיל א שטיקעלע ברויטיע מיט פומער,
נאך א קינד האט דאך אוינגלאך וואס קוקן און פרענו —
אוו סע שעט זיך דאך איז סע האט נישט קיון מוטער.
אוו ס'אייז דאך אינגענץ צו איר טאקע ענלאך
ס'פנימ'ל שיינט דאך אווי ווי א שטערן
אוו איז ס'האט פאר א טאטן איז קוני-לעל
וועט דאך מזוז הינטמאָרגן א תל דערפּוּן ווערן.
צו זאגן איז ר'האט עס נישט ליב? — זאל עס וועלן,
אייז ער גרייט זיך אַרְוִיסָצְיוֹשְׁטָעָן די אויגן.
פארקערט — זאל די מאמע דאס קינד טאקע טראפען
וואו סע פירט אים, א בעטלער א בלינדוּן געכוייגן.
וואו דעם אידישן קיניק וואס ר'האט אין טאטער
א בלינדוּן געוען אויה זיוון יתומ'ל קלאנן :
וועט ער נישט קוקן אויפּ איר, ווען ז'עט וויינען,
נאך דאס קינד וועט ער בענטשן, און תהיילם זאגן.

.3

אט היינט איז ער ווירעד איז שינקל געזען.
די מילך פארץ קינד האט ער ווירעד פארטראונקען.
נאר א טעת, צו זאגן איז אים קוניילעמלען
געפאלט זיך צו זען איזוי נידrik געזונקען...

ער וויסט איז ער שטעקט איז זיין איינגענען אומגליך
וואי א גוי מיט פערד און זאגן איז בלאטע
נאר ער וויסט אויך, איז ווען ס'אייז דער מענטש שיין א שמאטע
קען ער נישט גלאנצן ווי א ניעע קאפאטעה.

אט זעם ער איז גאם, ווי מען גויט זיך שפאנצין.
א מאן מיט א וויב און מיט קינדרלאך פינען.
און ער מיט א קינד וואס איז נאקט און באָרוויז —
און ווער וויסט וואו זי איז ערניע איצטער דארט — זוינע?
דאַס קינד שטעטלט זיך אָפ בא א קראם מיט גבעקסלאָר,
אוון בעט מיט א הענטל, א קיבעלע קויפן.
אוון ער שטייט און טראכט צי ער זאל עט נישט לאָזן
איין מיטו דער גאם, און אליען אויך אנטלויפן.

ער ווועט צו איז אלטער מכשפה אועענקיין
אוון בעטן, איז זי זאל אים אויסטיגוּן קאָרטן.
אפשר ריסט זי די האָר פונְס קאָפ, פאר יסוריים
ווען זי טראכט פונְס קינה, וואו זי איז ערניע דארטן?

.4.

אָזּוֹי זַעַט עָר זַי אֲפְטָמָל, בְּאַנְאַכְתִּים אֵין גַּלְעָגָעָר,
 מִיט אָוִינָן גַּעַשׂוֹאַלְעָגָעָן אָוָן פָּאַרְזּוֹיִינָטָעָ.
 עַרְגִּיאַז אֵין קַעַנְעָדָע דָּאָרֶט, וּוֹאָו זַי שְׁפִילָט זַיְד
 מִיט בְּרִיוּוֹלָאָר, שָׁוֵין הַונְדָרֶט מָאָל אַיְבְּרָגָעַלְיִינָטָע.
 עָר וּוֹיְל זַי אַרְופְּטוֹ, בָּאַפְּגָלָט אִים אַפְּחָד
 עָר זַאָל צְוַלְיִיבְּ דָעָם זַי נִישְׁתַּוְוְדָעְרָ פָּאַרְלִוְרָן.
 אָוִיךְ זַעַט עָר זַי אֲפְטָמָט מִיט אַקְינְדָר מִיט אַזְּ אַנְדָרָט
 אָזּוֹי וּוֹיְל מִיט זַיְנָעָם. אַרְומְשְׁפָאַצְּרוֹן.
 אַנְוַמְלָטָן הַאַט עָר גַּעַזְעָן זַי אֵין חַלּוֹם —
 עָר הַאַט פָּוּ דָעָר שִׁיף זַי אַרְוָנְטַעְרָגָעָנוּמָעָן.
 זַי הַאַט אִים גַּעַזְגָּטָן, עָר זַעַט אָוִיס וּוֹי אַפְּרִיעָז
 אָזּוֹי וּוֹיְל שְׁטִוְיָט, אֵין דִי חַעַטְמָט דִי בְּלָוְמָעָן;
 עָר גַּעַדְיִינְקָט אָוִיךְ וּוֹיְל הַאַט פָּאַרְפְּלָעָקָט אִיר דָאָס קְלִיּוֹר
 וּוֹאָס זַי הַאַט גַּעַבְּרָאַכְטָן פָּוּ דָעָר הַיּוֹם, דָעַמְאָלָט טַאַקָּעָן.
 רַחַ'אַט זַיְד דָעַמְאָלָט גַּעַשְׁאַלְטָן אַלְיוֹן — סְזַאָל זַיְד זַעַצָּן
 אָזּוֹי וּוֹיְל דָעָר פְּלָעָק, אִים אֵין הַאַרְצָן אַמְכָה.
 אַיְצָט הַיְנָגָט עַמ אֵין שָׁאַפְעָ דָאָס קְלִיּוֹר — אַ זְבָּר
 פָּאַר אִים אָוָן זַיְוָן קִינְד — דָעָם אַוְמוֹיסְטִיקָן קְרָבוֹן.
 אָוָן וּוֹעָן עָר בָּאַקְוָקָט עַמ, אָוָן וּוֹעָן עָר בָּאַרְיוֹרֶט עַמ,
 דָאַכְטָן זַיְד אִים שִׁיעָר נִישְׁטָן זַי אֵין גַּעַשְׁטָאַרְבָּן,

ר' האט זיין וויב געקענט — און זיך אַנְגַּעַחַטָּן
וואָי טאָקע אַסִּינְד באָ דער מאָמען, באָם פֿאָלָע.
דער יונגעאטש אַבער מיט דֵי ברוּלַן די נְרוֹיסְטַע
האָט זיך נְעַקְלָעֶפְטָמַן, ווֹי אַשׁוּסְטָר צַו סְמָאָלָע.

וואָען מ' האָט נִישְׁט גַּעֲוָאָלָט אַיז ער אוַיסְגַּעַוְאָקְסָן,
אוֹן אַיר אַלְעָמָאל דִּיטְשִׁישָׁע לְוִילָאָד גַּעַוְונָנָן.
אוֹן זַי — ווֹי מעַן שלְוִינְגָט אַקָּרְטָאָפְּלִיעָא חַיּוּסָע,
האָט אַים מִיט מְוִיל אוֹן מִיט אוֹיגָן גַּעַלְוָנָנָן.

ר' האָט אַפְּלַו גַּעַהָאָט שְׂוִין באַשְׁלָאָסָן אַיְינְמָאָל
אוֹן מעַן דָּאָרָפּ יְעַנְעַם אַונְטָעָרָה אָקָן די רִיפְּוָן,
ער האָט דָּאָרָפּ גַּעַקְוָשָׁט זַי פָּאָר אַים אַיז די אוֹיגָן —
גַּעַקְוָשָׁט זַי, אוֹן אַונְטָעָרָז יְאָלָל גַּעַקְנִיפְּוָן.

ר' האָט טאָקע אַים דָּעַמְאָלָט גַּעַהָיְסוּ זיך שְׁעַמְעָן —
נְאָר גַּעַבְּלִיבָן אַיז ער אַלְיָוָן דער פָּאָרְשָׁעָמְטָעָר.
וּוֹיְל ווֹי נְאָר דָּאָס ווֹיְבּ הָאָט די צוֹנְגָט אַים גַּעַוְיָיזָן
הָאָט ער גַּעַשְׁטוּמָט, ווֹי אַגְּזַע אַגְּלִיּוּמְטָעָר.

זַי אַיז שְׂוִין גַּעַוְועָן אוֹיפְּזָ פָּעָרְטָן חָודְשָׁן,
וואָען דער יונְגָהָאָט אַנְגַּעַחַטָּן אַרְיוֹנְצְׁזְקָוּמָן.
וּוֹיְסְטָמַן ער, אַיז ס' הָאָט בָּאָטְשָׁ דָּאָס קִינְד אַטְאָמָן,
וואָען דער רֹוחּ הָאָט די מַאָמעָן צַוְּגַעְנוּמָן.

.6.

אליאז מווע ער וואשן א גלאז, מיט א לעפּל.
פארלאטן א העמדל דעם קינד, וואס איז נאקטעט.
דאכבי מווע ער אויכעט דעם קאָפּ זיינעם ווינו —
און אויסעהרן אליע וואס די שכנה באַלאקטעט.

זוי וויזט אים פֿלאנעלע וויבערשע הויזן,
און וויל ער זאל טרייפּוֹן דאס געלט וואס זיי קאמטן.
זו דעם, ווי א צונאָבּ, באַדראָפּ ער נאָךְ הערן
די מעשה פּון איינגענעム מאָן פּון אַיר פראָסטן.

זוי ווינט און דערציילט ווּרְאַזְוִינָאָךְ מעָן קרייגט זיךְ
און אוּר ווי ס'אייז אָפּט צו געשלען דערנאָגָאנָן.
און אלעלאָל הומט זיךְ, און וווקט אים דאס קינד אוּת,
און ער דאראָפּ נאָךְ ניזן — אַונְ אַיר וואָסער דערלאָגָאנָן.

אמאל נעמט זיךְ גאָר און הויבט און אים דערציילן
וואָי זיךְ געשווֹאנָגָאנָרט, ווי זיךְ האָט געקידלט.
וואָי אָפּט דורךֵן טאג ז'האָט די קינדרער געזוינָן
און וויפּיל מאָל זיךְ האָט זיךְ אַיבְּרגְּנוֹינָדְלָט.

אונ ער, נאָךְ אַשׁוּעוֹרָן טאג אַרבעט דאראָפּ זיזֶן
און ענטפּערן אַיר, צי ער הערט, צי ער הערט ניש
אַזְוִי בּוֹן ער הויבט שווין אליאז אָן צו גלויבּן,
און ער איז באָמת קיין מאַנְפְּאָרְשִׁיוֹן מערטנייש.

.7

עם שפאלט זיך ניט אײַנמאָל אַים שיער ניט דער מַח —
 ס' אַיז דאָר טאָקע בְּמַעַט ווֹי מַעַן זָאנַט אָומְבָּאַשְׁרִיבְּלָאָר
 נאָר אָפְנִים — דָּאַס ווּוִסְטָע אָמְעָרוּקָע טאָקע
 טַחַאַט פֿוֹן ווּגַן שְׂוֵין אַרְאָפְנָעְפְּרִיט פֿוּנְגָעָרָע ווִיְבָּלָאָר.
 ווּגַן דָּאַס ווּאַלְטָט גַּעֲשָׁעַן אַין דָּרְהָהִים, ווּאַלְטָט מַעַן זִיכְּרָעָר.
 קְבִּירִים גַּעֲרִיסְוּן אָוֹן אַיְינְגָעְלִינְגַּט ווּלְטָן.
 אָוֹן אָפְלוֹ בְּאָסְ דִּין — אַיר אַיְינְגָעָנָם טָאָטָן
 ווּאַלְטָט מַעַן פּוּלְּעַן גַּעֲקָעָנָט אָז עָר זָאָל זַי פָּאָרְשָׁעַלְטָן.
 נאָר ווּאַלְטָט עָר גַּעֲוָאָסְט, ווּאַלְטָט עָר בְּעַסְעָר גַּעֲגָנָנָעָן
 אָוֹן שְׁטִינְגָּר גַּעֲהָאָקָט — ווֹי מַעַן זָאנַט — אַוֹפְּ דִּי ווּגַן
 אָוֹן גַּעֲוָאָיִינָט אַיְן אָ בְּוּדְעָמִישְׁטוּב ווּאַלְטָט עָר דָּאָרָט עֶרְגִּינִּי
 ווּאָוֹ סְעָרִינְט אַרְיָין דָּרְכִּי דָּאָר אַיְן אָ רָעָנוּ.

אוֹ סְעָמוֹטְשָׁעַן זִיךְּ אִידָּן אַזְוִיְּאָזְזָאָזְזִיפִּיל
 ווּאַלְטָט אָוִיד עָר אָוְדָאי נִישְׁתָּאָוְמְגָעְקָוּמָעָן
 אָוֹן ווּגַן זַי ווּאַלְטָט נִישְׁתָּאָוְסְגָּעָטָן דָּאַס שְׁוִיטָל
 ווּאַלְטָט זַי קִוְּנָעָר בָּא אִים נִשְׁתָּאָוְגָּעָנוּמָעָן.

נאָר עָר האָט דָּאָר דִּי הַיִּם נִשְׁתָּאָפָּרְלָאָזָן —
 עַס קָעָן דָּאָר אָ קָוָאָר זִיךְּ אַיְבָּיק נִשְׁתָּאָקָלְבָּן :
 פָּאָר צְוּוּיְיָטוּינָט נִילְדוֹן אָז אַיְיָזְדָּקָרָעָמָל
 האָט מַעַן אוֹפְּגָעָנָסָן אַיְן אָ יָאָר מִתְּ אַהֲלָבָן,

.8.

זי איז טאכע געבלדעט און שיין — דאס איז אמת.
 נאר בא נאט איז א קינד אויך די שיקסע, די פראסטע.
 וואס טוינט געשווירגען האר אים מיט ביכלאך —
 או ער דארף א מאמע צום קינד — א באלאבעאסטע.
 וואס טוינט אים א פרייצ'טע, וואס שפילט אוייף א פיאנא,
 און זיננט ווי א פוינט, און קוקט אויפֿן וואלקן,
 אן אידל געווען איז אויך האנקא די שיקסע
 וואס האט די בחמות באם זידן געמאלקן.
 ס'האט אים איינמאָל א שייניג פֿאַר' מסֿרְט באם זידן —
 האט האנקא געווינט ווי מיט בלוט פֿונְט הארצן.
 און זי האט טאכע נישט אויסגעזאנט קיינמאָל דעם אמת —
 ווייזט אים, ניט געוואָלט אים דאס פֿנִים פֿאַרְלָאָזּן.
 די צויט איז אועל, און ער ביינקט נישט נאָר האנקאָזּן,
 אויף דעם איז ער גרייט בא א ספר צו שווערט.
 באטש זי וואָלט דאס איינגענע קינד נישט פֿאַרְלָאָזּן —
 זי וואָלט נישט געקענט אֶזְזִי אומגעטורי ווערט.
 מעו שען טאכע קוֹפּער צו נאָלֵד נישט פֿאַרגּוֹלְיִיבּעַן.
 נאָר געטראַישאָפט איז שווער מיטֿן אויג צו דערקענען.
 בלויוֹ דארקּ-שייקסען פראסטע — נאָר ער, קוני לְעַמְלַ
 בעט נאט פֿאַר זי דָא — וואָו זי דינען, און זינען.

.9

מיין קינד, לאמיר ניין דורך דער וועלט, פאר די טירן,
 און זאל מען אונז טרייבן ווי בעטלערס פון דארטן.
 עס וואוינט איז א טייערן גארטן דיין מאמע
 מיט בלומען, און גילדענע פאוועס איז גארטן
 מיין קינד, לאמיר שלעפן זיך איבער די וועגן
 ווי בלינדרע, וואס ווינגען אויף זיעער יארן.
 דיין מאמע איז שיער ווי די זון איזו לייכטיך —
 פאר אונז איז די זון שווין פאָרלַאַשׂן געוואָרן.
 מיין קינד, ווי צוּוִי בְּרוֹידְרַלְאָךְ קְלִינְיָעָן וּוָסֶם בְּלָאנְדְּרַזְעָן
 באָדָרְפָּן מֵרְ בִּידְעָן זִיךְ הַאלְטָן צְעָמָעָן.
 קען זיון, אָזְ מֵרְ וּוּלְעָן אָזְוִי בֵּין אַיִן קָבָר
 באָדָרְפָּן אַרְוָמְנִין, צָו זָכָר דיין מאמען.
 ס'איין נישט אָזְ-מְעָשָׁה וּוָסֶם לְאַזְוָת זִיךְ דָּרְצִיּוֹן —
 ס'איין נישט אָזְ וּוּיטִיךְ וּוָסֶם לְאַזְוָת זִיךְ פָּרְגָּעָסֶן —
 אַ וְאַלְךְ אַיְן עַקְוָמָעָן מִיט אַיִינָן וּוּי פִּיעָר,
 אָזְ האָט באָ דיין מאמען דָּאָס הָאָרֶץ אַוְיפְּגָעָנָסֶן.
 אַוְמִיסְט וּוָסֶם מעַן עַפְנָט אַונְז אַוְיפְּ אַלְעָ טִירָן —
 אַוְמִיסְט וּוָסֶם מעַן וּוּיל אַיבָּעָר אַונְז זִיךְ דָּרְבָּאָרְמָעָן —
 נִישְׁטָא אָזְ בְּרוּיטָן אַונְזָעָר הַונְגָּעָר צָו שְׂטִילָן.
 נִישְׁטָא אָזְ פִּיעָר וּוָסֶם קען אַונְז דָּעָרְוָאָרְמָעָן.

אין די נאָסן פֿוֹן דֿעֶר שְׂמַטָּאטָט

פֿאָר אִיּוֹנָעַם, וּוֹאָסָזֶעֶט אָוִים,
 אָז עַר הָאָט גַּעֲלַת צֹו צִילְּוֹן אָזְזֵי פֿילַ
 אָז סְקַעַנְעַנוּ קוּיטִיסָק וּוּעָרָן
 זַיְינָעַ חָעַנְטַ בָּא אִים,
 וּוּי בָּא אָ קוּימַנְקָעַרְעָר, נַעֲבָאָר,—
 פֿאָר אִים בּוּיְגַט יַעֲדָעַ פֿרְזִי
 בָּאָם גַּאנְגַּ אִירְעַן דִּי פֿים אָזְזֵי אָפְשָׁר,
 אָז אַלְעַ פְּאַלְהַן פֿוֹן דֿעֶם קְלִיְיד אָרוֹם אִיר שְׂוִים
 זַאָלָן אִים דְּעַרְצִיְילַן פֿוֹן אִיר נַאֲקַעְטִיכְיַיט.
 פֿאָר דֿעֶם אַכְבָּעַה, וּוֹאָסְשַׁטְיַיט בָּאָם דְּאָגַן פֿוֹן גַּאַס
 מִיטַּ קָאָפַ אָזָן אַקְסָל אַפְּגַעַל אַזְעַנְעַן
 אָזָן אָזָן פֿוֹן שְׂוּעָרָר אַרְבָּעַט
 קוּיטִיסָק טָאָקָעַ, וּוּי אָ קוּימַנְקָעַרְעָר,
 פֿאָר אִים דְּאָרָף זַיְזַי גַּעַנְגַּ
 צֹו מַעַנְגַּן זַיְדַּ בְּאָגְרִיסְן מִיטַּ דֿעֶר נַאֲסַנְפָּרוֹי,
 וּוֹאָסָשְׁלַעַפְטַמַּן זַיְדַּ אִים פְּאָרְבִּי.
 אָזָן בָּאָטָש דִּי הַיְּפָטוֹן אִירַעַ
 הַוִּידַן זַיְדַּ בָּאָם גַּאנְגַּ,
 וּוּי בָּא אָ קְרַאְנְקָעַר קוּוֹ אִסְּ קוּם זַיְ קְרִיכְט אָרוֹם,
 אָזָן אִים דְּעַרְלוֹיְבַט אִיר נַאֲכַזְוּקָן

מיט דער זשעדרנקייט פון א פארהונגערטן,
וואס זעט אן אויבגעשנוייענעם ארכבו
איין אויסטעל פענסטער,
צי מיט דער פרייד, אפשר,
פון א געלערטן, משטיינסגעזנט,
וואס מיינט איז עם האבן זיך אים
אלע טויערין פון גליק, געבענט,
מיט דעם, וואס ר'חאט אויף העלטטען צוווי
פון א געועזנענען גלאבום ערנץ אויפן מיסט
אן אלטהייסטאריש הייליק-ארט געפונען...

אין סָבּוֹוי

פֿאַרְטָּאָן.

אָרֶד אַ מִידְעָר פָּוּן אַ נָּכְבָּט מֵיט וּוַיְין
אוֹן וּוַיְיבָּעַר שְׁעַנְקִיּוֹת

פֿאָרֶד אֲהַיִּים.

אוֹן עָרֶ, צְנוּוֹבָּגָּעָמִישָׁט

פָּוּן קוּוִיטִיךְ לְיוּם מֵיט טִיפּוֹס-גַּעֲלָקִיּוֹת

פֿאָרֶט דֵּי וּוּלְטָט בָּאֶזְאָרָגָן מֵיט זַיְן פְּרָאָצָעַ.

שָׁאַקְלָעָן מִיר זַיְד בַּיְידָעַ

איָז דֻּעָם חַוִּז דֻּעָם אַיְזָעָרְנָעָם,

וּוְאָס פְּלִיטָט מֵיט אוֹנוֹ אַוִּיף רַעֲלָאָד

דוֹרֶךְ דֻּעָם מַוְילְנָאָנָגָן לְאָרֶד, דֻּעָם וּוִיסְטָן,

אוֹנְטָעָר שְׁטִוִּין אוֹן עָרֶד.

קוֹפָּן מִיר זַיְד אָז,

איָד — מֵיט אוֹנוֹן שְׁלָאָה-פֿאָרֶחָלְוִישָׁטָע דַּוְרֶךְ בְּרוּלָן,

אוֹו עָרֶ — מֵיט שְׁפָאָרָעָם צְוּוִי אַזְוִינָעַ אִין זַיְן פְּנִים,

וּוְאָס מַאָלָן אוֹסָס פֿאָרֶט מִיר אַ בָּאָר אַ וּוַיְיבָּעַרְישָׁ,

וְאוֹהָהָן אַנְדָּהָאָב אַמְּאָלָה

פֿאָרֶגְנְבָּעָט (דוֹרֶךְ אַ לְעַכְל בְּלוּוֹן)

אַרְיִוְנְגַּעַקְוָקָט.

שאקלען מיר זיך בידיע אט-אזו.

זע איך אים (וואו אויף א קינאנלאיוענט)
א פערד ארויסלעפֿן פון שטאל
אוֹן אַיְוָנְשֶׁפְּגָנָעַן.

זע איך איז דער הויך
אויף אט-ידעם פולן אַנְגַּעֲפָקָטָן ווֹאנָן
אוֹן אַיְוָנְשֶׁפְּגָנָעַן.
פרעג איך דורך' פענסטער:
טאַטְאַלְעַ —

וואו פֿאַרְסְּטוֹ אַיְזָן אַ רְעָנוֹן אַטְ-אַזָּאָזָן?
ענטפֿערט ער מיר: אויף יאריך, מיין זונדען,
אויף יאריך, מיין זונדען.
הער איך ווי די רעדער סקריפֿטוֹ שווין,
שרויי איך מיטן נעל צוֹנְגַּעֲפָרְעָסְטָן צום שוויב:

פאָר גַּעַזְנָטָן, מיין טאַטְאַלְעַ.
ענטפֿערט ער מיר: זוי גַּעַזְנָטָן, מיין זונדען.
קליננט זיוֹן קָוֵל ווי דורך אַ ווֹאנָן אַיְזָן רְעָנוֹן.
דאָכָט זיך מיר, אוֹ פֿאָר אַ בערעלע פֿאַרְשְׁטָעַלְטָן
האט זיך מײַן טאַטְאַלְעַ.

מַאְך אַיְזָן: בּוּהָה — בּוּהָה —

שאקלען מיר זיך בידיע אט-אזו,
ער — דְּאָס דְּאָרָף מוֹטַ פֿערד אַוְן שטאל,
אוֹ איך דְּאָס שטאל נְעַבְןָן דְּאָרָף
מייט שׂוֹל אַוְן באָד אַוְן מִיטָּן האַמְּעָרָל
וּואָס רְוֶפְט צוֹ דִּינְעָן גָּאָט פֿאַרְטָאָן
איַן אַלְעַ לְאַדְעָנָם.
בְּאַקְוּקָט ער מַיְוִינָע שִׁיחָן,

באטראויערט ער דאכבי דאס קעלבל עפער,
 וואס ר'האט אמאָל פֿאַרְקּוֹיפֿט —
 אהער צו קומען.
 באקוק איד אוֹת זוֹן שווים
 דאס פֿעְקֵל, וואס ער האַלט.
 הער איך, ווי איך דאַזּוּן ניד און גיבער
 צו קענען אוֹיְפּעַן דִּי פֿאַזְשִׁימְקָעַם מִיטּ סְמֻעַנְעַן,
 וואס ווארטן שווין אוֹיְךְ מִיר.
 דאַכְּטַ זִיךְּ מִיר אַ שְׂטִיקָל חַזְּרֶפְּלִישָׁ
 פֿוֹן פֿעְלֵל זוֹנְגָּעָם קְרִיבְּכָט אֲרוּסָן
 אָוּן קְרִיבְּכָט אַרְיוֹן אַיְן מִין שְׁמַעַן יִשְׂרָאֵל, וואס אַיךְ וְאַגְּ
 שְׁטוֹפֶט זִיךְּ אַוְיד אַרְיוֹן
 אַ שְׂטִיקָל קָעָן, וואס שְׁטִינְקָט,
 אַנְאַיְינָעָם מִיטּ אַ שְׂטִיקָל בְּרוּטָן אַהֲרָטָן.
 ווּעַן זַיְיָ ווי פֿוֹן אַ בִּיאָזְנָן חַלּוֹם אוֹיְךְ
 דִּי שְׁמוֹנָה-עָשָׂרָה אַוְיד
 פֿאַרְשָׁאָרֶט זִיךְּ אַיְן אַ וּוֹינְקָל זִיךְּ אָוּן וּוֹיְנָט,
 בּוּוֹנְגָּט זִיךְּ צַוְּ דָּסָן חַזְּרֶפְּלִישָׁ
 אָוּן שְׁרִיטָט אַרְיוֹן אַיְן אוּיְיד אַיר אַ לִיד
 וואס אַיךְ האָב אַיְן דָּעַר אַפְּעָרָעָגָעָה אַמְּאָל
 צִיט זִיךְּ דָּעַר שְׁמַעַן יִשְׂרָאֵל אֲוִיס
 ווי יְעוּסָ אַוְיפְּצָלָם
 אָוּן הוּבָטָן יְאַמְּעָרָן זַיְיָ אַלְיָ, אַלְיָ.
 נְעַמְּן זִיךְּ בַּיּוֹם הַאנְטָן
 דָּסָן בְּרוּטָן אַינְאַיְינָעָם מִיטְּזָן קָעָן וואס שְׁטִינְקָט
 אָוּן רְעוּעָן חַיּוּעָרִיךְ, ווי גְּנוּם צְוּנוּיָּה בְּאַטְרוֹנְקָעָן,
 דִּי מְאַרְסְּעַלְיָעָזָן נָאָד עַפְסָ אַזְוּנָעָ לְדוּרָ — —

דאכט זיך מיר, אzo אלע אדרערן
 איין מיר צעפּרינגען.
 ווילט זיך מיר אנטלייפּן —
 אויסבָּהאלטן זיך וואָרגנִיעַ —
 שלידערט מיד אַהאנט אַהארטֿע, ווי פּוֹ אַיּוֹן,
 אויף אַדְאַר אַרוֹיף אַשׂוּנְגֶּלְדִּיקְּן הוּיכְּן.
 הער אַיד. ווי דאס ברוּיט מיט קָעָן
 אוֹוֹ דָעֵר שְׁמַעַן יִשְׂרָאֵל אָוֹן דָעֵס חַזּוּרְפְּלִישַׁ
 אַינְאַיְינָעָם מִיט דָעֵר שְׁמַנוֹה-עֲשָׂרָה אָוֹנְטָן
 מאָכָּן אַגְּוּוֹאַלְטָן מעָן זָאַל אַלְיּוּטָר בְּרִינְגָן,
 אַיד זָאַל צָוְרִיס אַרְאָפְּנִיּוֹן
 אַיּוֹ נִישְׁטָא אַזְּאַמְּן לִיְוָטָר.
 לאָד אַיד פּוֹן דָעֵר הַוִּיד אַרְגְּוֹנְטָעָר,
 בַּיּוֹ סַע הַעֲנֵגֶת אַרְוִוִּים דַי צָוְגָן בַּיּוֹ מִרְ פּוֹן פְּחָר.
 מִיְּנָעָן זַיִ, אַיד בֵּין אַשְׁד גַּעֲוָאָרָן.
 וּאָסָם וּוְיוֹזָט זַיִ נִיהָנְסִיקְוָנָעָן זַיִ אַקְלָאוֹן אַיִן צִירָךְ
 שְׁרָעָן זַיִ זַיִ אַונְטוֹן אַיטְלָאַכְעָר
 אַזְּוִי זַיִ אַיד דַא אַוְיבָּן.
 צְוּוֹיְשָׁן עַרְד אָוֹן וּוְאַלְקָנָם.
 צְעַשָּׂרָן זַיִ זַיִ זַיִ דַי וּוְינְקָלָעָן אַונְטוֹן
 אַיטְלָאַכְעָר פָּאָר זַיִ אָוֹן וּוְיָנְגָעָן.
 אַזְּוִי זַיִ אַיד דַא אַוְיבָּן,
 צְוּוֹיְשָׁן עַרְד אָוֹן וּוְאַלְקָנָם. —

מיינע רײַד צו גָּלְדָּע גָּלְדִּינָע

א כישוף-מאכערן, גָּלְדָּע גָּלְדִּינָע,
וואס דו האסט מיך אהערצז אַרְבָּעָגָעָרָאַכְטָן,
וואָרָום מאָטָעָרָסְטוּ מיך, אַ דָּרְעוֹוָאַקְסָעָנָעָם מענטשׂוֹ,
מייט אַזְוִיפִּיל חַלּוּמוֹת נַאֲכָט אַוִּיף נַאֲכָט?

וואס טוֹיג מֵיר אַיִּין שְׁלָאָף דָּרָע אַוִּיטָאַמָּאַבִּיל
אוֹן צוֹ וּוְאָס דַּי גְּרָאָבָע קַעַשְׁעָנָע גַּעַלְתָּן,
מייט דַּי דִּינָּר, וּוְאָס שְׁטִיעָן, וּוְשְׁטִוִּיפָּעָ לְאַקְשָׁן,
פָּן בַּיּוֹדָע זַוְּתָּן פָּאַלְאָזֶן צַיְשַׁטְּלָת?

אייד גַּעַדְעָנָק, מַיְוִין אַלְטָעָרָרָבִּי וּבְאַהֲרֹן
הָאָט אַוִּיךְ זַיְוִין בְּחַמָּה אַפְּגַּעַנָּאָרָט:
דָּרְלָאָגָנָט אַיִּד אַ צַּעֲבָעָר מִיט בְּוֹלְבָּעָ-שָׁאַלְאַכְּזָן,
וּוּן זַיְהָאָט אַוִּיף גְּרָאָז אַ שְׁמַעְנִיאָן גַּעַוְאָרָט.

אַכְבָּעָר עַד הָאָט כָּאַטְשָׁנָה אַ טָּעָנָה,
פָּנוּ וּוְאָנָעָו זַאֲל עַד אַיִּיד גַּעַמְעָן גְּרָאָז,
אוֹ דָעָר קַאְמַעַזְאַלְעָהָא אַיִּז זַיְוִין גַּאֲרָטָן
אוֹן דָאָס בִּידָעָ טִיְּטָל — זַיְוִין בְּאַלְעָבָאָס?

אַכְבָּעָר דַּו, אַ, גְּרוֹיְסָע גָּלְדָּע גָּלְדִּינָע, —
מֵיר דָאָכָט זַוְּד דָאָר נִישְׁטָ אַיְוָנָמָאָל שִׁיעָר,
אוֹ דַו פָּאַלְסָטָן, וּוְאַונְטָעָר זַיְוִין לְאָסָט דָעָר אַיְוָוָל,
אַונְטָעָר דִּיּוֹן גָּלְדָּע אַוְן בְּרִילְיָאנְטְ-צִיר.

נאָר טאמער האַסטו אַוִיפּ מיר פֿאָראַיבֶּל,
וואָס אַיד רײַד אָזוֹו, — בֵּין אַיד אלעמאָל גְּרוּיט,
וּיְ מִינְן חֲבָר, דָּעַר קְרָאנְקָעָר פֿאָטְאִימְפּֿעָרָאָטָאָר,
אוּיסְצּוּצְרָן מִינְנָעַ רַיְיד.

וּוּעַ אַיד זָעַ אִים, דָּאָכְטַּמְתָּ זָהָר, אַיד קוּק אַיְזָן שְׁפִיגָּל,
אוֹן אַיד וּוּיִסְנִישְׁתָּ, וּוּרְסָאיְזָן דָּעַר מָאנְזָאָק ;
אַיד טְרָאָג אַיְזָן אַהֲנְטִיטָאָשׁ דָּי מָאנְזָקְרִיפָּטָו, —
עַר נִוְיָת זָיַּ אַרְיָין אַיְזָן דָּי פֿאָלָעָם פּוֹן פְּרָאָק.

עַר, וּוּעַ עַר טְרָאָכְטָמְתָּ, דָּאָכְטַּמְתָּ זָהָר אִוְסָמָ, אַז עַר גְּרִיבְלַט
מִיטָּ וּוּסָמָ אַ פֿוּינְגָּלָע פּֿרְיָפִי מְאָכָטָמְתָּ.
אוֹן אַיד בֵּין אַוְיד נִישְׁתָּ קִיְּן נְרוּסְטָר חַכָּם,
וּוּעַ אַיד זָיַּ מִיטָּ אַ פּֿינְגָּר בֵּיְם שְׁטָעוֹרָן אַוְן טְרָאָכְטָמְתָּ.

אִים אַבְּעָר אַיְזָן פֿאָרָט נָאָר בְּעַסְעָר :
עַר הָאָט אַיְזָן דָּי הָעָנְטָמָ אַ גְּלָדוֹן פֿאָר —
אַ שְׁוּסְטָעָר אַיְזָן עַר, מְאָכָטָמְתָּ הָוְנְדָעָתָמְתָּ דָּאָלָאָר.
פֿאָר מִיד אַיְזָן דָּאָס פּֿילְמָעָר וּיְ אַסְרָה.

עַר מְאָכָטָמְתָּ בְּלוּזָן שִׁירְ פּוֹן טְיוּעָרָן לְעַדְעָר,
אוֹנוֹ שִׁיכְלָאָרְ פּוֹן גְּלָדוֹן גְּנוּוּבָּאָ אַוְן פּוֹן זְיַידָה,
פֿאָר גְּזֻזְנָטָעָ שְׁוִינְנָעָ אַוְן רִיכְבָּעָ פְּרוּעָן,
וּוּסָמָ האָבָּן זָהָר צָוּ פְּזָצְנָ צְיוּיטָה.

אַיְה, אַבְּעָר — אַ חְוִי, וּוּסָמָ מִינְן וּוּבִילְ
אַרְבָּעָטָמְתָּ דָּעַם גְּאַנְצָוּתָאָג אַיְזָן פֿאָבְרִיךְ,
דָּאָרָה זָהָר שְׁפִילְוָן מִיטָּ רַיְיד פֿאָר פְּרָנְסָה,
וּיְ אַז אַקְרָאָבָאָטָמְתָּ אַיְזָן אַ צִּירָק אַוִּיפּּן שְׁטְרִיךְ

אֲבָעָר נִשְׁתַּגְּנָגָג, וּוֹאָס מֵעַצְלָתֶת מִיר וּוַיְינִיק,
פָּאַלְטַמַּעַן נַאֲד אָז מִיט גְּרָאַבְּלִיכְיִיט אַוְיָף מִיר,
פָּאַרְוּוֹאָס אַיךְ הָאָב טָעַנְתָּ אַזְוָנָג בִּיעּז
צַו אַלְעָ, וּוֹאָס זַיְנָגָנָג רִיךְ, אָזָן צַו דָּרָ.

נַאֲר פָּאָר דַּי צַיְוָטָנוֹנְסָלִילִיט דִּיְנָגָע נְרוֹוִיסָע
בּוֹגָ אַיךְ — אָ, נַאֲלָדָע נַאֲלָדָע, — מַיְוָן קָאָפָּה
זַיְוָהָלָט דַּי צַיְוָטָגָג, וּוֹי דָעָר מַרְאָזָן דֻּעָם קָעָנָג,
אָזָן וּוֹי אָז אַבְּפִירְמִיטָּל אַקְינְדָּ אַוְיָףָן' טָאָפָּה.

נַאֲר אַפְּלָו אַיְנָס פָּוָן דַּי קָאָרְלִיכְלָאָר דִּיְנָגָע,
וּוֹאָס נְעַמְטַ זַוְּ אָז פָּאָר דָעָר רִוְּיָטָעָר פָּאָז,
אָ, זַיְוָ מִיר מַוחָלָל, נַאֲלָדָע נַאֲלָדָע,
צַוּוּשָׁן לְיָזָן קָעָן אָז יַד זַיְוָן אַטְשָׁעַמְפִיאָז.

אַיךְ קָעָן אַפְּלָו, וּוֹעָן אַיךְ זַאְל וּוּלָן,
(זַוְּ טְרִוִּסְטָן מַיְוָן בָּאַלְיוֹדִיקְטָעָן עַל)
אָ זָאָג טָאָז צַוְּ זַיְד, אָז אַלְיָיב דָאָרָה נִשְׁתַּמְפָּן
מִיט דֻּעָם קָלִינְנוֹאָרג, וּוֹאָס קָרִיבָט אַרְוָם אַיְזָן זַיְוָן פָּעָל.

נַאֲר דָּאָס אַיְזָן דַּאֲר פָּאַקְטִישׁ נִשְׁתַּמְפָּן קִיּוֹן אַמְתָּה,
וּוֹאָרִים וּוֹאַלְטַמַּעַן אַיךְ טָקָע אַלְיָיב גַּעֲוָעָן,
וּוֹאַלְטַמַּעַן מִיד דַּאֲר אַיְזָן אַשְׁטִינְג גַּעֲהָאָלָטָן,
אוֹ גַּעֲלָאָזָט זַיְד בָּאַצְאָלָז מִיד צַו זַעַן.

אוֹ נִשְׁתַּמְפָּן וּוֹאַלְטַמַּעַן מִיד גַּעֲלָאָזָט אַרְוָמְגִיָּן
אַטְ-אַזְוִיְּאָ שָׂוִוָּן פָּזָן יַאֲרָ דַּא אַיְזָן לְאָנְדָן;
מִיר קְוָמָת דַּאֲר נִשְׁתַּמְפָּן אַיְזָנְמָאָל אַוְיָם אַיְזָן מַיְוָן פְּרִוְּקִיָּט,
כָּאַטְשָׁנָעָם אוֹ שְׁלָאָג זַיְד קָאָפָּה אַיְזָן וּוֹעָנָט.

בפרט אין אונט — ווען עס קומט מיין וויבל —
איך ווארט אוייף איך ביים טראמווי זינגר זעט.
איך שטי דארט איזו ווי א טרעט בעים פאנטער
פוז א רעטמאראנט מיט פריישן געבעטם.

מיין וויבל און איך ווילן קינדרער האבן,
ווײַ טאטעל-אטעל האבן אונז געהאט,
נאָר אָז אִיבְּיךְ לְעֵבֶט מען ווי אין אַהֲטָעַל,
לְעֵבֶט מען אַלְיָן דָּוֹרָאָן נְסָמְעַט.

נישט איזו מאָל אַבעָּר ווינט דער אָומָעַט,
בִּיאַ מײַן וויבָּל פּוֹן אִיר פְּנִים אַרְאָפַּט,
אָז מִיר ווילט זִיךְ, ווי מײַן פֿעַטָּר רב' זְרָחִי,
אונטערשאָקְלָעָן דֻּרְבָּי מִיטָּן קָאָפַּט.

אַ מַּאֲדָנָר אִיד — גַּעֲוָעַן דָּעַר رب' זְרָחִי,
פְּלָעַגְטָן עַנְטָפָעָן בְּלִוּזָן מִיטָּן אַמָּאָר פּוֹן אַהֲנָט;
אוֹן אַרְאָפְּנָעָוְיָינָט האָט פּוֹן אִים תְּמִיד זְיוֹן גְּרוּקִיִּט,
ווי דָעַר שְׁטוּבִּיקָעָר מְזָרָחָ פּוֹן דָעַר ווֹאנָט.

נאָר אִיד בִּין, וויזט אוּם, פָּאַרְדָּאַרְכָּן טַאַקָּע —
אט גִּיב אִיךְ פּוֹן ווּעַנְדָּע מְזָרָח אַטְאָכָט,
אוֹן מִיר ווילט זִיךְ דְּאַבְּיָי שְׁוִין חֹזֶק מַאֲכָן
פּוֹן דִּי לְיָבוֹן, ווי אַזְוִי מען האָט זְוי גַּעֲמָאָכָט.

איַזְוִי לְיָובָן, דְּאַכְּטָה זְוָה, חֹזֶק'ת אַלְיָן פּוֹן זְיוֹן אוּסְפָּעָן; —
ווי אַ קָּאַטָּעָר קוֹקָט עָרָפָן מְזָרָח אַרְאָפַּט.
אוֹן ווי סְ'הִיטָּל בִּיאַ אַהיּוּמִישָׁן שְׁנִיְּדָעָרָל, זִיכְטָ
דָּאָס קְרוּינְדָּל בִּיאַ צְוַיְּitoּן אַוְיָפְּן קָאָפַּט.

מען טאר זיך ניט משעפּוּ מיט מורה-חליבּוֹן,
נאר איד שרעך זיך נישט, אויב איד האב זיך פֿאַרשעמאָט.
זיך קענען נישט קומען בי נאכט און מיר ווערגן,—
זוי ווינגען איזוי זוי איד געלעט.

נאר זיך האבן באַטש אַונטער זיך די לוחות,
אַיבּער וועלכּע זיך קוּכוּ פֿוּן מורה אַרְוִים;
אַיד האָב אַין מיַן פֿעַנטער אַ וְאַנט אַ טוּטַע
פֿוּן אַ זִּיבְעַצְנָגָאנְדִּיך הִינְן הֵוִין.

וואָלֶט באַטש דָא גַּעֲוָעָן מִין חַבְרַמְשָׁה —
מיר זיינגען שוֹין בִּידְעַ מַעַר נִישְׁתְּוֹנָן.
נאר ווען מיר טרעפּוּ זיך, ווַיְיַזְזַז מיר זיך
אוּסַּתְּאַנְגְּוּווּיל, אַיְינָעָר דֻּעַם צוּוּיָּתָן די צוֹנָגָן.

אוֹן אַמְּאָל אַיד שְׁפִילּוּן מִיר זיך אַין צַאָפּעַם,
מיר בוֹיְנוּ זיך אַיְינָעָר צָום צוּוּיָּתָן אַרְאָפּ
אוֹן פֿאַרְהָעָרָן זיך, ווער סַע קָעָן העכָר שְׁפִרְיָנְגָעָן
אוֹן בעסְעָר זיך דַוְצָקוּ מִיטָּן קָאָפּ.

אוֹן דַעְמָלֶט ווערט פֿרְיוֹלָאַכְעָר טַאַקָּע אַבְּיסָל,
וַיְיַזְזַז מיר טרעטַן נִישְׁט אָפּ — נִישְׁט עַר נִישְׁט אַיד —
בֵּין מיר האָבָן נִישְׁט בִּידְעַ, שְׁטָעָנָס ווַיְיַזְזַז.
נִישְׁט אַלְעָט טָאגּ אַבְעָר טַרְעָפּט מעַן זיך.

אוֹן סַופּ כָּל סָותָה, אַגְּלָדָע גַּאלְדִּינָן,
בֵּין אַיד אַין אַט דַעַר נְרוֹסְעָר שְׁטָאָט
אַלְיָוּן מִיטָּן זיך, ווַיְיַזְזַז אַבְּאַדְגָּנוּי
ווען קִינְעָר אַין נִישְׁטָא אַין באָדָר,

וּוְדַעַר בָּאֶדְגָּנוֹי מִיטַּזְקֵדָה אַלְיוֹן אַיְן דַעַר פָּאָרָע
מִיטַּזְבָּעָזָם אַוְיָפְזֵ נַאֲקָעָטָן בּוֹיָךְ,
שְׁטִיְיָ אִיךְ אָנוֹ שָׁאָקָל וִיךְ פָּאָר לְאַנְגָּוּוֹיָל,
פָּאָרָהִילְטָ פָּוּ מִיּוֹן אַיְגָעָנָעָם לְוַלְקָעְדָּרוֹיָ.

אָנוֹ טְרָאָכְטָ אִיךְ פָּוּ דִירָ, אָ, גַּאֲלָדָע גַּאֲלָדִינָעָ,
אָרָעָרָ אִיךְ רַעַד צָו דִירָ וּוְיָצִינָה,
פָּאָרְשָׁרְיוֹב אִיךְ דָּאָס נַאֲכָדָעָם, אַוְיָדָ פָּאָר לְאַנְגָּוּוֹיָל,
אוֹוְף מִיּוֹן גַּאֲלָדָן פָּאָפִירָ, מִיטַּזְקֵדָה רַוְיָטָעָר טִינָטָ.

וּי אָזִי מֵעַן מְאֻרְטְשֶׁת בָּאָנוֹנָעַ אֵין אַמְעָרִיקָע

— זַיְטְזַעַשׂ מָוחָל, מִיסְטָעַר קְרָאַכְמָאַל, שְׁטוּיַת שְׁוִין אָוִוַת.
 גַּעֲנָאַסְעַ דְּזַשְּׁיַק, אַט יַעֲנָעַר מִיטַּן קוּוֹוִטְשַׁנְדִּיקָוּן קוֹל
 אָוָן מִיטַּן בְּלִינְדָן אָוִיג, אֵין הַיַּנְטַ שְׁוִין דָא גַּעֲוָעַן צָום דְּרִיטָן מָאַל.
 עַר הַאַט גַּעֲזָאנַט : מַע שְׁטָעַלְט זִיךְרַ שְׁוִין צְוָנוֹת,
 אָוָן אָזַע וּוּאַרְטַ אָוִוַת אַיְיךְ.
 טָא זַיְטְזַעַשׂ מָוחָל, טַאַקָּעַ גְּלִיכָּד
 אָוָן טָוַט זִיךְרַ אָן,
 אָוָן נַעַמְתַ מִיט זִיךְרַ — הַאַט עַר גַּעֲזָאנַט — דַי נִיעַ גְּרוּוֹסָעַ פָּאוֹן,
 וּוּוֹילַ עַרְשָׁתָנָס וּוּילַ דָּאַס מִיסְטָעַר טְשַׁוָּאַק, דַעַר פְּרָעוֹזְדָעַנְטָן,
 אָוָן צְוַיְוִינָס אָזַע זִיךְרַ טַאַקָּעַ נִישְׁתַ קִיּוֹן דְרוֹוק,
 נַאֲרַ אַמְתַ' עַר גַּעֲוָעַב, אַיְיךְ רְוִוְטְקִיּוֹת וּוּאַלְטַ דַי נַאֲסַ פְּאַרְכְּלָעַנְדָט.
 נַאֲרַ אָוִיב אַיְיךְ הַאַט חַלְילַה נִישְׁתַ קִיּוֹן כְּחַגְעָנָג,
 וּוּעַט מְזָוַן גַּוְטַ זִיךְרַ אָוִיךְ
 דַי קְלַעְנְעַרְעַ, דַי אַלְטָעַ מִיט דַעַר זַאַטָּע.
 זִי אָיוֹן אָודָאי שְׁוִין אַ שְׁמָאַטָּע
 אָוָן אָיוֹן שְׁוִין גַּעַל בְּמַעַט, נַאֲרַ אָיוֹן דַעַר הַוַּיְיךְ
 דַעַרְקָעַנְטָן מֵעַן נַיְטַ, — הַאַט עַר גַּעֲזָאנַט,
 עַר הַאַט אָפִילַן זִיךְרַ דְאַבְיַי אָוִיךְ שְׁטָאַרְקַ גַּעַלְאַגְּנָט,
 פְּאַרְוּאָס סְאַיְוַן הַיַּנְטַ קָאַלְעַמוֹטָנָע — קִיּוֹן לְיִכְתְּשְׁטָרָאַל זַוְן נִישְׁטָאַ.
 נַאֲרַ גַּאֲט אַ דָּאַנְקַ, אַבְיַי אַ פְּעַרְד אָיוֹן דָאַ.

מען האט זיך שוין געשראָקון, אָז דער מאָרשל, סטראָפְּטשע,
 וואָס אַיז קראָאנַק
 שוין דריי יאָדר לאָנג
 אוֹיֶה רָוְמָאָטוּם, נָעֲבָאָד, וָעוֹט מָוֹן נִיזְׂנָׂצְׂרָפּוּם.
 ער האט אַוְיךְ מִיטְגָּעְבָּרָאָכְט
 אָ שִׁינְעָם נְרוּס
 פָּוּן פְּרִילְּוֹן צִיְּפְּעָלְעָן — פָּוּן דָּעָר, וואָס אַיז אַיז פָּאָרָק בֵּי נָאָכְט
 מִיט אַיְיךְ גְּזֻעָסָן.
 אַזְּנוּ פָּוּן צָאָצְּעָלוּס אָזְוִי שִׁין גָּרְעָט,
 וּוּעָן אַיר האט זַי גַּגְלָעָט.
 אַזְּנוּ אַכְּרָעָנָכְּרָעָנְכָאָווּת, וָאָלָט אַיר נִישְׁטָט פָּאָרְגָּעָסָן, —
 האט ער אַנְגָּנוּזָאָגָּט — דַּי לְעַנְטָעָ אָוּפְּזַיְּאָקָל,
 אַזְּנוּ לְעַמְּאָנִישָׁעָם אַוְיךְ מִיטְנָעָמָעָן מִיט אַלְעַזְׂאַיְּנָעָם
 דָּעַם קָלְיָינָעָם
 אַזְּנוּ דָּעַם גְּרוּיסָן פָּאָקָל.
 אַטְ-אָזְוִי האט זונטוק אַיז דער פָּרִי, דַּי מִיסָּעָם האַצְמָאָד
 זַיְד טָאָקָע אַיז דָּעָר לְעַנְגָּנוּ אַיז אַיז דָּעָר בְּרִיטָט גַּשְׁטָרָעָט —
 בַּיְזַי זַי האט מִיט אָקְנִיףָ אַיז פָּוּפִיק, אוֹיפְּגָנוּוּעָט
 אַיר זִיסְן בָּאָרְדָּעָר, מִיסְטָרָק קָרָאָכָמָל,
 אַז עַרְדְּמָעַמְבָּעָר פָּוּן דַּי פָּרָאָנָרָעָסָיוּרָאָנָגָמָעָן
 וואָס רָוּפָן זַיְד בָּאָקוּנוּיְ-אַסְּמָאָיִשָּׁן, בָּרָעָנָטָשׁ בָּרָאָנוּזְוּיְלָקָעְ-טָאָן.
 אָזְוִי וּוּי אַבָּעָר עָר, דָּעָר זִיסְעָר, האט גְּעוּוֹאָסָט
 אַז רָעַט נָאָר צִיְּתָהָבָן צַו כָּאָפָן מִיט דָּעָר אַונְטָרָבָאָן
 שְׁפָעָטָעָר מִיט אַשְׁעה, דָּאָס פָּאָרְגָּעָנוּן, —
 האט ער דָּעָרְדוּוֹיְל זַיְד לְיִוְתִּישָׁ אַוְיסָנָעָפִּינָן, —
 אַזְּנוּ זַיְד אַוְיסָגָעָהָסָט, —
 דָּעָרְנוֹאָר האט ער וּוּ תְּמִיד מִיט אָשְׁמִינְבָּעָלָע

פֿאַרְקּוּוּטֶשֶׁטֶן דִי אַיָּנָעָלָאָד,
 אָנוֹ זִיךְרַ מִיטַּ פֿינְגְּרַלְאָד וּוֹ בִּינְגְּרַלְאָד
 אַרְמְגְּנְגְּקָרְאָצְּנְיָעָט, אָוֹוֹוֹ מֵעַן הָאָטַּ גַּדְאָרְפַּט —
 אָנוֹ מִיטַּ אַ גַּעֲנִיצְלַ, וּוֹאָסַּ כַּאֲפָטַ אַיְן טָאוֹ אָזַּ עַנְלִיבְקִיַּט
 צָוָם יַעֲשְׂתָשָׁעַ-פֿאַלְסָקָעַ-מַאְרָשַׁ דֻּעַם שָׁאַיְנָעַם —
 הָאָטַּ עַרְ אַרְוִיְסְגַּעַשְׁטְרַעַטַּ דָּאַסְ פֿלְיוּצְקָעַלְעַ פֿוֹ בְּעַטַּ,
 אָנוֹ וּוֹ מֵעַן גַּלְעַטַּ אַ וּוֹיְבַּ אַ פֿעַטְנִיקַּעַ
 הָאָטַּ עַרְ דָּאַסְ קִיְשָׁעַלְעַ צּוּקָאַפְּנַסְ נַאֲכַדְעַט אָזְוַיְ לְאַנְגַּגְגַּעַט,
 בְּזַוְעַר אַיְזַוְיַד אָזְוַיְ פֿאַמְעַלְאָדַ-פֿרְעַלְאָד אַיְן זִיְוַן חַלְום
 וּוֹידְעַר אַיָּנָעָלָאָדַפְּעַנְיָעַט בְּשַׁלְוָם.
 צַוְוּאָסַּ מִירַ הָאָבָןַ דָּאַסְ דַּעֲרַצְיַוְלַט —
 אַוְיַבְעַמְיַץ וּוֹעַטְ דָּאַסְ וּוֹעַטְ פֿרְעַנוֹ ;
 זָאנַן מִירַ אִיםְ בַּעֲסַעַרְ גַּלְיַיְד —
 גַּלְאַטְ-אַזְוִיזְוָן, פֿוֹן שִׁינְקִיּוֹטְסְוּוֹעָן.

הארשבער דער קוילנטראגענער

— און דער קוילנטראגענער הארישבער האט צע舍פּרייט זייןע צוויי שווארצע שוווערע הענט, און צו דעם יונגן בלוייכן ריטער, וואס איז געשטאנגען אנטקעגען אים געבעיגן, האט ער געזאגט, צו ער איז מיד און צו ער קען פאַרקיינפּאל נישט קומען צו דער חתונה.

נאָר צו דער יונגען און בלוייכער ריטער האט איבערגען'זער'ט נאָכָאָמָאָל און נאָכָאָמָאָל :

— סטיויטש, וואָס ווועט דער קיניק זאנָן?

און סטיויטש, דער קיניק ווועט דאָר ברונֶן וווערן?
און סטיויטש, וואָס פֿאָר אַ חתונה ווועט דאס זיַּן, אַז ער, דער בוככּוֹד' יְקָסְטָעָר מְחוֹתָן ווועט פֿעלָן?
און היינט די בָּלהּ, — די פרינצעסן — פֿאָרוֹוָאָס קומט דאס אַיד אַזָּא בִּיטָּע מְזֻלָּה? אַז זַי ווועט דאָר וויאָנָען, יְאָמָעָרְלָאָר וויאָנָען?

— אלֶיך אַמת, אלֶיך אַמת! — האט הארישבער דער קוילנטראגענער צונגענעבן. — אַבעָר, — אַזְנָבָר דאָה האט ער ווירדר ער צע舍פּרייט זיַּונָע צוּווֵי שווארצע שוווערע הענט, — ער קען נישט:
ערשטנס, איז אים גָּלְאָט דער קָאָפּ נישט דאָבִי,
אַזְנָבָר צוּווֵיטנס, וויסט דאָר דער קָאָפּ נישט גָּנוֹט, אַז ער איז
אַ פֿאָרָה אַרְעָוּוּטָעָר מענטש — קָוִים ווואָס ער האַלְט זַיְד
אוֹוֹס די פִּים.

פארנוינט זיך דער יונגער און בלוייכער ריטער נאכאמאל און טאקע זיבו מאָל נאכאנאנד און מיט אַ האנט באָזונונג, וואָס מען זעם דאס נאר באָ אַזונע לֵיט: און מיט אַ שמייכל, וואָס אַיז לִיכטיק, ווי זבן זונען, לאָזט ער וויסן דעם קוילנטרענען הארשבער, אַז אַיז דרויסן וואָרט אוֹיפֿ אַים אַנְעַקְפָּאַזְשָׁן מיט פִּיר פָּאַר פָּערְד, — טַאַקָּעַ דעם קִינִּיקֶס אַלְיוֹן אַז טַאַקָּעַ מיט זיינען אַיְינָעַן לִיבְדִּינָעַ.

זעם דאָר שווין הארשבער, דער קוילנטרענען, אַז סַע גַּיַּט דעם קִינִּיק אַיז לְעַבּוֹן, ווֹיל ער אַים דאָר נִישְׁתָּפָרְשָׁעָמָן, בלוייכט ער שטײַן מיט אַז אַראָפְּנַעַלְאַזְטָן קָאָפּ אַז זִיד מִישְׁבָּט מִיט זִיד אַלְיוֹן, צִי ער זַאֲלַגְנָיָן אַדְרָעָר צִי ער זַאֲלַגְנָיָן.

נאָר אַז ער דערפִּילְט ווי דַּי אָוָנוֹ קְלַעְפּוֹן זִיד באָ אַים, קומט באָ אַים אַים, אַז ער דָּאָרָה נִישְׁתָּגִינָן. נַאֲר אַז ער דערמָאנְט זִיד, אַז דַּי בְּלָה, דַּי פְּרִינְצָעָסָן, ווּעַט ווּיְינָעַן, קומט באָ אַים אַים, אַז ער דָּאָרָה יַעֲגִינָן. נַאֲר אַז ער דערמָאנְט זִיד אַז מַאֲרָנוֹן אַיז אַידָּר אַטָּאגּן, אַז ער ווּעַט דָּאָרְפָּן שטײַן אוֹיפֿ דַּי פִּס נַאֲר אַידָּרְדָּר דער האָז זוּעַט אַ קְרִיְּטוֹן, קומט באָ אַים אַים, אַז ער דָּאָרָה אַודָּאי נִישְׁתָּגִינָן.

נאָר אַז ער גִּיט אַ טְרָאַכְט ווּעַן דעם עַקְפָּאַזְשָׁן, וואָרט אוֹיפֿ אַים, אַז טַאַקָּעַ מיט דעם קִינִּיקֶס אַיְינָעַן לִיבְדִּינָעַן, זעם ער דָּאָר, אַז ווּעַן ער זַאֲלַגְנָיָן דָּוְנָעָן אַז בלִיצָן, ווּעַט ער זִיד שְׂיוֹן פּוֹן דער דָּאָזְקָעָר חַתּוֹנָה נִשְׁתָּפְּט אַרְוִיסְדָּרְיוּן. הַוִּיכְבָּט ער אוֹיפֿ דעם קָאָפּ אַז נִיט אַ זַּיְפָּז דעם יונָנוֹן בלִיכְנוֹן רִיטָּעָר נַלְיִיךְ אַיז פְּנִים אַרְיוֹן, אַז מיט זַיְנָעַן בַּיַּדְעָ שְׂוֹאַרְצָעַ שׁוּעָרָעַ

הענט אויפֿן ווועטל-שפענץער בא דער ברומט, זאנט
ער צו, צו ער ווועט אַרְבָּעֶרְסְּמוּן, — ער גויט זיך
אַיבָּעֶרטָּאָן.

אוון מיט שווערע פָּאמָעָלָכְבָּע טרייט, ווי געוויינלאָד בעז
נאכט, וווען הארשבער, דער קוילְנְטְּרְגְּעֵר אוין מיד,
שלעפעט ער זיך אַוועָּק אַיִן יונעַם פִּינְסְּטְּרְזָוּן ווינקלְ אַרְיִין
וואו עס ליגן די עטְלָאָכָע שְׁמָאָטָעָס אוֹפְּ דָּרְעָרָד.
אוון אַיְדָּעָר נאָד ער פָּאָסְפִּיּוּט אַרְאָפְּצְוְשְׁלָעָפּוּ
פּוֹן זיך דעם צוֹוִיטָן שְׁטִוּוֹל, לִיגַּט ער שוֹין מיט זיוֹעַ
בִּירְדָּע שְׂוֹאָרְצָע שְׂוֹעָרָעָה הענט אוֹנְטָרָעָן קָאָפּ,
אוון מיט דער באָרד אַרְוִיפְּצָוֹן אוון שלְאָפְּט
מייט אַזָּא גַּעֲשְׁמָאָק אוון אוֹפְּהָאַזָּא חָוֵךְ קָוֵל, אַזָּוִי ווּי
ער ווּאָלָט דעם קִינְמָאָל אַיִן זַיְוַן לְעַבּוֹן גַּאֲרְנוּישָׁט
נִישְׁטָן צוֹגְּנוֹאָנָט.

די רְדָרִיךְ פּוֹן מַאֲרְדָּאָוַיְיעַ בְּאַרְנוּלָעַ אַיְבָּעָרָן קָבָר פּוֹן אֶלְאַדְּשָׁן-בְּרוּדָעַר

אָפִילְוּ אַיְבָּעָר מַעֲנְטָשָׂו רְוִיטָעַ, וּוּ דיַ בְּעָרָן —
אָזְוֵי זָאנְטַ מַאֲרְדָּאָוַיְיעַ בְּאַרְנוּלָעַ
קָעוּ מַעַו שָׁוֵין דָעַם מַלְאָךְ חַמּוֹתָסַ פְּלוֹינְגַ הַעֲרוֹן,
וּוּ אַיְבָּעָר אֶלְאַדְּשָׁן אַיְן דָעַר זָוַן
דיַ וּשְׁמַנְדִּיקָעַ פְּלוֹינְגַ.

נַאֲרַ פְּלוֹינְגַ, אֶלְאַיְעָרַעַ, לְאוֹן זִידַ פְּאַרְטְּרִיבָן, —
אָזְוֵי זָאנְטַ מַאֲרְדָּאָוַיְיעַ בְּאַרְנוּלָעַ
אֶלְאַיְבָּעָר אָזָאַטְ קִינְדָעַר, וּוּאַסְ פְּאַרְבְּלִיבָן,
קוּמְטַ אָוִסַ, כָּאֲטָשַ נַעַם צַעַשְנִיְידַ פָּאָרַ זָוַן, וּוּ בְּרוּטַ
דָעַם מַת — דָעַם לְזַיְדָעַם וּוּיסְטָן,

נַאֲרַ סְאַיְן דָאַר אָפְשָׂר טָאַקָעַ, וּוּ אֶהָונְטַ צַוְוָאַיְעַן, —
אָזְוֵי זָאנְטַ מַאֲרְדָּאָוַיְיעַ בְּאַרְנוּלָעַ
עַסְ וּוּעַלְן דָאַר הַיְינְטַמְאָרָגָן שָׁוֵין אַיְן זִידַ רְאַיְעַן
דיַ וּוּעָרִים אַיְדַ — אֶלְאַנְטָעַר אַטְ-אַזָּאַת,
וּוּ רְיִידַ פּוֹן אֶלְאַדְּשָׁן.

נאר וואס? — איז בלוט אפייל פליוכט פון די אוינן! —
 אזי זאנט מאָרדאַוועץ באָרנוֹלע —
 איז פונקט זוי נאר א גרויסער שייסל הערינגעדרוּגן,
 וואס מ'האָט צו וועטשערע געפֿרָעָסן, — ברענט
 אוּן האָרצָן די גְּרִיאָאָטָן.

נאר אַיְוביָק קען מען דאָך נישט רעווען נאר א טויטן, —
 אזי זאנט מאָרדאַוועץ באָרנוֹלע —
 דערפֿאָר אַהֲיָם, דו וויבָן אוּן אַקְאָפְטָאָן אַ רְוִיטָן
 קְרִיךְ אַרְיָין, אוֹן זֶוד דֵּר אָוָס אַ מאָן,
 אַ טָּאָטָן פָּאָר די קִינְדָּרָעָר.

מען קען די וועלט נישט אַיבְּרָמָאָסן, — אַ בָּאָלְעִירִיעַ, —
 אַזְּוִי זאנט מאָרדאַוועץ באָרנוֹלע —
 אוֹן ווַיְינְגְּנְדִּיק — אוֹן טָאָקָע ווי מִיט בעָרְן-לְאָפָּעָס שׁוּעָרָעָה
 גְּלָעָט עָר אַיְתְּלִיכָּס יְתֻמְּלָאָכְבָּיו — —
 אוֹן נִיט אַ פָּעָנִי — —

אֵיך
גַּעֲפָנִים דָּאֹב
בִּשְׁמָךְ

דער מענטש דער אָפַּ

דער מענטש, דער אָפַּ, האט צום ערשותן מאָל
דריזען דעם העלפאנט איזו דער נאָכְטַּ ;
האט זיך איזו דער פינסטער אַים אויסנעדראָכְטַּ,
או דער העלפאנט גויט אַנגעטאו איזו הויזוּן,
האט ער וווען דעם אָזֶוּ לְאָגֵג געטראָכְטַּ,
ביז ער האט פּוֹ פִּינְגְּבָּעָטָּעָר פָּאָר זַיְדַּ,
אוֹו אַזְוַּונְתְּרָהָעָמְדַּ אַזְוַּן אַזְוַּן אַזְוַּבְּרָקִיטַּ,
אוֹו אַהֲיַטְּ אַזְוַּן אַזְוַּרְמָוְלָקָע אַזְוַּנְתְּרָן הַיְּטַּלְּ.
דער מענטש — דער אָפַּ.

נאָר דאס איזו נאָך גָּאָרְנִישַׁטַּ, — צום ערשותן מאָל
דריזען די לבנה איזו דער הוִיר,
האט ער צונעהאלְטַּן דאס וויב פָּאָרִין בוִיד
אוֹו אַיר אַפְּגָּעָסְמָאָלִיעָטַּ דִּי האָר פּוֹן פְּנִים,
אוֹו דערנאָך — כְּרוּ זַי זַאְל בְּלִישְׁטָשְׁעַן אוֹוְיד —
האט ער קָאָלְדַּ צֻעְפִּירַטַּ, אוֹו זַי באַשְׁמִירַטַּ,
אוֹו מִיט נָאָלְדַּ — וּוּיפִילְ רְ'הָאָט גַּעַחַט — באַצְּיוֹרַטַּ,
אוֹו אַזְוַּן אַהָאָט נאָך דַּעַמְּאָלְטַּ אַזְוַּד נִישְׁטַּ גַּעַלְיְשְׁטָשְׁעַטַּ
האט ער, גַּעַרְיְּטָשְׁעַט אַזְוַּן גַּעַפְּיְשְׁטָשְׁעַט
דער מענטש — דער אָפַּ.

נאר דאס איז נאר גאנזישט, — צום ערשותן מאָל
 דערזען די זוּן, ווי זי גוּיט אוֹיף
 צוּוִישׁו בְּאַרְגֵּן אָזֶן הַיְמָל, ווּאָס קָומָט זַיְד צָעָנוֹת,
 האָט עַר — מִיטַּה פְּוִיסְטָן אָרוֹיף — גַּעַשְׂוָאוֹרָן
 אָז עַר מָזָן אוֹיךְ אָחִין אָרוֹוף.
 אָז וַיַּנְטַ רַעֲמָלֶט לְוִיפְטָעָר, אָזֶן האָט נִישְׁתְּ קִיּוֹן צִיּוֹן,
 פָּוּן מַוְרַחְזִיזִיט צָוּן מַעֲרְבִּיזִיט —
 אָזֶן די זוּן גַּוְיִט אוֹיף אָזֶן די זוּן גַּוְיִט אָונְטָעָר,
 אָזֶן עַר קְרִיבָט אַיְבוֹק אָרוֹוף אָזֶן אַרְוָנְטָעָר,
 דַּעַר מַעֲנְטָשָׁה. דַּעַר אָפָּה.

די באַלָּאָדָע פֿון דֻּעָם אָומְגָלִיקְלָאָכָן קִינִיך

אויב דער קיניך ווועט דאס אַרְיבּעֶרטְּרוֹנוֹ,
וועט ער שטָאַרְקָעֶר זַיִן פֿון אַיְזָן :
דער שטָעָרֶן, ווֹאָס זַיִנָּעֶן חַכְמִים זַוְּכוֹן,
וֹוֵיל זַיְךְ נִישְׁתְּ בָּאוֹיְזָן.

דער שטָעָרֶן — דער סִימָן, אָז נָאָטָה האָט דֻּעָם שׂוֹנוֹא
איַן זַיִנָּעֶן העַנְתָּם אַיְבּוּרְגַּעֲבָן
שׂוֹין זַיִן נַעֲכָט, אָז עַס זַוְּכוֹן אַיְם אַוְּיכָן
די חַכְמִים, ווֹאָס האָכָן פָּאָרְמְשָׁכְּנָט דָּס לְעָבָן.
נַאֲרָוּ ווֹאָס טַוְּגָד דֻּעָם קִינִיך זַיְידָר לְעָבָן,
אָז די פְּעָרָד זַיִנָּעֶן שְׁטִיעָן אַיְן די שְׁטָאָלָן,
אוֹן בַּיְּן די וֹוִיבְּעָרָר לְגַן די הַעֲלָדָן,
וֹאָס דָּאָרְפָּן דֻּעָם שׂוֹנוֹא בָּאָפָּאָלָן ?

אוֹן ער האָט דָאָר בָּאָגָט גַּעַשְׂוֹאָוִירָן,
ニִשְׁתְּ קִיְּן טָרָאָפָּן ווֹיִן אַזְוִי לְאָגָן צַוְּעָנִיסָן,
בַּיְּזָעָם ווּוְלַעַן זַיְךְ זַיְבָּעָן טַוְּזָנָט שְׁעַפְּלָאָד
פֿון דֻּעָם שׂוֹנוֹאָס בְּלָוָט נִשְׁתְּ אַיְבּוּרְגִּיסָן.

אוֹן ער האָט דָאָר גַּאֲלָד בָּאַצְּאָלָט פָּאָר די שְׁעַפְּלָאָד
אוֹן פָּאָר בָּאַנְדָּרָס גַּעַמְאָכָט אַלְעָ אַונְטָעָרְטָאָנָעָן :
אוֹן כְּרוֹ מַעַן זַאֲלָ אַזְנוּבְּרָעָנָעָן זַיְכָּעָר,
חַאָטָ ער בָּאַצְּאָלָט פָּאָר עַקְסְטָעָרְבָּאָלָעָן,

איצט ליגן זוי גאנצע בערג אין דרייסן,
און די חכמים, ווי בלינדרע בערן,
פאריזיסן זיויער עוף, די פאסלאדערן,
און קענען נישט געפינגען דעם שטערן.

נאר אפֿשֶׁר איז דאס ביי די חכמים
א פְּשׁוֹט' ער אַנְשָׁעָל אָזָא אִינְגָאנְצָן?
און זוי שפְּרִינְגָּעָן בְּלוֹמְרִישָׂט צו זוכן דעם שטערן,
ער זאל נישט דערקענען, או זוי מאנצן.

אַפְּשֶׁר האט מען אַנְ'אַפְּמָאָר גַּעַשְׁלָאָסָן,
בעת מען האט בְּלוֹמְרִישָׂט גַּעֲקוֹט צו די שטערן,
מען זאל עפְּעָנָעָן אַ באָר אַ גַּרְוִיסָּע
אוו דער קִינִּיק זאל אַ בעַדְרָע ווועָרָן?

נאר דאס מײַנט דאָר, או פְּשׁוֹט מען איז פָּזָן זינְעָן;
ווײַל אַנְשָׁטָאָט צו מאָכוֹן פָּאָר אִים אַ ווָאָרָע,
וועט ער מיט דער קְרוֹנוֹן אוּפְּפָז קָאָפָּנָאָר דָּאָרָן
אַרְוָמְגִינוֹן בַּיּוֹם אוּווֹוֹן אוּ מָאָכוֹן פָּאָרָע.

נאר אַפְּילָו ווועָן ער ווֹאָלֶט שְׁוֵין באַשְׁטָאָנָעָן,
דאָרָפָּ מַעַן דאָר די באָר עַרְשָׁתָּ מאָכוֹן,
בּוֹעָן הַיּוֹסֶט עַם. אַיז ווֹאָו ווֹעָט מען נַעֲמָעָן
צִינְל אָן די אַנדְרָע זִיבָן זָאָכוֹן?

עם לִיגְט דאָר דאס גָּאנְצָע גָּאָלְד אַיז די שְׁעַפְּלָאָר,
וּאָס לִיגְן אַיז דָּרְזִיסָּן דֻּעָם פָּאָלָאָז אַנְטְּקָעָן;
און מען האט דאָר אִים מִיטָּן האַלְז באַשְׁוּינְדָּט, —
סְּעַט דאָר פּוֹלְזָן שְׁוֵין בַּיּוֹם עַרְשָׁטוֹ רַעֲנוֹן,

אוו וואס וועט ער טוּן מיט זיין איגענער שבועה?

ער קען דאך אפיילו צוֹ דער שיסל

זיך נישט צורין — אויב ער האט נישט קודט

גוטן וויין — באטש אביס.

נאָר דאָ טאָקע בּראַכְת שווּן דיַ הענט דער קיניק.

אוּן בוּיגט זיך (מייט טרעָן אַין ד'אַוינַן) אַין דרייען.

אוּן עַס דְּאַכְת זיך אִים שֵׁיר, אוּן אָט וועט ער אלְיאַן זיך

וּוּ אַ ווּסְטָעַר מְשׂוּגָּנָּעַר צְעִירִיּוּן.

שׂוֹנְאַ-שְׂמוּנָע — שֻׁפְלָאָר-שְׁמֻפְלָאָר —

צַוְוָאָס האָט ער דָּאָס אַנְגָּאָנָּזָן בְּאַדְאָרָפָן?

אוּן צַוְוָאָס נָאָך דיַ שְׁבוּאָה? ער האָט דָאָך מִשְׁ

אלְיאַן דיַ קְרִיוֹן אָוּעָקָנָעָוָאָרָפָן.

אוּן אַפְּיַילוּ דיַ סְׂוֹאָלָאַטְשָׁעָם דיַ חֲבִיכִים,

וּוָאָס טְאַנְצָן פָּאָר נְחַת אַצְינֶר וּוּ דיַ בְּעָרָן —

זַיְוּ וּוְאַלְטָן אִים דָאָך גַּעֲטָרִי גַּעֲלִיכָּן

וּוְעַן ער זְאַמְלָת זַיְוּ נִישְׁטָמָן, צַוְוָן דָעַם שְׁטָעָרָן.

די מעשה מיט דער וועלט

— איך באפעל מען זאל אינגעגעמען די וועלט.
האט דער קיניק געזאנט.
אייז דאס לאנד געוואר געווארן דערפון,
האט די מאמע איר לעבדין זו
ויז איז אמת? טויטן באקלאנט.
אבער דאס אקעראייזן אייז פעלד,
אוון די זויל אונטער? שומטער'ס האמער,
אוון די מוייז איין קאמער
האבן שטילערהייט געלאכט
וועז מען האט זוי די בשורה געבראכט —
די דזוייקע פינסטערע בשרה.
אצט האט מען שיין אינגעגעמען די וועלט.
וואס זאל מען טויז מיט איר?
זוי קאן נישט אריין איין דעם קיניק'ס שלאָס.
מייז האט פאָרגעסן צו נעממען אַ מאם
פו דער וועלט — וועז מע האט געמאכט די טיה.
אבער דאס אקעראייזן אייז פעלד,
אוון די זויל אונטער? שומטער'ס האמער,
אוון די מוייז איין קאמער,
קייקלען זיך פאר געלעכטער שיין.
סע ציטערט אוש בא דעם קיניק די קרוין
פו זיער פאָרשיט געלעכטער.

די חויפלייט מינען, די וועלט זאל דערוויל
 א באואכטע איז דרוייסן שטיין.
 נאך דער קיניק איז ווי דער טויט איזו בלאם.
 ער האט מורה די וועלט קאו נאך ווערנו נאם
 ווען סע וועט א דען גיין.
 אבער דאס אקעראייז און פעלד,
 און די זויל אונטערן שומטערס האמער,
 און די מויו אין קאמער,
 לאכט איזו, איז סע איז שוין א שרעט.
 ווי שטארבו שייר פאל געלעכטער אווועק,
 וואס די וועלט שטייט נאך אלץ איז דרוייסן.

אייבי קירלי, דער מלַחְמָה-העלְדָּן

אייבי קירלי, דער מלַחְמָה-העלְדָּן,
מייט די מעדאָלָן אויפֿן בּוֹסֶט, אָוּן מִיט דָעֵר קָוְלִיעַ,

מאכט דָאָם לַיְנְקָע אָוִינְג צָו, וּוּעַן עָר וּוּינְט.

נעכְּטוּן אֲבָעָר, אַיְזָן אַ מִיטְוָן מִיטְוָאָה,

הָאָט עָר אַיְזָן מִיטְוָן נַאֲכָט אַ יּוֹםְטוֹב וִיד גַּעֲמָאָכָט,—

וַיְבָן לְעַבְדִּיקָע וְשָׁאָבָעָס אַוְיפְּגָעָנָעָס.

וַיְבָן מָאָל הָאָט וִיד מִיר אַוְיסְגָּעָדָאָכָט,

אוֹ בְּלֹויְזָן דָעֵר נַאֲכָטְדוּוִינְט וּוּיְנְטָבָא מִיר אַיְזָן נַאֲרָטָן.

נַאֲר אִיד הָאָב נִשְׁתַּחַווּ אָוּוֹת בָּא וִיד אַפְּלִילְוָ פְּרָעָן,

פָּאָרוֹוָאָס עָר וּוּינְט.

אַיְם פָּאָרוֹדִיסָט אָפְּשָׁר,

פָּאָרוֹוָאָס עָר קָעָן דִי בְּלֹמְעָן נִשְׁתַּחַווּ בָּאָוּעָןָן

אַיְזָן מִין נַאֲרָטָן.

זַיְיָ זַיְינְעָן שְׂטִינוּנְעַדְרְיוֹקָע,— אַזְוִי הָאָב אִיד זַיְיָ אַוְיסְגָּעָטְרוּוִימָט.

נַאֲר מָאָדָנָע וּוּי דָאָם זָאָל נִשְׁתַּחַם זַיְן,

נִשְׁתַּחַם דָעֵר נַאֲכָטְדוּוִינְט — אַיְבִּי קִירְלִי הָאָט גַּעֲוָוִינְט.

אִיטְלָאָכָס מָאָל, וּוּעַן עָר הָאָט אַיְינָעַ,

פָּוּן דִי לְעַבְדִּיקָע וְשָׁאָבָעָס אַוְיפְּגָעָנָעָס,

הָאָט עָר בָּאָוְוִינְט אִיר טְוִיָּט.

איצט זיטט ער ווידער אין דער זון
אוו ווארט, די קינדרער ואלן קומען
זאנן אים "גוט מאָרנו!"

ער האט זוי ליב.

זיעער וואַרְיכֿיַיט דערמאָנט אִים אָן זַיְוִין ווַיְוִיב —
די ווילדע באָרְלָא.

אִים, לאָכְנְדֵיך, אַמְּאָל אֲבַיס גַּעַטָּאָן אִין מאָרְדָּע,
נַאֲר דַעַמְּאַלְתַּה האָט ער נַאֲך גַּעַתָּאָט זַיְוִין קַאְפְּעַלְקָע,
אָוֹן אֲפָאָזְעַדְעָר אַוְיָף זַיְוִין גַּרְינְעָם קַאְפְּעַלְוָשׁ,

אָוֹן חַוִּיוֹן עַנְגַּעַפְּאַסְטָעַ,

אָוֹן די שְׁטוֹוָל —

זַיְוִין אֲשְׁפִּיגְלַה האָבָן זַיְוִין גַּעַפְּעַלְתַּה אִין דָּעַר זַוָּן.
הַעַי, מַיְוִין באָרְלָא!

אַיְבוֹי קִירְלָאַ, טַאֲר זַיְד נִישְׁטָה דַעַמְּאַנְעָן וּוּנְעָן גַּלְיָה,
וּוְיָל ער שְׁרִיּוֹת

אָוֹן דַעַרְנָאָך, אָז ער פָאָרוֹסְט זַיְד, שְׁפִּיּוֹת ער בְּלוֹט.

אָזֶוַי אָז אֲכַעַר אַיְבוֹי קִירְלָי נִישְׁטָה קִיּוֹן בִּיּוֹעַל,

בְּלוֹזַן דָּאַם לַיְנְקָע אָוִיג פָאָרְמָאַכְט ער,

וּוְעַן ער ווִינְצַט

מִיט די מַעְרָאַלְוַן אַוְיָף' בְּרוֹסְט אָזֶן מִיט דָרַר קָוְלִיעַ.

דער פאסקודנע בעטלאָר

א שויינער ווינטער-טאָג איזן דראָיסן.
 שטראָקט דער קיניק אַרוּס איזן דראָיסן
 זיין האנט צו א בעטלאָר, וואָס טומַ צעשטוויסן
 פאָר קעלט דעם שניי מיט די פיאָטעס.

ווײַיסט נישט דער בעטלאָר, אָז דאס איזן דער קיניק;
 בולט ער זיך אָז פֿרענְט בויום קיניק,
 וואָו סע וואַוינְט דָא דער הויף-האָר אָונטערטענִיק,
 וואָס האָט זיין ציג בי אַים צונענוּמען.

קעַו זיך דער קיניק די זאָר נישט דערקלעָר,
 הייסט ער דעם בעטלאָר, ער זאל דערקלעָר.
 לאָט דער בעטלאָר דעם קיניק הערַן
 אַטְדוֹאַס פֿאָר א מעשה :

ער האָט נישט געהאָט קיַין צינוֹ צו באָצָאָלַן,
 האָט מעוֹ געשמיַסן ער זאל באָצָאָלַן,
 ביז דער הינטַו איז געוֹאָרוֹ געשווֹאָלַן
 אָז דִי ציג האָט מעוֹ צונענוּמען.

האלט דער קיניק איזן זוינְג טרעדַן,
 וויל דאס טומַ אַים ווֹי, האָלט ער איזן זוינְג טרעדַן;
 אָז צו טרייסטַו דעם בעטלאָר לאָט ער אַים הערַן,
 אָז דער ביזוער הויף-האָר איז שוֹן געשטַאָרבַן.

דערה הערט דאס דער בעטלער, פארהויבט ער זיין קיטל,
ביז צו די אוינן ארויף זיין קיטל;

קומט אים אוייס פאָרדעken זיין שוויס מיטן הייטל,
פאָרדעקט ער און ער יאמערט.

שטייען די הויף-לייט און וועכטער און לאָכוּן,

הייסט דער ליניק, זוי זאלן נישט לאָכוּן;

פרואוֹן זוי טראָכטן פון אַנדערע זאָכוּן,

פון לאָכוּן זיך אָפֿצּוּהאַלטן.

פארהויבט אַבער דער בעטלער זיין קיטל,

נאָדר הַעכְעֵר צו די אוינן זיין קיטל,

און ער חאָלט אַוּף זיין שוויס נאָדר אלֶיז דאס הייטל
מוֹזֵן זוי דָּאָר שויין ווִידער לאָכוּן.

טוט אוייס זיין קרוּן און מאָנטל דער קיניק,

און ער טוט אָוּ דעם בעטלער פֿאָר אַ קיניק,

און ער בוקט זיך פֿאָר אים אָונטערטעןיך,

און ער הייסט אים, ווּאָס ער ווּיל באָפְּעלן.

טראָכט דער בעטלער, ווּאָס זאל ער באָפְּעלן;

טראָכט ער און טראָכט ווּאָס ער זאל באָפְּעלן,

ביז ער זעט אוייס מיט זיין פֿנִים דעם געלן,

אוֹזֵן זוי אַ ווּאַקְסָעָנָר קיניק.

געמָען הויף-לייט און וועכטער קוּקָן,

אוֹיף דעם בעטלער אַין קרוּן און מאָנטל קוּקָן;

ביז זוי הוּבָן זיך אָן פֿאָר אים צו בּוּקָן,

וּוּ פֿאָר אָן אַמְתָּז קיניק.

איָן דער בעטלער געשטאָנָעָן, געשטאָנָעָן,

אוֹזֵן לאָגָג פֿאָרְטְּרָאָכְטְּעָרְהָיוֹת געשטאָנָעָן.

ביז ער האט זיך דערמאנט, איז עם איז פאראנען
א זויב איז דער הים מיט קינדער.

אייז אים דאכבי ארויף אויפֿן זונען,
די ציג מיט דער מלך ארויף אויפֿן זונען;
האט ער באפויין, מ'זאל זי געפינען
או זי ברענגן אוייז א שטריקל.

האט מען גבראכט, האט ער צונעהאלטן,
די קרוין מיט איין האנט צונעהאלטן,
און די אנדראע האט ער איז דעם קאלטן
שטריקל אריינגעפלאכטן.

האט אבער דער מאנטל אים נישט געלאזן,
א שפאו טאן א לוייטוישן נישט געלאזן.
און דער ווינט האט שניי אריינגעבלאזן
דויך דער קרוין, דויך אלע לעכלאך.

האט ער געטראכט ער ווועט דאס פארכויפֿן
פאר א פעלץ און פאָר א פאָר שטיווֹל פאָרקויפֿן;
וועט ער איז דער קעלט מערד נישט דאָרפן לויפֿן
און נישט מיט די הענט זיך פאָכוּן.

אייז ער אוווק צו דעם איד מיטיז בערדל,
צו סראליק דעם איד מיטיז קאָז בערדל;
האט אים יונער צונגעבען א בערדל
מייז איז אקערדייז איז צום פעליז מיט די שטיווֹל,
אייז דער בעטלער זיך שוין אהיים געריטן,
ויז איז אמת'ער פרײַז אהיים געריטן;
און איבערגעלאזן איז מאָריך איז מיטוֹן
סראליק דער איד מיט קרוין און מאָנטל.

אייז דער קיניק דערפון געווואר געווואר
און אייז אויפֿ דעם בעטלער ברונג געוווארן,
און אייז אויד אריין אייז אַגרויסן צאָרָן
אויף סְרָאֵלִיךְ דעם אויד, פֿאַרְשְׁטִיטְוּת זֶיְד.

נָאָר אָז דָּעַר קִינִּיק אָזְנָאָקָעַט אַינְגָּאנְצָן,
קָעָנוּ עַר דָּאָר גַּאֲרְנוּשָׂט אַרְוִינְסָנוּ אַינְגָּאנְצָן;
הָאָט עַר אַנְגָּעוּהוּבָּעַן פֿאָר פֿעָרָעַנִּישׁ, טָאנְצָן
איין אַיְינְגָּעָנָעַם נַאֲלְדָּעָנָעַם פֿאַלְאָץ.

הָאָט אַבְּעָר סְרָאֵלִיךְ גַּעֲטָאָנָצָט נָאָר בְּעַסְעָר,
איין מִיטָּן מָארָה, אָזְנָאָקָעַט קָעָלָט, נָאָר בְּעַסְעָר;
הָאָט מַעַן גַּעַמְיִינְטָם, סְאָזְנָאָר טָאנְצָן פֿרָאַפְּעָמָאָר,
וּוֹאָס טָאנָצָט מִיטָּקְרוּזָן אָזְנָאָנְטָל.

הָאָט סְרָאֵלִיךְ אָודָאִי אַוְפְּגָּעוּבָּוּן,
די קְרוּזָן אָזְנָאָר מַעַנְטָל אַוְפְּגָּעוּבָּוּן;
אוֹן גַּעַנְמָעַן דָּאָס גַּאֲלָד אָזְנָאָר דָּעַם סָאָמָעַט לְוִיכָּן
אָזְוִי וּוְיָ אָזְנָאָמָת' עַר סְוָחָר.

נָאָר אָז עַר פֿרָעָגָט, וּוֹעֵר סְוָיל עַפִּים גַּעֲבָן
פֿאָר קְרוּזָן אָזְנָאָר מַעַנְטָל — אָזְנָאָר מַעַן וּוֹיל נִישְׁתָּן גַּעֲבָן
וּוֹיל בַּיְיַעַדְן אַיְינְעָם אָזְנָאָר זִוְּן לְעַבָּן
אוֹן מְהָאָט מַוְּרָאָמָעָן וּוֹעֵט זִיד זָאָרָאָזָעָן.

הָאָט אָודָאִי סְרָאֵלִיךְ חָרְתָּה בְּאַקְוּמָעָן,

נִישְׁתָּן מַעַשָּׂה סְוָחָר, חָרְתָּה בְּאַקְוּמָעָן;

הָאָט עַר אַנְגָּעוּהוּבָּעַן אַונְטְּרָכְרוּמוּעָן

וּוְיָ אָזְנָאָמָת בְּעַרְעָלָעָט טָאָקָעָ.

אייז אַוְעָקְגָּעָפְּלוּוּן דִּי שְׁוֹוָאַרְצָעָ וּוֹאַרְאָנָעָ,
צָוָם בְּעַטְלָעָר אַהֲיָם, דִּי שְׁוֹוָאַרְצָעָ וּוֹאַרְאָנָעָ;

צו וואָרענען אַים, ווי פֿאַר אַ סעלאנע
 פֿאַר סָאָרִילְקְס' אָוּן פֿאַר דעם קִינִיק.
 האָט דער בעטלער גַּזְוָאנֶט, אָז עַס אָרט אַים ווַיִּנְיַיך
 די גַּאנְצָע מעשה זָעֵר ווַיִּנְיַיך;
 אָוּן עַס נִיְּתָאַים נִשְׁתָּמָט אָז וועָן אָפִילְוָו דער קִינִיק
 זָאַל דערפְּרוֹוְוָו ווּוְרָן טָאַקָּעַ.
 אָוּן אוּבָּעַ עַס ווַיְלָט זָיְדָה די ווַיִּנְיַיך פִּוּפָן.
 — האָט עַר גַּזְוָאנֶט — מעָן זָיְדָה פִּוּפָן;
 עַר האָט אַ פְּעַלְעַץ, אָוּן די פִּיס פָּאָרְשְׁטִיפָּן
 קָעָן נִשְׁתָּמָט דער פְּרָאַסְט — עַר האָט אַ פֿאַר שְׂטִיוֹוָל.
 אָוּן אָז עַר האָט טָאַקָּעַ גַּעֲנוּמָעַן שְׁפָאַנְעָן,
 אָוּן די שְׂטִיוֹוָל האָבוֹן גַּעֲקוּרְפָּעַט בְּיָם שְׁפָאַנְעָן,
 האָט מָעָן דָּאָר גַּעֲזָעַן, אָז סָאַיז טָאַקָּעַ פָּאַרְאַנְעָן
 אַיְזָה חִימָל אַ גַּאַט, ווּאַס פָּאָרְלָאָוט נִיט.
 אַיְזָה די ווּאָרָאַנְעָן אַווּעְקָגְעַפְּלִוִּיןְגָן,
 צָו אַ קּוֹסְטָמִיט דָּעַרְנָאָר אַווּעְקָגְעַפְּלִוִּיןְגָן;
 אָוּן פֿאַר בְּעַס זָיְדָה אַוִּיסְנָעַשְׁטָאַבָּוָן די אָוְינָן —
 אַיְזָה זָיְבְּלִינְדָּר גַּעֲוָוָאָרָן.
 פְּלוּט זָי זִינְט דָּעַמְאַלְט אַרְוָם אַיְזָה זָי וּוּלְדָעָר
 אַיְזָה אַלְעָה ווּיסְטָעָה. אָוּן פִּינְסְטָעָרָה וּוּלְדָעָר;
 אָוּן זָי קְרָאַקְעָט ווּי דָאָס אַיְזָה אַוְוָה די פּוּלְדָעָר
 ווּעָן עַס בְּרָעַכְתָּה זָיְדָה שְׂוִין הִינְטָעָר פִּיאַטָּעָם.

די באלאדע פון דעם קנייק וויאם האט
אליין געבראכט די שיך צום שומטער,
ער זאל זוי אים פאריכטן

די הענט און דאס פנים ווי סמאַלע שווארץ,
אבער דאס ליאָד וויאָס ברענט איז האָרֶץ —

טראָסצ'יאָ-טוֹואִיעַ-מְאַטְּיָעָרִי.

דעָר קנייק אלײַן איז זוּן גאנצעָר פֿראָכְט,
האט די שיך צוּ פֿאָרִיכְטּוּן גַּעֲבָרָאָכְט —

טְרָאָסְצִ'יאָ-טוֹואִיעַ-מְאַטְּיָעָרִי.

איָז אבער אַ יתּוֹם גַּעֲקָוּמָעָן פֿרְיוּה,
לְאֹזֶט מַעַן דַּעַם קַנִּיק שְׁטִיּוֹן בְּאַם טִיר —

שְׁטִיּוֹת דַּעַר קַנִּיק שְׁטָאַלֵּז אָזֶן שְׁטִיּוֹת,

נִיטְרַעַד עַר שְׁומַטָּע וּזְוּ אַ בָּאָן אַ פִּינְפִּין —

טְרָאָסְצִ'יאָ-טוֹואִיעַ-מְאַטְּיָעָרִי.

בְּאַצְּאָלוֹן דַּאֲרָךְ מַעַן פָּאָר לְאַטְּעָם אוּוֹף שִׁיךְ.

נָאָר אָז סֻעַּמְאָכְט זְוִיר, מַעַן הָאָט נִישְׁתְּ בָּא זִיד —

טְרָאָסְצִ'יאָ-טוֹואִיעַ-מְאַטְּיָעָרִי.

בָּעַט זִיד דַּעַר קַנִּיק, צֹו רִינוֹ אַ שְׁטִיּוֹן,

— בּוּעַל בָּאֶצְאָל מַאֲרָגָן. לֹאֹז מִיד נִיּוֹן —
 טְרָאַסְצִיאָטּוֹוָאַיעַמְּאַטְּיָעָרִי.
 שְׁרֵוִיט דָּעַר שְׁוֹסְטָעָר בָּאֶצְאָל מִיר שְׁוִין,
 אָוּן עָר כָּאָפְט אַרְאָפְט בָּאָ דָעַם קִינִיק דִּיְ קְלוֹין —
 שְׁטֵוִיט דָעַר קִינִיק מִיט דִי פָאָרְלָאַטְּעַטְּשׁוּ שְׁוִין,
 אָוּן דָעַר שְׁוֹסְטָעָר מִיט אַקְרוֹין אוֹיפְּפָן פְּלוֹיךְ —
 טְרָאַסְצִיאָטּוֹוָאַיעַמְּאַטְּיָעָרִי.

דער מוסר-זאגער אוון פאלשער פאעט

דער מוסר-זאגער אוון פאלשער פאעט. —
 וואס ווילן זוי פון דער אַרײַמֶר וועלט?
 אוון וואס גויט דאס משה לְיִוּבֵין אָז
 וואס מען האט נאָד פֿאָר זוי נישט אויפֿגעשטעלט,
 קיין טראָן אויף אונגעָר אַרײַמֶר וועלט?
 וואס אוין ער שולדייך, וואס מען מידט זוי אוים
 אוון מען קוקט זוי אויף צערולטע אויף זוי?
 אָז מען דערט זוי זוצין אוון שילטן די וועלט
 אוין שענֵל, אַפְּילוּ בַּיִ נאָכְט זִינְגֶּר צְוּוִי,
 זוי קען מען אַנדְרֶעֶשׂ קַוְּנוֹ אַוְיף זוי?
 וואס ווילן זוי? די וועלט זאָל פֿאָר זוי
 זיד בּוֹקָן זוי פֿאָר דַּעַם גּוֹיְשָׁן גָּאת?
 צִי הַעֲנָגָן זוי דַּעַן אַזְוִי זוי ער
 אויף אלע וועגן פּוֹן דְּאָרָף אוון שטאט?
 אוון וואס — אָז מען אַיְזָן שְׂוִין אַזְאַמְּן גָּאת?
 או מען היינְגַּט שְׂוִין, וואס קומְטַ דְּרַעְפָּן אַרוֹיס,
 וואס אַ פּוֹיעֶר נַעֲמַת דָּאָס חִוְטָל אַראָפֶ?
 אוון וואס וועלן זוי טוֹן מִיט דַּעַם עַקְשָׁן מִשְׁה לְיֻבָּן,
 וואס בוינְט (וּוֹעֵן ער זַעַט אַ גַּעַטְשָׁקָע) זַיְן קַאְפֶ
 פֿאָר בּוֹשָׁה דּוֹקָא צַוְּ דְּרָעֶר אַראָפֶ?

אָנוּ וְוָאָס וְוָעָרָן זַיִד דּוֹקָא אָזֶזֶי בֵּין,
וְוָעָנָה מַשׁ וְאָגָט זַיִד, זַיִד וְאָלָן עֲפָעָם טָוָן?
יְעָזָז אָזֶז אַסְטָאַלִּיאָר גְּעוּוֹן
אַיְידָעָר עָר אָזֶז גְּעוּוֹאָזֶז גְּאָטָס זַוָּן, —
מְעָנָן זַיִד אַיְידָעָרְוּוֹיָל עֲפָעָם טָוָן.

אָנוּ אַוְיָב שְׂוִין זַיִד יְעָזָז, — בְּאַדְאָרוֹף מַעַן דָּאָר
לְיִיְהָן אָנוּ בְּעַנְטָשָׁן דְּאַבְּיָיָד וְעַלְתָּן, —
פְּאַרְכָּבָס אַזְוִינָן — וְוָאָס נָאָר מַעַן שְׁעַלְתָּן,
וְוַיְיל עַס בְּוַקְטָזֶק נִישְׁתָּפָר זַיִד וְעַלְתָּן?

אַיְדָעָר וְוַיְיס, מַעַן וְוַעַט זַאָגָן: מִשָּׁה לְיִבָּא אָזֶז גְּרָאָב
וְוָעָנָה עָר וְוַעַט דְּאַרְמָאנָנָה אָזֶז אָוּמָרְיוֹן אָרָט,
נָאָר — שְׁטוֹרָאָה אִים גָּאָט — וְוָאָס קָעָן עָר טָוָן,
אָזֶז פָּוָן זַיְעָרָע גְּעַשְׁרִיָּעָן הָעָרָט זַיִד פְּאַרְטָט
אָזְוִינָס זַיִד פָּוָן אָזֶז אָוּמָרְיוֹן אָרָט?

עַס טְרַעְפָּט זַיִד אַמְּאָלָל, עַס וְוַעַט אָנוּז אַוְיָה
דָּאָס גְּעוּוֹיָן בֵּי נָאָכָט פָּוָן קָאָז אָנוּ הָוָנָט,
וְוַיְינָנָה מִיר דְּעַמְּאָלָט אָפְשָׁר אָזֶז,
עַס טָוָן אָנוּז דָּאָר וְוַיִּזְזָב אָז אַיְגָעָנָע וְוַאָּונָד
דָּאָס גְּעוּוֹיָן בֵּי נָאָכָט פָּוָן קָאָז אָנוּ הָוָנָט.

אָזֶז אַפְּיָלוּ וְוָעָנָה אַגְּסָנְפָּרוּ וְוַיְינָט,
וְוָאָס מִיר וְוַיִּסְצָן אָז בְּאַלְשָׁ אָזֶז אָיר גְּעוּוֹיָן,
בְּוַיְינָה מִיר אָפְשָׁר דִּי קָעָפָ דְּאַבְּיָיָד
אָזֶז מִיר טְרָאָכָטָן צָו זַיְינָה מִיר נִישְׁתָּפָר אַלְיָוִן.
שְׁוּלְדִּיק אָזֶז אָיר פְּאַלְשָׁן גְּעוּוֹיָן.

נאר דער מוסריזאנגער און פאלשער פֿאַעט. —

זוייער געוועין איז אונז איביך פרעמאָד,
אַפְּלוֹ אֵין נאכט-אַזְוִיל דער באַסְטָאָל
וואָס טרייסלט אָוִים אוֹף אונז דאס העמֶר,
איַן אונז קיינמאָל נישט ווי זוי אַזְוִיל פרעמאָד.

נאר גאט אַ דָּאנְק, וואָס דער אַמְתָּה דערוּווִיל
איַן נאר נישט אַזְאָז מַין דָּרְזִיסְנְדִּיק לִיכְט
איַבְּעָר דער טִיר פּוֹן אַ נאכט-אַזְוִיל,
וואָס מע גוּיט פָּאָרְבִּי עֲרָגְנִי אָוְמָגְעָרִיכְט.
דער אַמְתָּה דערוּווִיל אַז אָן אַיְבִּיךְ לִיכְט.

אַן אַיְבִּיךְ לִיכְט, ווי אַן הַיְמָלְדִּי זָוּן
וואָס ווּעַט אונז אוֹף מִיט אַיר מאָרְגְּנְשִׁין.
אוֹן דער פּוֹנְגָּל ווִיסְטָט דָּאָךְ אַפְּלוֹ נִישְׁטָט,
אוֹן ער זוּנְגָּט פָּאָר אַזְוִין — גַּעֲבעַנְטָשָׂט זָאָל ער זָוּן —
אוֹפְּפָן בּוּם בּוּם פָּעַנְסְּטָר אַין מאָרְגְּנְשִׁין.

ווי דורך אַ וְאָונְדָרָעַ זִינְגְּט ער אַרְיוֹן
איַן אונז דאס גָּאַלְדָּעָנָעַ לִיכְט פּוֹן דער ווּעָלֶט
אוֹן דָּעַמָּאָלָט בְּלָאַנְקָט מִיט אַיר אַיְזָין אַן שְׁטִין
די שְׁטָאָט אַפְּלוֹ אַזְוִיל ווי אַ פְּעַלְדָּן,
וועַן מִיר זְעַן עַס מִיט דָעַם לִיכְט פּוֹן דער ווּעָלֶט.

נאר דָּעַמָּאָלָט פָּאָרְשָׂוִינְדָּן שָׁוֵין כְּמַעַט
ווי אַ בְּזִיעָר חַלְמָן די פָּאָרְשָׂאָלְטָעָנָעַ צָוּוּי, —
דער מָוָסְרִיזָאנְגָּעָר אַז אַ פָּאָלְשָׂעָר פֿאַעַט.
איַן דער ווּוּטְקִיּוּט עֲרָגְנִי זַעַט מַעַן זָוּי
שִׁיעָר נִיט ווי פְּלִינְגְּנִינְטָאָךְ צָוּוּי.

משה לוייבツ טוט אפילו ווין,
פארוואס זי זען אום אוזו.

זוי וואלטן ראך אויכעט שיין זיין געקענט
זען דער פוניגל יוננט און דער הוועל איז בלוי —
זען זי וואלטן נישט איסגעזען אוזו.

נאך זיין פרווי איז אפשר טאקע גערעכט
מייט דעם וואס זי געלט אים און בעט : אטקאן
— זוי ליגן דיר, זאנט זי, חיליה נישט
אויף די רעלסן און דו בעזט נישט ליין באן
אונ זי שיין זי זאנט ארים „אטקאן“.

אונ דא זעט ער, און ער איז טאקע אנאך
(אוזו זאנט אויף אים, ווער עס האט אים ליב),
האט א וועלט מיט ליכט און קויטיקט זיך אום
ווי א קינד מייט בלאטע איז אמא, וואס איז טריב
מייט אוזוינע, וואס קוינער האט נישט ליב.

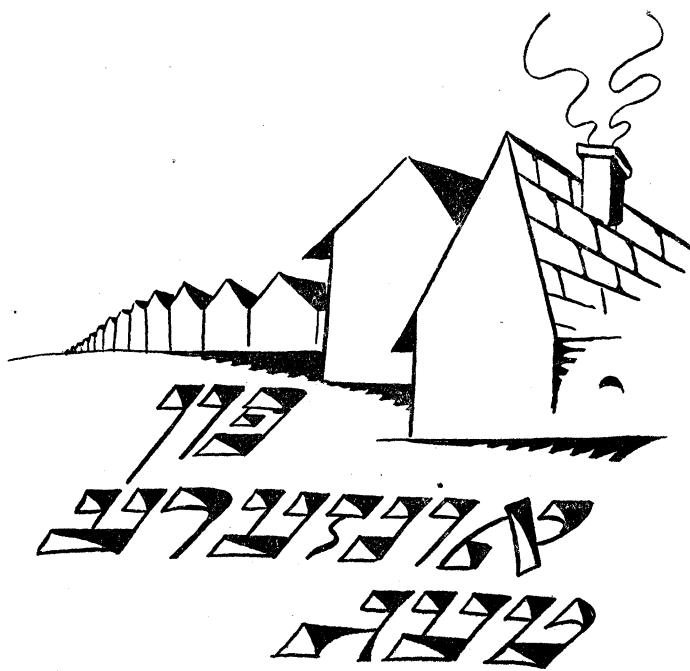
נאך דא לאזט ער ווידער ריינ זיין פרווי
וואס איז ליבער פון אים און בעטער אויך :
— ווי גראוט א רoid זאל נישט זיין, משה ליב,
אונ נאך אליז דא א הוועל און דער הויך,
אונ אוזו, זאנט זי, איז מייט אלצדינונג אויך.

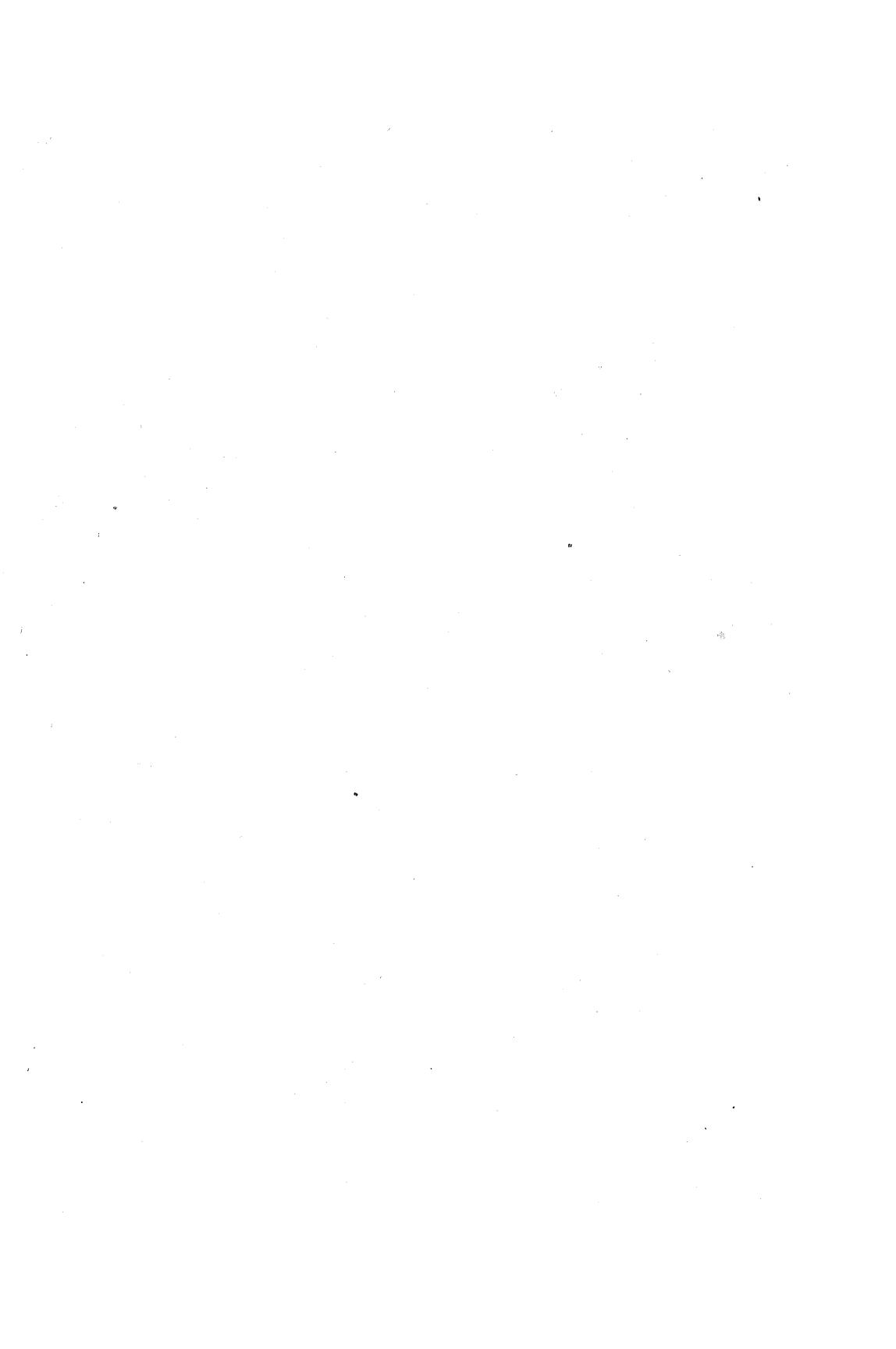
א מענטש זאל ליב האבו די זיין
באדארך ער זען, איז ס'אייז דא א נאכט.
אונ א טויטן באוווינט מען צוליב דעם,
מען זיך פרייען מייט א קינד, וואס לאכט.
ווי מייט דער זיין וואס פארטראיבט די נאכט.

גריזלי דער בער --

האט די נאכט נישט געהאט קיון לבנה-שיין,
 איז גרייזלי דער בער איז א זומפ אריוו
 ביום פישט-זיך, אונטער דער פעלזנבריך —
 איז ער אהימגעקומען צורייך
 א פארקילטער, מיט א שווערן קאטאר,
 האט ער געברומט ווי א גראבער ושאנדראר
 וווען ר'אייז אונגעשברט, איז האט איז שטרוי
 דרייז לוייזלאד אויפגעוואקט מיט א פלייז.
 האבן זוי קרייבנדייקערהייט,
 אין זיין בערישער פעל זיך אריינגעדרהייט.
 האט זיך גרייזליים ווילדקייט איזוי צבערענט,
 איז ער וואלט א וואלף צעריזסן געקענט.
 נאר איזו ווי קיון וואלף האט ער נישט געוזן,
 וויל קיון וואלף איז טאקע איזס נישט געוזן, —
 איז איזוי ווי ער וויסט שיין, איז לוייזלאד איז פלייז
 זיינען איזוינע וואס מען קען פון זוי
 נישט פטור וווען, איז מייטו דער נאכט —
 האט ער ברומענדיג די איזין פארמאכט,
 איז מיט א לאפער דא איז דארט
 זיך א קראז געטאָן אויף יונען ארט,

וואו זי האנן אים א ביס געטאן —
 און ווי נאָר ר'האט דערשעלקט, אָז דער טאג קומט אָז
 איז ער — פֿאַרשטייט זיך — פֿון הייל אַרוּם,
 אָז ויך אוֹיסגערטוּסְטְּפָּט אָז נאנצער גוּוִים,
 אָז אוֹיסגערטוּסְטְּפָּט פֿון פֿעל ווי מיסט
 דאס בּֿיסְל בִּיסְאָכְעָז, אָז זיך אוֹיסגענטְסְטְּמָט,
 אָז אַפְּגַּנְעַטְאָז אַזיך ווּאס מעַן ווּיסט שׁוֹין אַלְיָז,
 אָז דערנָאָר ווי תְּמִיד שׁוּועָר אָז שֵׁין,
 מִיט מַאֲרַגְנָנָאָלְד אַזְוֹעָה קָאָפְּ אָז קָאָרָט,
 זיך אַרוּפְּגַּעַדְרָאָפְּעָט אַזְפְּפָּז בָּאָרגְּן,
 אָז נְזִוְּתָהָר, ווּעַן דֵּי זָוֵן גַּוְיִט אַזְוֹעָה —
 גַּעַלְיִיגְט זיך מִיטְ' פֿוֹפִיק אַרוּתָה.

אהבת-ציון

מייט א בערדל ווי א רויטער מאיער.
שאקלט זיך דער חכם הארשַׁל באיער.

ער זאנט תורה, די תלמידים הערָן,
און זיין פאלְן פאר אים אויפֿן שטערן.

האט ער אפּגעזאנט א שטיקל תורה,
עסט ער אויפֿן דאסְט ליכט פּון דער מנורה.

און פֿאַרבּויסט מיט אַילְבּוֹרטָן אַ שִׁיסְלָן,
אוּן ער זעט זיך אַפּצעָרוּעָן אַבּוֹיסְלָן.

אַפּגעָרוּט — באַטְאָפּט ער זיך דאסְט בִּיכְלָן,
וַוְילְט זיך, הוַיסְט עַם, נאָד עַפְעָם אַ מאָכְלָן.

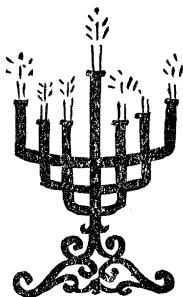
ברֵינְגְּטָן מעַן אַים דעם קַאֲקָצְוּעָרְקוּן
אייז ער טְרוּקָן — הוַיבְּטָמָעָן אַן צָו פְּלוֹכוֹן.

זעַן זיך אַרום אַים זַיְנָע וַוְיִיבָּעֶר,
גַּלְאָנָצָט באַ זַיְדָעָר בּוּמְלָאָן די לַיְבָעָר.

קַנְיִיפּט ער קוֹכוֹן, אוּן ער טְוָנְקָט פָּאַמְעָלָאָה,
וּוְעָרָט אַים וּוְידָעָר אַוְיִיפֿן הַאֲרָצָן פְּרַיוּלָאָה.

עסְטָט ער אָפּ — דער חכם הארשַׁל באַיעָר —
טְרִינְקָט ער אוּסָן אַ דְּרָאָצָן, פְּאַרְאָצָן אַיעָר.

ווישט זיך אפ די לאפעצן, מיט'ן בערדל,
 אווע ער חלומט פון משיח-בערדל.
 וויל ער עס זאל וואוילטז אום צו ליגן,
 טרייבן שקלאוז אפ פון אים די פֿליגן.
 אווע עס טאנצט, אווע פוייקט פאר אים זיין גגענדל
 מיט'ן יאמישעמשטאך אווע קופער-בענדל.
 אווע דאך אים, דעם חכם הארשלא-באייער
 טאקע זווייר גוט, אווע זווייר טאייער.
 קראצט ער זיך פאר וואוילטיך מיט א גופל
 אווע זיין שאינעם וויאנגאנרטו באם גופל
 אווע ער ליגנט זיין גגענדל אויפ'ן בעטל,
 אווע ער טומט איר אום דאס פֿאינגבּעלטל.
 אווע ווי שלמה אונזער קלונגער קאיניך,
 זינגט ער שר השירים אויסנוואיניך.

פֿאַראָד נִינְצָן-צְוֹוָאנְצִיךְ

אַ קְוּוֹטִיק-אַלְטָע פָּאוּ בָּא אַיִינָעַם אַוְיָף אַ פֿערָה,
 וּוֹאָסֵם לְאַזְוֹת דָּעַם קָאָפֶן זַיְוָנָעַם אַרְאָפְּהַיְינְגָּעַן צַו דְּרַעֲדָה.
 נַאֲדָ אַיְסָ אַ מְחַנָּה לְיִוְטָ, וּוֹאָסֵם זַעֲעָוָן אַוְיָם
 וּוֹיַּ מְתִים עַטְלָאָכָעַ וּוֹאָסֵם הַאֲבָנוֹ
 זַיְדָ אַלְיוֹן פָּוּן קְבָּר אַוְיָסְגָּעָרָאָבוֹן,
 מִיטָּ קְלָעוֹמָעָר עַטְלָאָכָעַ פָּוּן חַיְנָטָן אָוּן פָּאָרוֹוִיטָן.
 דִּי קְלָעוֹמָעָר וּוֹאָקְלָעָוּן זַיְדָ, אָוּן שְׁלָעָפָּוּן זַיְדָ, אָוּן שְׁפִילָוּן.
 פָּאָלְטָן אָוּן אַשְׁלָאָפֶן אַזְוֹאָסֵם אַלְעָזָן אַרוֹם,
 וּוֹיַּ בָּא דָעַם רַעֲדַרְזָשָׂוּם,
 פָּוּן אַלְטָעַ וּוֹאָסְעַרְמָיוֹלָן,
 אָוּן דִּי דַעֲרוֹוָאָרְטוֹנָג, מִיטָּ אַ וּוֹיסְטָעַ בְּלוֹטְנְדִיקָעַר וּוֹאָונָד
 אָנִי סָאמָעַ הָאָרֶץ, שְׁמָעָלָט אָזְנָי אַוְיָרָעַן
 נַאֲכָאָמָל — אָוּן יַאֲמָעָטָן וּוֹיַּ אַחֲנָט
 וּוֹאָסֵם הָאָטָן אָזְנָי מִוְּטָן וּוֹעַן זַיְוָן הָאָרָפְּלָוִוָּן.
 אָוּן אַיבָּעָר אַלְעָזָן דָעַר וּוֹאָלְקָוּן אָזְנָי דָעַר הָוִוָּה,
 וּוֹאָסֵם צִיטָן זַיְדָ וּוֹיַּ אַ רַוִּיד
 פָּוּן וּוֹיְוָטָעַ לְעַנְדָעָר וּוֹאָוּ
 אָוּן אַיבָּעָר אַלְעָזָן דִּי גּוֹלְמָדְקָעָרָוּן,
 וּוֹאָסֵם דְּרִיקָטָן וּוֹיַּ אַיְזָן שְׁוֹעָר
 אָוּן גַּאֲרְנִישָׁטָן מַעַרְ

די ליעצטעה

אווננט-זון.

אוֹן אלע פְּלִינְג אַיִן דֵּי פָּעַנְסְּטָעַרְדְּזְוִינְקְלָעָן,
אַיִן דָּעֶר אַוְנוֹנְטִיקָעָלֶט פָּאַרְגְּלִיוּוּעָרְטָע,

אוֹן אֲפֵשֶׁר טְוִיטָע שְׂוִין,

אוֹן אוּפְּפָ' רָאנְדְּ פָּוּ וָאַסְעַרְגָּלָאָז — די ליעצטעה
איַיְנָע אַיִן דָּעֶר גָּאנְצָעָר שְׁטוּבָאַלְיָוָן —

זָאָג אַיך : זִינְג מִיר עַפְעָם פָּוּ דִּיְוָן וּוּוִיטָן "הַיְמָלָאָנָה,
לִיבָּעָ פְּלָגָן.

הָעָר אַיך, וּוי זִי וּוּוִינְט אַוֹן עַנְטְּפָעָרֶת מִיר :

אוֹ אַפְּדָאָרוֹן וְאַל אַיְרָ דָּאָם רַעֲכָטָע פִּיסָּל,
אוֹיְבָזִי וּוּעַט אַנְרִירָן אַסְטְּרוֹנוּ

בָּאָ דיַ פְּרָעָמְדָע וּוּאַסְעָרָן

אוֹן אוֹיְבָזִי וּוּעַט פָּאַרְגָּעָם

אוֹ דָעַם לִיבָּעָ מִיסְתָּחָוִיפָּן

וּוָאָס אַיִן גְּעוּוֹן אַמְּאָל אַיר הַיְמָלָאָנָה — — —

ער ווועט שוין ניט קומען

איך האב איז חלום היינט דעם אויסלייזער נעזען :
 די גאנצע שטאטט בעט איז אַרְוָם אִים גַּעֲוֹעַן.
 מיר האט זיין לוייטראקייט די אוינן שיער פֿאַרְבּֿלְעַנדְט,
 נאָר זי מײַן וויבּ, מײַן נאָלֶד, זי האט אִים נישט דערקענט.
 אָוּן באָטש זי האט געהערט דעם אַיְזָל זי ער שרײַט,
 האט זי פֿאָרְדּ המַעַן געהאלטּן דעם ווּס רַיְט,
 אָוּן האט דאס נאָכְטַנְשֵׁיר אַוִוֶּפּ אִים אַ וְאַרְפּ גַּעֲטָן.
 האט אַלְץ פּוּן גַּאַס זִיד בְּאַלְדּ גַּעֲרִיסְטּ צָוּם באַלְקָאָן —
 באָטש נָעַם אָוּן שלעָפּ דאס ווּוּבּ צָו זַיְהָרָוּס.
 אָוּן ז' האט דָאָרְדּ דאס גַּעַטְאָן פּוּן מְצֻהְדוּעָן בְּלִיוּן . . .
 אָנָּס, ווּסְטּ בְּהָאָבּ גַּעֲקָאָנְטּ אַ וְאַרְתּה טָאָן אַיְזָק מִיטּ גַּעַלְטּ,
 ווּעַן נִשְׁטָמּ, ווּיסְטּ גַּאַטּ מִיטּ ווּסְטּ אַיְזָק ווּאַלְטּ זַיְהָרָוּס אַפְּגַּעַלְתּ.
 אַפְּלִילּוּ ערּ אַלְיָוּן, אָוּן אַיְזָק אַוִוֶּפּ דְּרַעַדּ אַרְאָפּ.
 ס' אָוּן אַפְּשָׂר טַאָקָעּ בְּלֹוּט גַּעֲרוֹנָן פּוּן זַיְהָרָוּס
 ערּ האט זִיד דָאָרְדּ גַּעַוְישָׁטּ, אָוּן זִיד אַרְוּמְגַנְּטָאָפּטּ,
 אָוּן האט מִיטּ אַיְזָק הָאָנְטּ בְּלִיוּן, דאס בִּיסְלּ גַּעַלְטּ גַּעַכְאָפּטּ.
 נאָר גַּאַטּ אַ לְּיָוּבּ דַּעֲרֵפָאָר ווּסְטּ רְהָאָטּ דַּעֲרֵצְוּ גַּעַפְּרִיטּ
 אָז ס' האט דָעּ אַיְזָל זִיד אַלְיָוּן צְגַאָלְאָפְּרִיטּ, —
 זַיְהָרָוּס זִיינָן בְּאַלְדּ אִים נָאָר, אָוּן מִיטּ אַזְּזָל גַּעַלְוּוֹס
 אָוּס' האט דָעּ שְׁטוּבּ פּוּן גַּאַס אַ זַּעַם גַּעַטְאָן אַרְוֶיפּ

וּוְ פָּרָעַ פָּנָ אֶ בָּאָד, אָנוּ מִיט אֹזָא גַּעוֹאַלַּד
 אָז ס'חָאַט זַיְד אַוִיסְגָּעַדְאַקְט דֵּי גַּאנְצָע וּוּלְט צַעְפָּאַלְט.
 עַס הָאָבָּן שְׂוִין דָּרְעָנָאָד אַפְּיָלוּ גַּאסְזְׁהִינְט
 דָּעַם אַיְזָל נַאֲכָנְגַּיאָאָנְט . . . הָאָב אַיְד דָּרְעוֹוִיל גַּעַשְׁוֹוִינְדָּט
 אַרְויְפָּגָעַבָּאַפְּט אַוִיפָּ זַיְד דָּעַם שְׁלָאַפְּדָאַק, מִיט דֵּי שִׁיר,
 אָנוּ הָאָב אַבְּיָסְל גַּעַלְט צַעְנְיוֹפָגָעַוְכָּט בָּאָר זַיְד,
 אָנוּ אַוִיסְגָּעַלְיִיכְּוּ אַוִיד דֵּי פָּאָות מִיט דֵּי בָּעָרְד
 וּוּאָס מ'חָאַט זַיְד אַוִיסְגָּעַלְיִיקְּט אַרְום דָּעַם גַּעַלְט אַוִיפָּ דָּר'עָרְד
 אָנוּ פָּוֹנְס' נַאֲכָטְגַּעַשְׁיָר דֵּי שְׁעַרְבָּלָאָר אַפְּגָעַרְאַמְּט,
 אָנוּ וּוּאוּ אַסְיָּמוּ נַאֲדָר — אַרְויְפָּגָעַשְׁאָטוּן זַאמְּרָה,
 וּוּי הָאָבָּן רָאָר גַּעַלְעָנְט זַיְבָּ אַוְמְקָעָרְוּן מִיט זַעַק
 וּוּי גַּוְיִם אַמְתָּע — אָנוּ אָפְשָׁר אַוִיד מִיט הָעָק,
 אֶ בְּיִוּעָר יָאָר אַוִיפָּ זַיְד . . . זַיְיָ הָאָב דָּאָר מִיר שִׁיעָר
 דֵּי שִׁוְבָּן אַוִיסְגָּעַהְאַקְט, אָנוּ אַיְונְגָעַזְעָט דֵּי טִיר.
 עַס הָאָט דָּאָר אַוִיסְגָּעַזְעָז אָז זַחְאָבָן מִיר גַּעוֹאַלְט
 דָּרְעָהָרְגָּנָעָו אַוִיפָּ טִוְיָן אַרְעָם וּוּיְבָן מִיּוֹן גַּאֲלָה.
 אַיְד לְעָבָן הָאָט דָּאָר שְׂוִין וּוּי אַוִיפָּ אֶ הָאָר גַּעַשְׁוּעָבָט.
 אַיְד בָּנוּ וּוּי אַיְזָן שְׁטָאָרָק, אָז כ'הָאָב דָּאָס דָּוְרְכָגָעַלְעָבָט.
 אַזְוִינָעַ וּוּלְפָ — —
 אַזְוִינָעַ בְּעַסְטִיעָם — — . . .

פרילינג, ניינצן-צוווייד-אונצ'זואנציגיך

א קראנקער, וואס שמייבעלט אויפֿן טויטנבעט,
 א מענטיש, וואס גויט ארום מיט די הענט אין בירע ארבָּל
 און שווייגט ;
 אן אלטער, וואס קומט — אויף זיין דער'הרגעטען זוּ
 מיט א לולקע איז מאיל ;
 ערגייז איז דער וועלט זיינגען זי דאך פָּאַרְאָזֶן
 אט די אלע,
 און זאל זיון, איז ס'אייז א ליגן —
 און קייז שום שטיין אויף דער ערעד ווארט נישט,
 דו זאלסטע דיזן קאָפֶן איז אים צעללאָגֶן ;
 אַבְּכָעֵר אַרְוָמְגִּין בֵּין מען וווערט אלט
 און נאָכְדָּעֵם זיך וויזן און דערציילָן פָּוּ אַמְּאָל,
 ווילָן קִינְדָּעֵר האָבוֹן לִיב מְעַשְׁחַד אַזְוִינָעַ ? —
 קוֹך מִיר אָזֶן, מענטיש, פָּוּ אָוְמְעָטוֹן :
 אַיְדַּו ווּלְנִישְׁט שְׂרִיעִין, אָז אַפְּיוּעָר בְּרָעָנֶת
 אַרוּם דיזן הוּזֶן ;
 בַּיּוֹם בְּרָעָנֶת פָּוּנְסָגְרוּיסָן יִם זַיִץ אַיְדַּה,
 אָזֶן מִינָעַ אַוְיָנוּ בֵּין מִיר זַעֲעָנוּ אַוְיָם,
 וּזְאוּיִגְרוּסָעַ גַּעַשְׂוּרָן
 אַנְטְּקָעָנוּ דָּעָר זֹוּ, וואס גויט אויפֿן.

איד זיך רײַיך און איד געפֿין
 בלײַינְדָע פּוֹן שְׁרָעָק אִין מֵיר זְוִוִּיטָאָן,
 אָנוּ וּוּרְדִים וּוּאַסְטְּרִיכְן אָרוּם
 וּוּי אָוִיפְּ אַ טּוֹיטָן.
 וּוּאַסְטְּרִיכְן זָאַל אַיד טָוּן? פֿרְעָנְטְּ דָאַס קִינְד
 בַּיְּ דָעַר מַאֲמָעָן,
 וּוּעַן דָעַר קְרֻעְמָעַר הָאָט אַפְּגָעָנָאָרט.
 אַיד הָאָבְּ נִישְׁתְּ בַּיְּ וּוּעַמְּעָן פֿרְעָנְטְּ.
 אָנוּ דָעַר וּוּאַנוּזְוּ אַיְּן זְיוּן גַּאלְדָעָנָעָם דָאַכְשָׁטִיבָּל
 הָאָט זָוֵר אַיְּנְגָעָשְׁלָאָסְטְּ אָוִיפְּ טְוִיזָּנְטְּ רִינְגָּלְעָן;
 אַיְּזְ דָעַר נַעֲכְטִיקָעַר מָאָן וּוּי אַ וּוּאַלְךְ
 בַּאֲפָאַלְוּ אָנוּ פֶּאֲרְשָׁוֹוֹאָנוֹן; —
 נַעֲמָט עַר גַּאֲלָן מַאֲלָט נְרָאוֹן,
 נַעֲמָט עַר גַּעֲוָיוֹן אָנוּ מַאֲלָט טָוּי,
 נַעֲמָט עַר בְּלֹוט אָנוּ מַאֲלָט אַ זָוּן, וּוּאַסְטְּ גַּוִּיטָ אָוִיפְּ,
 — פֶּאֲרָ וּוּעַמְּעָן?
 פֶּאֲרָ דָעַם וּוּינְטָן, וּוּאַסְטְּרִיכְןְטָן,
 וּוּי אַ גְּרוּסְעָר בְּהַמָּה' נִיקְ אָרוּם
 אַיְּבָעַר אַלְעָ יִמְזָן.
 פֶּאֲרָ דָעַם קָאַטְעָר וּוּאַסְטְּרִיכְןְטָן
 אָוִיפְּ דִי פֶּאֲרָגָאנְגָעָנָעָם מְעַרְיְצָנְעָכָט פּוֹן זְיוּן לְעָבָן;
 פֶּאֲרָ דָעַם פָּאַעַט וּוּאַסְטְּרִיכְןְטָן,
 פֶּאֲרָ דָעַם צָאָרָן וּוּאַסְטְּרִיכְןְטָן
 אָנוּ פֶּאֲרָ דָעַם רְחַמְנָות,
 וּוּאַסְטְּרִיכְןְטָן שְׁפִינְגּוּעָבָס צָו דִי וּוּאַנְהָן פּוֹן דָעַר וּוּעַלְט —
 גַּעַנְוֹא!

אין סוף פון די מען

דער ליעצטער מענטש —
אויפגעלאָרָן שווין אַוועקצופּלייען,
די זיבָן קאָסְטָןָס חַזִירְפְּלִיּוֹשׁ ווָסֶם עַר האָט אַנְגַעֲגָרִיוֹת
אוֹוֵת דְּרוּיִי יָאָר צִוְיט,
(וַיְוִיל אַזְוִי לְאָנָג ווּעַט דְּוַיְעָרָן
דָעַר ווּעַג צָו דָעַר לְבָנָה).
קוֹקֶט עַר — מִיט דָעַר מַאֲסָקָע אַוְוִיָּה זַיְינָן פְּנִים שַׂוִּין —
נָאָך אַיְינְמָאָל זִיד אַרְוּם
אוֹוֵף אַלְעָע פִּיר זַיְיטָנוֹ פָּוָן דָעַר ווּלְטָמָן
דִּרְעָנָאָד אַ פְּלִיגְלְשָׁטוּס —
אוֹן אַיבָעַר אַלְעָע ווּאַלְקָן שָׁוּעַבְתָּ עַר שַׂוִּין — —
קוֹקֶט אִים נָאָך דָעַר חָוָנָט,
וּסְמָס אַיְזָן גַּבְּלִיבָן אַונְטָן
איַונְעָד אוֹן אַלְיָוָן — —
וּעַט עַר אִים — אַ פְּוִינְגָן אַיְן דָעַר הָוִיד,
זַעַט עַר אִים — אַ פְּינְטָל, ווּסְמָס פָּאַרְשְׁוּוִינְדָט,
זַעַט עַר גַּאֲרְנִישָׁט מַעַר.
לְאַזְוֹת עַר פָּאָלוֹן פָּוָן זַיְינָן מַוְיל אַרְוּם דִּי בִּיכָּר,
וּסְמָס מַעַן האָט מִיט אִים אַינְגַעְנָעָם דָא גַּעַלְאָזָן
אוֹן מִיט זַיְינָן אַוִיסְגַעְשְׁטָרָעָקָטָן הַאָלוֹן צָוָם הַיְמָל

ווײַינְט ער דאָס געוויזן דאָס שטומע
פּוֹן די חיות אלע.

וועָס בְּלִיבָּן דָּא אֶזְוֵּי אַלְיוֹן, וְוַיְיַע
הַאֲרָכָּן גְּרָאָזָן, בְּוּם אָזָן נַעֲפֵל אַיְבָּעָר אִים
אָזָן אַיְבָּעָר זַיְדָן דִּי זָוָן אַיְזָן בְּלוֹטִיקָן אַוְונְטָנָאָלָד
דָּאָכָּט זַיְדָן שְׁוִין, אָזָן אַיְזָן דָּעָר אָה, דָּעָר וּוּסְטָעָר,
וועָס הַוּרָת אַוְיפִּזְזָן שְׁפִּיצָן בָּאָרָגָן,

הַאֲרָכָּט מִיטָּן אַוְיגָן צְוַויִּי,
וְוַיְיַפְּגַּע שְׂוֹאָלָעָנָע אָזָן בְּלוֹטִיקָן אַוְונְטָנָאָלָד
דָּאָכָּט זַיְדָן, אָזָן עַמְּמָאָנָט דִּי וּוּלְעָטָט בַּיְיַ אִים,
אָזָן ער זַאָל אַוְיפְּשָׁטִיִּי, אַוְיפְּשָׁטִיִּי,
אָזָן זַאָל נִישְׁטָן צְוָלָאָזָן, — דָּעָר הַוּנְגָעָרְטוּם
זַאָל אַוְיפָּעָסָן בַּיְיַ זְוִינָעָ פִּסְטָסָן דָּעָר וּוּיְבָ
וועָס דָּאָרָף דָּעָם זָוָן צְוָן אִים, דָּעָם נִיעָם מַעֲנָטָשָׁן,
גַּעֲבָיוֹרָן.

אָזָן ער דָּקָא וְוַיְיַאְמָר אִים דָּעָר שְׁטִינוֹן
(מִיטָּהָאָר אַיְן וְוַיְיַנְטָן וְוַיְשְׁפִּיזָן), רִוְּתָט זַיְדָן נִיט — — —
אָזָן וְוַיְיַאְמָר דָּוִיד פּוֹן וְוַיְיַטְּעָ פְּיוּעָן וְוַעֲסָמָלָעָן זַיְדָן,
בְּרַעַנְטָן זְיוֹן אַטְעָם אַיְן דָּעָר לִיְּדִיקְיָהָט אַרְיָה
אָזָן יְעַרְעַר הָאָר אַוְיפְּ אִים בְּאַזְוּנָדָר, וְוַיְיַנְטָן
וְוַיְיַאְמָר אִים דָּעָר הַנְּטָאָן אַיְן בְּלוֹטִיקָן אַוְונְטָנָאָלָד — —
אָזָן וְוַיְיַאְמָר דָּעָר אַוְיפְּ דָּעָר עָרָד
אַיְן בְּלוֹטִיקָן אַוְונְטָנָאָלָד — — —

די באַלָּאָדָע פֿוֹן מִין אָמָעַט

הכלְּ, עם איז אומעטיק, ליבע ברודער.
 הירש לייבל, מײַן פֿעטער, דער זויפֿנְיְידער
 איז טויט שווין דריינ און דרייסיך יאָר
 און ער, ווי מיר וויסון, איז דאָר געוווען
 קייזן עיזֶה דָּרָע אַנְּפֿעַטְמָעַט —
 איז אָודָאי פֿוֹן גָּאנְצָן שׂוֹרְהָבָר
 אַיבּּעְרְגּּעְבְּלִיכְּן פֿאָר אָנוֹן אַ מְכָה —
 שווין אַפְּגַּעַרטַּעט פֿוֹן נַעֲפִילְטַּעַט קִישְׁקָעַ.
 וואָלְטַּעַט מעַן באַטְשַׁן גַּהְאָפְּטַּע אַוְיףַּ דָּעַם לְוִיתָן,
 האָט אִים מִין באַבָּעַם עַרְשְׁטַּעַר חַתָּן
 שווין אָודָאי אַוְיפֿעְנְעָנְסָן אלְיוֹן.
 געוווען אַ דִּימְעָנָט, ווי מִין באַבָּעַם דָּרְצְיוֹלָט,
 עַר פֿלְעָנְטַּע אַפְּלָו די גּוֹם בְּעַנְטָשָׁן,
 נָאָר צוֹלֵיבַּ אַ שְׂטִילַל פִּישְׂ מִיטַּ בְּרִיאָן
 האָט עַר אַיְינְמָאָל שִׁיעַר נִישְׁתַּעַט גַּעֲקוּלְעַט אַ מעַנְטָשָׁן
 ביּוֹ זַיִּי טָאַטְעָנְסָ צַוְּוִיטַעַר חַתָּונָה,
 ווֹעֲנָן יְיָן הַמְּשׁׁוּמָר — ווֹעֲנָן אַזְוִינָעַ זָאָכָן
 איז שווין בעסער די צוֹנְגַּ זִיד נִישְׁתַּקְאַלְיָעַ מאָכוֹ —
 (די באַלָּאָדָע גַּרְאָכָע מַאְרִיאָשָׁע מִין אָם).
 ווי מעַן שְׂרִיבְכַּט פֿוֹן דָּעַר הַיּוֹם, איז אָודָר שווין טוּיט) —
 סְיִוְחָן דָּעַר יְיָן הַמְּשׁׁוּמָר פְּלִיסְטַּ אַוְיכְּן
 אַיְזָן אַ מַּלְטָעַר, אַזְאָן ווֹאָס אַיְזָן גְּרוּוֹס ווי דָּעַר יִם.
 נָאָר אַפְּלָו דָּעַמְאָלָט אַיְזָן שְׂוּעָר צָו גְּלוּבָן,
 אַז אַ גּוֹעַ זָאָל עַפְעַם אַיבּּעְרְלָאָזָן,

הכהל, עם איז אומעטיק ליבע ברידער
 עם קומט אויס באטש לעג זיך אליאן אנידער
 און שםינס זיך, וואס דו ביוט געווען איז נאך
 אונ געלאון זיך פארלוופן דעם וועג.
 באטש מיין קאוזן וואס וואוינט בי מיר אויפן בוידים,
 ווען ער הערט מיד רייזן — שטראפט מיד דערפאר :
 מען קען נישט — זאנט ער — שטראבן קודם,
 איידער מען שטראבט. ס'אייז נישט מענלאך, זאנט ער,
 אונ מיין קאוזן דארף מען, מוז מען, גליובן.
 ער איז דאך אליאן שווין פון בוידים אויבן
 איזונטערגעפלז אמאל ניון, —
 און דוקא איז מיטן נאכט, ווען ער שלאלפט,
 פאלט ער אלע מאל איזונטער.
 עם דאכט זיך שיער, איז דאס הויז פאלט איזין
 און צו דעם איז ער נלאט נישט קיון געונטער
 אַ וואסעריקאָפּ האָט ער, נבעאָך.
 נאך פון דעם איז דאך צו ווען זוידער
 איז ווי לאָנג מען האָט אַ פֿאָר גאנצע גליידער
 דארף מען זיך, הייסט עס, פֿלאָאנן אויף דר'ערד.
 אַט נעמת מיין זונגעלאָט — זעם,
 זיצט, דאכט זיך איז זיז אַיגענעט טויכל
 און שרײַט, אַזוי ווי ער וואָלט זיך פֿאָרעהרט
 מיט אַ גוּ וואָס טריינקט זיך : אַודאי דאס בייכל
 אַים טומ וויי — מיין קינד, מיין נאלדנט,

נאר ווּאַס אִין דער ווֹאנְדָרֶר, אָז שְׁמִירָאַכְּז פֿוֹן דָּרְדָּר
 עַסְטָע עַר שְׂוִין, אָדָרֶר גְּלָאַט שְׁטִיקָעֶר לְעַדְרֶר
 פָּאַרְדָּאַרְטָע בְּוַיְסְמִיקָּאָרָע אַ שְׁמִינִיך
 ווּעַנְעַר דָּעַרְתָּאָפְט — אִין יוֹם טָבָבִי אַים.
 עַר ווּעַט נָאָד, קָעָן זְיָן, אַמְּאָלָל קוֹנָצָן ווַיְזָן,
 ווּי מִיּוֹן שְׁוֹוָאנְדָר אַיְצָקָע דָּרֶר בְּאַלְשָׁוּוֹוֹק.
 יְעַנְעַר שְׁלִיכָּנְטָדָר גְּנָאַצָּע לְעַנְדָּרֶר
 אַזְוֵי ווּי אַ שְׁוֹוָאַרְצָקִינְצָלָעֶר שְׁטִיקָעֶר אַיְזָן.

נָאָר יְעַנְעַר שְׁרָעַקְטָע זִיד שְׂוִין טְאַקָּע פָּאַר גָּאָרְנִישָׁט
 אָוֹן אַים אַרְטָנִישָׁט — וְאַגְּנָטָע עַר ווּאַס מְעֻן טָאָר נִישָׁט.
 ווּעַנְעַר ווּעַט — זָאָגָט עַר, — אַיְן חִימָל אַרְיָין,
 ווּעַט עַר זְיָי פָּאַרְקָאָכוֹן אַ קָּאַשְׁעָדָרְטָמָן,
 אָז סָע ווּעַט זְיָי פִּינְסְטָעָר ווּעַרְוָן אִין דִּי אַוְיָן.
 אָוֹן אַוְיָד מִילָּך צָו דָרֶר קָאַשָּׁע ווּעַט מְוֹן זְיָן,
 אַוְיָבָנִיט — זָאָגָט עַר — ווּעַט עַר זִיד וְעַצְוָן זְיָן
 אַוְיָפָן שְׁוִיס בַּיְּ דָרֶר מָאַטָּקָע בְּאַוְשָׁע אֲפִילָן,

פֿוֹן אַזְוִינָע רִיְד ווּאַלְטָט אַמְּאָל אַנְטָלְאָפָן
 אַ שָּׁד — אַוְיָבָנִיט ווּאַלְטָט נִישָׁט דָרֶר שְׁלָאָק גַּעַטְרָאָפָן.
 הַיְּינָט מָאַכְטָמָע זִיד אַבְּעָר גָּאָרְנִישָׁט דָרְפָּוֹן
 אַ צְּיִיטָט אֹזָא. אַט נְעַבְּטָנוּ בַּיְּם יִם
 הַאָט אַיְינָעָר מִוְתְּ הַעַנְטָמָע וְיִי מְשׁוֹגְעָנָע ווִוְינָטָנוּ
 זִיד אַיְינָעָשְׁפָּאָרָט דָוָקָא, אָז דִּי זָוָן
 אִין נִישָׁט אַנְדָּרֶש — דָעַם בּוֹרָאָס גַּלְדָּעָנָר הַיְּינָטָן
 ווּאַס עַר ווַיְזָן אָוֹנוֹ אַלְעָ פָּאָרְנָאָכָט פֿוֹן אַוְיָבָן.

נאר עס גוינט דאך אלגדינגען קידערדייזידער
 אט — מיין שכן זרחי מאכט איבער דעם סדור,
 ער מײַנט צו העלפֿן מיט דעם דער וועלט,
 וואס ער מעקט דעם אָתָה נאָר ברוך אויס
 און שטעלט אַריין אָנְכִי דַּארְטָן.
 ער האָט שווֹן אוּיך — פֿרִוּט ער זוד — באַשְׁטָעלְט
 ברכּות נײַע פּוֹן די פֿיַּוֹנְסְּטָעָן סָאָרטָן
 באָ דער פֿירְמָעָן מענטשָׁל זַיְמָוִיכָל דַּוקְזָר,
 נאָר אָזֶוּ, צַי אָזֶוּ, — דַּעֲרוּוֵיל שלאָפְּט ווַיַּדְרָעָר,
 אָזֶוּ ווַיַּאַלְצָהָעָקָעָר אַמִּידָעָר
 מַיְוִין קָאָפּ אָוִוָּף דער פֿוֹסְט אָנוֹ אָוִוָּף דער האָק
 אַגְּנַצְעָן קָרָאָנְקָעָן צַיְבָּרָאָכְבָּעָן ווּעָלָט.
 אָנוֹ די אַלְטָעָן באַבְּיִצְעָן דָּאָס לְעָבָן,
 קלְיִיבָּט ווַיַּדְרָעָר שְׁפַעְנְדָלָאָד אָינוֹ זַאַק
 אָנוֹ דער בעָר — די מעָשָׁה ווָאָס גַּאנְטָהָט גַּעַנְבָּן
 צַו פָּאָרְשְׁפִּילְוּן קִינְדָּעָר, וָאָס ווַיַּנְעַנוּ עָסָן, —
 אָנוֹ דער הוַיְפָנָאָר שְׁפִילְוּט זַיךְ מִיְּזָה אָנוֹ גַּלְעָלָאָד ;
 ווַיַּדְרָעָר שְׁוֹסְטָעָר מִטְּזָה זַיְוָן הַאמְעָר אָנוֹ בְּלָעָלָאָד ;
 אָנוֹ דַּוְרָךְ אַלְעָזָה וַיַּפְּרִיבָּן הַאנְטָה אַיְזָה אַנְטָה
 נִיְוִיט זַיךְ מִיְּזָה פְּאָעָעָט
 אָנוֹ זַיךְ שְׁרִיְוּן דָּאָס לִידְ פּוֹן דער גַּלְעָנָעָר פָּאָוּעָע
 אָנוֹ דָּאָס לִידְ פּוֹן דער הוַיְלִיקִיָּת פּוֹן לְאָנָּדָה.
 אָנוֹ אָדָם — אֹוֵיב נָאָר אִים דַּעֲלָאָנָגָט דָּאָס חָהָה,
 פֿרָעָסָט עָר, ווּעָן סָאיְוּ אָפִילְוּ שְׁטָאָלְמִיסָּט — —

מיין צווארה

האב איד איזו מיר אפנעטן.
 ווי נאָר עס איז אויַפְּנָעָנָנָנָן דִּיז
 בין איד אַזְוֹעַק אָנוֹ צַעֲנוֹיְפְּנָעָלְבִּין
 קַאַזְוַעַ-בְּאַקְבָּעָס אַיז דָּעַם לִיד אַרְיוֹן,
 וּוְאָס אַיד האָב עַרְשֶׁת נַעֲכָתוֹ אַנְגָּשָׂרִיבָן
 פָּוֹן דָּעַר לְבָנָה מֵיט אַיר שִׁוְּן.
 אָנוֹ צַו דָּעַם האָב אַיד נַאֲר צַוְּנָעָבָן
 עַטְלִיכָּע לִידָּעָר — פָּוֹן טִיש דְּאָנָבָן,
 וּוְעָגָנוּ דָּעַר הַיּוֹלְקִיטָּפָן דָּעַר בִּיבָּל
 וּוְאָס וּוְגָנוּ אַיד טְרָאָכְטָן פָּוֹן דָּעַם, וּוְעָרָטָן מִיר אַיבָּל.
 אָנוֹ דָּאָס אַלְצְדִּינְגָּה האָב אַיד וּוְיָן אַז אַז
 אַיְוָנָגָעָפָאָקָט אַיז מיַן אַלְטָן פְּרָאָק,
 דָּעָרָנָאָד אַרְיָוָנָגָשָׂלָאָגָן אַטְשָׂוָעָלָק
 אַיז דָּרוּיסָן בָּאָמָּפָעָנְסְטָעָר, אָנוֹ דָּאָס גַּאנְצָע פָּעָל
 אַוִּיפָּה דָּעַר קַאַטְשָׂעָרָע אַרְיָוָנָגָהָאָנָגָעָן
 זַיְנָעָן מַעֲנָשָׂן אַיז קִינְדָּעָר פָּאָרְבִּיְוָנָגָהָאָנָגָעָן
 אַיז האָבָן גַּעֲפָרָעָט בָּאָ מִיר, וּוְאָס דָּאָס אַיז, —
 האָב אַיד זַיְד פָּאָרְנוּגָט בָּיו צַו זַיְוָעָרָע פִּסְט
 אַיז גַּעֲנָטָפָעָרָט, אַיז דָּאָס זַיְנָעָן מִינָּעָ יָאָרָן,
 וּוְאָס זַיְנָעָן אַזְוֹי פָּאָרְשִׁימְלָט גַּעֲוָאָרָן
 צַוְּנִישָׂן דָּעַם אַלְטָן חַכְמָה-גַּעֲשָׂטָאָנָק
 פָּוֹן מִיְּן וּוְאָונְדָעָלָאָגָן בִּיכְעָרִ-שְׁרָאָגָן,
 וּוְעָגָנוּ אַבָּעָר מִיְּן אַיְנְצִיקָּעָר זַו, וּוְאָס גַּיְט

(מייט מיין ים פול טרויער און מיין פינגעראhotט פרויזד)
 אונ פערטן יאָר אַריין, האט אַיד
 פֿאַרְיִיסּוֹן זֵיָן קָעָפְלָן צַוְּ דְרֻרְ הַוֵּיד,
 האָבָ אַיד אִים גַּעֲנָמָעָן אוֹפְּ מַיְן שְׂוִים
 אָנוֹ גַּעֲזָגָט צַוְּ אִים אַזְּוִי : הַעַר אַוְיסּ,
 מַיְן יְוָרְשָׁ, אַיד זָאנְגָ דְרַרְ צָן,
 אָז פָּוְנְקָט וְוִי מַעַ שְׁטָעָטָן נִישְׁתָּאָן טְוִיטָן דְיַ רָוּ
 וּוְלָל אַיד — וּוְעַד וּוְעַסְטָן דְּעַרְוָאָקָסָן וּוְעַרְוָן —
 דְרַר קִיְּנוּמָאָל אַיְן קִיְּן זָאָד נִימָט שְׁטָעָרָן,
 וּוְלָסְטָן זֵיָן אֶ בִּינְגְּלַכְּפָעָר, אֶ שִׁינְדָּעָר
 זֵיָן דְרַר, קִינְדָּמִינָן.
 וּוְלָסְטָן זֵיָן אֶ מְעַרְצָנְדָעָר, אֶן אָונְטְּעַרְצָנְדָעָר,
 זֵיָן דְרַר, קִינְדָּמִינָן.
 וּוְלָסְטָן בִּיטָּן — מִידְלָאָד
 אַזְּוִי וְוִי זֵיָן דְיַ קְלִיְּרָאָד.
 בִּיטָּן דְרַר, קִינְדָּמִינָן.
 אַיְין זָאָר, אַבְעָר, קִינְדָּמִינָן, זָאנְגָ אַיד דְרַר אָנוֹ :
 אַוְיבָּד וּוְעַסְטָן — פֿאַרְ מַעַנְשָׁן זֵיָן צַוְּ גַּרְוִיסָן —
 דְרַעְגִּיָּן אַזְּוִי וּוְיִיטָן, זֵיָן אַנְצָוָתָן
 אַיְן אַטְּ-אַזְּוִינָן, וּוְאָסָטָהָנָט דָא אַיְן דְרַוִיסָן
 אָנוֹ וּוְעַסְטָן נָאָר צַוְּ דָעַם — דְיַ שְׁעה זָאָל נִישְׁתָּאָן
 אַוְידָר שְׁרִיבָן אֶ לְיַד פָּוּן לְבִנְהָשָׁיָן,
 אַדְרָעָר נָאָר פָּוּן דְרַעְ בִּיבָּל, דָעַם סָמָטָן דְרַעְ וּוּלְטָן, —
 דָעַמְאָלָטָן מַיְן לְיבָעָר
 אַיְיבָּ אַיד וּוְלָל נָאָר האָבוֹן עַפְעָם גַּלְטָן,
 מַעַג עַס זֵיָן אָפְּלָוּ וְוִי וּוּינִיק
 שְׁרִיבָּ אַיד אָנוֹ אֶ צָוָהָ, אָנוֹ לְאָנוֹ דָאָס אַיְבָעָר
 פֿאַרְ מַיְן לְאַנְדָּסָמָן, דָעַם קְוּמַעְנְדִיקְ-פּוֹלִישָׁן קַעְנִינָן

און א חזע, ווֹאָס מיר בידיע זאנן זיך מער נישט — דו —
 צעשנוייד איד, אזווי ווי א קאָרגנער צעשנויידט
 לעקאד פאָר חתונה-אַרְיָמְעַלְיִוּט,
 אלֶיז ווֹאָס בִּינְד צו דִּיר מִיד צו —
 אוֹו טָאַטְיַעַשְׁמָאַטָּע אָוּן זוֹ-שְׂמוֹן,
 אָוּן זָאַהֲלָאָפָּה מִיר דָּעֵר הַעֲרָגָט
 ווי —
 אַיד —
 ווּל —
 דָּאס —
 טָוּן —

אלץ אין אונז ווערט מיד

אלץ אין אונז ווערט מיד,
נאָר ווי אַ מילְדָאָד פֿוֹנְסֶם ווינט געדרויט,
זיננט פֿוֹן אַינְדָעָרְפֿרִי בֵּין אַין דער נאָכָט אַרְיוֹן
די נאָרְישְׁקִיט אַין אלְעָ אַונְעָרְעָ רִיְד.

אַ, נאָרְישְׁקִיט, דַו אַונְעָרְקָעְנִיגּוֹן,
איְבָעָר אלְעָ קְלָגְשָׁאָפָּן דַיְוָן טָרָאָן,
דַו האָסְט צַו דִּינְעָ אַונְטָעָרְטָאָנָעָן
אלְעָמָל בְּלוֹזָ גּוֹטָס גַּעֲטָאָן.

דיְוָן גּוֹטְסְקִיט וּאוֹרִימָט, ווי בְּאַנְאָכָט דָאָס פִּיעָר,
אַונְעָרְאָרִים בְּלוֹט.
אוֹז וּאוֹוִיל צַו דָעַם, ווֹאָס קְנִיט פָאָר דִיר אַין הַיְלִיקָן גַּלְיוּבוֹן,
געַבְעַנְשָׂט אַין עָר אַין אלְצָדְרָנָג, ווֹאָס עָר טָוָט.

דָעַר אַדְלָעָר נִישְׁתָּה, אַוְן נִישְׁתָּה דָעַר וּאוֹרִים אוֹוִה,
וּוֹאָס אַיְס אַיְס דָאָ צַו קְרִיבָן בְּלוֹזָ באַשְׁעָרָט, —
די שְׁלָאָגָג נָאָר מִיט אַיר חַכְמָה האָט באַשְׁאָפָּן
דָעַם מְלָאָר מִיטָּן שְׁוּוֹרָה.

נָאָר שְׁטוּל מִיּוֹן הָאָרֶץ. ווֹאָס זָאנְט דָעַר נְבָיא ?
נִישְׁתָּה אלְצַז וּוֹעַט מִיט דָעַר פִּינְסְטָעָרְנִישׁ פָאָרְגִּינִין,
די חַכְמָה נָאָר אַיְס אַירָע וּבָן פָאָרְבּוֹנְדְשְׁלִיעָרָן
וּוֹעַט ווי אַ שְׁטִינוֹן פָאָרוּוֹאָרְפָּן זִיד אלְיוֹן.

דאם בלאט פון בוים, די זאנגע איז פעלד, דער מענטש, דאס לאַעבן,
וועלן זינגען אין דער זונ אַריין.
די חכמה נאָר, וואָס האָט גענארט, וועט וויינגען,
ווען אַיר וועט אַויסקומען גענארט צו זיין.
עם וועט די פֿרײַד אַנטקענען ניין דעם נאָר אַפְּילוֹ,
וואָס קומט אַהער מיט פֿיעֶר אין די הענט,
די חכמה נאָר אין אִירע זיבּן פֿאַרבּוֹ-שְׁלִיעָרוֹ
וועט יַאֲמַרְך — פּוֹ קִיּוּנָעָם נִישְׁתַּחֲוֵד עַרְקָעָנֶת.
דאַרְיכָּעָר ווֹאוַיּוֹל צו דעם, וואָס ווַינְגַּט זִיךְ אַין זַיְן חַלּוּם,
וַיְ אַוְיפְּזִין בּוּיְם דאס בלאט, בעַת סַע ווּעֶרט פֿאַרדָּאָרט.
דער שְׁטִיעָן, וואָס האָט אַין קְבָּרִים-פֿאַעלְד זַיְן אַוְיסְלִיאַוּן גַּעֲפָונְגּוֹן,
ווער ווּיְם, וַיְ לְאַנְגַּג עַר האָט אַוְיפּ דעם גַּעֲוָאָרט.

דעָר צַעַר פּוֹן דַעַר וּוּלְטַ

ニישט וווײיט פּוֹן מײַין הוּוֵיַן הַוִּיכְט זַיְד אָן די שְׂטָאַט,
זַיְצַט דָּאַרטַּמְּ אָן ווּינְגַּט אָן אַלְטָעַר נַאַט
איַן דָּרוֹוִיסָּן אַוְיףָּ אַשְׁטִינוֹן איַן דַעַר נַאַכְּט,
וּוַיְילּ מְהַאַט פְּאַר אִים אַלְעַ טִירַן פְּאַרְמָאַכְּט.

נַאַעַנְתַּמְּ פּוֹן, מײַין הוּוֵיַן צַוְוִישַׁן נַאַכְּט אָן דָוָר
לְאַכְּנוּ די ווּכְטָעַר אַזְוִי ווּילְד אָן הוּוִיד,
אַזְוִי ווּי זַיְיַ ווּאַלְטַן מַוְתַּ אַיְזַן אַוְיףָּ נַאַלְטַ
דַעַם אַיְגַעַנְעַם פְּחַד פְּאַרְטוּבָּן גַעַוּאַלְטַ.

ニישט וווײיט פּוֹן מײַין הוּוֵיַן אַיְזַן אַשְׂטָאַל אַוְיףָּ דַעַר עַרְד
זַיְצַט דָּרְיוִי זְקָנִים מַוְתַּ גְּרוּוּ גְּרָאַע בְּעַרְד
אוֹן מִוְתַּ קְרוּוֹנְעַן פּוֹן לְיכְטַ אַוְיףָּ קָאָפּ אָן האַנטַּ.
דרְיוִי הַיְּלִיקָעַ פּוֹנְגָּם מַאְרְגְּנְלָאַנד.

אַבְּעַר דָּאַס ווּבִיךְ אַוְיףָּן הַאַרְטָמוֹ שְׁטוּרַיִן,
וּוְאַס אַיְזַן נַאַקְעַט אָן אַלְטַ ווּיְזַיְיַ, אוֹן גְּרוּיַן,
קְרֻעְכְּצַט ווּיְזַיְיַ אַדְרָעַר בְּוּיַם אַיְזַן ווּינְגַּט
אוֹן ווּונְגַּט זַיְד אַלְיַזְן ווּיְזַיְיַ אַקְינַה.

אוֹן אַיְבָּעַר אָנוֹן אַלְעַ דַעַר צַעַר פּוֹן דַעַר וּוּלְטַ
דוֹרְד אַלְעַ פְּעַנְסְטָעַר ווּינְגַּט עַר אָן שְׁלַלְטַ
דַעַם שְׂטָעַרְן אַוְיףָּ ווּעַמְעַן מַעַן האַט גַעַוְאַרְט
אוֹן ווְאַס האַט מִוְתַּ זַיְן לְיכְטַ ווּידָעַ אַפְּגַעַנְאַרְט.

ニינצָן-דרֵיְ-אָן-צַוּוֹאנֶצִיךְ

— עסן דארפ מען.

אוֹזַיְ חָאַטְ דָעַרְ עַלְמַסְטַעַרְ פָוְןְ דִיְ פְרָאַפְעַטְוָןְ

(זיבָן זַיְנָעַן זַיְ גַּעֲוָעַן)

מיֹתְ אַיְבָנָעַהְיַבְעַנְעַהְ העַנְטַ צָוְםְ הַימָּלְ

אַרְוִיסְגָּעַלְעַכְצָטְ

אוֹןְ זַיְןְ פָנָוםְ דָאַבְיְ הָאַטְ אַוִּיסְגָּעַזְעַןְ

וַיְ בָּאַשְׁיַינְטַ פָוְןְ דָעַטְ קוֹיְטִיךְגָּעַלְןְ לְיכָטְ

וּוְאַסְמַעְוָעַ זַעַטְ נַאַדְ אַוְאַלְקְנַבְרָאַדְ אַמְאָלְ.

דָעַרְ צַוְוִיטַעַרְ, אַיְןְ מִיטְזַ אַהֲרֹןְ צָוְטַ אַלְאַדְ

וַיְ אַפְיַסְטַדְ דִיְ גַּרְוִיסְ, הָאַטְ גַּעֲפַנְטַ דָאַסְ מַויְלְ,

נַאַדְ פָוְןְ אַיְםְ הָאַטְ מַעְןְ גַּאַרְנוּשַטְ מַעְרַ גַּעֲהַרְטַ,

מַעְןְ הָאַטְ בְּלִוְיְזְ גַּעֲזַעְןְ וַיְ עַרְ הַוִּיכְטַ מִיטְ דִיְ רִיפְעַןְ

בְּעַתְ דִיְ לְיַפְיַיְ בָּאוּוּנְןְ זַיְדְ.

מִיטְ דִיְ הַעַנְטַ אַבְעַרְ אַזְןְ מִיטְ דִיְ אַוְיְןְ

הָאַטְ עַדְ גַּעֲוַיְזַ אַרְוַנְטַעַרְ, אַרְוַנְטַעְרַ,

אוֹןְ נִישְׁתְ צָוְםְ הַימָּלְ.

דָעַרְ דְּרִיטַעַרְ הָאַטְ שַׂוִּיןְ גַּאַרְנוּשַטְ גַּעֲפְרוֹאוֹוֹתְ

אַ רִירְ טַאַזְ אַפְיַלוּ מִיטְ דִיְ לְיַפְיַןְ.

עַרְ הָאַטְ בְּלִוְיְזְ אַיְןְ דָעַרְ וַיְוִיטְ אַרְיוֹןְ גַּעֲקוֹקָטְ

אַחְיָוָןְ, וַאֲוָוָעַסְ הָאַטְ זַיְדְ גַּעֲדַאְכָטְ, אַזְ אַיְםְ וַוְילַטְ זַיְדְ

אַ שְׁטוּרַעַקְ טַאַזְ אַהֲנָטְ וַאֲסְמַעְעַרְ קָעַןְ נִישְׁתְ רִירָןְ.

דָעַרְ פְּעַרְטַעַרְ, פִּינְפְּטַעַרְ, עַקְסַטְעַרְ אַזְזַיְבְּעַטְעַרְ,

הַיְנְטַעַרְ דִיְ דְּרִיְ אַוִּיפְ דִיְ קוֹיְטִיקְעַ טְרַעַפְ.

זַיְיָ הַאַפְוָןְ בְּלִוְיְזְ מִיטְ דִיְ קָעַפְ גַּעֲשָׁאַקְלָטְ

וַיְ זַיְיָ וַוְאלַטְןְ גַּעֲזָאַטְ : מִירְ זַיְנָעַןְ מַסְכִיםְ, מִירְ זַיְנָעַןְ מַסְכִיםְ

מִיטְ אַלְזְ וַאֲסְמַעְעַרְ בְּרִידַעַרְ זַגְןְ

צָוְםְ פָּאַלְקְ וַאֲסְמַעְעַרְ הַוּנְגַעַרְטַ אַזְןְ וַוְיִינְטַ.

פֿאַרְדָּאַמֶּט זָאֵל עַר זִיּוֹן דַּעַר פֿרָאָזְ-צְרָעָשָׂעָר

דעַר גַּאֲטַ-פֿאַרְשָׁאַלְטָעַנְעַר אַינְטָעַלְגָּעַנְט ;
 עַר הַאַט צְוַויִּי פָּאַסְקוֹדָנוּ וַיּוֹסֵעַ הַעַנְט,
 וַואָס וַוְילָן נִישְׁתָּאַרְכָּעַטְוּ, דְּרוֹיְטָעַר מִיטָּזִוִּי
 דָּאַס אַיְוִיכָּעַ נְרַבְּעַ-פּֿנְגַּעַדְרָוּ.
 אַפְּיָלוּ דָּא, וַואָוּ דַּי קְלַזְוַבְּאַנְקָלְלוּ
 אַיְזָוּ בְּמַעַט אַנְ'אַנְטָמִיק, וַואָס מַעַזְעַט דָּאַס בְּלַיוֹן,
 בַּיְיָ אַ בְּטַלְוָן אַזְוִינָעָם, וַואָס סְקָעָרָן זִיךְ שִׁיעָר
 אַזְוָן נִישְׁתָּגַעַנְגָּוּ, וַואָס סְקָעָרָן זִיךְ שִׁיעָר
 דַּי גַּעַדְרָים אַיְבָעָר אַיְן בְּוֹיךְ בַּיְיָ דִיר
 פָּוּ דַעַם דָּאַזְיָוָן וַואַרְטָאַזְוַיְזָאַנְדָּאָר,
 אַיְזָוּ גַּיבְ אַיְסָ נַאַךְ — אַוְיבָעַר נַעַמְט כַּאֲבָאָר —
 אַ גַּאנְצָן שְׁפִיְידְטָאָפּ מִיטָּזִוִּי כְּבוֹד דַעַרְפָּאָר.
פֿאַרְדָּאַמֶּט זָאֵל עַר זִיּוֹן !

דַּי גַּעַלְטַ-בְּיָוִיטָשׁ פָּוּ אַיְבָעָר אַזְוָן אַונְטָעַר דַעַר עַרְד
 שְׁנִיְיטָ לְיִבְעָר, אַזְוִי וַיּוֹסֵט אַ שְׁוֹעָרָה.
 אַזְוָן דָּאַס וַוְיסְטָעַ מַילְיַאַנְגַּנְהָאָרִיז — דַי נְוִוִּט,
 שְׁרִיְיטָ, וַיּוֹ אַמְלָחָ פָּוּ אַונְטָעַר דַעַר הַוִּוִּיט,
 אַזְוָן עַר מִיטָּזִוִּיגְגָּעַט אַזְוָן נְאָס,
 וַיּוֹ אַ קִּינְדָּעַרְ-סְטָאוּ, פֿאַרְגָּעַלְט אַזְוָן נְאָס,
פֿאַרְוּאַנְדָּלְט דַעַם קַאַמָּח אַיְזָוּדְרַהָאָס.

און כאטש פארשטוט, ווי אַנְטַבָּרֶיךְ לאָרֶן,
דעַם פִּיסְק אִים מֵיט שְׁטוּנָאָר, גִּיט עַר נִיט נָאָר;
און מיט זְיוֹן אַיְנְצִיכְוּן מְוִיזְישָׁן צָאָן
צעהאקט אָון צְעַגְּרִיזְשָׁעַט עַר אַלְעָן, וּוּאָס עַר קָאָן,
וּוְיָלָע פָּעַלְתָּ אִים אַפְּאַדְעָס צָו דָעַר פָּאָן.
פָּאַרְדָּאַמְּט זָאָל עַר זְיוֹן.

נאָר גִּיט אַזְּוִי פָּאָר דַּעַם אַיְבָּוּקָן פָּעַרְדָּן,
דעַם פְּרָאַצְּעִימָעָנְטָשׁ, עַר אַזְּוִי עַס וּוּרְטָמָן,
אוֹז עַר רִיסְטָט בַּיְזְיוֹן אַיְינָן וּוּיְבָא אַזְּנָדָן
דעַם בִּיסְוָן פָּוּן מְוִילָּן פָּאָר דַּי פְּרָעַמְדָע הַיְנָטָן,
אַזְּוִי עַר וּוּרְטָמָן, אוֹזְיוֹן זָאָלָן פָּאָר יְעַדְןָן שְׁטָיקָן בְּרוּטָן,
וּוּאָס עַר וּוּאַרְפָּט זְיוֹן צָו, פָּוּן אִים שִׁינְרוֹן דַּי הַוִּיטָן,
וּוְיָפָן אַטְוִיטָעָר נְבָלה דַּי הַוִּיטָן;
בִּיזְוּן עַר וּוּטָמָן אַלְיָוִן דָעַרְזָעָן, אוֹזְסְ'אַיְזָן יוּקָם
דָאָס גַּשְׁרוּיָן פָּוּן דַעַם פְּרָאַצְּוֹן דָעַרְשָׁרְעַדְעַלְלָקָם,
וּוּאָס וּוְיָלָע כְּלוּמְרָשָׁט קָאַכְמָפָן בַּיְזְיוֹן אַוִּיפָן קְדוּשָׁהָן.
עַר אַזְּוִי דָאָר אַלְיָוִן אַזְּוִי וּוּגָן דַי קְלָעָם,
דַי אַיְזָעָרָנוּ קְלָעָם, וּוּאָס הַאֲלָטָט אָפָן פָּוּן דַעַם.
פָּאַרְדָּאַמְּט זָאָל עַר זְיוֹן!

נאָר פָּאַרְדָּאַמְּט זָאָל אַוְדָר זְיוֹן מִיּוֹן האָס אַין מִיר,
וּוּאָס האָט זִיךְרָנָה קְשָׁתִיקָט אַונְטָעָר טְוִיעָר אַין מִיר
פָּוּן קִינְדוּוֹיָה אָן, וּוְיָ אַרְיָעָן וּוְאַנְטָט
הַאָבָן חַדְרָאָן שָׁוֹל אַומְעָטָם אַין לְאָנָד
דָאָס לְעָבוּן אַפְּגָנְעַצְּאַמְטָט פָּוּן דָעַר וּוּלְטָמָן.
אָון מְלָמְדִים מִיט מְיֻלָּעָר, וּוְיָ טְכּוֹרָן אַין פָּעָלָה,
הַאָבָן מִיט פְּסָוקִים, וּוְיָ טְכּוֹרָן אַין פָּעָלָה.

פֿאָרְסִמֶּט נִישְׁתַּחֲוֵד דַּעַם בְּאָגָנָה פּוֹנְגָם קִינְהָר,
נִאָר אַפְּיָלוֹ אֵין דְּרוֹוִיסָן דַּעַם פְּרִילִינְגְּסְ-זְוִוִּינְטָן,
אוֹן אַפְּיָלוֹ דַּי זָוָן. — אוֹן סָאוִוָן נִישְׁתַּחֲוֵד קִיּוֹן זְשָׁעַטָּן,
וּוֹעַן אִיד זָאָגָן, אָז אִיד הָאָס, וּוְיָאָרְבָּן-גְּעַטָּטָן,
דַּעַם פְּרָאָזְ-מְאָנְיָאָק — אָנוֹנוּעָרָסָם אוֹן פְּעַסְטָן —
פֿאָרְדָּאָמָט זָאָל עָר זְיוֹן!

נִאָר אָוּזִיסָט, וּוֹאָס דַּעַר פְּרָאָנָט בְּאָנִיבָעָט מִיּוֹן לִיהְ,
וּוֹעַר סָע גְּאָרָט נִאָר אָנָאָרטָן, וּוֹאָוָא אַלְצִידִינְגָּבְּלִיטָט,
אוֹן נִאָרְדָּרְיָה, וּוְיָאָרְדָּחָרְוָן אֵין דַּי נְעַכְּטָן,
בְּאַשְׁמָנָקָט אָזָו בְּאַצְּרָטָן. — זָאָל עָר גְּוֹיָן צָו דַּעַם קְנָכְטָן,
דַּעַם בְּאַרְיִמְטָן פְּוִינְגָּאַיְן פְּרָאָק אָזָו שְׁנִיפָּס,
וּוֹאָס קְנִיטָן, וּוְיָאָחָם פֿאָרָד אָגְעַץ פּוֹן גְּיָפָס;
פֿאָרְזָד אַלְיָיָן דַּעַם גְּעַז פּוֹן גְּיָפָס;
נִאָר אִירְאִים זָאָל אַיְינְשְׁלִינְגָּעָן דַּי עָרָד.
אִיד בֵּין בא אִים דָּאָס לְעַפְּנָה נִישְׁתַּחֲוֵד וּוֹעַרְט
צּוֹלְבִּיב דַּעַם, וּוֹאָס אִיד הָאָלָט נִישְׁתַּחֲוֵד צּוֹנוּפְּגָעָפְּאָרָט,
וּוְיָאָהָונָט מִוּט אָזְזִיג, שְׁיוֹנְקִוּתָן אוֹן וּוֹאָרטָן.
פֿאָרְדָּאָמָט זָאָל עָר זְיוֹן!

נִאָר אַיְנָעָר אִים שְׁפָאנָט שְׁוִין דַּעַר וּוֹאָנוֹן, וּוֹאָס שְׁרוֹיִט
מִיּוֹט גְּעוּהִיבָּעָנָעָה העַנְטָה אַיְבָּעָר וּוֹעַלְטָה אוֹן צִוְּיָט,
אוֹן נִישְׁתַּחֲוֵד עָר אוֹן נִישְׁתַּחֲוֵד, וּוֹאָס אֵין פָעַט אוֹן זָאָט,
אוֹן וּוֹאָס וּוֹאָרטָן אֹוִיפָּה דַּעַם נִאָר אֵין מְשִׁיחָכְ-אָלָטָן.
אוֹן נִישְׁתַּחֲוֵד, וּוֹאָס הַוִּיבָּט, וּוְיָאָרְבָּן, אֹוִיפָּה
די אַוְיָגָן, וּוְיָאָרְבָּן גְּשָׁוִירָן, אַרְוּוָת,
צָו דַּעַם רְוִיטְ-פְּאָרְוִיכְ-כָּרְטָן הַיְמָלָאָרְוִית.

נאר דער ווועטש מעסעל עס ווועט איז זיין פויסט
בלאנקן איזוי ווי זיין צארן, וואם ברזיזט, —
דער ווועט באפריען די ווועלט פון איר יאך.
נאר דעם אלט ווועט שיין אויך וואקסן מאך
אויף דעם בטלא פון היינט איז זיין מוויזנלאך.
פארדאקט זאל ער זיין!

דער וויסטער שאנד-נאמען אינטעלונגענט
וועט דעם אלט בלויין ווערן אַנְגּוּזָעַנְדַּט
אויף דעם, וואם ווועט פאַרדִינָעַן דעם טויט,
דעט טויט. — וויל ער האָרְעוּט נישט אויף זיין ברויט.
אַבעָּר נישט נאר די שוֹוָאנְגָּרָעַן פרוי ווועט אַיר קאָפֶּן,
ווען זי ווועט אַים פֿאָרְבִּיְּגִיְּן, — אַ בּוֹיגֶן טוֹן אַראָפֶּן,
אַ פֿאָרְצִיטָּרָטָּעַן אַ בּוֹיגֶן טוֹן אַראָפֶּן.
נאר אַפְּלָוָה דָּאָס ווּיבָּ, וואם אַיז אַים גַּעֲוָעַן
אַ מאָמעָן, ווועט אַים נישט ווועלן זען;
אוֹן אַפְּלָוָה דער הוֹנְטָן ווועט אַיְּנָצִין דעם עַל
פֿאָרָ אַים, דעם גַּלְגָּלָן, פֿאָרָ אַים, דעם פְּלָעָן,
פּוֹן דעם גַּרְעַסְטָן אַומְגָּלִיךְ וואם אַיז שׂוֹן אַוּעָן.
פארדאקט זאל ער זיין!

זונאַויפֿנָאנְג

ארום דעם בלוייען צוים פון מיין הויז,
בײַם יִם, וואו אַיד וואוין, אַרומּ מײַן הויז,
שפְּרִוִּיט זִיד אַ גַּלְדָּעָןְ מְדֻבָּר אָוִים, —
שפְּרִוִּיט זִיד בֵּין חַעַט צוֹם הַיְמָלְזוֹוִים
פּוֹן וּוְאַנְעָנוּ דַּי וּוְאַלְקָנָסּ קְוָמָעָנוּ אַרוּאָת,
אוֹ פּוֹן וּוְאַנְעָנוּ דַּי מַאֲרְגְּנָזָןְ גִּיטָּאָוִיפּ
מיַט אַיר לִיכְטִיקְיִיט אַבְּגָעָר דַּעַר עַרְךָ,
מיַט אַיר לִיכְטִיקְיִיט אַיבָּגָעָר דַּעַר עַרְךָ.
וועמָעַם בֵּין אַיר, אַ, גַּלְדָּעָןְ עַרְךָ?
דיינָעָר בֵּין אַיר, אַ, גַּלְדָּעָןְ עַרְךָ.
פּוֹסֶט ווּ מײַן הַאֲרַץ אָוּן בְּרִוִּיט אָוּן פָּאַרְקְלָעָרט
וּוַיְינְסְטוּ דִוְיַן אַיְינְזָאמּ מַאֲרְגְּנָלִיד
צַו דַּעַר זָוּ אַרוּאָת, וְאַסּ צַעְמִילְתּ אַיר בְּלָוּט, —
אַיר גַּלְדָּןְ בְּלָוּט — גַּעֲרָבָט אָוּן גָּוָט
צַו אַלְעַמְעָנוּ אַוִּיפּ אַוְנוֹעָר וּוּעַלְטָמּ,
צַו אַלְעַמְעָנוּ אַוִּיפּ אַוְנוֹעָר וּוּעַלְטָמּ.

א, זו, פֿאָרְגִּיב מֵיר פֿאָר מַיְינָע הָעֶנֶּט,
 פֿאָרְגִּיב מֵיר פֿאָר מַיְינָע ווַיְסַע הָעֶנֶּט,
 אַיִן זֹוי דִּיוֹן גַּלְדָּן בְּלוֹט, ווָאָס בְּרַעַנְט,
 אַזְוִי זֹוי אֲוִיפָּה מַיְינָה בְּלוֹעַן צְוִים,
 אַזְוִי זֹוי אֲוִיפָּה מַיְינָה אַיְנוֹתָה חַיּוֹן,
 אַזְוִי זֹוי אֲוִיפָּה מַיְינָה אַיְנוֹתָה חַיּוֹן,
 אַגְּלַדְעָנָע אַרְוָם מַיְינָה הָארַץ
 אַגְּלַדְעָנָע אַרְוָם מַיְינָה הָארַץ.

וּזְאַ קִינְד אַיִן אַ ווַיְגַעַלְעַ אַונְטָעַר אַ בּוּיָם
 אַונְטָעַר אַ בְּלוֹעַנְדָּן קָאָרְשָׁנְבָוָם
 שְׁפִיל אַיךְ זֹיד אַונְטָעַר מַיְינָה בְּלוֹעַן צְוִים
 מִיטָּה דִּיוֹן גַּלְדָּן בְּלוֹט אֲוִיפָּה מַיְינָה הָארַץ אַזְוִי הָעֶנֶּט,
 אַזְוִי מֵיר טּוֹט דְּאַבְּיִ אֲזֹוי מַאְדָּבָע בְּאַנְקָ
 אַזְוִי מַיְינָה לְעַבּוֹן אַיִזְצָום שְׁטָאַרְבָּן קְרַאַנְקָ
 אַזְוִי אַיךְ זֹוִוִּס נִישְׁטָה ווָאָס צֹו טּוֹן מִיטָּה זֹיד,
 אַזְוִי אַיךְ זֹוִוִּס נִישְׁטָה ווָאָס צֹו טּוֹן מִיטָּה זֹיד.

ווער וועט רاطעווען?

ווער וועט רاطעווען די וועלט
 פון דער פינסטעןיש, זאָס ווערטש שׂווערעד אָנוֹ שׂווערעד?
 דער הייפֿהאָר וועט שִׁיקְן אַ קויימענקלערער,
 אָנוֹ דער רב מיט זיַין הוּיכְן סַיבְּלַחוּטְל
 אָנוֹ דער גֶּלח מיט זיַין ווַיסְטְּן פַּטְל
 וועלוֹ אֵם העַלְפּוֹ די שְׁדִים פַּאֲרָטְרִיבּוֹן,—
 די שְׁדִים פַּאֲרָטְרִיבּוֹן.

ווער וועט רاطעווען די וועלט,
 אָז דער הונגעָר ווערט אוּיד גַּרְעַסְעַר אָנוֹ גַּרְעַסְעַר?
 דער הייפֿהאָר האָט זיַין זַיבְּהַונְדַּרְטְּ פַּעְסְעַר,
 אָנוֹ רב אָנוֹ גֶּלח — גַּאטְסְמַס וּאוֹנְדַּרְטְּ צַיְּוִינְן
 וועלוֹ צַוְּנוֹיְפַּמְּשִׁוּן בְּלָאָטְעַ מִיט אַיְזָן
 אָנוֹ וועלוֹ פָּוּ דָעַם וּוֹאָרְעַנְיקָעַם קָאָכְן,—
 וּוֹאָרְעַנְיקָעַם קָאָכְן.

ווער וועט רاطעווען די וועלט
 פון דעם האָס אַין אַיר, זאָס ברענט ווי אַ פַּויְידְר?
 דעם הייפֿהאָר באָוָאָכְטְּ אַ הַלְּדָר אַ גַּעַטְרִיעַר,
 אָנוֹ דעם רב אָנוֹ דעם גֶּלח, דעם רב אָנוֹ דעם גֶּלח,
 חַיְּתַאְפּ פָּוּנְסְמַס הַיְּמָלָאָה הַיְּלָוְעָדְרַ מַלְאָאָה,
 אָנוֹ וועלוֹ אַזְלָאָן פְּרַעַסְטַן דָּסְטַ פָּאָלְקַ דָּסְטַ וּוַיסְטַע,—
 דָּסְטַ פָּאָלְקַ דָּסְטַ וּוַיסְטַע.

העִי דָו נַאֲקָעְטָעֵר —

העִי, דָו נַאֲקָעְטָעֵר, מִיט אֹוִינֶן בְּלוֹטִ-פָּאָרְדָאָפָעָנָע, פָוּ זָוְכָן אַיְזָעָר וּוּוִיט.
דוּ מִינְסָטָם, עַס אַיְזָעָר וּוּסָטָעָר וּוּינְט אָזָא — דָעָר יִם אָזָא, וּוּאָס שְׁרִיְיט

אָרוּם דִי אֹוִיעָנוּ דָיר, אֹוּ דִיְיָן צַעְפָּנֶט מוֹיל.

דוּ מִינְסָטָם, אֹז דָיר וּוּטָזָוּן גַּעֲנָגָן דָאָס לַיְיכָט, פָוּ אַט דָעָם שְׁטִיקָל קוֹיָל
וּוּאָס האָט זִיד פָוּ דָעָם לְעַצְמָן וּוּלְטָפְּיִיעָר בַּיְ נַאֲכָט
מִיט דָעָם גַּעֲשָׂרִיָּי פָוּ וּוּינְט, צַו דָיר אַחֲהָרָנָעָרָאָכָט.
דִיְיָן הָאָרֶץ זַעַט טִיפָּעָר פָוּ דִיְיָן אֹוִיגָן, אֹזָן בְּלִינְדָבִיזָטוֹ
וּוּ דִי פָּאָרְלְיוֹרְנָקִיָּת אַיְזָעָר, אֹוּ וּוּ דִיְיָן קְרָאָנָקָעָרוּ.
וּוּאָס צִוְּטָעָרָט אֹוִיפָאָזָה יְעָדוֹ שָׁאָרָד אַיְזָעָר.

אַז וּוּאָנְדָרְלִיכָּר נַאֲר אַיְזָעָר גַּעֲוָוָן, וּוּאָס האָט פָּאָרְטָרָאָכָט,

אֹז בְּלוֹט וּוּאָס דָרְטָט פָוּ צְלָם אַיְזָעָר נַאֲכָט

קָעָן אֹזָוּ לְיִכְטִיס זָוּן

צַו לְיִכְטִוּן וּוּ דִי זָוּן, אַיְזָעָר וּוּסָטָעָר וּוּלְטָ אָרְיוֹן.

אַ נַאֲקָעְטָעֵר אֹזָן בְּלִינְד —

אוּ מִיט צַעְשְׁפָּרְיוּטָעָה העַנְטָה,

הָעַנְטָה עָר אֹזָן עָרָהָרָכָט, אֹזָוּ וּוּ דִי, אַיְזָעָר וּוּינְט.

אֹזָן זָוּן גַּעֲשָׂרִיָּי וּוּסָטָעָר זִיד צַו דָעָר הָעָר

פָּאָרְגָּנִיָּת וּוּ דִיְרָה, וּוּ לְעַצְטָעָר רִוִּיך —

פָוּ פִּיעָרָן וּוּאָס האָבָן אַוִּיסְגָּעָרָעָנָט,

ニישט וויאו, דו נאמעטער.
 מעך אויס פו דיין זכרו יעדן גאנגע
 וואס פירט צו דעם. וואס איז צום שטארבוּ-קראנק.
 זאל אויסרינען דאס ליעט בעלות פו הארי
 פו דעם. וואס ציט זיך בלײיד און שווארץ
 צום צלט איז דער הויד. — וועט ווערט אפגעטן
 דאס לייד פו מוטער, איז פו זו.
 וועט אלעדיינז וואס דערמאנט איז זיין, פראגניאו —
 פראגניאו. וויז די לעגענדע איז דער נאקט
 וואס האט זיין איז דער וועלט אריין געבראקט.
 וועסטו זיך אומקערז צו זיך אליאן.
 איז דעםאלט וועסטו זען. וואס דו האסט קיינמאָל נישט געזען.
 בײם טויטן קאַלטן הימל האסט ליכט געמאָנט —
 איז זיך אליאן. דעם ליכט, וואס איז דיר איזוי נאנט.
 פו זיך אליאן. דעם ליכט, וואס איז דיר איזוי נאנט.
 איז זיך אליאן. דעם ליכט, וואס איז דיר איזוי נאנט.

איך דין נאם

איך, דין נאט איז דיר, דאס לעבן איז דין בלוט, —
איך זאג, איז אליע אין דיר איז הייליך איז איז גוט.

איז הייליך איז גוט ווי אונטער דיר די ער
מיט לויו איז מײַן איז טכיה, מיט וואָרִים, הונט איז פערד.
איך זאג, איז אליע אין דיר, וואָס ברומט איז בוייסט איז שעלאַט
איז ערלאַר, ווי דאס הארץ פון דעם באָטרוּנְקָעָנָעָם
וואָס רופט מיד מיט אַ קֹּול אַ שְׁנָאָפָּס-פָּאָרְשָׁטוּנְקָעָנָעָם
פון דינְשָׁטָאָק עַרְגְּנִיעָזְוֹא אַזְזֵלְמַן פון דער וועלט.

איך זאג, איז פונקט ווי דו — דעם חוּר איז די טוּב
באָפָּאָלָט מײַן הָוְנְגָעָר דִּיר אַזְזֵלְאָפָּה, וואָס גַּיִיט אַזְזֵלְרָוִיב,
אַזְזֵלְמַן מיט דעם זעלְבָּזֶן שְׁטָאָל, וואָס דַּו אַלְיַזְזָל שְׁאָרְפָּסְט אַזְזֵלְאָן.
שְׁעַכְתְּ אַיךְ דעם זוֹן דִּינְעָמָם, דעם שׂוֹזְזָן קְרוּיָן אַזְזֵלְאָן.
אַזְזֵלְמַן פָּוְנְקָט אַזְזֵלְאָפָּה ווי דו, בֵּין אַיךְ צַו שְׁטָאָרְבָּן גְּרִוִיט,

וועַן אַיךְ דָּעָרְזָעָפָּר זִיד אַזְזֵלְמַן גָּאָסָן אַפְּעָנָעָם,
מיט פְּנִים־עַר אַזְזֵלְמַן בְּלוּטְפָּאָרְלָאָפָּעָנָעָם,
דאָס פָּאָלָק, דעם ווּיסְטוּבָּעָר, וואָס רַוִּיסְטָמָזְדָּר פון דער קִיּוּט.

נָאָר וועַן עַס קוּמָט דער האָר דָּוְרָךְ אַוְיפָּגְעָרְצָלְטָעָר טִיר,
בֵּין אַיךְ דער פְּחָד אַזְזֵלְאָפָּה, וואָס קָאָרְטָשָׁעָט זִיד אַזְזֵלְאָן.
אַזְזֵלְמַן וועַן עַס הָילְכָתְדִי בִּיּוֹתְשָׁ, בֵּין אַיךְ ווי דו — גַּעֲוָוִין,
גַּעֲוָוִין אַזְזֵלְמַן הַנְּטִישָׁקִיִּים, וואָס בעַט פָּאָר זִיד אַלְיַזְזָל.
גַּעֲוָוִין אַזְזֵלְמַן הַנְּטִישָׁקִיִּים, וואָס שָׁאָרְטָאַלְיַזְזָל צַו
צַו שְׁטָיוֹלָפָּנְסָמָּהָאָר, דעם גָּאָלְדְּבָּאָשְׁפָּאָרְנָטָן,
צַו שְׁטָיוֹלָמָּהָאָר מִיט מײַן בְּלוּט אִים אַוְיפָּגְעָצָאָרְנָטָן.
געַטְרִיִּי, אַזְזֵלְאָפָּה ווי דו, אַזְזֵלְמַן מִיאָס אַזְזֵלְאָפָּה ווי דו.

ווענט און רעננבייטש, ווי דונערקנאל אין זעגַל

שרויט דער קאָפִיטָן :

העֵי, דו הונט באָם רודער,

וועסֶט אויסוועיאָן אָן אַנְדָּרְשָׁמָּאָל
דיין הינטיש ציעַן זִיד צוֹם גָּסְנוּוֹיָכָן!

נאָר דער, וואָס זִיצְט באָם רודער,

וונָג אַיְרָן אָן אַיְרָן מִידְקִיט אַלְטָן,

פֿוֹן ווַיְבָעַר אָן פֿוֹן פְּרָאַצְעָן אָוָסְנוּוֹיָגָן,

קָוְסָט מִיט מַוְיל אָן אַוְינוֹן

צוֹם הַיְמָלְ-וַאֲסְעַרְדָּאָנד, וואָס רִוְתָּן זִיד נִיט פֿוֹן אַרטָּן.

אוֹן זִיְנָעַ הענט
וּי אָפְגַּעַשְׂיוֹלְטָע שְׁלָאַנְגָּעַן צוֹוִי באָם רודער, פֿרָעָן :

וְאוֹחוֹן, מִיְּן קָאַפִּיטָן?

שרויט דער קאָפִיטָן :

צוֹם אַיְנוֹלְ-פְּאַלְאָצִי

פֿוֹן דִּיְוָן חָלוּם, זָוּדוֹ דַּו הַינְטִישָׁעַר!

צַו דִּיְוָן פָּאָרְ-כְּשֻׁופְ-טָעָר פְּרִינְצָעָסִין רַאנְדָּאָלי

אוֹ פֿרָעָן וְאַלְןָן זַיְמָצְרוּמְ-לִיְוָן!

ענטפערת דער באם רודעל, ווינגענדיך :
 אומזיסט, מיין קאפאיטאן, דאס רייסן זיך.
 ווי ציון פון הונגעריקע חיות בייסן זיך
 די וויסע וואסער ביטשן.
 און אונזער האָר, דער ווינט,
 שפֿילט אויף שדיבּערד
 וואָס ער האָט אַנגעשפָאנט ווי סטרונעם
 אויף זיין ריזנהאנט.
 דאס לֵיד פון שטורה שפֿילט ער.
 אונזער האָר דער ווינט.
 דאס לֵיד פון אַומְגַלִיך שפֿילט ער,
 אונזער האָר דער ווינט.
 וואָהוין, מיין קאפאיטאן ?
 וואָהוין, מיין קאפאיטאן ?

די זונה — אונזער פירערשאפט

פארדאָם נערעכט געווען דער יונגע איזן בלוטרויטן לאַשְׁקָעַט.
— אַיר בִּין — זאנט ער — געקסמען אַיר אַהיַם צוֹ געבען אַיז אַבעט,
אוֹן זַי, די זונה, רעוועט — אוּיעַרְזֶן צוֹ פֿאַרטְּוִיבֶן:
מעוֹ זַאַל זַי רַאֲטַשְׁוּעַן — אַיך ווֹיל באַ אַיר די ערְעַ רַוְיבָן.

אַיך שְׁרֵי: באָפְּרִי מַיד זַוְנָה, זַאנְט זַי: אַיר בִּין קְרָאַנְקָן,
אוֹן גַּיט מִיר דַּיְדַּי וּצְוקָעַרְוֹאַסְּכָּעַר פֿאַר אַשְׁלָאַפְּגָעַטְרָאַנְקָן,
אוֹן מַאֲלָטַט מִיר גַּלְוִיכָן אַוְים, וּוּי שְׁטִיקָעַר רַעֲנָנוֹן,
אַיך זַאַל די שְׁלָאָנָג גַּיט זַוְנָה זַוְנָה אַיך צַוְנָה אוֹן אַוְוָן,
וּוְעַן אַיך שְׁטִי אַוְיתַ, אַיזוֹ פֿאַרְזֶן הָאָזָן אַפְּיָלוֹ נַאֲךְ צוֹ פְּרִי,
אוֹן זַי, וּוְעַן קִינְדָּרָעַר זַינְגָעַן שְׂוִין אַיז נַאֲסָן, עַרְשָׁתְּ דַעְמָאַלְטַט כְּרַאַפְּעַט זַי
דַּעַר זַוְן אַנְטְּשָׁעַן מִיטְּזָן הַינְּטָרְעָ-חַלְקָן,
וּוְאָס אַיז באַ אַיר, להבדְּלָה וּוּי אַתְּוָרְהָ קִילְעָבְּרִיךְ אַוְן הַיּוֹלִיךְ.

אַיך אַרְכָּעַט, אַיבָּעַרְצִיּוֹת, אוֹן זַי, וּוּי האָרְפָּן קָאָפָּ,
רִיסְטַט אַוְים באַ מִיר מַיְזָן יַעֲדוּ מִינְדָּסְטָן גְּרָאַשָּׁן, וּוְאָס אַיך הַאָבָּ,
אוֹן קוֹיפְּטַזְדַּק זַיְד זַיְדָנוּעָש אַוְן זַיְעָדָעָנָע קָאָרְסָעָטָן,
די לְוָמְפָן זַאַלְזַיְדַּי הַעֲנָטָן נִישְׁתָּאָפְּרִיבָּן באַטְמָן גַּלְעָטָן.
אַיך פְּרָעָם אַ דַּאֲרָ שְׁטִיקָעַרְוִיט — מִיטְפָּטָעָר וּוּי מִיטְקִיט,
וּוְיַל בעַסְעָרָם פֿאַר אַ וּוּעַטְשָׁעָרָעָפְּ אַפְּרָמָאָג אַיך נַיְטָן,
אוֹן זַי טְרִינְקָט וּוְיַוְן באַ נַּאֲכָט מִיטְלִיְיט, וּוְאָס האָבוֹן,
וּוּי אַיז אַנוֹבָן, אַיז שַׁאַפְמַיד לְעַבְעָדִיךְ בְּאַגְּנָרָאָבוֹן.

איך ביז שווין בלינד און מוויב ווי דאס געציגין אין מיינע הענט,
און ווי דאס אייביקדויסטע נאכט-ליךט איבער מיר, וואס ברענט, —
און זי באס קארטנטיש איזו גרייט מיד, ווי נבלחפלייש א הוייפן,
פאר איין פארשייעווע ואונק צו שנדרער צו פארקויפן.

פיז בלוט צענראבליך איז אויף זיך דאס לוייב, דאס הארץ,
וואס איז פיז פראצע איביק ווי א קוימען שווארץ, —
און זי מיט אירע מאנקוירטע גענעל צערטלט
איך גוידער, וואס האט זיך פאר פעתקייט אוש צופעדטלט.

הער אוים, דו זונה דו, דיין גוידער, קליד און חות —
מיין מארד, מיין אויסגעטראנטער איז דאס, מיין פלייש און בלוט.
נאר איד ביז נאר נישט טויט. נאר האב איז הענט און ציינער,
וואס האבן זיך געלערנט הארט צו זיין בא איזו און בא שטינער.
און נישט איד ביז א האנדס-איד איזוינער, וואס בא צלט'ט רוייט
די אנגזועצטעה וועקסלאען, אים, וואס זיינען טויט.
איד וועל מיט דאפעלצינו מיר אפנעמען בי צו די לעצעט
מיינע טעג, מיר אנגזועצטעה.

אזוו האט מיט א כרייפ דער יונג ארויסגעברילט
דעט סם פיז זיך — זיון פיזו, ווען ראייז געווארן ווילד,
און דעםאלט האט א בלענד געטאנו זיון פויסט וואס ער האט אויפגעהובן
ווי איז א שטודמנאכט דער בליז וואס קומט
טען ליכט און טויט פיז איזו.

דער מעסער-העליך

הען, סאנקטא לְוקָא, דַו מעסער-העליך,
וּוּ וַיֹּלֶךְ אֵין דִיוּן נְשָׁמָה אָנוּ גְּרָאָב!
מייט אֲ צִירְקִיבָּאָנְדָע שְׁלַעַפְסָטוּ זָוֶר אַיְבָּעָר דָּעָר וּוּעָלָט
אוּ שְׁלַיְידָרְסָט פָּאָר לְזָוִיגָן גְּרָאָשְׁגָּעָלָט
דיינע מעסערם אָרוּם דָּעָם יוֹנָן קָאָפָּ
פָּוּן דִּין גְּלַיְבָּטָע זָאָלִיּוּמָא.

קָעָן זָיָן, אָז דַו וּוּאַלְסָט אָזוֹינָס נִישְׁתָּמָעָן,
וּוּעָן דַו וּוּאַלְסָט הַוּנְגָּרִיךְ נִישְׁתָּמָעָן,
נָאָר דַו טְרָאָכָסָט שְׁוִין אָפְשָׁר אַלְיָוִן דְּרָעָפָן
אוּ סָע וּוּיְוִינָט, קָעָן זָיָן, דִּין הָאָרָץ אָין דָעָר זָוָן,
וּוּ דִין מעסער — אָוִיפָּעָם, וּוּאָס קָעָן גְּשָׁעָן,
וּוּעָן דַו הַוּבָסָט עַמְּ אָוִיפָּעָם שְׁלַיְידָעָר.

אָבָעָר נִישְׁתָּמָעָן דִּין טְרוּוּר אָז דָאָס בְּלוֹוָן,
וּוּאָס צִיט צָו דִיר אָנוֹן, פְּאַרְלְוּוּרָעָנָע לְיוּוּט:
אָנוֹן צִיט צָו דִיר אָין דִי גָּאָסָן אָרוּם,
וּוּיְיָ מִיר חְלוּמָעָן, אָז דַו לְעָרָנָסָט אָנוֹן אָוָס
צָו שְׁלַיְידָרָן וּוּ דַו, אָזְוִי וּוּוִוִיט
וּוּ דַו, — אָ, סְאַנְקָטָא לְוקָא.

ווען אונזערע מעסדרם וועלן פלייען
וועלן מיר אפשר וואיזן אליזן ווי הינט.
נאר אומזיסט וועלן הייליקע טויטע זיך מיען:
דער וואנגזין פרענט נישט וואָהַהִין.
אוּ בלוט ווועט אפשר אפייל פון ווינט
רינען דעםאלט, — אַ, סאנקטא לְוקָא.

נאר ווען די שטראָפֿ מיט אַיר דאָבענערשיִ
וועט שוֹיַן קֶלְאנַן אַיבָּעָר שלְאָס אָוּן פָּאַלְאַז
וועלן מיר, פָּאַלְק, אַיּוֹ אָונְזָעָר ווי
אפשר בוֹגָן די קָעֵפֿ אַינְגַּוְונָם מיט זַיִן,
וּאָס האָבָּן גַּעֲמָאָסְטָן פָּוּן דִּיר אַ פָּאַיְצָץ
סָאָר גַּאַשְׁנָנָעָלַט — אַ, סאנקטא לְוקָא.

נאר אָז מיר וועלן מיט קִינְד אָז קוֹיַט
אוּן מיט מעסדרם אָזֶוּ ווי בְּלִיזָּן שָׁאָר
טָאָנָאָז דָּרְנָאָד אָזֶן די נָאָסָן פָּאָר בְּרוּיד, —
וועסטו שוֹיַן אפשר פָּאַרְקָלְעַרְתָּרְהִים
וּוַיְינָעַן אָזֶוּ ווי די האָרָפֿ,
ווען סָע שְׁפִילַט אָזֶוּפֿ אַיר דִּין זָאַלְיָוָט.

אַ זָּוּן, די מָאָמָעַ פָּוּן אָונְזָעָר עָרָה, —
זָאַלְיָוָט שְׁפִילַט בְּיִם בְּרָעָגָן פָּוּן טִיךְ,
אַיר האָרָז בָּאַטְרוּעָתָן מעסדר אָז שָׁוּעָר,
וּאָס האָבָּן אָזֶוּ פִּיל בְּלֹוט בָּאַגְּעָרָט
פָּאָר דָּעַם ווַיְלָדוֹן שְׁפִילַט פָּוּן אַרְעָם אָזֶן רִיךְ, —
וְאָז בְּיוֹטוֹן, מִיּוֹן סָאַנְקְטָא לְוקָא?

נאר סאנקטא לוקא ווועט שוין דעםאלט זיין
 אויסנטאטאו פון פלייש אונ בלאט,
 אונ איזוי ווי די זו און אייר מארגנשין
 ווועט לייכטן זיין הארייך אונ דער ווועלט אריאן
 אונ עס ווועט שוין נישט זיין וואס איין שלעכט אונ גוט,
 נאר לייבע ווועט זיין אונ טרויער.

לייבע צו אלע, וואס איין לייכטיך אונ שען,
 אונ לייבע צו אלע, וואס איין לעבע אונ פרויד.
 אונ טרויער צו אלע, וואס ווועט פארמיין,
 וואס ווועט פארגיון מיט זיך אליען,
 איזוי ווי די זו, ווועז זי פאגניט
 איין אונט — איין אונט — איין אונט — — —

איך, מיין ברודער !

— איך, מיין ברודער, זאג אוייב דו ווייסט,
וואס איז הויליך ? ..

— נו, מיין ברודער,
ニישט דאס קינד מיט דער מאמען אויף לויווענט געמאַלט;
אוֹן נישט אויפֿז פֿרִיסְטֵט דאס קלײַיד פֿון גָּלֶד,
נָאָר דאס אַיְבִּיךְ-קִוִּיטִיךְ-פֿאָרָהָאָרָעוּעַט לִיבָּ
פֿון דִּיר אַלְיַין מיט דִּין קִינְד אוֹן ווּיבָּ; —
אט וואָס ס'אַזְזַעַךְ.

— איך, מיין ברודער, זאג אוייב דו ווייסט,
וועָר אַז אַיְדֵל ? ..

— נו, מיין ברודער,
ニישט דער וואָס זִיצְט מיט דער קְרוּוּן אויפֿז טְרָאָן,
אוֹן נישט דִּעְעָ, וואָס שְׂטָאַלְצִידְטֵט מִיט זִוְּן בְּלוּט אַוְּפָאָן ;
נָאָר דָּעָר, וואָס שְׁלַעְפְּטֵזְקְּ הִינְטָר זִוְּן פֿערְד
אוֹן צְעַנְרָאַבְטֵט מִיטְזֵ אַקְעָרָאַיְזֵן דִּי עַרְד ! —
אט וועָר ס'אַזְזַעַךְ.

— איד, מײַן ברודער, זאג אויב דו וויסט,

ווער באשיזט אונז?

— גוי, מײַן ברודער,

ニישט דער, וואָס בעט צו דער זוּן, וואָס נײַט אוּות,

אוֹן נײַשְׁט דער, וואָס ווַיַּנְטֵץ צו די שטערן אַרוּפָה;

נאָר דער, וואָס רִיסְטֶט די קְרָאָפְּיוּעָן אַרוּפָה,

וואָס וּאָקְסְּטָן פּוֹן דער ערְד מִיטְּן קָאוּן אַרוּפָה;

אט — דער באַשיזט אונז.

— איד, מײַן ברודער, זאג אויב דו וויסט,

מעג מעַן טוַיְתָן?

— גוי, מײַן ברודער,

וועַן דער שׂוֹנָא אַיְזָן שׂוֹין באָ דָר אַיְזָן די הענט,

זָאַל דִּין שׂוֹעֲרַת פּוֹן אַיְם ווּרְעַן אַפְּגָעוּוּנְדָּט.

נאָר דִּין ברודער, וואָס וּעְנְדֵט זִיךְ פּוֹן דִּיר אָפָּ,

וועַן דִּעְמָ שׂוֹנָאָס שׂוֹעֲרַת הַיְינְגַּט אַיבָּעַר דִּין קָאָפָּ —

אַיְם זָאַלְן די וּוּלְפָ צָעְרִיכָּן . . .

אָוֹנֶט

איך טראכט פון אַ שטראָם אַין גָּבֵל,
אַין אִיד בֵּין אַלְיָוִן מִיר שׁוּעֶר,
וּוּ דָעֵר שְׂטִינוֹ אָונְטָעֶר מִיר דָעֵר גְּרוּיעָר,
וּוּאוֹ אִיד וּוּינְג זִיד הַיְּזָאָוִיחָעָר.

ערנְגַּעַץ אַיְזָדָר אַ וּאַלְדָּפָאָרָאנְעָן
מִיט אַזְ אַיְנוֹזָאָמָעָר שְׁטוּב בָּאָס וּאַלְדָּר,
וּוּאוֹ דָעֵר פּוּעָר עַסְט זִיּוֹן אָוֹנְטָבָרוּוֹיט,
וּוּעַן דָעֵר טּוֹ אַוּפָה דָעֵר לְאַנְקָע פָּאָלָט.

אָרָעָם זַעַט אַוִיס דָעֵר פּוּעָר
מִיטְיָן שְׁטִיקָל הַעֲמָד אַוִיפָה זִיּוֹן לִיּוּב,
אַוּן דַי קִינְגָעָר וּוּיְנָעָן אַין וּוּנְקָל,
אַוּן פָוּן שְׁלָאָפָה זִיכְצָמָן אַוּן רַעַט דָאָס וּוּבָב.

אַוּן עָר אַלְיָוִן — זִיּוֹן אָוֹנְטָבָרוֹוִיט
שְׁלִינְגָט אַזְוִי נַאֲכָנָאָנָר.
אַזְ מַעַן זַעַט וּוּסְעַגְיָת דָוְרָכֵן גַּאֲרָגָל
בָּאָס שָׁאָטָן אַוִיפָה דָעֵר וּוּאָנָט.

אַ, פּוּעָר, דַו פְּרַעְמָדָעָר מִיְוָנָעָה,
וּוּעַמְעַס לִיכְטָאָרָום דִּיּוֹן קָאָפָה,
וּוּעַן עַס וּוּיְנָט דַי וּוּן אַין דָרוּיְסָן
פּוֹנְגָם אָוֹנְטָהִימָל אַרְאָפָה.

א, פויינער, דו פראָלַמְדָעָר מײַנְגָעָר,
פֿון ווֹאנְגָעָן גַּעֲמַסְטָוּ דִּיוֹן דָו ?
וועַזְוַעַל אִיד מֵיָּוָן אָוּוּנְטַ-בְּרוּוּת עַסְן
רוֹאַיָּן, אָזְוַיְוַי דָו ?

אָרוּם מִיר אַ שְׁטוּרָאָם אַיְזָן גַּעַבְלַן,
אָרוּם מִיר אַ צְּעַבְּרָאַכְּבָעָןָה בְּרוּקַן
אַיְזָן פֿוֹ אַלְעָוָן וַיְעַגְּן, (וְוֹאַזְהָוּן אִיד גַּיְוַן),
קָעֶרֶת עַס מִיד אָזָם צְרוּקַן.

אָרוּם מִיר אַ שְׁטוּרָאָם אַיְזָן גַּעַבְלַן,
אָזְוַם מִיר אַ פְּינְסְטְּעָרָעַ שְׁרָעַקַּן,
וְוָסַם טְרִיבְּטַן מֵיָּוָן רָוּן, פָּאָרָאוּסָם פָּאָרָן מִיר,
פֿוֹן אָוּמְעַטְוּס אָוּוּקָן.

דער רויטענקלער האן אוּן מײַן זונעַלָּע

וואָר האט דאָס אֶזְאָק קריי געטָאָן ?
דער האָן, דער האָן, דער רויטענקלער האָן.

וואָר האט די אוִינגעַלָּאָד אוֹיפֿגעַמְאָכְט
מײַן זונעַלָּע, וואָס לַינְגַּט אוּן לאָכְט ?

וואָס לאָכְט מײַן זונעַלָּע אֶזְוֵּי ?
וַוַּוְיל אוִינגעַלָּאָד האָט ער, ווֹי מִינְעַ בְּלוֹו.

אוּן ווַוְיל — ווֹי מִיט בְּלוֹו בְּלוֹעַלָּאָד צְוֵוֵי,
הָאָט די הוֹן זִיךְר אַשְׁפֵּזְל גַּעֲטָאָן מִיט זַוֵּי.

וואָס ווּעַט ער זַיוֹן מײַן זונעַלָּע פִּין ?
אַקְאָוָאַלְטְּשִׁיקְל ווּעַט מײַן זונעַלָּע זַיוֹן.

וַאֲוֹ ווּעַט זַיוֹן קְלִינוּטִישְׁקָה קְזֹשְׁנִיעַלָּע שְׂטִיוֹן ?
אוֹיפָה דֻּעַם בְּעַרְגַּעַלָּע, וַאֲוֹ די הוֹן קְוַמְתָּ צְוֵוֵי.

בַּיְ דֻּעַם פִּיעָרְלָ דָאָרְטָו אַיְן דַּעַר הַוִּיר,
וַוְיָ אַשְׁדַּעַלָּע אַיְן רְוִיטְינְקָו רְוִידָה,

וּעַט מײַן זונעַלָּע שְׁמַעְלָצָנוּ דָאָס גַּאלְדָּ פָּוּ דַּעַר וּוּעַלְתָּ
אוּן דָאָס שְׁעַנְקָנוּ די אַגְּנַעַלָּאָד אַיְן פָּעַלְדָּ.

וועלן די זאנגעלאָך לוייבטען, — אַ פֿראָכְט,
 וועלן די גוּם, לאָך קוקן פֿאָרָטְרָאָכְט,
 בֵּין זַיִן וועלן גַּאֲרָך אָפְשָׁר תְּפִלָּה טוֹן
 צַו מִיּוֹן זונעלאָך אָנוּ צַו דָּעַר זָוּן.
 וועט אָבעָר מִיּוֹן זונעלאָך שְׂרִיוּן אַוְיָחָזֶן,
 וַיְיַזְרְעֵל אַבְרָהָם אַוְיָחָזֶן.
 וועלן זַיִן אַלְעָא אַין קְלוּסְטְּרָאָך זַיִן
 באָהָאָלָטָן וַיְיַזְרְעֵל אַין שִׁידָר.
 וועט מִיּוֹן זונעלאָך אַשְׁלִיְידָעָר טוֹן
 מִיטָּזִין פִּילְנְבִּיגָן אַשְׁטִיקְעָלָע זָוּן,
 וועלן קְלוּסְטְּרָאָך זַיִן צַנְדָּן אָזָוּן,
 וַיְיַזְרְעֵן טְרוּקָעָנָע קְאָלָטְקָעָלָאָך שְׁטָרוֹן.
 וועט ווערָן די גוּם, לאָך זַיְעַר הַיּוֹם,
 וועלן זַיִן ווערָן, וַיְיַזְרְעֵל אַעֲלָה, בַּיּוֹן.
 וועלן זַיִן אַלְעָא, מִיט אַוְינְגָּעָלָאָך רְוִיטָן,
 קְומָעָן זַיִן שְׁלָאָגָן אַוְיָחָזֶן לְעָבָן אָנוּ טְוִיטָן.
 וועט מִיּוֹן זונעלאָך לְאָבוֹן האַהֲאַהֲהָא!
 סְאָרָא לְעַקְיָשָׁלָאָך אַוְיָחָזֶן דָּעַר וועלט זִינְעָן דָּא.
 וועלן די גוּם, לאָך שְׁעַמְעוֹדָרִיך
 זַיִן וועלן אַוְמְקָעָרָן צְרוּיךְ,
 וועט מִיּוֹן זונעלאָך אַבְּפָעָל טוֹן זַיִן:
 קְמָעָן זַיִן אַוְיִשְׁטָעָן אָנוּ אַרְיָן

וועלן גוים' לאָר שטיין, אַזוי ווי מען דאָראָת,
 וועט מיט נגעעלאָד, ווי מעסערלאָד שאָראָת,
 מײַן זונעלוּעַ אָפְנָרָאָכְלָעַן פֿוֹן דער זוּ, —
 פֿאָר יַעֲזֵן אַ שְׂטִיקָעַלְעַ דערפֿון.
 וועלן גוים' לאָר אַלְעַ לִיבְטִיקָע זַיִן
 אַיְן דַּי לְאָפְקָעַלְאָד מִיט זונענשְׁיַין.
 וועט שווין קִינְגָּר נִישְׁט דָּאָרְפּוֹן שְׁלָאָפּוֹן בַּיִּ נָאָכְטָ
 אַיְן שְׂטִיבְּלָאָד אָוִיפּ רִינְגָּלְאָד פָּאָרְמָאָכְטָ
 וּוֹיֵל דַּי גּוֹם' לאָר וועלן פֿאָר זַיְד אַלְיַיְן
 זַיְד שְׁרָעְקוֹן שַׁוִּין אָוִיפּ רַוִּיבּ צַוְּנוּן.

שפיל, מיוין קאטערינקע

הعي, דו, וואס דו דארפנט דאס הארץ מיט די הענט
 צו דיאו וואונדרלאכן אינסטראמעט, —
 אוד האב א הארץ און הענט ווי דו,
 אבער מיר העלפט קיינער, קיינער נישט צו,
 — שפיל, שפיל, מיוין קאטערינקע.

נאר זאל זיד ביטו מיט דיר ווער עס וויל, —
 ווען איד שטיי איז מיטו דארפ אוו שפיל
 די פויערים און די פראסטע ליאט
 וויסן נישט פו קייז סאמעט און זיד,
 — שפיל, שפיל מיוין קאטערינקע.

אייז סאלאנגען גאלדענע טאנצעט די שטאט
 און נישט אער קיין הימל, נישט איז גאט, —
 העי, העי, מיוין נשמה ? — ס'ארא געוויין
 פון די באָרוּיסע פים אוֹף שטויב און שטיין.
 — שפיל, שפיל, מיוין קאטערינקע.

היינט אייז דאס מער נישט — בלוט וואס רינט,
 אבער מאָרגן אייז דאס א פיעער איז ווינט,
 און זאל שוין גאט באַהויט זוי,
 ווען עס ווועט ווי דערגרויכן אונזוע געשרי, —
 — שפיל, שפיל, מיוין קאטערינקע.

לְשֹׁתֶת נָהָר
פְּנִים בְּרַטָּה יָם

וואם עם קען זיך פארליךטען

האט א באק אין פרילינג באנגענט אין פעלד
 א חכם, וואם האט זיך אפנשטעלט
 א טראכט צו טאן עפעם. נעמת דער באק
 און ניט דעם חכם, ווי מיט א טשוואק
 א דוצקע איז סאמע בויך אריין.
 און ער שטעהט זיך וארטן, וואם סע וועט זיין.
 נאך איז דער חכם ניט מיט'ן קאָפ
 זיך ראנפטאם איז מאן מון בויג אראָפ
 איז ער שטייט שווין מיט'ן גזעס אַרווֹת,
 הוייבט אים דער באק די פאלעט אויף
 און פארנעם זיך אויף קידק, און ער ניט אים א הוייב,
 איז סע ניט אוש א זען מיט א וואַלְקָן שטוויב.
 וויל דער חכם אַרְדָּא זען וואם דאס איז,
 פרופט ער זיך שטעלן אויף די פים.
 זעט דאָר דער באק, וואם דער חכם וויל,
 וואַסְזָשָׁע איז דאָ נאָך צו טראכטן פיל?
 הוייבט ער אים באָלְדָּט אַקָּעָן נאַכְאָמָל אויף
 און וואָרְפְּט אַיִם צו זיך אויפֿן קאָרָק אַרְוִוָּה
 און טראכט זיך: וואם סע וועט זיין זאל זיין!

און ער טראגט אים אונעך און מאָרְק אַרְיָין.
 טרעפט ער זיך און דאָרט מיט חיימֿ-בער
 דעם אַיעִירֿ-סוחֶר, — אַהֲרָן-אַחָעָבָר,
 גיט אים יונגעָר פֶּאָר דעם חכם אָז אַיִּינְ.
 אָז ער דאָר אָ באָק, ווילָ ער דוקאָ צוֹווֹי.
 נאָר אָז חיימֿ-בער שׂווערט בָּאָ ווַיְיָבָ אָז קִינְדָּ
 אָז ער קוֹיפֶּט עַלְעַהְיִי פָּאַלְאָוּעָ אָז ווִינְטָן,
 ווַיְיָלָ ער ווַיְסַט נִישְׁתָּמָעָ צִיְּסָעָחָט עַפְּסָדָיָ ווּעְרָטָן, —
 זַעַט דָּאָר דָּר בָּאָק, אָז סָאַז אָז דָּרְעָרָד.
 לְזַעַט ער שְׂוִין צָו אָז אַיְלָעָנִישָׁ,
 צָו זָאַנוּלָעָן, ווָאָסְטִימֿ מִיטָּלָעָקָאָר אָ טִישָׁ,
 אָז אָז ווִי זָאַנוּעָל אָז נִשְׁתָּמָעָ קִינְדָּ
 גיט ער טָאָקָע דעם באָק דערפֶּאָר
 אָ לְעַקָּאָכָל, ווַיְיָאָ גַּעֲנִיאָ דִי גְּרוּוֹסָן,
 אָז ער נָאָרט בֵּי אִים דעם חכם אַרְדָּוִים.
 אָז ער ווַיְקַט אִים אַיִּין, אָז ער שִׂוְילָט אִים אָפָּ
 אָז ער ברָאָקָט אִים אַרְיָין אָז גְּרוּוֹסָן טָאָפָּ
 אָז בָּאַנְיָסָט אִים מִיטָּעָסָג אָז גָּאָר אָ זָאָר.
 אָז מִיטָּהָנִיק אַבְּוּסָל אָז נִשְׁתָּמָעָ סָהָר, —
 אָז אַיְדָעָר נָאָר עַס שְׂטָעָלָט זַיךְ דָּרָר טָאָגָן,
 פֶּאָר קוֹיפֶּט ער דעם חכם שְׂוִין אַוְיָף דָּרָר ווָאָגָן:
 אָז פֶּאָר גְּנוּם אַוְיָף זָוְנְטִיק אַיְוָנְגָעָמָאָכָטָס.

די באַלָּאָרָע פֿוֹן קָאַשְׁטָאָכָּאָן

אוֹן דָּא אִיז די מַעֲשָׂה פֿוֹן דָּאָרָאָה קָאַשְׁטָאָכָּאָן,
אוֹן פֿוֹן דָּעָר גָּאַלְדָּעָנָעָר פָּאוּוּ.

אָדָם. הָאָט מַעַן גָּרוּפָן דָּעָם יְוָנָג —
די מַוִּיד הָאָט גָּעהִיָּיסָן חָוָה.

נַּאֲקָעַט. אוֹן אִיבָּעָר אַ וּוְילְדוֹן בָּאָרָג,
אוֹן אִיבָּעָר דָּעָם הָעַכְסָטָן וּוְאַלְקָן —
הָאָבָן זַיְוִידָע שְׁלָאָנָגָן אוֹן וּוְעַלְפָ
גָּעהִאָדָעוּוּט, אוֹן גָּעַמְאַלְקָן.

הָאָט אָדָם אַיְוִינְכָּאָל אָונְטָעָר דָּעָר זָוָן,
זַיְד נַּאֲכָנְגָעָרִימָט דיַי וּוְינָטָן —
הָאָט חָוָה גָּעהִאָפְקָעָט אָרוֹם אִים
פֿוֹן פָּאָרָנְט אוֹן פֿוֹן הַוְּנוּן.

הָאָט זַיְוִיפָּה דיַי גָּלְאָנְצִיקָּע בָּאָקָלָעָם בָּא אִים
זַיְד דָּעָרָזָע וּוְיָי אַיְן אַ שְׁפָנָג —
אוֹן הָאָט אַיְוִיפָּה דָּעָם אָרָט אִים אַ צִּיוּיכָן גָּעַמְאַכָּט
מַיְט דיַי צִּיוֹן, וּוּ מַיְט אַ זְוָגָן.

הָאָט אָדָם אַיְר גָּעַנְטָפָעָרָט אַיְוִיפָּה דָּעָם
מַיְט אַ זְיַע פֿוֹן דָּעָר פּוּסָט אִין דיַי רַוְּפָן
הָאָט חָוָה אַ קָּאָזְשָׁעָלָקָע גָּעַמְאַכָּט אוֹן גָּעַקְנָאָלָט
וּוּ מַיְט פְּרָאָלְנִיָּעָם מַיְט דיַי לִיְּפָן.

דרער גרויסער געלענרטער פאנטשייד
האט פאָרפֿאָסְט אָן אַנדערַע טַעֲרִיעַ —
ער זאגט, אָז מיט דעם לַיפַֿנְגַּעַנְקָאַל
האט מען פֿעלְשָׁן גַּעַוְאַלְט דַּי הַיסְטָאַרְיעַ.

לויט אַים קומֶט אוֹסְ — הַאט חָוה נַאַר
זַיְד אַלְיוֹן גַּעַנוּמָעַן האָקָן
מיַט דַּי פֿוַיסְטָן, וַיְיַי אַין אַ פֿוַיסְ אַרְיוֹן
איַיְיַי אַנְגַּעַבְלַאַזְעַעַן באָקָן.

נַאַר זָאַל זַיְוַן, אָז סַע הַאט אַפְּיוֹן גַּעַהְיַכְתַּט
וַיְיַי אַ וַוְאַלְד אַיְזָן אַ זַּאוּוּרָאַכְבָּעַ
דַּרְסָוֹף אַבְּעָר אַיְזָן — אָז סַחְאַט אַנְגַּעַמְאַכְט
אַ שְׁרַעְקַלְיַכְעַס אַמְעַטְאַכְבָּעַ.

די רַו — דַּאְרָפְּ מַעַן וַוְיסְן — הַאט אַין קַאַשְׁטַאַכָּאַן
וַיְיַי אַ שְׁטַאַל נַאַד דַּעְמָלַט גַּעַשְׁטוֹנְקָעַן —
הַאט מַעַן (פּוֹן אַטְ-אַדְעָם טַוְמֵל גַּעַוְעַקְט)
מיַט אַיְמָה זַיְד אַיבְּרָגְ��וֹוָאַנְקָעַן.

איַן אַנְהָוִיב הַאט מַעַן אַפְּיוֹן גַּעַמְיַינְט
אָז דַּאַם טָוֵט זַיְד דַּרְסָר הַיְמָל שְׁפַאַלְטָן,
הַאט מַעַן שָׁוֵל אַיְזָן קַלְיוֹסְטָעַר אַוְפְּגַעַשְׁטָעַלְט,
זַיְיַי זָאַלְוַי אַים פֿאַרְהָאַלְטָן.

הַאט אַבְּעָר אַדְמָן (וּוֹן רַ'הַאט דַּאַם דַּעְרוֹעָן)
נַעַמְיַינְט אָז מַעַן וַיְיַי אַים כַּאֲפָן,
הַאט עַר מִיט דַּי לַאֲפָעַם הַינְטָעַר זַיְד
גַּעַזְוַבְטַעַפְעַס אַנְצַעְטָאַפְוַן.

האט ער אַנְגָּמָטָפֶט אַ גּוֹאַלְדָּאוֹנוּ שְׁמִינִין,
אוֹן גּעֲנוּמוּן טְרָאַסְקָעַן מֵיט שְׁטִינְגָּעַר.
האט שְׁוִין גַּאנְץ קַאַשְׁטָאַכָּאן, וּוֹי מַאלְפָעַם פָּאַר בְּעַם
גּוּקְלָאַפֶּט מֵיט פּוּסְטָן, אוֹן צִיְינָר.

אוֹן אַזְוִי — בֵּין זַיִהַבָּן מֵיט לְאַפָּעַם בְּיִים דִיר
וּוֹי צְעַנְלִיטָע שְׁטִיקָעַר אַיְזָון —
זַיְךְ גּעֲשֻׂוֹאַוִוָן אַפְּילָן, אוֹן אַדְמָס' גּעֲבִין
טָאָר זַיְדְ מַעַר אַיְן דָאָרָף נִישְׁטָן וּוּיוֹן.

אוֹן מעַן האט מַאְקָע בְּאַלְדְ זְשָׁאַנְדָרָן צְעַשְׁטָעַלְט
מֵיט פְּאַלְקָעַס אַיְן דִי לְאַפָּעַם,
(אוֹן כְּרוֹי זַיִהַבָּן זְאַלְוָן סְטְרָאַשָּׁנָע זַיִן —
אוֹיד מֵיט פְּעַדְרָעָן אַוִוָף דִי שְׁלִיאַפָּעַם).

אַמְתָה, אַדְם הָאַט רְוָאַיךְ גּוּקְעַט
אוֹיפְּן בְּאַרְגְ זַיִד בְּלִיבָוּן זַיִצְן.
הָאַט ער דּוֹקָא פָוּן אַונְטָן קוֹקָן גּוּוֹאַלְט
אוֹוָף שְׁוּלָאַוְן-קְלוּסְטָעַר-שְׁפִיצָן.

הָאַט ער אַפְּנַעַטְשַׁאַטְעוּוּט אַ צִיּוֹת
בְּאַנְאָכָט וּוֹן זַיִ זְיַנְעַן גּוּשְׁלָאַפָּן —
(מְאַיְזָן נַאַר דְעַמְאַלְט גּוּשְׁלָאַפָּן שְׁטִיעַנְדִיק
מֵיט מִילְלָעַר אוֹן אַוִינָן אַפָּן).

נַאַר גּוּכְרָאַפָּעַט הָאַט מעַן אַיְן שְׁלָאַפָּ אַזְוִי,
אוֹן מעַן הָאַט דְּאַס גּוּהָעָרָט אַוִוָף מִילְלָן —
הָאַט אַדְם חֹווֹן אַ כָּאַפָּ גּוּטָאַן,
אוֹן זַיִ זְיַנְעַן אַרְאָפָ וּוֹי פִוְּן.

או דעםאלט טאכע — ווי שווין געזאנט —
האט דער סוף זיך אונגעחויבן,
ר'אי ארויף מיט כוהץ אויף או עפלביים,
זו זען די שפיצן אויבן.

או איז עפל וואס זייןען הארט, איין א פרעם —
איין נאך בעסער אודאי פליומען.
האט מען גערדייט זיך פון בויים צו בוים,
אווי ווי דער רoid פון א קויומען.

איין אנהויב האט מען געשטופט איין זיך
פיל סע קען אריין — אוון געקוואלן.
נאך ווען אדם האט דערזען, איז דער בוי
ביי זיין כוהץ אוין שווין געשוואלן —

האט זיך ביידן פאר פחר באנאנסן א שוווים,
או סע האבן זיך אוש דיז בלעטער
צנטעלעפט צום ליב, ווי א קליעיד
וואס מען מאכט אויפן צענטימעטער.
נאך וואלטן זיך ביידע באטש נישט געהאט
אווינע בערישע לונגנען —
זיך האבן גענוואלדעוועט, אוון געברומט,
וויו משׂו וואלט זיך אונגעדרונגנען.

או דאס האט אויפגעוועקט גאנץ קאשטאכאנ —
מ'איין געלאפן פון אלע וועגן.
אוון באילד טאכע האט זיך דערהערט א געשרוי
מען זאל א פיער צעליגגען.

און איז איז געשן, איז איז איז שטיין

האט מען שטורי צענויפגעקליבן —

אונ דאס פיעער האט מען פונ'ם שטיין

מיט די הינטנס ארויסגעריבן.

אונ איז דעם וויסטן בחמה'ניך,

אונ דער קוביילע הוּה,

האט מען איזינגערעדט טאנצן איזום דעם —

וויל דאס איז די גאלדענע פאועע.

אונ איז זי האבן שוין ביידע דאבי

געסאפעט ווי א בלאוזאך —

האט מען זיך געקרינט, זיך מען מען דעם טאנצן

טאקע אנרווף א קאוזאך.

אונ איז בא זי ביידן איז שוין דאס לוייב

געחאנגען איז זי ווי א שמאטע —

האט זיך איזינגעשפאלט א מודראע כאם,

טראבא דאלשע טאנצאוואאטע.

נאך מען וואלט זי נאך ביידן פארברענט אפשר אויה,

וועז נישט דער קלעומער דאס אידל.

אוים רחמנות צו זי, האט ער געזאנט

און ס'אייז קאלאיע בא אוים דער פידל —

און הינטערן פלייט האט ער אויף ניך

זיך באנגאנסן מיט בוימל א קרייגל —

און פון הינטן צום קאלאנער זיך צונעקניפט

א פאר וויסע פאטשקע-פֿלִינְג —

און ס'זאל אויסזען ווי נאלד, האט ער פון שטרוו
 זיך נעמאנט א פאריך מיט א בערדר —
 אווי מיט דעם סמייך וואס האט אוין זיין האנט
 ביומ פיעער געשינט, ווי א שוווערדל —
 האט ער אDEM מיט זההן ארויסגעיאנט
 פון קאשטאכאנ איננאצן.
 גאיין, גאיין — האט ער צו זוי געוזנט —
 ערנגייז אנדערש אביסול מאנצן.
 עץ וועץ אויד — האט ער געבייזערט זיך
 אוין דער פינסטער האצקען קענען.
 נאָר טאמער צעלענט עץ א פיעער דאַכְבִּי
 געץ אַכְטִינְס — עץ קענצעאָר פאַרכְרָעָנָען.
 אוון מיט געבייגענע קני אוון קעפֶט
 אוון מיט לאָפֶעֶם ביז דער ער אַרְוָנְטָעָר
 האָכוֹן בַּיַּרְעָע זיך טאָקָע פַּאֲרְלוֹיְרָן בָּאַלְדָּר
 ווי צוּווִי שִׁיפְלָאָר וואָס גִּיְעָן אָוּנְטָעָר.
 (אוון ווי טאָקָע דָּאָס אַלְצְדִּינְג וְאַלְטָגְנָעָן
 נִישְׁתְּ מָעָר, ווי אַ וְיִלְדָּעַ מְעֵשָׂה)
 זוֹינָעָן זַיִדְעָמָלָט אָוּוּק — ווי סֻעְיִיסְט —
 אָזְשַׁ פִּיּוֹן טַעַמְנָע בָּאַרְאָדִיְיסָע.
 דָּאָס אוֹן אָן אַרְטְּשָׁאָפֶט בַּיּוֹם סֻופֶּ פָּוֹן דָּעָר וְוּלְט
 ערנגייז אוין אַ תָּחוֹם אַ טִּיפָּן,
 וְאוֹו מָעוֹן קָעָן נִשְׁתְּ צָקוּמָעָן — נִשְׁתְּ מִיטְ קִיּוֹן בָּאָן,
 אוון אָפְילְוָו נִשְׁתְּ מִיטְ קִיּוֹן שִׁיפָּן.

נאר דער גרייסער געלערטנער פאנטשיירפֿו
האט אפייל אויסגעפּונען

וואי אפטט עס האבן זינט יונער צייט,
זיך נשביטן לְבָנָות מיט זונען.

און לוייט די צייכנס וואס וויאז זיך
אויפֿן נאכטיקון הימל אויבּן —

קומט בא אים אויס, איז זיך לעבן נאר היינט
(אויבּ ס'אייז מענלייד איזוינס צו גלויבּן)

זיך לעבן — זאנט ער — פּוֹן קראפּוּעַ
אויסגעמישט מיט בעאטען.

איין די בלעטער אויףּ זיך פֿאַרְשְׁוּזִצְׁטָן לְיִוּבּ
היינגען שווין, וויא א קאפאטען.

נאר איז מען דערטאפעט אַבְּיסָל שטורי
בא א שטויין, געשיצט פּוֹן די ווינטן.

רייבּט מעו נאר אליע דאס פֿיעֶר אַרוּס
וואי איז קאשטאָקָאן — מיטּן הינטן —

און איז אדם גויט אַרוּס פֿיעֶר א טאנץ
טאנצט מיט אים אויך חוה

נאר דאס קומט דערפּון וואס זיך גלויבּן נאר אליע
או דאס איז די גאלדענע פֿאָווע.

ニישט אַדְם שלְאָנְטָן, אָוּן נִישְׁתְּ חֹוח בְּיוּסְטָן,
וּוְ זֵי הָאָט אַמְּאָל גַּעֲבִיםָן.

נאר טאנצָן, טאנצָן זיך אַיְוּבָּקָן די קעָפָּ
צו דער הוּיך אַרוּס פֿאָרִיסָן.

דאָס בײַינְקָן זַיִ — אֶזְוִי זַאנְטַ פָּאנְטְשִׁירְפּוֹ —
צַוְּ דַי וּוּעַלְפַּא אָזְוֵן צַוְּ דַי שְׁלָאָנְגָּנוּן
וְאָסְ זַיִ הַאֲבָן אַמְּאָל מִיטַּדְיַהוּלָעַ הענט
פָּוּן דַי נַעֲסְטוּ אַרְוִיסְגַּעְפְּאָנְגָּנוּן.

אַוּרָאַיַּע, זַיִ נַאֲרָע עַם נַיְוִת אֹוִיפּ אַיִן דַעַר חַוִּיךְ
דַעַר מַונְסְטַר שְׂיוֹן פָּוּן אַשְׁטָעָרוֹן
וְאַיְוָן זַיִ — אֶזְוֵּדְיַהְיַה אַרְוֹם
הַאֲבָן מַוְּרָא זַיִד אַיְנְצָהָעָרָן.

אָזְוֵן וּוּעַן עַם הַוִּיכָּן זַיִד פִּינְגָּל אֹוִיפּ
אַיִן צְוּוֹיְעָן, צַיִ נַאֲרָא אַיִן דַרְיוּעָן —
הַיְלָכָת וּוּ אַדְוַנְעָר דַעַר נַאֲנְצָעָר תָּהָוָם
פָּוּן זַיְוּרָעָ וּוּלְדָעָ גַּשְׁרְיוּעָן.

נַיְשַׁטְמַדְתְּ אַבְעָרְנַיְוָן שְׁטָעָרוֹן אֹוִיפּ,
אוֹזְנוֹנְיַשְׁטַמְדַרְתְּ פְּלַיְעָן פִּינְגָּל —
דַעַמְאָלָט וּוּיְנְגָּעָן זַיִ בִּין זַיִ שְׁלָאָפּוֹ אַיִן
אַרְוּמְגַעְנוּמוּן וּזַיִ בִּינְגָּל.

ווען דער הארבסט ...

ריד פארען איז מיר איזוינע שיינען, אפשר,
 ווי קינדרער ערשות פון שלאָף.
 או דא אבער איז איזוונטזון איז פענסטער,
 שטוי איד איז איז שוויגן איז זיך געבעיגן,
 זע איד איזס פאַרטורייערט.
 נאָר איז מיין קאָפ איז שווין אַ זילבערגראָער,
 זאג איד איזס. — איד גלויב, או ווען איד טרויער,
 זייןנען מײַנען איזוינן קינדיישער,
 זייןנען מײַנען איזוינן בלוייער,
 זאלֶן מײַנען איזוינן צו דער רידן.
 צי איד בײַנק? איז ווי איזו?
 די איזוונטזון, וואָס שווינט, איז דאָר אודראי
 שענער פון מיין בײַנקשאָפט.
 שוויגן איד איז איזה אַרד צום בויים איז דרויסן,
 איז ערנגייד רויישט דאָר איז דיוין זיידן קלוייד אויף דיר.
 די פִוְיגָל אַבער איז דעם בויים דאָ
 וועלֶן זייןגען מאָרגנו, ווען די זוּ וועט אויפֿגַנְיוֹן.
 די פָּאַלְדוֹן אַבער פון דיוין קלוייד,
 זוי וועלֶן אויף דעם שטול, דעם אלְטָן, דיר אַנטקען
 האָרכָן, אפשר, ווי עס ווינט דיוין לֵיב צו מַיר
 איז מאָרגנו-חַלּוּם דיוינען,

איבער אומגעציילטע שטעת און דערפער וויט פון דיר בין איך,
 און מיט די אוינן מיינע אפענע אנטקען דינען,
 און מיט די ליפן מיינע איבער דינען
 איזוי נאענט זע אויך דיך,
 או בלזין, אפשר, א בלעטל פון דער בלום,
 וואס איד האב פון דיז נארטן מיר צום אפשריד מיטגענומען,
 קאן דיד נאדר אויסחיטן פון מיר בארכט צו וועגן.
 נאך, אפשר, זעם זיך שיין אויה און מיינע ארמס איצטער
 און דיאנע הענט ארטום מײַן נאכן ציטערן.
 ווי מײַן באגער צו דיר — וואס חלומט דיד איזוי ?
 — ווי אפגעונדערט אוף אייביך פון דער זאָר,
 און איבער רעדערדויש אוף רעלסן פלייען מיר —
 רעדער — כיישוּשְׁפִילָעָר, רעלסן — ריזוּסְטוּנוּסָם,
 שפִילָטָע ווי אויַף טויזנט וואָנדער-אַרגלען
 ארטום דיר מײַן טרויער.

— — —

צ'י וועל איד אויף און אמת זיך נאך זען מיט דיר, מײַן טרויער ?

— — —

דער הארבסט ווועט מיט זיין בלוט און גאלד
 מיד מיטגעמען צו דיר, מײַן גאָלדזְבָּלֶט,
 מיד מיטגעמען צו דיר, מײַן בלוטיק נאָלד — מײַן טרויער,

אין דאלבער נאכט

משה לוייב, וויסט וואס,
 זאל זיך דיר אויסדאלטען, איז זאמדר איז גראז,
 צי אפשר טאקע זידן בעטגעונגאנט.
 וועט דיך דער ים פארוויגן אויפֿן קול,
 מיט מעשות פון א סולטאָן איז א לאנדּן,
 וואס טוליעט זיך צו צוֹווַיְאָזְנְצִיך וויבער מיטאָמָלּן,
 וועט דיך דֵי שינקיות זיירער פֿאָרְשְׁכּוֹרֶן ווי וויאָן,
 וועסטו איז הארעם מיט געוואָלְד אַריַין,
 און אַוִיסְרוֹיָן דֵי באָרד
 דעם אלטּוֹן הַוְלְטִיּוֹ דָּרָטּ
 אָז דורך אַ פֿעַנְסְטָעָר אַים אַרְיִינְוֹאָרְפָּן אַין יִם,
 וועט פון דעם פְּלִיסְק זיך אויפֿכָּאָפּן אַ פֿישּׂ
 דָּרָטּ אַין דער טִיפְעָנִישׂ.
 וועט ער אַרְיוֹסְקוּמוּן אַוּן וועט אַ מאָר טָאָן — האָם.
 וועסטו זיך אוֹיָת דעם סולטאָןָס אַרטּ אַנְדְּרָעְלִיןָן
 אָז וועסט זיך אויסמאָלּן, אַז דו בִּיסְטָעָר,
 וועסטו שוֹין מער נישט דָּרָפּן זיַּין אַטּ דער,
 וואס לִיגְטּ בָּאָם יִם אַין קוֹנִיאַיְילְעָדּ דָא אַין דָעַן.
 וועט מירטּלּ האָבּן צוֹנְגְּמָאָכְטּ דֵי טִיר
 פֿאָר עַמִּיצָן אַז אַנְדְּרָעְרָעְן — אָז נִישְׁטָטּ פֿאָר דִּיר,
 וועסטו נִישְׁטָטּ דָּרָפּן בְּרוֹנוֹ זיַּין פֿאָרְוֹאָס אַיר טַעַכְטָעָרְלּ
 האָטּ דָּרְכּוֹן קַוקְעָרְלּ אַוִיסְגָּלְעָדְכּטּ,
 וועז דֵי אַין דָרְוִיסְן אַין דער נאָכְטּ
 — צוֹם צעַנְטוֹן מַאֲלָ פֿאָרְטְּרִיבּוֹן —
 בִּיסְטָטּ ווי אַ גּוֹלָם שְׂטִינוֹ גַּעֲלִיבוֹן.

.2

ויצט דער סולטאָן משה-לַיְיב די הענט איז בידע ארכַּן,
 קראצט אים מיט א גאָלון שאָרבַּל
 דער אַבעסינטשיך קָאַלִּיבָאַבִּין;
 קרייכט אַדרְיוֹן אוֹיף אלֻע פֵּיר דער עַלְטַעַר-גַּנְבָּאַי
 פֿוֹן די יְעוּנוֹנוֹן,
 ווֹאָס פָּאַרְשְׁפְּרוּיט גַּעֲזָוּכוֹן.
 פֿוֹן די טַיְוֶרְסְּטָע גַּעֲוָאַרְצָן
 אַיז דַּעַם האָרָעַם.
 ווערט דַּעַם סולטאָן משה-לַיְיבְּן ווֹאָרִים,
 כָּאָפַט עַר די גַּעַלְבְּטָע פֿוֹן זְיוֹן הָאָרְצָן
 פָּאַרְזְּן הָעַנְתָּל.
 לוֹפְּטָט מַעַן אַזְּן מַע בְּרִינְגְּטָן אַ שְׁפָאַנְּישׂוֹעַנְתָּל.
 נִיטָּע אַ בָּאָפְּעָל לאַ גַּוּאוֹרְדִּיאָק אַפְּוּזְוִישׁ —
 קָעָן דַּעַר יְעוּנוֹר נִישְׁתְּ קִין פְּרָאַנְצּוּוֹשׁ.
 טִוְּפְּשָׁט דָּאָס אָוִים דַּעַר הַוּפְּהָאָר מִיטָּ די בְּרִיְּוָן
 — זְיוֹנָעָמָאִיעָסְטָעָט דַּעַר סולטאָן — מַאְכָטָע — ווֹילָן
 עַז זָאַלְטָ אַזְּוִי נִיטָּע זְיוֹן אַוִּיסְטָן בֵּין די לְאַבְּעָר
 אלֻע זָאנָע צְוֹאַיְאַינְצּוֹאַנְצּוּשׁ שָׁאַיְנָע וּאַבָּעָר,
 אַזְּנוֹ עַז זָאַלְטָ צְעַלְאָיָן זָאי
 ווֹי זָעַלְנָעָר אַיז אַ רָּאי,
 די אַיְוָלָע פָּאַרְעָנָט אַזְּן די גַּרְעַבְּרָע אַיזְּן בִּיסְכָּעָן וּאַיְטָעָר,
 וּאַיְלָע וּאַ בעַשְׁטָאִיט עַר.

.3.

פָּאַרְוּוֹאָס אִין אֶזְזִי אָוְמֵעַטֵּק דָּעַר סָוְלְטָאָן מְשָׁה לִיב ?
 עַר טְרָאָכְטָם פָּוּ מִירְטְּלָעָן זְיוּן פָּאַרְלְוִירְעָנָעָר . —
 זְיבָן וּוִיסְטָעָן רְוִיבָעָר הָאָבָן זְיוּנָעָגָנָגָנָעָן ,
 וּוּנָעָן זְיַ אִין אֶזְזִי שְׁפָאָצִידָר גַּעֲנָגָנָגָנָעָן
 אִין פָּאַמְעָרָאַצְנָגָנָאָרָטָן לְעַבְנָן קָאָוּעָפָעָלָר .
 דָּעַר יְעוּנוֹר חָאָכָאָטָש אִין אָוִיסְגָּעָוָעָן אַ וּוּלָט
 בְּיַן עַר הָאָט זְיַ גַּעֲפָוָנָעָן עַרְגִּיזָאָבָא אַ יְמִבְּרָעָן דָּאָרָט
 אֶזְזִי אַ פָּאַרְוּאָרָפָן אָרָט .
 אַ אִידְלָ מִיטָּאָהָרָב אִין אֶזְצָ אָרָט מָאָן ,
 עַר הָאָט פָּאָר אִיר מִיטָּגָרְשָׁטָן זְיבָן מָאָס בָּאָצָאָלָט
 אָוּזָן מִיטָּאָהָרָקָעָמָל פָּוּ פָּאָלָשָׁוּ נָאָלָד .
 אָוּזָן וּוּיְיל סָע שְׁטִיְיטָאָיָן הַיְוִילָקָן קָאָרָטָן
 אַז זְיַ אַ וּוּיְבָן ,
 אַז אַשְׁתָּאָיְשָׁן ,
 דָּאָרָף רְיוּן הָאָלָטָן דָּאָס לִיבָּן ,
 פָּאַרְטִּילְיִיקָּט זְיַ דָּעָרְפָּאָר
 אִיר בִּינְקָעָנָיְשָׁן

צו אים, דעם סולטאן, איר געליבטן האָר — — —
 האָכְבָּאַטְשׁ חָאַט אִיןְכָּמָל זִיד מִיט אַיר באַשְׁטָעַלְט
 צו קומען זַי אַרְוִוֶּס גַּנְבָּעַנְעַן באַנְאַכְּט
 האָט וּ פָאַר אַיְסָטְרַיְּסָט פָּאַרְאַקְּבָּט,
 אָנוֹ הָאַט אַרְוִיסְגַּעַוְוִינְט אַ מְוֻרָאֵדְיקְ גַּעֲוָוִין.
 האָט עַר אַחְיָס זִיד אַוְמְגַעְקָרְט אַלְיָין.
 אָנוֹ אַט וּוָאַס עַר דָּרְצְיִילְט:
 נִישְׁתָּאַ קִיְּזָן מִירְטָל מַעַר אַוְוָף אַלְלָאָס וּוּלְטָם,
 אַ לְּרָאַנְקָעַ פְּרוּי אַיְזָן דָּא
 אַוְיָפָא אַזָּא אִינְגָּלָן, וּוָאַס אַזָּא וּזְיַי אַמְּדָר וּוּסְמָטָן,
 קִיְּזָן בּוּיָם אַוְיָפָא מַיְוִילָן וּוּיְטָטָן,
 בְּלָוִוָן זָאַמְּד אַזָּא דָא אָנוֹ דָּאַרְטָט אַ בְּרָגְלָן מִיסְטָן,
 אָנוֹ קָעָן, וּוָאַס וּוּיְנָעַן מִיטָּזָן יַם אָנוֹ מַוְּטָּזָן צְפּוֹנְדוּיְנָמָן.
 דָּי שְׁטוּבְּלָאָר זַעַהַעַן אַזָּס
 וּזְיַי אַוְיָפָעַשְׁטָעַלְט פָּאַר הִינְט
 אָנוֹ אַרְיָמָעַ שְׁנִיְּדָרָם בְּלָוִוָן,
 אָנוֹ גַּאֲסְנָרִיְּנִיקָעַר באַאוֹאוֹנָעַן זַי.
 אָנוֹ זַי וּוּוּאַיְנָט אַזָּא אַיְזָן באַנְגָּאַלָּא —
 קִיְּזָן קְוִימָעַן אַיְזָן אַפְּיָלוֹן אַוְיָפָא זַי דָאַר נִשְׁתָּאַן,
 אַיְזָן פָּעַנְסָטָעַר בְּלָוִוָן, וּוָאַס נִיְּטָט אַרְוִוָס צָוָם בעַי —
 אַ טִּיר אַזָּא — וּוָאַס צִוָּט זַי וּזְיַי אַלְאַנְגָּעַר עַק
 פָּוּיָם אַרְוִוָס — אָנוֹ וּוָאַס פָּאַרְפָּלִיאַצְט דֻּעַם בְּרָעָג
 מִיטָּטוּיָט יִסְּדָחָות, וּוָאַס שְׁטִינְקָעַן אַיְזָן אַ פָּגָעָן,
 בְּכָעַט וּזְוּזְגָּלְוִיבָּקָע, אַיְזָן זַיְעָרָעָן קְלִוְסְטָעָרָם וּוּעַן סְאַיְזָן חָגָא —
 אַיְזָן זָאַמָּר,
 בָּאַס פָּאַרְאָקָן דָּאַרְטָט, אַוְאָאוֹ סָעָהָבָן זַיְדָט פָּאַרְצָאַמְּט
 דָּי רִוְּכָעָן לְיִיטָם, וּוָאַס פְּרָעָנְלָעָן וּזְיַי חָזְרָיָס זַי אַיְזָן שְׁמָאַלָּא,
 אַיְזָן פִּוְיָעָר פָּוּ דָעַר זַוְוּ אָנוֹ אַיְזָן דֻּעַם וּוּאַסְעָרְזָאַלְעָז —

דארט האט ער זי צום ערשותן מאָל דערזען
 איזו מיטו טאג, איזו זומערץיט איזו דאס געווען.
 איזו העמדל אויפֿן לויוב — אַ שוואָרטס —
 און קורץ ביז צו די לענדן קוים — און מיט אַ נאָקעט האָרֶץ —
 און אויד איזו זאָקָן בלויוֹן אַ פֿאָר — אַן שֵׁיד —
 אַזוי האט זי אַינְאַינְעָם מיט אַ קִינְד גּעוּאָלְגּוּרֶט זַיְה,
 און האט אַים נִישְׁתְּ דערקענט.
 נאָר ווען זי האט דערזען איזו זוינע הענט
 דאס כתב פֿוֹ אַים — אַיר סָולְטָאָן משה לַיְוָן.
 האט זי גּעוּוִינְט אַוְיףֿ אַלְלָאָס גּרוּסָעָר שְׁמָרָאָת.
 שווין זיבּן יָאָר — האט זי גּעוֹאנְט — האט זי ווי אַן אַ סּוֹפּ
 גּעוּאָרֶט.
 דער טאג האט זי גּעָמָטָעָט אַזְוּן דַי נִאָכְט גּעָנָאָרֶט
 אַזְוּן זי האט אַלְיַז גּעהָאָפְט דְּעָרְלִיוֹזֶט זַיְה.
 נאָר אַיצְצָט קָאָן זי נִישְׁתְּ גּוֹיְן צְרוּיקָן זַיְה אַין לְאָנְד אַרְיוֹן,
 אַיר קִינְד — אַיר אַיְוָנְצִיךְ נְלִיכָּן,
 גּעָבּוֹרְן דַּא — וּוּטְ בִּינְקָעְן דַּא קְלִינְעָן — —
 צַו אַירְעָן חֲבָרְטָאָרָעָנָס צַו דַי קְלִינְעָן — —
 אַלְלָאָס אַזְוּ דַעַם סָולְטָאָנס הַיְלִיכָּעָן מַעַקָּא
 אַזְוּ פֿאָר אַיר אַ נִאָמְעָן בלויוֹן פֿוֹ דַעַם טַאָבָעָקָא,
 וּוּאָס אַיר פְּאָפָא קְוִיפָּט צְלוּיבָן דַי שְׁמָאָטְקָעָלָאָר, דַי שְׁוַיְינָע,
 וּוּאָס מַעַנְיָט צַו יְעָדוֹ פֻּקְלָעָן —
 ער ווֹילְן אַזְוּ זַי — זַיְן טַעַכְטָעָלָדְן דָאס פִּינְעָפִיעָרִיךְעָן.
 זַאָל אַוְיסְנִיְיעָן פֿאָר אַים פֿוֹ דַעַם אַ תְּפִילְיוֹזְעָקָל.
 אַזְוּי האט זַי — דְּעָרְצִיְילָטְן חַאָכָאָטָש — גּעָרָעָט, גּעָרָעָט
 אַזְוּי דַעַם קְוָנִירְאַיְלָעָנְדְן דָארָט . . . אַזְוּ דַעַם אַמְעָרִיךְעָן . . .
 אַזְוּ האט דְּעָרְבָּי גּעָגָעָט
 מִיטְ צִיטְעָרְדִּיקָעָן הענט

דאַס קינד אַיר'ס אַויפֿן שווים,
אוּנוּ ווי אָז אַוונטְזּוֹו, וואָס לְעֵשֶׂת זִיד אָוִיס,
הָאָט ווַיַּנְעַנְדְּקָעֶר צָעֵר גַּעֲבָרָעָט
איַין אַירְעַץ אַוִינְגּוּ,
אוּנוּ אַוִיפֿ אַירְשִׁיּוֹנָעָם קָאָפּ,
וועַזְזַעְזַע זַי הָאָט צַוְּ דָעֵר עַרְד אַרְאָפּ
אַירְשְׁטָעָרְזּוֹן צַוְּגָעָבְיוֹגּוּן, — — —

.4.

א הינטלי מיט א קינדר באם ים
האבן געפונגען א גאלדענען קאמ.
האט איטלאכטס פון זוי פאר זיך געוואלט
דען שיונגען קאמ, דעם קאמ פון גאלד,
און די שיאנע פרייז איז ים פאראפאלן
האט ארויסגעווינט פון די וויסע וואלן
דאם ליך פון גארנישט.

די פרייז האט געוויינט און דער ים מיט איר,
האב איד געטראקט ווען דיר און מיר,
האט דאס הינטלי מיט' קינדר מיר געטראקט
דען גאלדענען קאמ, וואס ב'האב אויסגעטראקט.
האט דאס קינדר געוקט מיט דיענע אוינן,
האב איד זיך געשטרעקט און צונגעבוינן
צום זאמד אראפ און צו גארנישט.
האב איד אראפגעלאזט מיזן קאנפ,
זוי אלעמאָל ווען איד נאָר זיך אָפ,
אוּ אָיד האָב נישט געוואָסַט, וואָס מיר טוט ווּי,
נאָר אָ טרייעָר אָזָא וואָס אִיז ווּיָס זוי שְׁנֵי
האט דאס לְוִיכְטָט פון די אוּגְּנָן מיר אָוִיסגעפְּרוּירָעָן
בֵּין אַלְצְדִּינְג אָרוֹם האָט זיך פָּאָרְלְיוֹרָן
אונָ אִיז גְּעוּאוֹרָן גְּאָרְנִישְׁטָן.

האָב אִיד אַיּוֹ דָּרֶר שְׂטֵילַ זָוֶד גַּעֲבעַתָּן בָּא דָּרֶר
 דוּ זָאַלְסָט זָוֶד מָעָר נִישְׁטָמָעַט דָּרְמָאַנְגָּן צָוּ מִיר,
 האָסְטָוּ מִיר אַנְגָּעָקָוּטּ קָאַלְטָ אָוּן פָּרָעָמֶר,
 בַּיּוֹ אִיד האָב זָוֶד פָּאָר זָוֶד אַלְיָוּן פָּאַרְשָׁעָמֶט,
 האָב אִיד מִיוֹן לְיוֹלְקָעַ אַנְגָּעָצָנוֹן
 אָוּן אִיד האָב מִיוֹן שְׁנִיפָּסּ מִיר אַיְבָּרָגָעָבָנוֹן
 כְּלוּמָּרְשָׁט — אִיד זָוֶד נָאָרְנִישְׁטָם.
 האָסְטָוּ אַיְבָּרָגָעָלָאָוּן דָּעַם בְּרָעָגּ אָוּן מִיד
 אַיְנָאַיְינָעָם מִיטּ אַיְנָעָמָס צָוּוִי אַלְטָעַ שָׂוֶר
 אָוּן דָּרְכָזְוִיכְטָוּקְ-לְיוֹטָעַר שִׁיוֹן אָוּן קְרָאָנָקּ,
 אָזְוִי וּוֹי דִּי זָוֶן בָּאָס אָוּנָטָעָגָגָגּ
 מִיטּ וּוֹאַלְקָנָס וּוֹי מִיטּ צִירָוָגּ בָּאָהָנָגָגּ
 בִּיסְטָוּ אָוּוּלָגָעָנָגָגּ — פָּאַרְגָּאַגָּעָן.
 אַיּוֹ נָעַלְבָּוּ נָאָכָטּ אָוּן נָאָרְנִישְׁטָם.

.5

משה לוי ווועט אוייסטראכטן א שוף וואס גויט אווועק,
 און איזוי לאנג ווועט ער איר נאכלוקן פון ברען
 ביז ער ווועט זיין דעם לאצטן וואלךן רoid פארשווינדן.
 און דעםאלט ווועט ער ווי די ליבט צוקאפנס,
 וואס מען מוט זוי בא א טויטן צינדרן.
 א פיעער בא דעם ברען פון ים צעליגן
 און ווי מע ווינט זיד
 בא דעם קרייש וואס מע זאנט פון טויטנס וועגן.
 ווועט ער זיד ווינט בא דעם פיעער.
 און ווועט קלאנן
 אויפ דיין נשמה, וואס ער האט באם ים פארלווין
 פארלווין — — אングוואויאוין — —
 אויפ אייביך, אויפ אייביך אングוואויאוין — —

אָוֹנְטַ

וואָי קְרִיּוֹנְקָלָאָר רָאוּ עַס זְעַן אָוִים דֵי חַיְבָלָאָר דִינְנָעַ
אוֹיֶף דֵי אָוִינוֹן,
אוֹן וּוֹאֲרוֹם זַעַאַיד דִיךְ — דֵי בְּרַעֲמָעַן דִינְנָעַ
אלְלֻעְמָאָל אָזְוִי אַרְוִיְפְּגָעָצְזָוְנוֹן,
מַאֲרָאָבְּלֵי ?

מִיטַּדְיָה אָוִינוֹן מִינְעָאָיְבָעָר דִינְנָעַ גְּלִידָעַר
שְׁפָרְנָג אַהֲרָן, וּוֹי אַ וּוֹילְדָעַ מְאַלְפָעַ, אַיְבָעַר צְוֹוִינוֹן ;
אוֹן דַו מִיטַּאֲוִיסְנָעַשְׁפָרְיוֹיטָעַ הַעֲנָטַ (אוֹן וּוֹיְפָן שְׁטִיְין גַּעֲפָרָעָמַט
יעּוֹסָט אַוִיפָן צְלָם) הַעֲרָסָתַ נִישְׁתָאָזְוִיְףַ צַוְוֹוִינוֹן,
מַאֲרָאָבְּלֵי !

וּוֹי אַ מְוֹתָעָרָס לְיִובָעַ צָוָם זְוִינְגְּקִינְדַ נְאַעַנְטַ
אוֹן דַאֲרַ אָזְוִי אַוְמְעַנְדָלָאָר וּוֹיְטַ בִּיסְטַו פָוַ מִיר .
וּוֹי דָעַר הַוּמָל אַיְן דָעַר הַוּיד אַיְן זְוִינְגְּ אָוֹנְטַ-פָּאָרָבַן
אוֹן וּוֹי דֵי אָוֹנְטַ-זְוַוַּן בָּאָמַ אָוֹנְטַ-עֲרָגַיַּן — בָּאָמַ שְׁטָאָרַבַן, — — —
מַאֲרָאָבְּלֵי !

.2.

ニシט ווי די אונטזון

זיך ביז איז טויט אריין פארשפילן וויל איז.

נאָר זאלַן אוֹיפֿהעָרֶן זיך שְׁפִּרְיוֹתֶן

אָזְוִינָה מַיּוֹלְדוֹוִיטָע פִּינְסְּטוּרְנִישָׂן אַיבָּעָר בָּאָרְגָּן אָוּן טַאלַן.

וועָן דֵי נַאֲכַת קָומָט.

אוּן זאלַן אוֹיפֿהעָרֶן זיך מַאלַן

אָזְוִי פֵּיל שְׁרָעָק אָוּן טְרוֹיְיעָרְבִּילְדָּעָר אַרְוּם מַיר,

וועָן דֵי נַאֲכַת קָומָט.

ニシט גַּאֲרַד לְוַוְוְרְקִיְּתָה פָּוּ שְׁטָעָרָן בִּינְק אַיז. —

וועָן דֵי נַאֲכַת קָומָט.

בְּלוּז אַ לְעַמְּפָל אַיְזָן אַ וְוִינְקָל ווְיל אַיז זָאלַן מִיד שְׁוִינְגָּעָן.

וועָן דֵי נַאֲכַת קָומָט

אוּן בְּלוּז — אַיז זָאלַן נַיְשָׂת דָּאָרְפָּו הָעָרָן.

וְוי אַ פּוֹסְטָע וְוִינְטָמְיָל וְוִיְיָנְעָן אַלְצְדִּינְג אַרְוּם מַיר —

וועָן דֵי נַאֲכַת קָומָט.

.3.

רויט איז די ווילדע מאנגלאם איז פעלך
 און איברייך, ווי אָרְעַמְקִיּוֹת אֲוֹיָף דָּעֵר וועלט.
 און רויט איז דאס בלוט, וואס ווינט און רינט
 דורך די אָדָרְעָן פֿוֹ דָעֵר מָאַמְעָץ קָמָה.
 און אַיְכָּר דָעֵם מענטש אַיְזָן זָיוָן אַיְנָזָמְקִיּוֹת
 נִיְמַת אֲוֹיָף די זָוָן אַזְּן זִי פֶּאֱרָגִיּוֹת
 אַזְּוִי אַיְבָּיךְ בְּלָוְטָעָנְדִּיךְ אַזְּנוֹ רְוִיט.
 ווי די סְעָרָפֶן, וואס מִיר זָעָן באָ דָעֵם מלאר פֿוֹ טְוִיט.
 אַזְּנוֹ אַפְּלִילְוֹן די נָאָכְט, וואס דָעַקְט אַלְצָדְרָנְגְּן צָו,
 ווי די עַדְרָ דָעֵם מענְשָׁ אַיְזָן זָיוָן אַיְבָּיךְ דָוּן
 האָט אָ שְׁטָעוֹן אַמְּאָל, וואס צִימְעָרָט אֲוֹיָף,
 ווי דאס לְעָבָן, וואס ווינט צָו אַיְם אֲרוֹיָף,
 אַזְּנוֹ דאס לְעָבָן ווינט דָאָר, אַזְּוִי ווי אָהָונְט,
 וואס בְּלוֹטִיקְט פֿוֹ אַנְּאָפְּעָנְעָר ווְאַינְד. —
 אַזְּנוֹ עַס בְּרַעַנְט דָאָר די ווֹאנְד, ווי אָפְּיָעָר אַיְזָן פֿעָלָה,
 אַיְזָן מִיטָן דָעֵר נָאָכְט — אַזְּנוֹ דָעֵר פְּינְסְטָעָרָר וועלט — — —

א. נינגעלי מײַן אָומעט

זוי קלאָר מײַן נינגעלי,

ווען ער, דיוּן אָרְעַמֶּר יַאֲהָאָמָּא, האָט דערזען

די רֹוֶטֶעֶץ צִיּוֹבָעָנִים אוֹיפֶּה דִּינֶעֶן וּוּוִיסֶעֶן הענט,

אוֹן וּוּעַן עַר האָט דערקענט אֹוֹיפֶּה זַיִּוּ

דעַם אָטֶעֶם פֿוֹן טַשָּׁאָהָדָתְשָׁאָהוּ זַיִּוּ פְּרִוִּינְמַט,

האָט עַר אָפֶשֶׂר גַּעֲדָרָפֶט פָּאָרְנוֹגָן זַיִּד פָּאָר דֵּיר

בֵּין צַיְּד עַר זַיִּם פֿוֹן קָלְיִיד וּוּאָס גַּעַמֶּט אָרוֹם דִּיוּן לִיּוֹב,

אוֹן מִיטָּדִי אָוִוִּינְזָן בְּלוֹיזָאָז קָוָשׁ טָאָז דֵּיר צָוָם לְעַצְמָן מַאל דִּיוּן הָאָרֶז:

נָאָר אָז עַר קָאָפֶז זַיִּונְעָר וּוּאָס אָז שְׁוִין גְּרוּיָה וּוּי זַיְּבָעָר

האָט וּוּי אַטְוִוְּטָנְקָאָפֶז אַרְוִוִּסְגָּעוּוֹוִוִּינְטָן צַו אִים

פֿוֹן שְׁפִּיגָּל דִּינְגָּעָם,

האָט עַר דָּאָר נִישְׁתָּט גַּעֲקָאנְטָן זַיִּד צַוְּנְגָּעָן מַעָּר

דעַם אָומָעַט זַיִּינְעָם לְיַיְנְגָּעָר צַו בָּאָהָאָלָּטָן.

עַס קָעָן דָּאָר נִישְׁתָּט דַּעַר הָאָז

דעַם עַלְפָאָנְטָן צְוָדָעָן מִיטָּזַיִּינָעָ פְּלִינְגָּל.

אוֹן וּוּעָר אָז שְׁטָאָלָעָ אָוִיב נִשְׁתָּט דַּעַר הָאָז דַּעַר נָאָר.

זַיִּוּ זָאָגָט דַּעַר גְּרוּסָעָר וּוּאָנְדִּילְיִיאָ:

דָּאָס מַנְדָּסְטָעָ פְּוִוְּגָעָלָעָ קָאָזָן זַיִּנְגָּעָן וּוּעַן דִּי זָוּן נִיְּתָ אָוִוָּא,

קָאָזָן פְּלִיעָן וּוּעַן דִּי זָוּן נִיְּתָ אָוִוָּא,

אוֹן בְּלוֹיזָאָז דַּעַר הָאָז, דַּעַר נָאָרְיָשָׁעָר, צְעַשְׁרִיָּתָזָה,

זַיִּוּ נָאָר פָּאָר אִים אָלְיָוָן וּוּאָלָטָזָה דִּי זָוּן בָּאָוִוָּז,

און בלויז א קינדר א קראאנקס וואס קאו נישט שלאפען, ווועקט ער,
 און בלויז דעם אַרְיָמָאן דעם זַרְגּוֹנִיקִין ווועקט ער,
 דעם ווועכטער, מענג ער קרייען און אויער אַרְיָן אַפְּילְוּ —
 ער גויט אַהֲיָם און לִוְינְט זַיד דּוֹקָא שֶׁלְאָפָּן.
 און וווען צַעַשְׁפּוּרִיטּ דער האן די פְּלִינְג זַיְעַן?
 וווען ער באָפְּאַלְטּ אַשְׂוָאַכְּן בְּרוּדָר זַיְעַן.
 צַוְּלִיבּ אַ זַּרְעַנְעָלָעּ וואס יַעֲנֵעַר הַאטּ גַּעֲפּוֹנָעּ.
 און וווען די נַאֲכַת וואס קומְטּ, הַיִּסְטּ אַים אַלְיוֹן זַיד הַיְּטּן
 פָּאָר אַלְעָ בְּיוֹזְקִיְּטּן וואס קומְעַן מִיטּן' חַוְשָׁךְ — — —
 גַּעֲבַעַנְטַשְׁטַט וְאַל זַיְעַן דער גְּרוּסָעָר וְאַנְדְּלִיְּאָ.
 אָז זִים ווֹי בְּרוּטּ מִיטּ הַאנְקָס אַין זַיְעַן מִשְׁלָ.
 און לִיכְטִיךּ אַיְזָעָס ווֹי דער שַׁעַנְטַעַר שְׁטַעַר.
 דער שְׁטַאַלְעַ אַיְזָעָס אַזְוֹן צַעַשְׁפּוּרִיטּ דָּאָר אַוְיד די פְּלִינְג
 וווען אַזְוֹן באָפְּאַלְטּ די שְׁנָאָה צַוְּאָ ברָודָר.
 נַאֲר אָז עַס קָאָן דער האָן נַיְשְׁטּ אַוִּיסְמִיְּדָן די נַאֲכַת
 אַפְּילְוּ ווֹעַן ער גְּרִיבְּכָט צָום הַעֲכָסָטּ בְּוַיְשְׁפִּיעָן,
 ווֹי קַעַנְסַטּ אַוִּיסְמִיְּדָן דֻּעַם אַוְמַעַטּ דִּינְעָם
 וואס אַיְזָעָס פִּינְסְטַעְרְנִישּׁ גַּעַלְגִּיכּוֹן צַו אָז עַלְפָאָנטּ,
 וואס קָאָן דִּיךְ טְרָאָן אַוְבָּעָר וְוִיסְטַעְנִישּׁן
 מִיטּ אַלְעָ דִּינְעָ וְוִיבָּעָר אַוְיָףּ זַיְעַן פְּלִוִּיעָ.
 מִיטּ אַלְעָ דִּינְעָ קִינְדָּרָעָר אַוְיבּ דַּו וְוִילְסַטּ נַאֲר.
 אָזָן ווֹעַן דַּו זַאֲלַסְטּ אַפְּילְוּ ווֹי דער טִינְגָּר שְׁטָאָרָק זַיְעַן,
 צַי קָאָן ער נַיְשְׁטּ דִּיןְן בְּלַטּ אַיְזָעָס זַאמְדּ צַעְנִינוּן,
 אָזָן ווֹי אַ וּוֹאָרִים דִּיךְ מִיטּ זַיְעַן פִּים צַעְטְּרָעָטּ?
 אָזָן וואס אַיְזָעָס שְׁוִין ווֹעַן דַּו בִּיסְטּ קְלֹגּ אַפְּילְוּ
 מִיטּ רִיְּדּ ווֹי נַאֲלָדּ דִּיןְן אַוְמַעַטּ צַו בְּאַצְּרוֹן?

דער קליגסטער קלעאו האוואייא פון נולדאטי
 האט אויסגעטלענט בו האדא זיין עלפאנט.
 איז ער א לויין זאל אנטאו זיך דעם מאנטל — —
 און וואם האט ער געזאנט אין זיין גסיסהשטונדי ?
 — מיט לייבן און מיט וועלט, מיט לעמפערטן און טינערם
 האב איד א לעבען לאנג צו שפיילן זיך באוויזן,
 ווי איז א זומערטאָג מיט קינדרעלאָד איז נארטן,
 נאר מיט מיין בו האדא, מיין לייבן עלפאנט,
 האב איד א לעבען לאנג זיך אפנעםאטערט.
 און ווי ס'איו שוער א בארגן פון ארט צו רירן,
 איז שווער געוויזן פאָר מיר אים אויסצולעַרנען
 ער זאל דאס קוניציטיך ווייזן, זיך אליזן צו ליינן,
 עס זאל זיך אויסדאָכטן דעם צירק-באָזובער,
 איז ער האט זיך געליגנט צו שלאָפּן אויף א וויל —
 — צו שלאָפּן אויף א וויל, א גינגעלי, מיין עלפאנט — —
 צו שלאָפּן אויף א וויל, א גינגעלי, מיין אומעט — —

יאהאמאַס באָנְגָּלִיד

פליט דֵי באָן מוֹט מיר אַין טאג אַרְיוֹן,
זע אַיךְ דִיךְ אַין טוי אָון מאָרגָנְשִׁיּוֹן,

מיין גִּינְגָּלִי.

נִיטְמִינוֹן בְּיוֹנְקָעְנִישׁ צַו דִיךְ פָּאָרוֹים,
וואַיְ אַפּוֹינְגָּל אָזָא וּוַיְוִיטָן פְּלוֹי,

מיין גִּינְגָּלִי.

בֵּין אַיךְ לְעַנְדְּרוֹוִיט אָוּעָק פּוֹ דִיךְ,
ברְּיוֹנְנֶנט דָעַר מָאָרְגָּנוֹוִונֶט דִיךְ אַטְעָם מִיר,
מיין גִּינְגָּלִי.

זְנִינְגָּעַ טִיר אָון גְּרָאָז אָון בָּוִים בָּאָם וּוָעָגֶן,
פּוֹ דִיךְ לְיִכְתָּא אָון שִׁינְקִיּוֹט אָין דָעַר פְּרִי,
מיין גִּינְגָּלִי.

גְּלִיטָאָז מִיר אַ לְיִטְעָרָר מִין טְרוֹוִים,
וואַיְ דֵי זָוָן באַ דִיךְ גַּעֲלָנְגָּרְזוֹוִים,
מיין גִּינְגָּלִי.

וּוַיְיִנְגָּעַ צִימָעְרִיךְעַ מִינְעַ העַנְט —
פְּרִיְיד אָון טְרוּוִיעָר — אַרְוָם מִינְעַ קְנִי,
מיין גִּינְגָּלִי.

מית זיך אלין

יאחאמא, מײַנער דו,
 דיין פְּרִילָאָכְקִיט אַיְזָן וְאוֹהֶן אָוּעָךְ?
 — אַיךְ האָב אַיְזָן אָוֹנְטְשִׁין אֲוֵיכָן גָּלִיכְ גַּעֲוָאָרטָן,
 חָאָטָן גַּינְגָּעָלִי, דָּאָס וּוְילָדָעָ רַעֲטָעָנִישָׁן,
 וּוּ פָנוּ אַ טִּירָאָ פִּישָׁן
 מַיְזָן אָרָעָם הָאָרֶץ בֵּי מִיר אַרְוִיסְגָּעָנָארָט
 אָוֹן אָנְגַּעַחַעַנְגָּן דָּאָס דַּעַם מַיְלָעָרָם בְּלָאָנְדוֹ אַיְזָל אָוִיפָּן עַק
 אַיְזָן עַד מַיְטָה דַּעַם אַיְזָן מַיְלָ אַרְיוֹן אָוּעָךְ
 אַיְזָן מַיְלָ אַרְיוֹן אָוּעָךְ,
 אַיְזָן מַיְלָ אַרְיוֹן אָוּעָךְ.

יאחאמא, מײַנער דו,
 וּוּ וּוּסְטָטוּ אַזְןָהָאָרֶץ אַרְוָמְגַּיְן דָּאָ ?
 — דָּעַר שְׁוֹסְטָעָר, יָאָנְקָעָל בָּעָר, וּוּאָסָמָאָכָטָן מִיר מַיְנָעָ שִׁיחָ,
 אַיְזָן זַיְזָן פָּאָרָא וּוּאָנְדָעָר אֲוֵיכָה דָּעַר וּוּלְתָה, —
 האָב אַיךְ בֵּי אִים בָּאַשְׁטָעָלָט
 אָהָרֶץ אַ לְּעַדְרָעָנָס פָּאָר זִיךְ,
 וּוּלְ אַיךְ כִּירְ שְׂוִינוּ מְסֻתָּם, וּוּ זְרָחִי זָאָגָטָ, בֵּיזָן צַוְּ מַיְזָן לְעַצְטָעָר שָׁעהָ
 מַיְטָה אַט דַּעַם הָאָרֶץ אַזְוִי אַרְוָמְגַּיְן דָּאָ,
 אַזְוִי אַרְוָמְגַּיְן דָּאָ,
 אַזְוִי אַרְוָמְגַּיְן דָּאָ.

ווען די זוּ פָאַרְגַּנִּיּוֹת

א. לולקע מײַנע,

צוינְג מיך נישט צו רײַדָן פָּסְטוּ רֵיֶד.

ニישט, וויל איד האָב דִּיד פִּינְט, האָב אִיד פָּאַרְדְּרִיט
אַ פָּאַפְּרוֹאָס — מִיר פָּוּן צִינְגָּרְפָּאָפִּיר פָּאַרְדְּרִיט,

נָאָר וויל צִינְגָּרְפָּאָפִּיר הָאָט אֹזֶא שָׁאָרְךָ אֵין זַיְד,

וּאָסְ קָעַן דָּרְמָאָנָעָן שְׂוּוִינְגְּרִיךְ אָן רֵיֶד

דָּעַם אָטָעַם פָּוּן אֲפָרְיוֹ אֵין שְׂוָאָרְצָן זַיְדְּנָקְלִיךְ,

וּאָסְ אִיד האָב אָוִיסְגָּעַטְרָאָכְט, — אֵין שְׂוָאָרְצָן זַיְדְּנָקְלִיךְ.

— אָוּן וויל צִינְגָּרְפָּאָפִּיר הָאָט אֹזֶא שָׁאָרְךָ אֵין זַיְד,

וּאָסְ קָעַן דָּרְמָאָנָעָן שְׂוּוִינְגְּרִיךְ אָן רֵיֶד

אוֹ זַיְדְּמַעְתַּע יַמְּטוּבְּ-טַעַג פָּאַרְפָּאָנָגָעָן פָּוּל פְּרִיאָה,

וּאָסְ אִיד האָב אָוִיסְגָּעַטְרָאָכְט — פָּאַרְגָּאָנָגָעָן פָּוּל פְּרִיאָה.

— אָוּן וויל צִינְגָּרְפָּאָפִּיר הָאָט אֹזֶא שָׁאָרְךָ אֵין זַיְד,

וּאָסְ קָעַן דָּרְמָאָנָעָן שְׂוּוִינְגְּרִיךְ אָן רֵיֶד

דָּעַם רֹוֵשְׁ פָּוּן הָעָרְבָּסְט אֵין גָּאָרְטָן, וְעוֹן די זוּ פָאַרְגַּנִּיּוֹת,

דָּעַם גָּאָלְדָעָנָם רֹוֵשְׁ פָּוּן הָעָרְבָּסְט אֵין גָּאָרְטָן

וְעוֹן די זוּ פָאַרְגַּנִּיּוֹת —

וְעוֹן די זוּ פָאַרְגַּנִּיּוֹת.

אֶרְחָד בַּיִם בְּרַבָּגִים

וְרַחֵי צֹו זִיד אַלְיָין

א, וְרַחֵי, וְרַחֵי, דָו קָעַנְסַט נִישְׁטַ מַאֲכָן,
 עַם זָאָל זִיד אַוִיפְבּוּיָעַן אֶ בְּרִיךְ
 אַיְבָעָרְזַ יִם אַהֲן אָוֹן צְרוּיךְ,
 אָוֹן דִּיוּ בְּיַינְקָשָׁאַפְט שְׁטִוִיט דָאָךְ אַוִיפְ יַעֲנַעַר זִוִּיט
 מִיטְ רְיוּטְ-אַוִיפְגּוּהְוִיבְעָנָעַ לְאַפְעָם, אָוֹן שְׁרִוִיט,
 וְוַיְ אֶ דְאַרְפָּסְ-מְוִיד, וְוַאֲסְ דְאַרְפָּשְׁוִין אֶ מַאֲנְסְבִּילְ הָאָבָן,
 אֶ מַאֲנְסְבִּילְ הָאָבָן,
 אֶ מַאֲנְסְבִּילְ הָאָבָן.
 אָוֹן אַוְמוֹיסְטַן, וְוַאֲסְ דָו קָוְסַט אַוִיפְ דִי שִׁיפְן, וְרַחֵי,
 דָו שְׁלַאֲנַסְטַ זִיד בְּלֹוִי אַיְן דִּיוּן קָאָפְ אַרְיִין
 טְשְׁוּעַפְעָם — מִיטְ דָעַם וְוַאֲסְ דָו רְעַדְסַט זִיד אַיְן,
 זִיְ פִּירְוּן בְּלֹוִזְ אַלְעָ אַזְוּונָעַ לִיְטַן,
 וְוַאֲסְ הָאָבָן גַּאֲלַד אָוֹן וְוַאֲסְ הָאָבָן צִוִּיט
 צֹו עַסְן אַיְוּנְמָאָל אָוֹן נַאֲכָאָמָל עַסְן, —
 אָוֹן נַאֲכָאָמָל עַסְן,
 אָוֹן נַאֲכָאָמָל עַסְן,

וואַלטסמו אָפֵשֶׁר נַעֲקָעַנְתָּ בָּאַ דִּיוֹן חָלוֹם פּוּעָלָן,
אוֹ עָרְזָלְמָאָכוֹן אַ וּוְאַלְקוֹן פּוֹן דָּיר.
נָאָר וּוְאָסְטָוִיג — אוֹ אַיְידָעָר מַעַן גִּיט זִיד אַ רִיר,
טְרָאָגָנט זִיד אוֹ יַעֲמָכָשָׂמָאי פּוֹן דָּער וּוּוִיט,
דָּער וּוַיְנַט מִיט אַ מַעֲסָעָר אַזָּא, וּוְאָסְטָוִיג צַעֲשָׂנִיּוֹט
דָּעַם שְׁוּוּרָסְטוֹן וּוְאַלְקוֹן, וּוְיְקָרוּטָן אַ קָּעָפֶל,
וּוְיְקָרוּטָן אַ קָּעָפֶל,
וּוְיְקָרוּטָן אַ קָּעָפֶל.

אוֹן וּוְיַיְזָן דִּי צָוְגָּן הַעֲלָפֶט אָוִיד נִישְׁטָם, זָרְחַי,
אַזְוִינִים קָאָנוֹ דָּאָר בָּאַזְוִיְזָן אָוִיד,
אַפְּלָיו אַ טּוֹיטָעָר, וּוְאָסְטָוִיגָּנט אַיְן דָּער הוּאָר.
אַדָּעָר גָּאָר אַ קִּינָּה, וּוְעַן עַס לְיַוְפֶּט נָאָר פָּאָרְשִׁיּוֹט
אַרְוּם עַרְגַּיִץ אַיְן אַ העַמְּדָל פּוֹן זִיד.
אַכְּבָּעָר דָּו בִּיסְטָ דָּאָר, זָרְחַי, דָּאָכְטָ זִיד, אַ חַכְּמָם, —
דָּאָכְטָ זִיד אַ חַכְּמָם,
דָּאָכְטָ זִיד אַ חַכְּמָם.

.2.

זרכי מיט דער לולקע אין דרויסן ווינט
ער האט ליב די אוננטזון אויפֿ גראז.

און די אוננטזון דוקא שיינט און ברענט
ווײ אויפֿ דרויען פְּלייש אויפֿ די פִּים מיט די הענט
פָּן דער מoid וואס קעמעט זיך אין דרויסן.

זרכי מיט דער לולקע אין דרויסן ווינט
ער האט ליב פֿאַרְקֿלְעַרטְקֿיט אַין אֹונְנְטְשֵׁין
און זיין שכן זעם ווי אַ צְבִּיְינְגֶן אָוִיס
און דוקא נאָקְעַט אָוִיר, קומט ער אָרוֹוִיס
צָו דער מoid וואס קעמעט זיך אין דרויסן.

זרכי מיט דער לולקע אין דרויסן ווינט
ער האט ליב דער ווינט זאל זינגען אַין בּוּם
נאָר דער ווינט האט פֿיַּינְט דעם בּוּם וואס אַין טוּם
און ער זינגען אַין די גַּעֲפַּאְרְבַּטְעַ האָר פָּן דער מoid
וואס זיצט אַין קעמעט זיך אין דרויסן.

זרכי מיט דער לולקע אין דרויסן ווינט.
ער האט ליב וואס ער זעם שווין די נאָקט וואס קומט
זַי וועט נעמען די מoid אַין אַ שְׁטוֹב אַרְיוֹן
און וועט שענגן אַבְּיסָל לְבָנָה-שיַׁין
דעם טוּטַן בּוּם אַין דרויסן.

.3

וואס טוינ דאס זרחי דעם שוטה, מיט זאמָד
א מילכטֶלָאש אַנְצּוֹפִילֵן
די ווייבער איזו זיינער נאַקעטקייט
האָבוֹן לִיב זַיְד צוֹ שְׁפִילֵן מיט גַּסְנָרוֹיד
רערט ער זוי אַיְזָן ווי קִינְדָּעֶר פָּאָרְנָאָכְט
אוֹ דָאָס זאמָד אַיְזָן גַּלְדָּוֹן דָּעָר ווּוִינְטָהָאָט גַּעֲבָרָאָכְט
פּוֹ ווייטָעַ פָּאָרְבָּאָרְגָּעָנָעַ מִילֵּן —
זוי זאָלָן האָבוֹן מיט וואָס זַיְד צוֹ שְׁפִילֵן.

וואס טוינ דאס זרחי דעם שוטה, איזו זאמָד
א גַּרְבָּאָזָאָז צוֹ גַּרְאָבָּן ?
סַע האָבוֹן די ווייבער זַיְן בִּיסְלָ פְּרִיד
פָּאָרְסְּמָט מיט זיינער נאַקעטקייט
איְזָן ער אַזְוִינָעָר וואָס ווייסְטָן צוֹ גַּוְתָּ
אוֹ פָּאָרְסְּמָט פְּרִיד מַאֲכָטָן קָלְיָעָ דָאָס בְּלָוָט
וּוְיל ער זַי מַעַר נִישְׁתָּהָאָבוֹן —

צוֹ וואָס האָט זרחי דאס פִּיעָר צְעַלְעַנט
וואָס טוינ דאס אַיְם דעם שוטה ?
ער ווּעָט זַי אַרְוּמִינְגָּלָעָן מיט רַוִּיד
וּוְיַעַנְעַר דָּאָרְטָן מיט זַיְן בּוֹיְךָ

וועט ער נישט דארפּוּ זען אויפּן מיטט
די פִּיס מיט דַּי הענט מיט דַּי פְּלִיצָעַס אָנוּ בריסט
וואָס לִינְגַּן אֶזְוִינְגַּע בְּרוֹינְגַּע אָנוּ רְווִיטָע
וְאֵין בְּלָאָטָע קוּפּעַס מִיטַּהְרְבָּסְטַּ-בְּלָעַטָּע טוּיטָע.

וְאָס שְׁאַקְלַט זִיךְּ זְרַחְּיָה דַּעַר שְׁוֹתָה בַּיּוֹם יִם
וְאֵי אֲמָאֵל בַּיּוֹם נְמָרָא-שְׁטָעַנְדָּר ?
ער קוקט אויף אַ שְׂיָוףּ וְאָס גְּנוּיט אָוּעָק
טראָכָט ער אויס פְּאַר זִיךְּ אַ בְּרָעָג
וְאָוּ מִידְלָאָךְ שְׁפִּילְן זִיךְּ מִיטַּדְיָה צַעַט
אוּן וְוַיְבָלָאָךְ מִיטַּטְיכָלָאָךְ אוּפְּ דַּי קַעַט
הַעֲלָלָעַן חַוְּבָלָאָךְ מִיטַּטְוַיְכָלָעָנָעַן
אוּן וְוַאֲרָטָן אוּפְּ בְּרִיףּ פָּוּ וְוַיְוַיטָע לְעַנְדָּר.

.4.

— לאָל מען גלויבן ?

— יאָ מיין האָר. די סטראֹגעַס זיינען
פּוֹן זיוֹן פְּרוֹיָס אַנ' אַלְטּוֹן זָקְנֶבְּעָנְדּוֹ
אוֹן דָּאָס אִינְסְטְּרוּמְעָנְטּ ? — מען זעט דָאָךְ
אָז דָּאָס אַיְזָן אַנ' אַלְטּ פְּאַרְזְּשָׁאָוּעָרָטּ פְּעַנְדּוֹ.

— קליננט דָּאָס טָאָקָעּ ?

— יאָ מיין האָר. דערוֹוילְעָ אַבעָר
וּוְאָרָטּ עָר בֵּיזָן די האָנְטּ וּוְעָטּ וּוְעָרָן בעסְעָר
עָר הָאָטּ אַיְנְגָעָאָרְבָּטּ דָאָס פְּעַנְדּוֹ.
מייט אַנ' אַוְסְמָנְגָּעָבָּאָרְגָּנְטּ פְּאַרְזְּשָׁאָוּעָרָטּ מְעַסְעָרָ.

— ווּ'זְשֻׁעָ שְׁפִילְטָ עָר ?

— שְׁפִילְטָ עָר ווּי עָר קָעָן — מִיט אַיְזָן האָנְטּ
אַבעָר מִיט זַיְן לִיבָּן נָאָמְנָס וּוּיְן
וּזעט עָר ווּי סָע זָאָגָטּ דָעָר רָופָא, —
בָּאַלְדּ מִיט בַּיּוֹדָעָה העֲנָטָ שְׂוִין אָפְשָׁר שְׁפִילְזָן.

— וּזעט עָר שְׁפִילְזָן ?

— יָאָ, מיין האָר. באָם בְּרָעָגָ פּוֹן יִם דָא
זַיְעָן סָעָט אַוְיפְּנִיּוֹן דָעָר אַוְנְטְּשְׁטָעָרָן.
אוֹן מַעַט אָפְשָׁר דָאָרְפָּן וּוּיְינָעָן
וּזעט מַעַט וּזעט אִים דָעַמְאַלְטּ שְׁפִילְזָן הָעָרָן.

.5.

— א פאסטוד בא נאכט, באם לְבַנָּה-שִׁיוֹן,
שפילט אין זיין דארף דורך א פענסטער אריין;
ער שפילט צו וועקן די מאמע אין לייב
בא דער מידל, וואס ער וויל פאך א ווייב —
און זרחי, מיין ברודער, אלט און קאלט,
שפילט פאך דעם שאטן פון זיין געשטעלאט.

— א פישער באם ברענ האט א ווייב מיט א קינד,
ברענט אים אהיים א גוטער ווינט;
זינגעט ער פון זי דעם טרויר אווועק
און די שרעך, וואס האט געווארט באם ברענ —
און זרחי, מיין ברודער, אלט און קאלט,
זינגעט פאך דעם שאטן פון זיין געשטעלאט.

— א בעטלער, וואס ווינט אין גאט אויף א שטיאן,
ווינט נישט קיינמאָל פאך זיך אליאן;
ער ווינט פאך די פרעמדע מענטשן אין שטאט,
וואס רינגעלאָן אים ארטום אין א ראָד —
און זרחי, מיין ברודער, אלט און קאלט,
ווינט פאך דעם שאטן פון זיין געשטעלאט.

.6.

— זרחי, מיין ברודער, צי איז דאס נישט אפשר
א קליפה א וויסט וואס ווינט אין דיר?

— ס' איז אפשר א קליפה,
נאר איד קען נישט אריינקון אין מיר
וועי מע קוקט דרכב'ן שליסללאך פון א טיר — — —
אייך וויאס נישט ווי אראום — — —

— זרחי, מיין ברודער, די וועלט איז א פאלאץ
אוון דו דרייסט זיך אראום ווי א בעטלער בים שוואעל —
— די וועלט איז א פאלאץ
אוון איד — ווי דער סלאפ פון א קאראקסעל
דרוי זיך אראום מיין איגעגען זעל — — —
אייך בין א שלימול — — —

— זרחי, מיין ברודער, דער הימל קען טרייסטען:
דען פוייגל פרעהו און אפילו דעם רoid.
— דער הימל קען טרייסטען,
נאר איד קען נישט ארויפקון צו דער הויך —
מיר דאכט זיך, איז גאט אליאן ווינט אויך — — —
אייך וויאס נישט פאראוואע — — —

.7

גומילאסטיקס דריי אויה א פענדל פון בלעך

אוון מיט די ברילן צום ים ארווים.

זרכוי וויננט אפער זיין בענקשאפט אוים —

וואס וויסון מיר ליבע ברידער.

אוון ס'אייז אפער גארניישט זרכוי וואס וויננט

נאך א בויים וואס ברענט אוון ווערט נישט פארכבענט

אוון וואס וויננט מיט די צוויגנו אזיוי ווי מיט הענט —

וואס וויסון מיר ליבע ברידער.

אוון ס'אייז אפער אויך נישט קיין בוים וואס וויננט

נאך די שטומע קלאג פון אן'איוג מיט א האנט

פון איינעם וואס שטארבט בא דער שוועל פון זיון לאנד —

וואס וויסון מיר ליבע ברידער.

אוון אפער אויז עס נישט איינער וואס שטארבט

נאך א בלינדרער ריז פון בארטויזנט יאר

באווויננט זיינע אפגעשוירענע האר —

וואס וויסון מיר ליבע ברידער.

אוון ס'אייז אפער אויך נישט קיין ריז וואס וויננט

נאך דאס פשומע נארישע אינסטראומענט

וואס וויננט אונטער זרכחים אלטע הענט —

וואס וויסון מיר ליבע ברידער.

.8

ס' איז נישט איזוי די עלטער זרכיהם
וואם ווינט צום ים ארויס פארנאכט;
נאר ווינגען ווינט באם אוננטשטערן
דאם טראכטן זרכיהם וואם ער טראקט.

ס' איז נישט איזוי דעם מענטשנ'ס פראצע
וואם ווינט ארויס צו אים פון דר'ערד —
נאר ווינגען ווינט די ערדר — דאס איזוין
די ערדר — דאס גאלדר פאר קריין און שוערט.

ס' איז נישט איזוי די חיה רעה
אוו נישט פארשאַלטן איז אויר בלוט —
נאר ווינגען ווינט דער בלינדר ער טורייד
אויף אלציגונג וואם דער הונגער טומ.

ס' איז נישט איזוי די טויב די וויסע
וואם שפּרייט צו פּלייען די פּליינל אוים —
נאר ווינגען ווינט באם דיס איזן קישו
דאם פּעדערל וואם פּלייט ארויס.

ס' איז נישט איזוי דעם שווחט'ס חלך
ס' איז נישט די ברכה וואם ער מאכט —
נאר ווינגען ווינט דאס קינד דאס טויטע
וואם מ'האט איזן ווינגל אומגעבראכט.

ס' איז נישט איזוי דער יונ-שראָט,
וואם ווינט איזן גוימ'ס מאַרדיגעשייד —
נאר ווינגען ווינט דער אלטער זרכוי
וואם לְעַבֶּט אָוֹ טְרָאַכְּט אָוֹ קוֹקְט אָוַיְךְ זַיִן.

באבלטאון

.9.

— סיבאָס דער אלטער קאָפִיטאָן
אייז נאָכֵן עסֶן, גוֹט וויַאֲ קִינְד.

האטֶת ער זרחיַן געהיסֶן האָרכָעֶן צָום ווַיְנַט,
אוֹן ער האָט אַים דָּאָבָי אַ מעַשֶּׁה דָּעַרְצִיָּלֶט
פָּוֹ אַ גְּלָגָל, ווֹאָס בְּלָאַנְדוֹשָׁעַט אַרְוֹם אוֹיפֶּה דָּעֶר ווּעַלְמֶת.

— סיבאָס דער אלטער קאָפִיטאָן
האטֶת אוֹן דיַי בְּרוּלִין נִישְׁתְּ גַּעֲזָעָן
אוֹ זְרַחְיַי אוֹן פָּאָרוֹוִינֶט גַּעֲזָעָן,
האטֶת ער דָּעַרְצִיָּלֶט ווּעַגְּנוֹל נַאֲדָר מָעֶר —
פָּוֹ אַלְטָן בָּאַבְּלַטָּאוֹן קוֹמֶט ער אַהֲרָה.

— סיבאָס דער אלטער קאָפִיטאָן
וועַט חְרַתָּה האָבוֹן אוֹיפֶּה זַיְן זִינְד ;
געהיסֶן זְרַחְיַיַּן האָרכָעֶן צָום ווַיְנַט
אוֹן אַלְיַוְן אַוּוֹעַק מִיטֶּה העַט אַוְיפֶּה בּוֹר,
אוֹן מִיט אַ לְּאַכְנְדִּיק פְּנִים אוֹן הַוְּלָקָעָן רְוִיד.

סיבאָס דער אלטער קאָפִיטאָן
אוֹיפֶּה יַם ווּעַט ער זַיְן אַמְּאָל — — עַרְגִּינְץ הַעַט — —
וועַט אַים אָפְּשָׁר בְּאַגְּנָגְטָן דָּעַמְּאַלְט צָו שְׁפָעַט,
ווֹאָס ער האָט לְאַכְנְדִּיק דָּעַרְצִיָּלֶט
פָּוֹ דָּעַם גְּלָגָל, ווֹאָס בְּלָאַנְדוֹשָׁעַט אַרְוֹם אוֹיפֶּה דָּעֶר ווּעַלְמֶת,

.10

— גַּלְגֹּלֶל גַּלְגֹּלֶל פָּוּ בַּאֲבִלְטָאוֹן

קָוֵם אֲרֻדּוִים אָוֹן זָאנַן וּוּעָרְדָּו בִּזְוּת?

— אִין תָּווֹה אִין תָּווֹה אִיבָּעָר דָּעָר וּוּעָלָט,

זַיְינָנָעַ אַלְעַ וּוּעָנָעַ פָּאָרוּוִיסָטַט,

זַיְינָנָעַ אַלְעַ וּוּעָנָעַ פָּאָרוּוִיסָטַט.

— גַּלְגֹּלֶל גַּלְגֹּלֶל פָּוּ בַּאֲבִלְטָאוֹן

וּוִי לְאָנָגָן שְׂוִין בִּזְוּתוֹ נְעִזְנָד?

— פָּוּ אַלְעַ קְבָּרִים בָּאָמַן וּוּגַן, קְלָאנְגַט אַרְוּוֹם,

די מַאְמָעַ וּוּאַסְמָחָט מִירַן גַּעַהַטָּם,

די מַאְמָעַ וּוּאַסְמָחָט מִירַן גַּעַהַטָּם.

— גַּלְגֹּלֶל גַּלְגֹּלֶל פָּוּ בַּאֲבִלְטָאוֹן

דו קְלָאנְגַט דָּאָר אַלְיוֹן אִין דָּעָר נְאַכְּטָ?

— מִיּוֹן פָּאָרְשָׁאַלְטָעַנְעָם אַלְטָן צִימְבָּל דָּא

פָּאָר אַנְ'עָדוֹת הָאָב אַיְדָּן גַּעַבְּרָאַכְּטָ,

פָּאָר אַנְ'עָדוֹת הָאָב אַיְדָּן גַּעַבְּרָאַכְּטָ.

— גַּלְגֹּלֶל גַּלְגֹּלֶל פָּוּ בַּאֲבִלְטָאוֹן

וּוּעָר הָעָרָט, אָוּסָאַיְזָן קַיְיָנָעָר נְיִשְׁתָּא?

— מִיּוֹן בְּרוֹדָעָר דָּעָר וּוּאַלְקוֹן, מִיּוֹן בְּרוֹדָעָר דָּעָר וּוּינְטָ,

אוֹן די וּוּסְטָעַ נְאַכְּטָ וּוּאַסְמָחָט אִין דָּא,

אוֹן די וּוּסְטָעַ נְאַכְּטָ וּוּאַסְמָחָט אִין דָּא.

.11

— האט דער אלטער סיבאָס צו ורהייז אַראָפ
צונעוביינז זיין רוייטן קאָפ,

אוון וווײַטער דערציילט די מעשה :
— די געצעלטן פּוֹ די געפֿאנגענע לִוּיט
האָבוֹן טאָקע אויסנעהן פּוֹ דער ווַיְיט,
אַזּוּ ווַיְיטּוּן ווַיְיסּעַ.

נָאָר די ברוינע פְּנִימָ' עַר זִוְינָנוּ גַּעוּוּן —
וּעוֹן מֵעַן האָט זַיְיַ פּוֹ דָּעַר נָאָעָנֶת גַּעוּוּן
קרָאנָק אוֹן נִידְעָגָשְׁלָאָנוּ,
מעַן אַיְזַי בְּאָפְּלָוּן אַיְזַשְׁלָאָפּ בְּאָנָאָכְט
אוֹן אַיְזַקְיָיטּוֹן זַיְיַ, אַיְזַדְרָעַ פְּרָעָמָד גַּעֲבָרָאָכְט
הִינְטָעָרָן קָעְנִינְגָּס וּוְאָנוּ.

אַבעָר נִישְׁט וּוְאָס מֵעַן האָט בְּיָום טְשָׁעָרָעַ זַיְיַ גַּעהַיִם,
אוֹן נִישְׁט די קְרָאָפְּיוּעַ האָט גַּעֲבָרִיט —
אוֹן נִישְׁט די בְּיָוִישְׁ פּוֹ די טְרִיבְּבָעַ.
גַּעֲבָרִיט וּוַיְ פִּיעָרַ האָבוֹן די טְעַנְּץ
וּעוֹן מֵעַן האָט צַו זַיְיַ — וּוַיְ אַסְטָאָרָעַ מִיט גַּעַנְזָ —
צְוָנוֹפְּגָעָטְרִיבְּן די וּוְיִבְּעַר.

געבריט האט ווי פיעער איז דער פרעומל,
ווען מען האט געדארפט א געשאנקע העמד
אויסוואשן בי דיברגען.
אוו דאס הארי האט זיך ווי א מעסער געשארפט,
ווען מען האט איז אינגענע טוינט געשארפט
איין דער פרעומדער ערדר אריין ליאגנ.

אוו איז מען דרייט זיך ביהם ברעג ארטום,
מייט דיב הענט איז דיב ארכבל פינסטער איז שטומ,
אוו מען קוקט זיך נישט איז פאך טרויער,
איין בי דיב וויבער איז דיב בריסט
דער באגער צו דיב מאנגען געווארן פארויסט,
אוו דיב מילך פאך דיב קינדרער, זויער.

האט דאס דעם עטלטסטען פונט שטאטם
אזיי געשלאגן, ווי סע שלאלגנט דער ים
דעם פעלז וואס שטייט איז מיטן.
האט ער באפויילן צום קעניג צו גינוי
אוו אויפצעהויבן פאך אים א געוווין
איין מען האט שווין גענון געליטן.

האט אכבר געלוויירט איז נאם דער טויט
אויף איטלאקן מיט א פרעומדער הויט
איין מען בי נאכט געקראבן.
זוינגען ביהם ברעג דערווויל, וויב איז קינד
געלענן פאראלאזענע — ווי פאך הינט —
א פאך צעוווארפונג קנאבן.

קיון נביא איז דעמאָלט מיט זוי נישט געווען,
 האט מען נישט פֿאַרְאֹוִיסְגֶּעָזָעַן
 אוֹ דָּאָס גִּיעָן וּוּטָן נִישְׁתָּטוּגָן.
 אוֹן וּוּי אַיבְּעָר אַטְיַיד אַצְבָּרָאַכְּבָּעָנָע בְּרוּיךְ
 האט דָּאָס אַומְגָלִיךְ — וּוּעָן מֵאַיז גַּעֲקוּמָעָן צְרוּיךְ —
 אַשְּׁפְּרוֹגָן גַּעַטָּו אַין דִּי אָוִיגָן.
 נָאָר אַומְזִיסְט וּוּאָס מען האט די הענט צַעַשְׁפְּרִיִּים,
 אוֹן מען האט זִיד אָזְוִי וּוּי מען שְׂמִיטָה אַונְגִּיט
 גַּעַוְאַרְפָּן אַין דִּי פְּלָאַמְעָן.
 אוֹיפָ אַיטְלָאָקָן רֹופָ נָאָר וּוּיְבָ אַונְקִינָה,
 האט אַפְּגָעָנְטָמְפָעָרָט דָּעָר רֹוֵד מִיטְזָן וּוּינָט —
 וּוּי טְוִוָּנָט שְׁדִים צְזָאָמָעָן.
 אוֹן אָז מען האט שְׁוִין אַלְיוֹן גַּעַבְּרָעָנֶט,
 אוֹן מען האט גַּעַשְׁלִיְּדָרָט קָאָפְּ אַונְהָעָנֶט
 צְוָאַלְיָי, וּוּאָס מען האט גַּעַפְּוָנָעָן.
 האָבָּן אָז קוֹפְּעָרָנָע פָּאַנְעָנָע אָזָן טָעָפְּ
 אָזְוִי וּוּי פּוֹיקָן, גַּעַחְיַלְכָּט דִּי קָעָפְּ —
 בֵּין דָּעָר מַאְרָךְ אַיז אַיסְגָּעָרָוּנָע.
 דָּעָר לִיאָרָם האט זִיר וּוּי דָּעָר רֹוֵד צַעַשְׁטָרָעָט,
 אוֹן האט אַין באַכְּלָמָאָזָן אוֹיפְּגַּעַוּוּקָט
 אַלְעָלָיְת אַוְיָף דִּי דַּעֲלָעָר.
 נָאָר זִיְּה האָבָּן גַּעַמְיָינָט, אוֹ דָּאָס קָוָמָט פּוֹנְגָמָס
 דָּעָר קָעָנִיגְ האט אַיְבָּרָגְעָכָאָפְּט דִּי מָאָס,
 הַוִּיסְט עָר צִימְבָּלָעָן הַעֲכָר — —

די ציוט האט באבלטאו פון דער עריך
ווי מיט א בעוים אראפנערטר —
קיין שטוויכל איזו נישט געלביבן.
דאס אומנגליך אכבר פון דעםאלט בייס ברען
שטייט נאדר ביז היינט ווי א שווארצער פלאע,
אייז הייליקן בוד פארשריבן.

סע שטייט איז בער עלאטער אין יונגער נאכט,
האט פון ויינע אדרערן סטודנטס געמאכט —
אייז ער געזעסן.
געזעסן אונז געשאלטן דאס לאנד,
אונז געשואירן, אונז אפרדאן זאל אים א האנט
אויב ער וועט זיין הימ פארגעסן.

אונז איזו ווי סע הייסט טאקט אומעטום
אייז ער דער נלגול, וואס בלאנדזשט ארטום
ביז די ברען פון ים, אונז טיבּוּן.
פארשאלטן זיך — נישט צו קומען צו רו —
נעמט אים איז ערגייז די ער נישט צו,
ביז ער וועט אהיים דערגרייכן.

.12

סיבאָס איז אלט און זרכַי איז אלט ;
 נאָר דער אלטער סיבאָס וועט אויס געזונט,
 און ער זיצט אויפֿן שטיין ווי אַוְאַסְעַרְהוֹנט,
 און זיַּן פְּנִים — די רויטע לבנה — לאכט
 פֿוֹן זרכַיַּן, וואָס זיצט ווי אַגְּלָם פָּאַרטְּרָאַכְּט,
 און קּוֹקֶט אוֹוְיפֿ זִיד און זיַּן צִימְבָּעֵל.

— רבָּקה, מאָמָע פֿוֹן בִּיְדָעָן, דָּו,
 אֲוֹנוּנָעָר עַלְטָעַרְדְּ-זַיְדָן יְצָחָקְס וּוּוּבָּ,
 וועָר האָט די ערְשָׁטָעָ פְּרוֹכֶט פֿוֹן דִּין לִיבָּ
 פָּאַרְקְוִוֶּפֶט פָּאַר גַּעֲקָכְטָעָ אַרְבָּעָם אַטָּאָפָּ ?
 — אַטְּדָעָר וואָס בִּזְיַּן צַו די קְנַעַכְּעֵל אַרְאָפָּ
 אַיז בְּאוֹוָאַקְסָעָן גַּעֲזָעָן ווי אַמְּלָפָעָ.

— רבָּקה, מאָמָע פֿוֹן בִּיְדָעָן, דָּו.
 וועָר האָט גַּעֲזָעָן, מִיטֿן קָאָפָּ אַוְוִיפֿ אַ שְׂטִיַּן,
 מְלָאָכִים אַרְוִיפֿ אַיז אַרְוַנְטָעַרְגִּין
 אַוְוִיפֿ אַ לִיְמָעָרְבִּי אַיז הַיְמָעָל אַרְיוֹן ?
 — אַטְּ דָעָר מִיטֿ דָעָם לִיכְטָפָע שְׁטָעַרְנְשִׁין
 אַוְוִיפֿ זַיְן אַוְיְסְנַעַרְאַרְטָן פְּנִים.

— מא וואס טוט סיבאָס בײַם ברעג פּוֹן יִם?

— ער הארכט, ווי סע זינגעט איזן דער פֿאוֹ דאס שמאָלעַז
פּוֹן דעם פִישׁ, וואס ער בראָט אַינְגַּיְנָעַם מיט אַלְעַז.
קיין שליטה האט ניט אויפֿ אַים די נאָכְטַ,
ווארעט ער זיך בַּי דעם פִיעַר אָוּן לְאָכְטַ,
וועַן דער ווינְטַ ווינְטַ אָוּס אַ מעַשְׂתַ.

— מא וואס טוט זרחי בײַם ברעג פּוֹן יִם?

— ער רופְט זוינְעַ טויטע אַכְבָּות אַרְוִים
אוֹן ער וויזַט זיך דעם צימבעַל, אוֹיפֿ זוֹן שׂוֹס —
זעַעַן זיך זיך צו אַים אוֹיפֿ שְׂטַיְוַן,
אוֹן זיך ווינְגַן אַזְוֵי ווי ער אַלְיַוַן,
געַבְוַיְגַעַן אַיְן דער פִינְסְטַעַר.

.18.

דאָם פְּנִים בַּיּוֹם יֵם אַיִן לְבָנָה־שִׁין
 וּוְאַם זַעַט אֲוִים, אֶזְזִי וּוְטוּטַע זַיִן,
 הָאָט אַפְּעַנְעָ אֲוִינָן מִיט אַבָּאָרֶט —
 אַוְן דַּי אֲוִינָן שְׂוִיְינָן צָום יִם אֲרוֹים
 וּוְיַיְלָן נִישְׁטַע זָעַן, אַוְנְטָעַר זַיד אַוְיפָּן שְׂוִים
 דַּי טַוְוָעַ הָעַנְטָ אַוְיפָּן צִימְבָּל דָאָרֶט —
 אַוְן זַרְחַי זַיְנָגָט, וּוְדַעַר זַיְדָעַ לְכָבוֹד־שְׁבָת.
 דַּאָם מַוְיל מִיט דַּי אַוְיעָרָן אַגְּנָעַשְׁטָעלָט
 אַיִן דַעַר נַאֲכָט אֲרוֹים, צָום וּוְיַנְטָן וּוְאַם דָעַצְיַילָט,
 וּוְיַיְלָן דַאָם הָאָרֶץ וּוְיַיְלָן אַפְּנָאָרָן זַיד אַלְיַיְן —
 אַוְן דַאָם אַוְמְרַעְכָט דַוְפָט, אַנְעַדוֹת צַזְיַיְן
 אַז דַי נַאֲכָט מִיט אִיר לְבָנָה־שִׁין
 בָאַשְׁיַינָט נִישְׁטַע אַוְמוֹיסָט, דַאָם טַוְוָעַ גַעְווֹיַן —
 אַוְן זַרְחַי זַיְנָגָט, וּוְדַעַר זַיְדָעַ לְכָבוֹד שְׁבָת.

וְרֹחֶז וּוְעָגָן דֵי זַיבָּן רְוִיטָע בָּעֶרד

אַיר זַיבָּן בָּרִידָיעַר, גָּלוּנִים — אַיהָאי —
 ס'אָראָך שְׁרָעָק ס'הָאָט גַּפְּלָאָטָעָרָט פָּוּ אַיְיָעָרָע בָּעֶרד,
 פָּוּ אַיְיָעָרָע זַיבָּן רְוִיטָע בָּעֶרד.
 ס'הָאָבָּן דֵי בָּעֶרד אַין דָּעָר פִּינְסְטָעָר אָפְּלָיו
 שִׂיעָר נִימָּט אָוִיסְגָּעוּנָן וָוי בְּרוּינָן ;
 נָאָר עַמְּ קָאָנוּ דָּאָרָן נִישְׁתָּוּן, אָז גָּלוּנִים אָזְוִינָן
 וְאָלָן זַיְן מִיטָּאָלְצְדִּינָג, וָוי אַירָן, צְוָפְּרִידָן : —
 אָוּן עַמְּ זַיְינָנוּ דָּאָר דֵי נִאְרִישָׁע אַירָן
 אָפְּלָיו מִיטָּשְׁוָאָרָצָע בָּעֶרד צְוָפְּרִידָן.
 וְאָרָ אִיגָּן, מָעַן קָאָנוּ זַוְּרָ פָּאָרָעָקָשָׁן עַז אַירָן
 אָז זַוְּרָ זָאנָן, אָז מַהָּאָט נִימָּט דָּעָכָט גָּעוּנָן.
 בַּיְּ נִאְכָט אַין דָּעָר פִּינְסְטָעָר נִישְׁתָּוּן רָעָכָט גָּעוּנָן.
 עַמְּ קָעָן דָּאָר זַיְן, אָז אַירָן גָּלוּנִים
 קָוָמָט פָּוּ אָזָא מִין וּוּיְוָטָעָר מְדִינָה,
 וְאָוּ דֵי בָּעֶרד בַּיְּ אַלְעָמָעָן זַיְינָנוּ גָּרוּנָן,
 וָוי גָּרָאָן אַין דָּעָר זַיְן, אַדָּעָר גָּאָר וָוי שִׁימָלָן,
 אָוּ וְאָוּ שְׁטִוִּיט, אָז מָעַן טָאָר נִישְׁתָּוּן אָוְנְטָעָרָן הִימָּל
 אָרוּמָנִיָּן מִיטָּשְׁוָאָרָצָע, וָוי גָּרָאָן אָוּ שִׁימָל ? —

וואָאָר אַיז, עַם ווֹאָלֶט פֿאָרְשׁוּוֹאָוָהָן דִי שְׁרָעָק,
וּוֹאָרִים וּוֹעֵר ווֹאָלֶט זַיד שְׁרָעָקָן פֿאָר גְּרִינָעַ בְּעָרָה,
פֿאָר אָזּוֹינָעַ פֿרָאָסְטָעַ גְּרִינָעַ בְּעָרָה.
אוֹן אַ חְוֵץ דָעַם, וּוי קָעַן מַעַן מִתְ בְּעָרָה אָזּוֹינָעַ
קוּמָעַן בַּיְ נַאֲכַט אוֹן אַוְיְפְשָׂנִיְיחָן לִיְבָעַר
פּוֹן קִינְדָעַר אוֹן טְרָאָנְדְּרִיךְעַ וּוֹיְבָעַר ;
אוֹן אַ גְּזַלְןָ דָאָרָף דָאָרָף אָזּוֹינָס בָּאָוְוִיְזָן,
אוֹיְבָעַר אַיז טְאָלָעַ גְּעוֹנוֹם, וּוי אַיזָּן,
דָאָרָף עַר דָאָר אָזּוֹינָס בָּאָוְוִיְזָן.

נָאָר ווֹאָס טְוִוָּג דָאָס אַלְזָן, אַז אַ מעַנְטָשׁ לִיְגַט בַּיְם יִם
אוֹן ווֹיְינָט אַיז דָעַר פֿינְסְטָעַר צָוֵם הַיְמָלָאָרוֹת,
מִתְ אַפְּעָנָעַ אָוֹיְגָן צָוֵם הַיְמָלָאָרוֹת ;
אוֹן אַז בְּוּאָלִיעַס בַּיְ אַיְם וּזְעַן אָוֹס, וּוי מַיְלָעַר
פּוֹן נְרוּסָעַחְיוֹת, אַז אַז בְּרוּמָעַן, וּוי בְּעָרָן,
הַעֲרָטָעַר אַיְבָעַר זַיד דִי שְׁטָעָר ; —
מַעַג עַר דָאָר זְעַן אַוְיָךְ אַ קְוָעָפָע מִתְ טְוִיטָע
אוֹן גְּלָנִים, ווֹאָס טְאָנָצָן מִתְ בְּעָרָה, מִתְ רְוִיטָע
אַז אַ רְאָד אַרְוּם דָעַר קְוָעָפָע מִתְ טְוִיטָע.

וואָאָר אַיז, מַעַן דָאָרָף אָפְשָׁר מַוְטְמָאָנָצָן אָוֹד,
וּוי זָאנָט דָעַר בְּעַלְשָׁם : וּוֹעֵר סֻעְמִידָט אָוֹס פְּרִיהָה,
וּוֹעֵר סֻעְמִידָט אָוֹס אַמְתָדְקָעַ פְּרִיהָד
אוֹן גְּלִיּוֹד צַו אַ מַתָּה, ווֹאָס אַיז פֿאָרְשָׁלָאָטָן
אוֹיְבָיקָקִין תִּקְוָן נִישְׁטָע צַו גְּעָפִינָעַן,
וּוֹיְלָאָפְּלָוָא אַ מעַנְטָשׁ, אַ גְּעָרִירְטָעַר פּוֹן זִינָעַן
קָעַן זַיד צְוְפְּלִיעָסְקָן אַמְאָל אַיז טְאָנָצָן
אוֹן וּוֹעֵר ווֹיְסָט ? — אָפְשָׁר אַיז דָאָס טְאָלָע אַיז גְּנָנָצָן
אַט דָאָס רְוִיבָן, מַאְדָרָן, פְּלִיעָסְקָן אַיז טְאָנָצָן ?

אַהֲרֹן — אִיר זוּבָן גְּלָמִינִים בֵּיֶם יַמָּה,
שְׁלָאָגָט אַיְיָעָר זְרוֹחַיָּן, עַד נְעַמֶּת דָּאָס צָו,
בָּאַחֲבָה נְעַמֶּת עַר אַלְצָדְנִיק צָו ;
אוֹנוֹ אַוִּיפָּיְעָנָר וּוּלְטָט וּוּעַט עַר נְיַשְׁתָּמָאָכְטָן,
נְיַשְׁתָּמָאָכְטָן “נְאַשָּׁע” אוֹנוֹ “וּוְאַשָּׁע”,
נְאָר זְיוֹן אַיְיָנוֹ אַרְיָם שִׁיסְעָלָעָ קָאַשָּׁע
וּוּעַט עַר פָּאָר אַיְיָעָר אַרְיָמָעָ זְעַלָּן,
בֵּיֶם טְוִיעָר פָּוּן הִימָּלָאָנִידָעָשְׁטָעָן —
פָּאָר אַיְיָעָר אַרְיָמָעָ זְעַלָּן.

אוֹנוֹ אַוִּיב סְעוּט קִיּוֹן מְלָאָר נְיַשְׁתָּמָאָכְטָן קִיּוֹן צִיּוֹן,
וּוּעַט עַר אַלְיָוָן אַרְוִיָּסָנִיָּן צָו אִיר.
אָ, שְׁרַעַקְטָן זְוִיר נְיַשְׁתָּמָאָכְטָן ! — וּוּעַט עַר אַזְּגָן טָאָן צָו אִיר —
פָּוּן מִין אַרְיָם בְּלוּטָן, וּוּסָס אִיר הָאָטָם פָּאָרָגָאנָסָן,
אָ קָאַשָּׁע פָּאָרָקָאָכְטָן, אוֹנוֹ אִיר וּוּעַט עַסָּן,
וּוּעַט גָּאָט אַיְיָעָר אַלְעָעָ זְיָנָד פָּאָרָגָאנָסָן.
אוֹנוֹ אִיר הַיְּלִיקָן, אוֹנוֹ אַנְכָּטָאָן פְּלִינְגָן,
אוֹנוֹ עַפְעַנְעָן פָּוּן הִימָּלָאָנִידָעָשְׁטָעָן —
פָּאָר אִיר, גַּהְהַיְּלִיקָטָעָן פְּלִינְגָן.

אוֹנוֹ נְיַשְׁתָּמָאָכְטָן פָּאָר דָּעָר טִיר וּוּעַט אִיר דָּאָרָפָן שְׁטִינוֹן ;
נְאָר אַיְינָס נְאָכְ'ן אַנְדָּרָעָן אַרְוּם זְוִיר,
וּוּעַט אִיר זְרוֹחַיָּן אַוִּיסְזָעָן אַרְוּם זְוִיר.
אוֹנוֹ כְּדִי עַר זְאָל אִיר נִיטָּפָאָרָשָׁעָמָן,
וּוּעַט עַר צָו אִיר, וּוּ צָו קִינְדָּרָלָאָה, רִיְדָן.
נְיַשְׁתָּמָאָכְטָן קִיּוֹן סְעַמְעָרָס אַיְוֹן גּוֹעָדָן ! —
וּוּעַט עַר זְאָגָן. — דָּא עַסָּן אַלְעָעָ
פִּישָׁ אַיְוֹן פְּלִיְישָׁ מִיטָּדִיְעָנָטָן, — וּוּיְ חַלָּה,
אוֹנוֹ חַלָּה עַסָּן דָּא אַלְעָעָ, אַלְעָעָ.

אָנוּ אָז עַם וְוֹעֶט נָאכְבֵן עַפְנָן בֵּי אִיד
 זִיד אַרְוִיסְכָּפָנוּ חַלְיוֹלָה אַ חַילָּד.
 אָזָא מִין עֲרִידִישְׂפָּאַרְשָׂאַלְטָעָנָעָר הַילָּד,
 וְוֹאָס נִימְתָּ נִישְׁטָ קִיּוֹן כְּבוֹד דָּעָר נִשְׁמָתָה,
 וְוֹעֶט זְרָחִי נִישְׁטָ שְׁוֹוִיְגָנוּ, נָאָר עַר וְוֹעֶט בְּלָאָזָן,
 וְוֹי אָוִיפָּ אַ טְרָאַמְפִּיְיט, אָנוּ עַר וְוֹעֶט נִישְׁטָ דָּעָרְאָזָן,
 אָזָעָן זָאָל אִידְ פָּאָר דֵי קָאַלְגָּעָרָם נָעָמָעָן,
 אָנוּ וְוֹי שְׁבָוּעָ גְּנוּמָ אַרְוִיסְטָעַלְעַבְעָמָעָן. —
 עַר וְוֹעֶט נִישְׁטָ דָּעָרְאָזָן, מָעָן זָאָל אִידְ נָעָמָעָן.

אִיד לְעָרוֹן זַיִוּ — וְוֹעֶט עַר אַזְגְּ צָום שָׁר —
 לְזִיבָּן דָּעַם בְּרוֹא מִיטָּ אַ טְרָאַמְפִּיְיט,
 מִיטָּ אַ צִימְבָּל אָזָא, אָנוּ מִיטָּ אַ טְרָאַמְפִּיְיט,
 אָנוּ אָזָ דָּרָר שָׁר וְוֹעֶט דָּעַם קָאָפָ וְזִינְעָם וְוֹיְגָנוּ
 אָנוּ אַ זְוִיפָּצָאָן, אָנוּ כְּלָוְרָמְשָׁטְ פְּרָעָגָן — פָּוָן וְוֹאנְגָעָן? —
 וְוֹעֶט זְרָחִי, חַלְיוֹלָה, נִישְׁטָ דָּעָרְמָאָנָעָן
 דֵי מַעְשָׁה פָּוָן דֵי בָּעָרָה, דֵי רְוִוְיטָעָן
 בְּיִם יִם אַרְוּם דָּעַר קָוָפָעָ מִיטָּ טְוִוְיטָעָן. —
 נִשְׁטָאָ, נִשְׁטָמָאָ מָעָר קִיּוֹן בָּעָרָה קִיּוֹן רְוִוְיטָעָן.

זִיבָּן לְכַטְיָקָע וְעַלְוָן זְוִינְעָן דָּאָ.
 וְוֹאָס צִימְבָּלָעָן אָוִים פָּאָר גָּאָט זְוִיעָר פְּרִיְיד —
 וְוֹעֶט עַר זָאָנָן צָום שָׁר — זְוִיעָר לְכַטְיָקָע פְּרִיְיד.
 אָנוּ וְוֹעֶט אִיעָר זִינְד — וְוֹעֶט עַר זָאָנָן. —
 אָזָזָי אָזָן, וְוֹי אַ בְּיִזְעָר חַלּוֹם, פָּאַרְשָׂוָאָוָנְדָן,
 אָנוּ מִיטָּ אִידְ אַוִיד זְרָחִיְם שְׁרָעָק אָנוּ וְוֹאָנְדָן.
 וְוֹעֶט דָּעַר שָׁד אָוִיפָּ אִיטְלָאָכוּ בָּאָזְוְנְדָעָר
 קוֹפָן אִפְּשָׁר, וְוֹי אָוִיפָּ אַ וְוֹאָנְדָעָר.
 אָוִיפָּ אִידְ — אָוִיפָּ אִיטְלָאָכוּ בָּאָזְוְנְדָעָר.

נאר זרכוי וויזט דאך, איז אויר קענט
מייט איזערס א הולד פאר'סם'ען די לופט.
(ニシט אומיסטו טאקט) פאר'סם'ז די לופט

וועט ער דערזייל מייט זיון קעשגען טיכל
צעפאנן הנטענארום איזן די זוינטן
אלץ, ואס ס'עט קומען בי אודר פון הינטן.
וועט מײַנען דער שר איז ער הערט טאקט צימבלען,
וועט ער הייסן, איז פון אלע זיבן הימלען,
ואל מען קומען, בי אידזיך לערנען צימבלען.

יעילן קומען אלע מלאכאים צופליין.

איזן די אבוחט מייט קרוינען אויף די קעפ,

מייט לייכטיקע קרוינען אויף די קעפ.

איזן יומדטוב וועט זיון בי זי, איזן בי אלע.

נאר זרכוי, ואס וועט דעם אמת וויסן,

וועט דארפֿן שטיין ווי אפֿנשטיין.

איזן וועט דארפֿן פֿאָכוֹן איזן דארפֿן בלאָזן.

דרפֿאָר וואס ער וויל אידזיך קיון שלעכטס טוּן ניט לאָזן.
וועט ער דארפֿן פֿאָכוֹן איזן דארפֿן בלאָזן.

נאר, ווי געואנט, איזן זרכוי — זרכוי,

איזן ער נעמֶט דאס באַהבה איזן.

טאַקט אַמְתַּדְיך באַהבה איזן.

וואָרים אַיְדַּעַר דאָ, ווי אַקרָאנְקָעָר פֿוִינְגָל,

מייט אַשׁוֹאָצָעָר באַאָרְד אַרְוָמְצָוּשׁוּבָן

צְוִיּוֹשָׁן אַיְדַּע, וואָס אוֹר לְאָזָט אַים דֻּרְפָּאָר נִישְׁטַ לְעֵבָן

איזן שׂוֹן בעסער אַפְּשָׁר דַּעַר טוֹיט אַיז נְגַנְּצָן —

מען זעט באַטְשָׁ קִיּוֹן רְוִיטָעָ בְּעֵרֶד נִישְׁטַ טַאָנְצָן

אַרְוָם טוֹיטָע, — ווּן מְאַיז טוֹיט אַיז נְגַנְּצָן.

וואר איז, זרכי קען ווינגען פאר איז,
 און באוויזו איז, מיט די פיש אין טיר,
 מיט די אלע מונים פיש אין טיר —
 איז אויך ער האט א רעכט אויף דער וועלט צו ליעבען.
 נאך איז אויך זענט אזונגען לוייט וואס קוועגן,
 ווען סע טומז זיין עפֿים נישט געפֿעלן,
 און איז אויך זענט אזונגען לוייט וואס שלאנן,
 ווען אויך קענט עפֿים נישט פֿאָרטֿאָן —
 מוז מען דאך זיך לאזן שלאנן.

וואר איז, אויך זרכי האט א האנט,
 נאך וואס טוינז זי אים, איז זיך ווערט ניט קיין פֿוּיסט?
 און אייערעד — איז דאך אויביך א פֿוּיסט.
 וואר איז. דאס מעסער האט אויך אין בזיז
 ווען אויך קנית בייט ליך פֿון קלוייסטער-אַרגנֿלען
 נאך ווען איזדו דאַזונגען שנידית מען גַּאנְגַּלען
 און דרייקן זיך קעפֿ פֿאָר שרעק אַרְנוֹנְטֿאָר,
 הויפֿט מען פֿאָר בערד איז פֿאות אַונְטֿאָר
 די קעפֿ וואס דרייקן זיך אַרְנוֹנְטֿאָר.

.14.

וואָס וויל דער זיידע رب יעקב פון זרהיין —
וואָס ער מוטשעט אַים מיט זיינ האנט אויפֿן ספר ?

עם קען טאַקע זיין,
או זיינ האנט אויפֿן ספר אויז ריינ אוּנוּ גוּט,
אויז ריינ אוּנוּ גוּט, ווי דאס טויטע בְּלֵט,
וואָס אַטְעַמֶּט פון אִיטְלָאָכְן אֹות אַרוּס
אַ טְרִיסְטְּפָאָר אַים אוּן דער פֿעַנְסְטָעָר ;
נאָר דאס לְיִכְתֹּבְן דָּאָבִי, דָּוּרְכְּן פֿעַנְסְטָעָר פון קְלוּזִין
קען דאָר לְיִכְתֹּבְן אוּיד מיט דער אַיְגַּעֲנָעָר שִׁין
פֿאָר דעם רְשָׁע, וואָס גּוּט אַ רְוִיבָּעָר צָו זִין,
אוּן וואָס ווּאָרִימָט אַ מעַסְעָר דָּאָבִי מיט זיינ בְּלֵט
אוּן אַ האָנְט אָזָא, ווי דעם זְוִידָּס, וואָס רְוָט
בָּאַ דָּעַ שִׁין פון דעם לְיִכְתֹּבְן אויפֿן ספר ?
נאָר אָפְשָׁר ווּוַיְסָט דער זיידע رب יעקב
אנ' אַנדְעָרָן מָאָמָר ? אַנ' אַנדְעָרָן מָאָמָר — — ?

עם קען דאך זיין.
 איז דאס ליכט זאל לוייבטן איז וועג אריין
 פאר דעם צדיק, וואס גויט בא א קראנקען צו זיין,
 צי פאר דעם געדונגענען שומר אויך,
 וואס פאר זיין אלטער האלבּ-בלינדרע אונין
 איז דאס שטערנליךט איבער אים איז דער הויך
 שוין נישט ליכטיך גענונג? — נאך אויב דאס איז וואר,
 קומט דאך אוים, איז מען איז בא זיך נישט קלאר
 און איז גאנרנישט קען מען וויסן פארויז;
 איז דאך בעסער, ווען מע לאעת אפער אוים
 איז גאנצן דאס ליכט באם ספר?
 ווארים נאכאמאל טאקע, וואס פאר אן'ענטפער
 קען געבן אויף דעם דער זידעך רב יעקב?

עם קען דאך זיין,
 איז דער, וואס זעם נישט צו גוין אליאן
 באנאקט איז דער פינסטער, — דארפ ער נישט גוין;
 און דער, וואס מון, דארפ מיט פים און חענט,
 מיט מסירת נפש זיך דראפען אפער,
 ווי א שאטן, איבער די גלייכע ווונט;
 ווארים אפער וויל דאס איז און באגערט
 די נאכט, ווען זי קומט צו באחרשן די ער,
 איז דערפער טאקע איז איר שטראף איזוי גרוים,
 פאר דעם, בא וועמצע עם שיינט אדים
 דורכ' פאנסטער א ליכט בא א ספר?
 נאך אפער איז דער זידעך רב יעקב
 א קראנקע, און ער וויל נישט אויפווען קיינעם?

עם קען דאך זיין,
 איז ער ליגט און שלאָפּ — איז וואָס זאל ער טוֹן?
 וואָרטן ביז סע ווועט אויפֿנַיַּן די זוּ?
 מע קען דאך פּוּ זינען אַרְנוֹטֶןְעַרְנִיַּן
 מיט זיך אַיִינָעַם אַלְיַוֵּן איז דער פֿינְסְטֶרֶן.
 וואָרים וווען מען קען העַרְזָן אַזְוֵי דָּאַס גַּעֲוָוִין
 פּוּ דער אַרְמְעַר ווּעַלְתַּ, אַוְיב נִישְׁתָּן אַזְוֵי דער שַׁעַר,
 וווען די נַאֲכָטַן אַזְוֵי דָאַזְוֵן שְׁלַאָפּ אַזְוֵי נִישְׁטָאַ?
 אַזְוֵן אַוְיב אַזְוֵי קַומְטַן דאָרְטַאָקָעַ אַוְים,
 אַזְוֵן ס'אַזְוֵן דאָרְזַוְעַטַּן אַזְוֵן קָלְיוֹן
 אַזְוֵן די שִׁין פּוּן אַלְיכְּטַבָּאַסְפֶּרֶן.

נאָר אָפּשֶׁר אַזְוֵן עַם נַאֲרַגְּזָאַר עַפְּעַם אַנְדְּעַרְשֶׁן,
 אַזְוֵן דער זִירְעַר רַב יַעֲכָב אַזְוֵן אַקְרָבַן?

עם קען דאָרְזַיְגַּן
 אַזְוֵן פִּיעַר אַזְוֵן לִיכְטַן אַזְוֵן פָּאַר זיך אַלְיַוֵּן
 אַנְשָׁמָה, ווָאַס ווִיל נִישְׁתָּן אַרְנוֹטֶןְעַרְנִיַּן,
 אַיְידַעַר זַי שִׁוְינַט? — אַזְוֵן ווּעַר ווּעַט זַי זַעַן
 אַוְיב זַי ווּעַט זיך אַזְוֵן דער פֿינְסְטֶרֶן נִשְׁתָּן ווּיזַעַן,
 באַטָּאגַן דַּאְרַפְּ דַּאְרַ, סִידַּוּן, אַנְס גַּעַשְׁעַן,
 אַיר לִיכְטִיקְיַיִט זַאָל באַוְאַנְדְּרַטַּן זַיְן.
 מַיְד פָּאַרוּעַן דאָרְ דַּעַמְּאַלְטַ פּוֹנְגַּם לִיכְטַן די שִׁין,
 אַפְּלִילַו ווּעַן זַי ווּיַוְינַט אַזְוֵן דַּעַרְמַאנְטַן
 אַנְשָׁמָה, ווָאַס מַוְרַהְאַבְוָן בָּאַס לְעַבְנַן גַּעַקְאַנְטַן,
 אַזְוֵן דָּאַס אַזְוֵן דַּאְרְ מַעַר ווּי אַסְפֶּרֶן.

נאָר אַזְוֵן דַּעַם קען מַסְתָּמָא דער זִירְעַר רַב יַעֲכָב
 שְׁוֹן זִיכְעַר זְרַחְיַיְן קַיְוָן עַנְפְּפַעַר נִשְׁתָּן גַּעַבְן.

ווויל עם פון דאך זיין,

או ער טראכט שוין אליין פון דער זון מיט איר שין;

אוו ווי גרייס א טראפז פון ים זאל נישט זיין,

אוו דער ים דאך נרעסעה. אוו אוו אוי דאך אויך
מיט דעם ליכט באס ספר, צו דער זון גענליין — — —

אוו עס ווערט דאך שין, אפיילו דער רוויר.

אוו אפיילו דאס שטיוביל וואס הויבט זיך אויף

אוו שועבט אין דער זון צום חימל ארויאט.

אוו דערפער זעם אפשר דער מענטש טאקע אויס

אווי ווי א תם, ווען ער ווינט זיך אין קלויין

באטאנג מיט א ליכט בא א ספר.

נאך זאל דער זיידע רב יעקב, חלייה,

ニישט ברונג זיין אויף זיין איזוניקל זרחין.

עס קען טאקע זיין,

או באס ים באאנאקט אויף א נאקעטען שטינו

אוו שוער זיך צו גרבילען אין זיך אליין.

נאך זאל דאס נישט אויסזען, ווי ער וואלט געמיינט,

זיך צו קריםן, חלייה, נאך דאס האט אפשר טאקע

זיין נשמה אויף זיך אליין געווינט

וואו דאס ליכט, וואס ווארט אויף אים ערניעיזוואו,

ער בײַנט דאך אויך נאך א טרייסט און נאך דן.

אוו דער זיידע האט דאך אויסגעזעש

וואו א ל"ז — ווי א ל"ז — ווען ר'איין אויף געוווען

בא דער שיין פון ליכט — בא דעם ספר — — —

.15

זרכי, זרכי!

איך, דער הימל, וויל שלום מיט דיר —
 און דו בויגסט דיוין קאָפּ צו דער פֿינְסְטֶעֶרֶר ערֶד,
 אַזְוִי וּזְוִי דּוֹ וּאַלְקֵסְטּ מִיּוֹן רֻחַ נִישְׁתּ גַּעֲהָרֶט ;
 וּזְוִי אַפְּוִינְגּ, וּזְאַסְמָ אַיְזּ וּזְוִי דּוֹ וּוּלְקֵטּ אַזְוִי גְּרוּזִים,
 שְׁפָרִיּוֹת אַיךְ מִיּוֹן גַּאלְדָּעָנָעּ לִכְטִיקִיּוֹת אָוִיס —
 אַנוֹ דּוֹ וּזְוִי אַגְּלָדָעָנָעּ פְּלִיגּ אָונְטָעָר מִיר
 וּוּלְקֵסְטּ אַרְזִים פּוֹ דּוֹ דּוֹרָר וּוּלְקֵטּ אַנוֹ דּוֹ זְוּכְסָטּ אַטְיָר,
 אַנוֹ דּוֹ זְעַסְטּ נִישְׁתּ, אַזְוִי מִיּוֹן לִכְטִיקִיּוֹת טְרוּיעָרט,
 אָפִילּוּ דּי חִיה דּי בִּיוּזּ וּזְאַסְמָ לְוּעָרט
 אַיְזּ דּוֹ דּוֹרָר פֿינְסְטֶעֶרֶר נִישְׁבָּנָה פּוֹ דּוֹ נְאַכְטּ וּזְאַסְמָ גַּעֲדָוִיעָרט
 בִּיּוֹ זְוּנְעָנָאַוְפְּנָאָנָן — — —
 בִּיּוֹ זְוּנְעָנָאַוְפְּנָאָנָן — — —
 בִּיּוֹ זְוּנְעָנָאַוְפְּנָאָנָן — — —

.16

זֶרְחִי, זֶרְחִי! ...
 אָפַלְיוֹ דֵי פִינְסְטָדְרְנִישׁ אַיזְ אַ גַעֲזָאנְגּ;
 זַי ווּאַקְסַט ווּאַ וּאַלְדַ, ווּאַסְ הַוּבַט זַיְדַ אַוִוִּיפּ,
 מִיטַ דֵי בּוּמְעַר בַּיּוֹ אַיְבָעַר דֵי הַיְמָלְעָן אַרְוִוִּיפּ,
 אַנוּ אַיר טְרוּוּעַר רִינְטַ ווּי צַעַשְׂמָלְצָעַן גַּלְדַ,
 אַוִוִּיפּ אַלְצַ, ווּאַסְ חַאַטְ אַיְבָיְגַ זַיְן גַּזְאַלְטַ,
 אַנוּ אַיר טְרוּוּעַר רִינְטַ ווּי דֵי אַיְבָיקִיּוֹת לְאַנְגּ —
 אַוִוִּיפּ אַלְצַ, ווּאַסְ אַיזְ אַיְבָיְקָעַר אַונְטָעַנְגּ —
 אַנוּ דַו לְאַזְטַ דְיוּנְעַ אַבּוֹת אַין קַבְרַ נִישְׁתַ לְיָנוּ
 אַנוּ רַופְסַט זַיְ, בִּים בְּרַעַג פּוֹן יִם זַיְ צַו ווּגַן,
 צַו פָּאַרְזִוְנְגָעַן דִיּוֹן צַעַר מִיט דַעַם אַלְטַן גַּנוּ
 — אַמְרַ אַבְּיִי — —
 — אַמְרַ אַבְּיִי — —
 — אַמְרַ אַבְּיִי — —

וְרֹחֵי זָגַט תּוֹרָה

.17

אמור رب שלמה — זאגט רב שלמה :
 דער בעל-פֿחֶד ווועט ווי א ווארים אין וועגע
 צעטראטן וווערן אין סוף פֿוֹן דִּי טָעַן.
 אוֹן דער גּבוֹר, וואָס ווועט אין גּערעטען צָאָרָן
 זיך אַנְצִינְדָּן אָזְוֵי ווי אַדָּאוֹ,
 ווועט וווערן אַוִּיסְגּוּלְיוֹזּ דּוֹרְכְּזּ רְזִיךּ
 וואָס ווועט אַיִם אַרוֹיְפּנְעַמְעַן צָו דּעַר הָוִיר.
 אוֹן אַיִד דּעַר וואָס ווועט אַרוֹנְטְּעַר פֿוֹן זִינְעַן
 ווועט פֿאָר זיך אַ מִתְהָנְגִּינְעַן.
 אַבְּעָר פֿינְסְטְּעַר אוֹן טְוִיזְנְטּ מָאָל ווּיְוּ ווועט זִיְוּן
 צָו יְעַנְעַן, וואָס ווּלְעַן זִיכְןְן בִּים ווּיְוּן
 אוֹן מִיטּ שְׁיוּנְעַן ווּיְבָעַר בִּיּ דִי טְишָׂן,
 צְלִיבּ דּעַם וואָס זַיְוּן זיך נִישְׂטַמְּשָׂן
 צָו זַיְוּ ווועט גּעַשְׂעַן אָזְוֵי ווי סְעַשְׂטִיטִיט :
 השכּוּרִים בְּטַחְטָל אַרְגּוּלִים — דִי פְּרִיךּ
 ווועט אַרוֹיְסְבּוּרְמְעַן פֿוֹן זַיְוּ ווי פֿוֹן אַרְגְּלָעַן
 וווען אַנְדְּרָעַן ווּלְעַן זיך שְׁנִיאִידְן דִי גְּאַרְגְּלָעַן.
 — בְּלִילָה בְּרָאָבָא — אַ ווּלְטַ ווועט פְּאַרְגְּנִינוּן
 אוֹן זַיְוּ ווּלְעַן דְּאָרְפּוֹן פְּאַרְבְּלִיבּוֹן אַלְיָוּן
 זיך בִּים ווּיְוּן צָו לְאָוֹן דִּיְצְוּן פֿוֹן ווּיְבָעַר
 מִיטּ דּעַר שְׁאַנְקִיטּ פֿוֹן זְוִיְּדָעַן זִינְדִּיקָעַ לְיְבָעַר.

דעם אידיך רב שלמה'ס בארד אוון האר
— ווי סע שטויות געשרייבן — האבן זיבצעים יאָר
קיין פֿאָם נישט געזען. אוון אומגעגעטען
אוו ער נאַקעטערהיט אַויף אוינו געזען,
אוון דערבעאָר אוינו טאָקי נאָר זיינן טויט
אוויל דעם אָרט וואָס מע זיעט, ביִ אַים די הוויט
געזען אָזוי בלוי — שייעור נישט צו גלויבן
או ס'האט זיד אָ שטיק הייל פֿון אויבן
צונגעקלעפעט צו זיינן הייליק ליב.

נאָר געהאלפֿן האט דאס נארנישט דער וועלט.
בלויו נאָר אָ שטינוי האט מען אויפֿגעשטעלט,
או אָפֿשְׁרָעָךְ פֿאָר דעם מענטשנ'ס-זועגן
איִין אָ שפֿינְגְּ פֿאָר דעם וואָלקְנוּ, אוֹין דעֲגָן
אוֹן אָפֿשְׁר אָוִיר פֿאָר דעם ווינְט אִין וועָגֶן,
ער דאָרָךְ דאָר אָ אָפֿהָאָלָט אוֹויל זיינְגַּעַגְּ
ער זאָל נישט חַלְילָה די וועלט צעטראָגען
אוֹן זאָל האָבוּן אוֹן וואָס זיד אַנְצּוּשְׁלָאנְגָן.
וועָן סֻעְמַעְתַּן זיד אַים טוֹן אָ פֿיְהָ.

אמת איז, איז דער ווינט איז דער וועלט
 קען אויך פײַפּוֹ איבָּערְן פֿרִיעָן בעלְד
 איז ער קען אויך, פֿוֹ פֿאָרְקָאנָעָס פֿאָרְהָאָלְטָן,
 אַרְוִיסְפִּיְפוֹ דָּרְדָּר דִּי מִינְדָּסְטָע שְׁפָאַלְטָן.
 אַבָּער — זְלָבוֹחַ דְּגַוְּנָה — אֶזְאָזְמָן פֿוֹפּ
 קּוֹמֶט נִישְׁתָּמֵת אֲרוֹיָס אָזְזִיָּהָאָזְזִיָּה,
 וּוְיִאָבָּעָר אַשְׁטִיאָן פֿוֹ אַצְּדִיקָּס לְעַבְּן,
 וּוְאָסְמָהָאָזְטָזְזָה זִיר אַלְיוֹן אַוּעַקְגַּעַנְבָּעָן
 צָו דִּינְעָן גַּאֲטַבָּאָרָאָכוֹ.

דער ווינטפֿיוֹףּ אַבָּער אַצְּדִיקָּס שְׁטִיאָן
 דְּעַרְמָאָנָט (וּוְיִדְעָר הָאָזְן, דִּי זָוּן) דָּאָס גַּעֲוִוִּין
 פֿוֹ דָּעָר וּוּלְטָן, וּוְאָסְמָהָאָזְטָזְזָה מִשְׁיכָה בְּנֵדָה.
 — בְּרַמְדָּא הַמְּדָתָא — מִיטְנָאָלְדָּא בְּאַקְאָוּעָט
 אָזְזָה בְּלַעַנְדְּנְרִיךְ-לִיבְטוֹק, וּוְיִקְיָנְדְּעֶשְׁ פֿרִידָה,
 וּוּעַט זָיוֹן פֿעַרְדָּל זָיוֹן. אָזְזָה מִיטְזָיוֹן טְרַאָמְפִּיּוֹט
 וּוּעַט עָר אַוְיְפּוּוֹקָן אַלְעַמְּעָן אַוְנְטָמָעָר דִּי שְׁטִיאָנוּנָד
 אָזְזָה הַיְּסָן דִּי וּוּנְטָן אָזְזָה זְיוּרָעָבָן
 אַרְיִינְגְּבָּלָאָזְן אַטְעָם מִיטְנָאָלְדָּא פֿוֹיָה.

— הוּהָוקָוּ לְבָר — סְ'אָרָא פֿרִידָה דָּאָס וּוּעַט זָיוֹן,
 וּוּעַט דָּרְדָּר אַלְעַט מִילְעָדָר וּוּעַלְוָן אַרְיָוִן
 מִיטְאֶזְזָה מִזְנְטָאָרָקָן אַיְמָפְּטָה דִּי וּוּנְטָן
 אָזְזָה סְ'וּעַט זָיוֹן אַרְוִיסְשְׁטוֹסָן פֿוֹן הַיְּנָטָן !
 — הוּהָוקָוּ שְׂטָאַיְאָמִים — נַאֲכָלָמָאָל
 וּוּעַט זִיר פֿוֹן הַמְּלָל דְּעַרְהָעָרָן אַקְוָל,
 וּוּעַט דִּי עָרְדָה זִיר טְרִוְיָסְלָעָן וּוְיִאָזְנָה פֿרִיבָּר,
 אָזְזָה דִּי יְמִים וּוּלְוָן דִּי בְּרַעְנָן אַרְיָבָּר
 פֿאָרְפָּחָד אָזְזָה פֿאָרְפָּרִידָה.

אוֹ דַעֲמָאֵלֶת וּוֹעֶט זִיּוֹן בְּלֶמֶתָא בְּרַחַק,
אַלְעָ אַיִן שְׁטוּרִיוֹם, קִיטָל אַוּן פְּרָאָק,
אוֹן וּוֹיְבָעֶר מִיטָּקִינְדָעֶר בַּיְּ דִי בְּרִיסְטָו
וּוֹעֶלְוָן דִּי עַרְד — דַעַט סְטָעֶפֶת דַעַט וּוֹיסְטָו —
פָּאָרְלָאָזָן אוֹיְה אַיְבָּק אַיִן פָּאָרָאָוִים וּוֹעֶט גַּיְוִין
טָאָקָע עַר, דַעַר צְדִיק רַב שְׁלָמָה אַלְיוֹן.
אוֹן בְּטַנְצָס נְקָטִים — נִשְׁתָט מַעַן וּוֹעֶט קָלָאנָן,
נָאָר טָאָנְצָנְדִיק וּוֹעֶט תְּהָלִים זָאָנוֹן
אָפִילּוּ דַעַר שְׁטָן יַעֲמָכְשָׁעוֹמוֹ.

זוּוּ, לְבָנָה אוֹן שְׁטָעָרְנְשִׁין
וּוֹעֶלְוָן דַעֲמָאֵלֶת אַוְנָגָאנָצָן אַיְבָּרָק זִיּוֹן,
וּוֹיִ אַיִן פְּסָוק שְׁטִיטִים : נַאֲקָעַת אַיִן גַּאנָצָן
וּוֹעֶט פָּאָרָאָוִים דַעַר רַבִּי רַב שְׁלָמָה טָאָנָצָן,
וּוֹעֶט דָּאָם בְּלֹוִיעַ שְׁטִיק הִימָל, וּוֹאָס הָאָט פָּאָר זִיּוֹן טְוִוִּט
זִוְּד צְוּגָעְקָלָעָפֶט צָו זִיּוֹן הַיְלִיקָעֶר הַוִּוִּיט
אוֹיְף דַעַט אָרְט וּוֹאָס מַע זִוְצָט — אַזְוִי זִוְד צְעָפְלָאָמָעַן
אוֹס'וּעַט לְוִיכְטָן וּוֹי טְוִוְונָט זָוְנָעַן צְזָזָאָמָעַן
אַיִן דַעַט סּוֹפֶן פָּן דִי טָעַן.

אוֹן דָּאָרִיבָעֶר — דְּלֹוִי — לְאָמִיר בָּאָנָאָנד
מוֹט זְוִוִּיבָא אַיִן קִינְד אַיִן אַיְטָלָאָכוּן לְאָנָד
זִוְד אָפְשָׁר זְעַזְעַן אוֹיְה אַיִן צְזָזָאָמָעַן.
וּוֹעֶלְוָן מִיר זְוַחַה זִיּוֹן צָו פְּלָאָמָעַן
וּוֹיִ דַעַר צְדִיק רַב שְׁלָמָה אַיִן אָוְנוּעָר פְּרִירָה.
וּוֹעֶט מְקוּיִם וּוֹעָרָן, אַזְוִי וּוֹי סֻעְטִיטִים :
הַפְּלִיטָה בְּלִילָה — אַיִן אַלְעָ וּוֹיְנְקָלָעַן
וּוֹעֶט אוֹיְה אָנוֹגָן, (וּוֹיִ דָּאָם נַאֲלָד פָּן מְצָרִים) בְּיְנְקָלָעַן
אָוְנוּעָר אַיְנָעָג לְיִכְתִּיקִוִּיט — אָמָן.

.18

אמר רב זרחי — זאגט רב זרחי :
 איז ספר ברהנדי
 צונזונגעשטעלט פון די גראמעט עריכאים
 איז קאפיטל זיבו
 דערציילט זיך א מעשה פון א רוצח,
 וואס האט איזונמאָל איזוי ווי א וואלה איז דער פינסטער
 געוועוינט איז מיטו דער נאכט.
 געגאנגען אויף דוויב
 איז באפאלן אַנ' איזה איז שלאָך
 איז קיילען געוואָלט אויר דאס קינד בא דער ברוסט ;
 האט עס אויסגעשטראָקט די הענטלאָך צו אים
 איז דאס מעסער, וואס האט נאָד געטריפט פון בלוט,
 בא אים צונגענומען
 איז געשפֿילט זיך מיט דעם
 בייז די פֿלעקוּ פֿונְס בְּלוֹט אַוְיפֿ' העמדל
 האבן אויסגעזען ווי בְּלוֹמָען איז מאָרגנִיליכט
 בְּיָם שְׁזִין פֿון דעם פֿאָקל
 וואס האט אים געלוּיכטן צו קיילען.
 שבROLIM לדרוחיו פרומה — באַהאַלעטנע ליבטיקיות איז דער פינסטער
 די קלאנ פון רוצח.
 איז אפשר — ווער וויסט ?
 אפשר מײַנט דאס נאָרגנָאָר עפֿים אַנדערש חַלִּיה,
 איז די צוֹנג ווּט זיך בראָטוּ איז גוּהנָם,
 ווּיל זיך האט נישט אויסגעטיעיטשט פֿונְקָט ווי מען דאָך ?

אמיר רב זרחי — ואנט רב זרחי:
 אין ספר ברחנדי
 אונזונגגעשטעלט פון די גראסטער חכמים
 אין אפיטל זיבן
 דערץילט זיך א מעשה פון א צידיק.
 גענאנגען פארבוי א קלוייסטער ביאנאט
 האט מען גליינדריך ושאר פון די פאנסטער געווארטן,
 האט זיך אונגעצונדו די בארד מיטן'ן בנד
 איזוי ווי א פאקל (אויף אים).
 האט דער צדיק אויפגעהיבן די אויגן צום הימל
 אוו שטארבןדייך האט ער איזוי געזאנט:
 — פאך בלינדע נאראנים זיינען די שטערן מזלות,
 פאך רשיים זיינען זוי גאנשיט;
 אין דער אמת'ן אבער זיינען זוי
 נאט'ס לייכטקייט אפישר,
 וואס וויזט זיך אונז בלויו דורך זיין הויל —
 דעם אלטען צעלעכערטן שירעם פון איבער דער וועלט,
 אוו ס' איז מערד נישט — אחסד א גראוסער
 אויף וועמען זיין לייכטקייט לאות זיך אראפ, ווי א פיעער,
 אוו נעטט אים צו זיך.
 שברולים לדרכוי פרומעה — באהאלטטענע לייכטקייט אין דער פינסטער,
 די לעצטער חפילה פון צדיק
 אוו אפשר — ווער וויסט?
 אפשר מיינט דאס גארגנאר עפיס אנדערש חיליה,
 אוו די צונג וועט זיך בראטן אין גיחנэм,
 וויל זי האט נישט אויסגעטיטשט פונקט ווי מען דארף?

.19

צימבל נישט זרכי ! דו קענטט נאך א פיש
אויפוועקן אונטער דו וואסערן —
וועט ער קומען און וועט דיך פאר' מסרין
ביי דעם וועכטער דא פון דער טורךעניש.
וועט זיין נישט גוט, זרכי.

— וואס טומ ער דא איזוי שפטעט ביי נאכט ?
און ווי איזוי הייסט ער ? און פון וואנגען ?
— פון דיאט, וואו מע האט דאס וואסער אין קאנגען
אויף הילצערנע קאראםיסלאך גבראכט
אין שטוב אריאן, פאניע.

— אויף הילצערנע קאראםיסלאך ? קען דאס זיין ?
ווער האט דאס פארשטאפט די וואסער-ערען ?
— איזוואנגען מיט נעזר ווי רווייטע מערען,
זוי זייןען ביי נאכט דורך די פענסטער אריאן
אוו געלט געוואלט, פאניע.

איזוינע בייזע פארדארכענע ליויט :
מעו האט זוי אלע געדארטט אָרֶעֶסְטִּירָן.
— נישט געוווען ווער עס זאל זוי אונטערפֿרִין
אלעמען אָוּעַקְגַּעֲלִיּוֹגְט אֵין צִוְּת
געמאכט בִּיקְבִּיךְ, פאניע.

— אויב אלעמען, אויז ער דאך טויט ?

טא וווער האט ערלויבט אים דאסם קבר פאללאזן ?

— געמיינט, או משיח טוט שופר בללאזן.

דרער ווינט דער פאסקוּדנער אונטער דעם פַּלוּוּת

האט אָפֶגְעָנָאָרָט, פָּאנִיעַ.

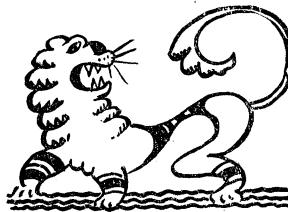
— טא פֿאָרוּאָסְ-זִשְׁעָ קערט ער זיך נישט אום ?

אוון וואס טוט ער אונטער זיין שבענצער פֿאָרָהָילְן ?

— אָ צִימְבָּלָן אויז ער, די מתיים ווילְן

ער זאל פֿאָר זיין מאכְנוּ ברומְבָּרוּם, ברומְבָּרוּם —

מאכְטָן ער פֿאָר זיין, פָּאנִיעַ.

וועכטער אין הימל

.20

פֿאָר דַעַם גְּרוֹיסֶן יִם אֵין דָא אַנְ'אָרט,
אוֹן דַעַר ווּעַכְטָעַר קָוְקָט נִישְׁתְּ צַי עַר האָט אַ באָרד,
אוֹן עַר שְׁטָלַט נִישְׁתְּ אַפְּ מִיטַּ שְׁטָעַן אַיְזָן האָנט
דַעַם ווִינְטַס ווּאַס פֿאָרְנָעַטַס דַאַס גְּאנְצָעַ לְאַנד —
נַאֲרַ זְרַחְיָז מִיטַּ דַעַם גְּבוּגָנָעָם קָאָפַס,
אַיְסַלְעַפְטַס עַר פּוֹן שְׁטִיעַן פֿאָר דַעַר באָרד אַראָפַס.

וּעַכְטָעַר, דַעַר יִם קָעַן אַרְוִוִסַס פּוֹן זְיוּן בְּרַעְגַן
אוֹן פֿאָרְפְּלִיאַיצָן אַלְצְדוֹנָק אַוִיפַזְוַוְונָג,
אוֹן דַי שְׁטָטַטַס פּוֹן אַיְזָן גְּבוּבָוִט אַיְזָן אַשְׁפִילַס
(וּוִי פֿאָר אַ קִינְד) פֿאָר דַעַם ווִינְטַס אַוִיב עַר ווּזְלַס.
אוֹן זְרַחְיָז דַעַר אַלְטָעַר קָוְקָט דָאַר אַוִיס
אַזְוַי ווּי אַמְתַ פּוֹנְס קְבָר אַרְוִוִס.

נַאֲרַ אַז דַעַם ווּעַכְטָעַרְס מְאַנְטָל אַיְזָן בְּלוֹי,
אוֹן דַעַר נְאַכְטִיקָעַר הַיְמָל אַיְזָן אַוִיד אַזְוַי
אוֹן אַז דַי קָנְעַפַס ווִינְעַשְׂיַנְעַנוּ אַוִיד
אַזְוַי ווּי דַי שְׁטָעַרְוַן אַיְזָן דַעַר הַוִיד —
איַד דָאַר מְאַקָעַ, ווּוִיזָט אַוִיס, קִין חַלּוֹק נִשְׁטָא
צְוִוִישַׁן אַוִיכַן דָאָרט אַזְוַן אַונְטַן דָא.

.21

אין דער פינסטער זע איד דיך, מיין גאט;
 אין וועכטער זע איד דיך צו זרכיהן קומען;
 אין זרכיהן זע איד דיך פאָר שרעפ פארשיטומען —
 אין דער פיטסטער זע איד דיך, מיין גאט.

אין דער פינסטער הער איד דיך, מיין גאט.
 אין וועכטער פיעפסטו און דו הויבסט דעם שטעהן;
 אין זרכיהן וויננסטו טויטע אויפצואוועען —
 אין דער פינסטער הער איד דיך, מיין גאט.

אין דער פינסטער שטראָפֿ מיד נישט, מיין גאט;
 מיר איז נישט נאענט אין וועכטער אין דעם שטייפֿ
 נישט דיזו שטעהנחויב און נישט דיזו פיויפֿ —
 אין דער פינסטער שטראָפֿ מיד נישט, מיין גאט.

אין דער פינסטער שילט מיד נישט, מיין גאט;
 דיזו קלאג אין זרכיהן אוינן אין די רווייטע, —
 גלוייב איד נישט — זאל אויפּווען די טויטע —
 אין דער פינסטער שילט מיד נישט, מיין גאט.

אין דער פינסטער זוי מיט מיר, מיין גאט;
 איז אלע ביזטו וואָס אויבּן און וואָס אונטן,
 פּוּן וואַלְקָן ביזו די שיפּוֹן אוּפּה די גִּרְונְטָן —
 אין דער פינסטער זוי מיט מיר, מיין גאט.

.22

רומט נישט איזן דער טויטער קענינג
טראנט זיך דורך דורך נאכט זיין גנון :
וווי מיר ! וויי מיר ! הערט מען קלאנן.
ווער וועט מיד איזן רו פארוינגן ?

ווער שעפט אויים דעם ים דעם גרויסן ?
ווער קען לנדרען מיין טרויער ?
ווען וועט זיך די וויסטקייט אפטויז
פון ירושלים'ס מויער ?

ב'האָב געהאט אַ פֿאָלְקֿ מִיּוֹן אַיּוֹנְסֿ —
האט מען עם צעוזיות, עצעריבן.
אוֹנוֹ דָּאָסֿ פֿאָלְקֿ אַיזֿ אוּסֶגֶנֶשֶׁטֶרֶבֶן
אוֹןְ אלְיוֹןְ בְּזֵן אַידֿ נַעֲלִיבַן.

ב'האָב געהאט אַ קַּעַנְגַּ-פֿאָלְאָזֿ —
חויזט אַצְיַינְדֿ די פֿוּסֶטֶקֶיַת דָּאָרְטַן,
וַיְוַיְנְטַ אַיזֿ פֿוּסֶזֶיַםְעַרְטַן
זיך בִּינְאָכְטַן, אַדְרוֹדֿ מִיּוֹן גַּאֲרַטַּן.

מיינע שאָפֿ אַיזֿ רַינְדַּעַרְ האָבָן
בִּיזְיַעַן וּוְעַלְפֿ מִיר אַוְיפֿנְעַבְרָעַסְן,
זַאֲמְדִיבָּרָגֿ וּוְסְטַעַ שְׂתִּיעַן דָּאָרְטַן,
וְאוֹו דָּעַרְ פֿאָסְטַּוְךֿ אַיזֿ גַּעֲזַעַסְן.

קלאנט אַזְוִי דָּעַרְ טוּטָעַרְ קַעַנְגַּן
ראָכְטַן זיך מְזִוְּנַטְן דָּוְרוֹתְן קלאנן,
דוֹרוֹתְן פֿינְסֶטֶעֶרְעַן וּוְיַיְכְּמָאָרָעַסְן,
וְאַסְטַּוְךֿ שְׂטוּרָעַםְ-וַיְוַיְנְטַן טְרָאָן.

.28

צוווי טויזנט לאנגע יאר — אַ מְמוֹר אַנְגָּה אַנְגָּה
 האט מיר די הור, די צייט, אוון אוין אַוועַעגַע אַנְגָּה.
 דעריבער פרעסט די שאנד, ווי פִּיעַר מִינְעָג בֵּינְעָר,
 אוון טעג באָפָאַלְזַן מִיךְ, גַּעֲשִׁילְיוֹדְרָטַע ווי שטיינְעָר,
 אוון ווי אַ בִּיזּוֹן שֶׁד אַ גְּלָגָּל אַוְף די וועגן
 מִירְדְּט אָוִיס אַ ברְדְּעָר מָרוֹ, אַ הָונְט, ווָאָס קָוְמָט אַנְטְּקָעָנוּ,
 אוון בלוייז דער טְרוֹיוּרְבָּוִים—דָּעָר ווִוְוִינְט אַיְן זְיַינְעַ צְוּוִיָּגַן,
 דָּעַרְצִיּוֹלְט דָּעָר ווּעַלְתַּפְּן מִיר אוון פָּוּ מִין בְּלוֹטִיק שְׂוּוִיָּגַן.

וּרְחֵי אָוֹן דַּי קָעָנִיגַּן

.24

שטיי אויף פון פִּיכְטֶן זָמָד, מֵיָּוָן וּרְחֵי,
 אָוֹן דַּעֲרָ קָעָנִיגַּן פּוֹנְגָם יִם נֵי אַנְטְּקָעָגָן:
 מִיט וּוַיְסָע פְּלִינְגָל אוֹף גַּאֲלְדָעָגָן שְׁכְּלָאָר,
 אָזְוֵי וּוֹי סַע שְׁטִיטָה אָוֹן דַּי מַעְשָׂה-בִּיכְּלָאָר —
 קוֹמָט צָו אַיר וּרְחֵי אָוֹן שְׁטָעָרָעָגָן,
 מִיט וּוַיְיָו אָוֹן אַ קְיִישָׁל מִיט האַנְיקְּלִיכְּלָאָר,
 דַּי קָעָנִיגַּן פּוֹנְגָם יִם.

וְאֵל עַנְטָפָעָרָן וּרְחֵי דַּעֲרָ קָעָנִיגַּן פּוֹנְגָם יִם:
 וּוְאָס וּוְיל עַר פּוֹן אַיר, וּוְאָס עַר לְאֹזֶת זַי נִימָט לְעַבָּן?
 וּוְאוֹ זַאֲל זַי אִים גַּעֲמָעָן אָזָא מֵיָּוָן שְׁעָרָל
 אַרְוִיְּסָצְוָעָרָן בֵּין צָוָם לְעַצְטָן הָרָל
 זְוִינָגָן רְיוּעָהָרָ ? זַאֲל עַר הַיְּסָן זַיְד גַּעַבָּן
 אַ זַּאֲק מִיט קָאָרָאָלָן, אַ זַּאֲק מִיט פָּעָרָל —
 וּוּעַט דָּאָס אִים נִיבָּן מִיט לְיִבְשָׁאָפָט דַּי קָעָנִיגַּן פּוֹנְגָם יִטְ

זאל אויפהערן זוינגען דער גארישער זרכני.
 בי דער קענינגין איז דער הים ביהם פוייער
 זיצט דער אנקל אידם איזן די מאנטע חוה.
 איזן זי זינגן דאס ליאד פון דער גאלדענער פאזווע.
 איזן איז זרכני וועט צוואנו זיון א געטרייער.
 וועט איז א גאלדענעם טשייניקל קאווע —
 אמרת' ע יובאנ-קאווע — קאכן די קענינגין פונ'ם ים.
 איזן אויר אטעם וועט ווי א כשווא-שלילער
 דאס רעטעניש פון דער וועלט פארהילן —
 וועט זרכני זיון אומגליך איבערהיפן
 ווי א שוערין חלום בא אירע ליפן,
 איזן ווי אויפא א גאלדענעם קעמל וועט שפילן
 דאס ליאד פון אויר ליבע אויפא זיינע ריפן —
 אויפא זיינע ציטערדייקע ריפן — די קענינגין פונ'ם ים.

דאָם נאָלדענע בֵּיקֶל נומער אַיינָם

.25

בְּוּם יִם, בְּיִנְאָכֶט, אַיז קִיְונָר נִשְׁטָא.

בְּלוֹזֶן שְׂדִים וּוַסְטָע זִינְגָנוּ דָא :

מִיטַּה וַיְכֻעַ הַיְתָלָעַן, מִיטַּצְיַנְבּוּדְלָאָךְ
אוֹן מִיטַּלְאָנְגָנוּ בְּיִתְשָׁנָן אוֹיפַ וּוַיְסָע פַּעֲרָדְלָאָךְ
יַאֲנוּ זַיְד צַו דַי בְּרָגָנוּ אוֹן שְׁרִיעָן

נְעוּוּן אַמְּאָל מַעֲנְטָשָׁן, מִיטַּהָאָר אוֹן בָּעָרָד

לְאָנְגָנוּ אַזְוִינָעַן, בַּיּוֹן צַו דַעַר עָרָד,

הָאָטַדְעָר שְׁתַן גַּעֲוָאָלָטַן, אָזַן, וּוֹזִינָעַן וּוַיְבָעָר,

וּוְאָסַחְצָקָנוּ אַרְוָם אַיְם מִיטַּנְאָקָעָטָע לַיְבָעָר
זָאָלָן זַיְמָוַט נְאָקָעָטָע פְּנִימַעַר הָאָצָקָנוּ.

הָאָטַע עָר זַיְד פָּאָר אַכְהָוָה פָּאָרְשָׁתְעָלָט

אוֹן צְוָנְעָזָאנָט, אָזַ פָּאָר גַּאֲלָדוּן גַּעַלְטָה,

וּוְעָטַע עָר בָּאָוִוִוָוָן אַקְוָנְצִיךְ שְׁטוּקָה.

הָאָטַע מַעַן גַּעֲבָרָאָכֶט, הָאָטַע עָר אַבְּיקֶל

פָּוֹן דָעַם נָאָלָד, בְּיִם פִּוְיעָר אַוִיסְגָּעָנָאָסָן.

הָאָטַע דָאָם בֵּיקֶל גַּעֲדָרְיוֹת זַיְד אַחֲין אוֹן צְוָרָיק.

הָאָטַע מַעַן עַם כָּאָפָן גַּעֲדָרְפָּט מִיטַּא שְׁטוּרִיק.

הָאָבָן אַלְעָן וּוֹי אַיְינָרָבְּיַוְן צַו דַי אַוְיָעָרָן

אַלְיוֹן דַי בָּעָרָד זַיְד אַפְּגָעָשְׁוִירָן

צַו נִיבָן אַכְפָּה דָאָם בֵּיקֶל.

האט דאס ביכל זיך געטאו אַ הויב
אָהוּ אִיבְּרָגְּנָאָלָאָזָט אַ וְאַלְקָנוּ שְׁטוּבָּ.
אייז מען אויף פֿערְדְּלָאָד, פֿיְילְ פֿוֹןְ בּוֹינְגָן,
מייט די בערד איין די הענט אִים נְאַכְּבְּנָפְלוּוֹגָן
אִיבְּרָאָס וְעוֹלָטְ מִיטְ לְעַנְדְּרָעָ וְוּיסְטָעָ.

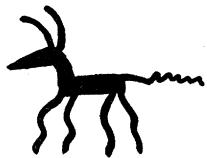
האט זוי דאס ביכל אַרְוִיסְגְּנָאָרָט
בֵּין הַעֲטָט אַהֲנָיָן, וְאָאוּ סֻעְתָּאָבָן גְּעוּוֹאָרָט
דעַם שְׁטָןְסָמְסָחְיוֹתָן, דיַיְבִּיזְעַשְׂטָאָרִימָטָן,
וְאָסָהָבָן זַיְ אַיְן זְיוּעָרָעָ אַרְעָמָט
פֿאָרָטְרָאָנָן אַיְן יִסְמְ אַרְיוֹן, עַרְגָּנִין,

דרְיוּעָן זַיְ זְיךָ וְיִיְ פֿאָרְכְּשָׁפְטָעָ דְּרָאָרָט
זְוִינְטָ דְּעַמְּאָלָט אַרְוֹם, אַוְיָף דַעַם אַיְינְגָעָנָעָם אַרְטָט,
מייט די בערד איין די הענט אַזָּן זַיְ שְׁרוּעָן,
אוֹן בְּעַטָּן, בְּלֹוְמְרָשְׁטָן, מַעַן זַאָל זַיְ בְּאָפְרָיָעָן
פֿוֹן דַעַם כְּשּׁוֹפְדָאָד, דַעַם וְוּיסְטָן.

איין דער אַמְתָּן אַבְּכָעָרָ נְאָרָן זַיְ
— וְיִי סֻעְתָּהָיָסְט — מִיטְ דַעַם דָאָזְיָקָן גְּשָׁרָיָן.
אוֹן מעַן דָאָרָף זַיְ מִיטְ אַלְעָן כְּחָותְ הַיָּטָן
מעַן זַאָל נִישְׁטָ אַרְיוֹנְפָּאָלָן אַיְנְמִיטָן
צְוּוַיָּשָׁן זַיְ, אַיְן דער פֿינְסְטָעָר

פֿאָרְכְּשָׁפְטָט, אַיְידָעָרָ מַעַן קוּקָטָ זַיְ אָום —
דרְיוּיטָ מעַן זַיְ אַזְיךָ אַרְוֹם בְּיכָל אַרְוֹם
אוֹן מַעַן האָצְקָעָט אַוְיָף אַפְּרָדָל אַ וְוּיסְטָן
צְוּגָעָוָאָקָסָן — נִישְׁטָ אַפְּצָרוּיָסָן
מייט אַ נְאָקָעָטָ פְּנִים וְיִי אַלְעָן.

און אפיילו ווען מ'האט שוין אַ זכות בי נאָט,
 און מען דיסט זיך אָרוּס פון דעם כְּשַׁפִּידָאָר,
 מעג מען זיך ערשות פֿאָר בושה באָנְגָּרָאָר.
 וויל אָפִילו קיון גְּרוֹשָׁה ווועט נישט חתונָה האָבָּן
 מיט אַ מענטש, אָן אַ שְׂטִיכָּל בְּעֶרְדָּל.
 מ'האט זיך אַנְגָּעָהערט פון דֵי לְיוֹטְשָׁוִין גְּעֻנָּג
 אַיְצָט חִיט זיך שְׁוִין אִיטְּלָאָכָּעָר ווּעָר ס'איָזְ קְלָג
 אָפִילו אָוִוָּף דֵי הַאֲרָדוֹוָאָקָס-אַנְגָּסָן
 שְׂטִיט — אָז פֿאָר מַאנְסְבָּיל אָן בערד אָן ווְאָנָּסָן
 דָּאָרָפְ מַעַן זיך הִיטָּן, וויל זַיְיַינָּעַן שְׁדִים.

דָּם נַאֲלָדָעַ בִּיכְלָןָנוּ נַוְמָעָר צְוֹוִי

.26

וזחיר'ס זירדע, א ווילדר פארשווין,
ארומגענאנגענו נאקעט איננאנצין,

נאָר אַוִיפֶּז זַיִן קָאָפֶּדֶת דַּי הַלְּצָעָרָנָעָר קְרוּוִין
הָאָט עַר צְוָנָעַלְעַפֶּט מֵיטַּעַלְאַזְטָעַר סְמָאַלְעַג
וַיַּזְאַל זַיְדַּן נִישְׁתַּוּ וַאֲקָלַעַנוּ בַּיּוֹם טַאַנְצָוּ.

געברומט האָט עַר, וַיַּזְאַל לִיְבַּן מֵיטַּא בַּעַר,
אוֹן גַּעֲפִיפֶט וַיַּזְאַל אַזְוּעוֹרְכָּעַזְקֵל,
אוֹן אַוִיפֶּז זַיִן אַיְוָגָעָנָעָם בַּוַּרְחָאָט עַר
אלְיוֹן זַיְדַּן צְוָנָעַפְוִיקֶט מֵיטַּעַלְאַזְטָעַר דַּי פּוַיסְטָן
בַּיּוֹם טַאַנְצָוּ אַרְוֹם נַאֲלָדָעַם בִּיכְלָןָנוּ.

דָּם אַלְצָדִינָג אַיְזָן דַּעַר מְדֻבָּר גַּעֲשָׁוּ —
אוֹן מַעַהַאָט נִשְׁתַּוּ גַּעֲמָרָט עַפְעָם אַיְבָּרָהִיפָּן,
אוֹן וַיַּוְיַּלְדָּה אַיְזָן פָּאָרְחָלָמָט גַּעֲוָעָן,
הָאָט אַיְם דַּעַר רַבִּי דַּעַמְּאַלְט שִׁיעָרָנָעָר נִשְׁתַּוּ
דַּי נְשָׂמָה פָּוֹן לִיְבַּן אַרְוִיסְגָּעָפָן.

אוֹן אַז מַהַאָט בַּיּוֹם לְיִוּונָט מַעֲסָטָן אַמְּאַל
געַדְאַרְפָּט הַאֲוֹרְיָלָעָג זַאַל זַיְדַּן פָּאָרְקוֹן,
הָאָט אַיְם זַרְחִי דַּעַמְּאַלְט דַּעַרְצִיְּלָט אַוִיפֶּז קוֹל
וּוֹעֲנָן נַאֲלָדָעַם בִּיכְלָןָנוּ, אוֹן אַיְם גַּעֲוָעָן
וַיַּזְאַל אַזְוִי מַעַן הָאָט נַעֲטָאַן זַיְדַּן בּוֹקָן,

האט האווריילע דער מודרעד חם זיך צעלאכט
או ר'איין שיער אנדערגעפאלן :
נאר באַלד דערנארד האט ער זיך פֿאָרטאָרכט
אוֹנוֹ גּעוֹאנְגּוֹן, אוֹ ער ווֹאַלט דָּאָס בִּיכְלָ פֿאָרדונְגּוֹן
זוֹ דִּי פֿרִיצִים, פֿאָר זְיוּעָרָעָ שְׁטָאָלְן.

אוֹנוֹ אָוִיב אָוִיךְ זְיוֹן אִיְמָעָנָעָ פֿרָאַסְטָעָן
וּוֹאַלט נְשָׁהָאָט פּוֹן דָּעַם בִּיכְלָ אַ קְּלָבְּלָן —
וּוֹאַלט ער שְׂוִין נְקָעָנָט זְיךָ לְעֵבָן אַיְן דָּו —
אוֹנוֹ ער ווֹאַלט נִימָט גּוֹדָאָרֶפֶט אָזְוִי זְיךָ דִּינְגּוֹן
וּוֹעַן ער קּוֹמָט עֲפָעָם קוֹיפּוֹן, אַיְן אַ גּוֹעוּלְבָן.

אוֹנוֹ ווֹוִיזּוֹט אָוִים, אוֹה האווריילען האט טָאָקָע פֿאָרשָׁאָט
די מְשֻׁחָה פּוֹן נְאַלְדָּעָנָעָם בִּיכְלָ :
ער האט אַיְינְמָאָל בִּיְוָנָאָכְט זְיךָ שְׁכוֹרֶת גּוֹהָאָט,
האט ער צְוָוִילָבָן אַ גּאַלְדָּעָנָעָם זְיוּנָעָר
גּעַ'הָרְגּ'עַט אַ מְעַנְשָׁטָ אָוָפֶן' שְׁוֹלְגָּאָס בְּרוּקָה.

אוֹנוֹ זְרָחִי האט דּוּמָאָלָט אַפְּלָוּ גּוֹהָרָטָן,
וּוֹי ער האט זְיךָ צְעַטָּאָנָצְט אַיְן דְּרוּיסָן,
נְאָר ער האט גּוֹהָרֶשֶׁעָט דְּאָבָּיו וּוֹי אַ פֿערָה,
אוֹנוֹ עַם האט זְיךָ גּוֹדָאָרֶפֶט, אוֹ ער ווֹיל מִיט די שְׁטִוּוֹל
פֿאָר שְׁמָחָה דָּאָס בִּיכְלָ צְעַשְׁטוֹיסָן.

אוֹנוֹ גּוֹהָרֶשֶׁעָט האט ער אָזְוִי אוֹנוֹ גּעַטָּאָנָצְט
בְּיוֹן דִּי זְווֹן אַיְזָן אַוְיְפָגָעָנָגָעָן.
נְאָר דּוּמָאָלָט האט מְעַן דְּרוּזָוּן, וּוֹאָס סָעָ גּלְאָנָצְט,
האט מְעַן דָּאָס גּלְאָנָצְיקָעָ צְוָנוּנוּמוּן,
אוֹנוֹ אַיְם האט מְעַן אַוְיְפָגָעָה אָגָּגָעָן.

אוֹ זֶרְחֵי גָּדְרִינְקַט נָאָה, אָזְזֵי וְוַיְהִינְתֶּן :
 וְוַיְהִי אַחֲנָתֵ הָאָט זַיְן וְוַיְבֵּסְקָאָפָוָאָוְטָשָׁעַט,
 אָזְזֵי דָּאָס בְּעָרְגָּל עָרְד, פּוֹ דָּעָר וְזַוְּ בָּאַשְׁיָּינְט,
 הָאָט אַוִּיסְנָעָזָעַן שִׂיעָר וְוַיְהִי דָּאָס נָאַלְדָּעָנָעַ בִּיקָּל,
 וְוַאֲסַמְּ הָאָט מְשָׁה'זְ מִיטְזְ זַיְדָן אַיְן מְדָבָר פָּאַרְמוֹטָשָׁעַט.

גָּאָר וְוַעַן מְהָאָט זַוְּד שְׁוִין אַפְּגָנָקָעָרָט
 אוֹ מְעַן הָאָט וְיַד גַּעֲטִיוֹלֶט מִיטְזְ שְׁמָרִיקָל,
 הָאָט זֶרְחֵי גָּעְמִינְט, אָזְזֵי הָאָוְרִילְעַד הָעָרָט,
 הָאָט עָר גַּעֲוָאָלָט, עָר זָאָל אַהֲרֹן'עַן פְּרָעָן,
 צַו וְוַאֲסַמְּ רְהָאָט גַּעֲמָכָט דָּאָס נָאַלְדָּעָנָעַ בִּיקָּל.

הָאָט אִים אַבְּעָר מִיט דָּעָר בִּיקָּם אַסְאָלְדָּאָט
 מִיט אַ הְוִיכָּן „פְּשָׁאָקָרָעָוּ“ אַוְעַקְגָּעָטְרָיבָּוּן,
 הָאָט עָר שְׁוִין אַלְיָוִן אוֹיד גַּעֲוִיְינְט כְּמַעַט
 וְוַיְהָאָוְרִילְעָס וְוַיְבֵּסְקָאָפָוָאָוְטָשָׁעַט דִּי פִּינְגָּעָל שְׁרָצִים,
 וְוַאֲסַמְּ זַיְנָעָן אָז אַטָּטוֹן גַּעֲבָלִיכָּן.

דָּם נַאֲלֹדָעַ בְּיכֶל נַוְמָעַ דָּרִי

.27

“או מען וועט דאס נַאֲלֹדָעַ בְּיכֶל טויטן,
וועט דו וועלט באפרוייט זיוו פון אלע נויטן”
ווענו דעם האט זרכויין דרציזילט בסוד
אין פאדרהייך, הינטער דער אלטער שטאט.
הארישל טאקע דעם קצב'ס זון,
וואס האט אים דעםאלט א פאמש געטן —
אומזיסט און אומזיסט — פאר נארנישט.

ס'אייז געשען איזו : אַרְיוֹנְגַּעַלְמָעַן
אייז הארישל אייז קיד, און אַרְמוֹנְגַּעַלְמָעַן
פֿעַשְׁעַן, וואס ער האט גַּרְוּפְּזָן זיוו נַאֲלָד
האט זרכוי איהן נישט קוּכוּן גַּעַוְאַלְטָן,
האט ער גַּעַטְרַאַכְטָן וואס ער וויסט בא זיך
פֿוּן אַיר קַנְיֵפְּלָן אַיז בּוּזִים, וואס זי קַלְיִבְּטָן אוּפְּ שִׁיחָן
אוֹן אוּפְּ אַ גַּעַלְעָדָרָן דָּרָאַטְרָנְדָעָן.

האט אים דאס טַרְאַכְטַעַנִּישׁ גַּעַצְוִינוּן
ער זאל זיך צום דיל אַרְוֹנְטַעַרְבּוֹגָן.
האט ער כְּלָוְמְרַשְׁת זיך גַּשְׁפִּילְטָן אַיז נִים
אוֹן אַרְוִיפְּגַּעַקְטָן צוֹ פֿעַשְׁעַם פִּים —
נַאֲדָר אַיז דְּהָאַט אַוִּיסְגַּעַזְגָּט, אַיז גַּעַזְעַן
האט ער נַאֲרַנִּישְׁטַחְנִים, וויל ס'אייז פִּינְסְטָעָר גַּעַזְעַן —
האט מען נַיְשְׁטָן גַּעַרְאַפְּט אַים שְׁלָאָגָן.
נַאֲדָר אַחֲזָן וואס הארישל האט אים גַּעַנְבָּן
טאַקְעָא פָּאַטְשָׁן — הָאַט ער אַרְוִיפְּגַּעַקְלִיבָּן
אלע נִיס, אַיז אַזְוִי ווי מען האקְטָן

האָלֵז מיט אַ האָט, האָט עֶר זַיִן צַעֲקָנָאָקְטַן,
 אוֹן וּזְוּ דָעַם נַאֲדָר — צַוְּ טַוְּ אִים בַּיַּזְוִין דָעַר נַאֲלָ —
 האָט עֶר אַלְעַמְאָל פָּעַשְׁעָן' גַּעַטָּאָן אַ בַּאַפְאָל
 מִיטַּ דַּי לַאֲפָעַם פָּאָר אִים אַיְזַי אַוְיָנוּ.
 אוֹן פָּעַשְׁעָן אַיְזַי דָאָר גַּעַוּוּן אַ שְׂטִילָעַ,
 פַּוְנְדִּיעַסְטּוּוֹגָן הָאָט זַיִן אִים אַפְּלוּ
 נִישְׁטַ אַפְּגָנְעַשְׁטוּסְוּן פָּוּן זַיִד דַּאֲבָיוּ.
 הָאָט עֶר זַיִד טַאֲקָע וּזְיַי אַ בָּהָיִי
 מִיטַּן' קָאָפַ אַיְזַי אַיְרַי יַאֲקָל אַרְיִינְגַּעַדְרָעַנְגַּט,
 אוֹן סַע הָאָט זַיִד אַוְיַי אַיְרַי אַזְוִי גַּעַנְגַּט —
 אוֹן סַע הָאָט זַיִד אַזְוִי צַעֲקָנָעַפְלָטַט.
 פָּאָרוֹוָאָס עֶר אַלְיַיְזַן הָאָט גַּעַנוּמָעַן זַיִד שְׁלָאָנוּ
 קָאָפַ אַיִן דַּיִּל — קָעַן זַרְחַי נִישְׁטַ וְאַגְּן.
 נַאֲדָר וּוֹעַן הָאָרְשָׁל הָאָט אִים גַּעַבָּאָפַט, פָּאָר שְׁרָעָקַ
 אוֹן אַיִן מִיטַּן אִים אַיְזַי מַאֲקָר אַוְוָעַק
 גַּעַדְעַנְקָט עֶר, זַיִי הַיְנָט וְזַאֲלָט דָאָם גַּעַוּוּן —
 זַיִי אַ מַת הָאָט הָאָרְשָׁל אַוְיִסְגָּעַוּן
 וּוֹעַן עֶר הָאָט אִים גַּעַפְרָעַט וְזַאֲסָקְוִפְן?
 נַאֲדָר דָעַר נַאֲדָר, וּוֹעַן עֶר אַיִן שְׁוִין מִיטַּן אִים גַּעַזְעַמַּן
 הַיְנָטָעַר דָעַר שְׁמָאָט, אוֹן גַּעַטְיוֹלָט אַיִן גַּעַנְגַּסְט
 דַּי בִּינְגַּל מִיטַּן טַשְׁאַקְאַלְאָט —
 הָאָט עֶר שְׁוִין צַוְּ הָאָרְשָׁלְן מַעְרַגְנִישְׁטַ גַּעַהָאָט.
 הָאָט אִים הָאָרְשָׁל טַאֲקָע דָעַרְפָּאָר גַּעַגְלָעַט,
 בַּיּוֹן עֶר הָאָט זַיִד וּזְיַי מִיטַּן גַּרְוִיסְוּן, צַעֲרָעַט
 מִיטַּן אִים, וּוֹעַן גַּאֲלָדָעַטְבָּיְקַלְן.
 מִיטַּן נַאֲט, הָאָט עֶר דָעַמְאָלָט אַגְּגָעַהָוִבַּן
 אַמְאָל — הָאָט עֶר גַּעַזְאָט — פָּלָעַט מַעַן גַּלְוִיבַּן

או א גאט אין דא וואס פירט די וועלט —
או א ער גיט טאקע דעם רוש געלט —
כרי פארץ צדיק זאל בלויין די זאג —
ער זאל אייביג דארפֿן לעבען אויפֿ בארג —
ווײַיל אָרִים זײַן אַיְזָן אַמְצָה.

או זונט דעמאַלט טאקע ברומט מען ווי אַרגנְלען,
או מען ביסט אוּן, רײַסְט זיך פֿאָר די גַּאנְגְלָען,
— האַט ער גַּזְאָגְט — פֿאָר אַשְׁטְּיקְל בְּרוּיט,
נָאָר די רַיְיכָע ווי בעָרֶן פֿעַט אַון רַיְיט
שְׂטָאָפֿן זיך אַיְבִּינְג די קַיְשְׁקָעְם אָז,
אוֹן גַּיְעָן ווי פְּרִינְצָן אַנְגְּעָטָאָן,
אוֹן הַעֲרָן נִישְׁתָּאָאָפֿן צָו חַוְּלִיעָן

ער, זָרְחֵי — פֿאָרְשְׁטִיט זיך — האַט גַּעַשְׁוּוֹן,
אוֹן בְּלוּזְוּ גַּעַהְאָרְכָּט. מִיט אַ מאָרְדָּעָם גַּנוֹן
הַאַט הַאֲרִישָׁל גַּעַרְעַט — סְפַּהָאַט זיך שִׁיעָר נִשְׁתָּאָאָכְט
אוֹ ווּעָן הַאַלְטָט די אָוּגְן פֿאָרְמָאָכְט
וּסְטָמְעָן, אַ לְּכְטִינוֹן פְּזָוְעָן דָּעָר ווּוִוְיט
אַ הוּיכָן, נַאֲלְדָעָנָעָם רַיְוָעָר, וואָסְטָרְיוּט,
אוֹן וואָסְטָרְפָּט מִיט אַ טְּרָאָמְיוּטָר.

ער גַּעַדְיוֹנְקָט ווי ער האַט פֿוֹנְקָט דעמאַלט אַפְּיָלוֹן
זיך דערמאַנט אָז דעם חַוְּיָר וועַלְוָל האָוּרוּילָע ;
דעם בְּיוֹגָל באַטָּאָג אָז דעם עַפְּלָ פֿאָרְנָאָכְט
הַאַט דָעָר בְּעַלְפָעָר אַיְזָן חַדְרָאָרְיוּן גַּעַבְרָאָכְט
בְּלוּזְוּ אִים אַלְיָוּן, אָז דמעָרְקִיְינְעָם נִיט —
אוֹן ווי אַנְ'אַבְּזִיטָוּבָן, האַט אִים גַּעַהְיָת
דָעָר אַלְמָעָר פֿאָסְקוֹרְנָעָר רַבִּי.

נאר מען קען דאָר די וועלט ניט איבערמאָלן,
האט ער מורה געהאט טראכטן פון אַט די זאָן.
האט אַבער האָרשל ביזו ביזו נאר
זיך געשוואֹוירן בײַם לְעִבּוֹן, אָז דָּאָס אַיז נִישְׁתּוֹוֹאָר.
אוֹ מְאַיזוֹ הַונְגָּעָרִיּוֹן, אַיזוֹ בְּרוּיטּ מִיטּ זָאַלּוֹ
היַלְיקָעֶר — האָט ער געוֹאנְט — פֿוֹן אַלְעָן,
אֲפִילּוֹ פֿוֹן דָּעֵר תורה.

מען דאָרָה נָאָר — האָט ער געוֹאנְט — זיך גִּישְׁתּוֹ נָאָר.
ר' האָט אֲפִילּוֹ גַּעַשְׁפָּאַטּ פֿוֹן דָּעֵם כְּחַזּ אַהֲרֹן.
דיַ מְדֻבָּר בְּאַיִם אַיז גַּעַוּעוֹן דיַ וּוּלְטַ
אוֹן דָּאָס נְאַלְעָדָנוֹ בְּיכָל — דָּעֵר אַפְּנָאַטּ דָּאָס גַּעַלְטַ
אוֹן יַעַנְעַן וּוֹאָס הַאֲבָנוֹ גַּעַהְפָּקָעַטּ אַיז רָאָר
דָּאָס זַיְינָעַן דיַ טְפַשִּׁים וּוֹאָס גַּלְיוּבוֹן אָז גַּאֲטַ
אוֹן אַיְיבִּקּ טַאַלְעַ, אַיְבִּיקּ.

ס' אַיז קוֹינְעָר פָּאָר קוֹינְעָם נִיט בְּעַסְמָרָ, נִישְׁתּוֹ לִיבָּרָ,
הָאָט ער געוֹאנְט — אוֹן מעַן שְׁנִיּוֹד אַיז אַיְבָּרָ
דָּעֵם הַאֲלֹוֹ פֿוֹן אַ כְּהֹן, אַוְיכּ מְהָאָטּ נָאָר מִיטּ וּוֹאָסּ.
אוֹן אַז סְעַטּ נִישְׁתּוֹ זַיְוּן מַעַר קוֹיְן בְּאַלְבָּאַסּ,
וּוְעַלְזּוֹ מְעַנְשָׂוֹן זַיְוּן נִישְׁתּוֹ אַרְעָם אוֹן רַיִדּ —
נָאָר וּוֹי בְּוּמְיָאָר אַוְמְגָלִיּוֹר, אַז אַיְבִּיקּ גַּלְיוּידּ —
אוֹן דיַ עַרְדּ וּוּעַטּ זַיְוּן אַ גְּרוּדוֹן.

פָּאָרְשְׁטִיטִיט זיך אַז ר' האָט נִישְׁתּוֹ גַּעַדְאָרְפַּטּ זיך שְׁרָעָקוֹ
הָאָט אַיִם אַבער האָרশָׁל וּוֹי מִיטּ אַ שְׁמַעְקָן
מִיטּ דיַ רַיִדּ גַּעַשְׁלָאָגָן, אַיְבָּרְעַן קָאָפּ.
וּוְעַן מעַן פְּאַלְטַ פֿוֹן אַ בְּוּרִידִים אֲפִילּוֹ אַרְאָפּ
קָעָן מעַן נִישְׁתּוֹ וּוּרָן אַזְוִי צְעַמְיִישְׁטָם.

— ער וויל גאט זאל וווען אָפֶנְעַוּוַיְשַׁט ?
אָנוּ הָעֲלֹועַר זָאַל מָעַן שְׁנִירָעַן ?

וּוּ פִּיעֻר אַיִן אַלְעַז אַרְוָם אִים גַּעֲפְּלוּגִין,
בֵּין דָּחָאַט פְּלֹצִים וּוִידָּעַר דָּרוֹעַן פָּאָר דִּי אַוִּינָן
וּוּ מָעַן זִיכְּתָּאַיִן דִּי זָאַקְּן בִּיִּזְּ, אַיִן שְׁטוּב,
אָנוּ מָעַן וּוִינְגָּט אַיִף זַיְן בְּרוֹדָעַר, וּוּאָסְ לִינְגָּט שְׁווֹן אַיִן גְּרוּב
עַרְגְּעַזְיוּוּיִט פָּוּן דָּאנְגָּנוּן, אַוִּיפְּ אַגְּוִיסְטָן פָּעַלְדָּ —
וּוּאוּ מָעַן הָאַט אַתְּ לִיהְיָה אַוִּיפְּגַּעַשְׁטָעלְט —
פָּאָר אִים, אָנוּ פָּאָר מָשָׁה דָּעַם דִּין'.

הָאַרְשָׁל הָאַט וּוּ פָוּן אַכְּלָה
גַּעֲרַעַטְמָן דָּעַר זָוָן. אָנוּ דִּי מְחוֹתָנִים אַלְעַז
אַיְדוֹן אָנוּ גְּנוּים אַיִן מִיטָּן פָּעַלְדָּ —
אַזְוּי הָאַט הָאַרְשָׁל גַּעֲרַעַטְמָן דָּעַר וּוּלְעַט.
נָאָר דַּעֲמַאלְט גְּרָאָד אַיִן דִּי זָוָן אַרְאָפָּ,
אָנוּ וּוּ אַחִיטָּל אַרוּטָּס אַוִּיל וּלְגַעַרְמָס קָאָפָּ,
הָאַט זִי אַוִּיסְגַּעַזְעַן, אַוִּיפְּ אַזְעַגְלָן.

אַיִצְתָּאַז שְׁווֹן בָּאַ אִים אַלְעַבְּנָן מִיטָּן יָאָרָן,
וּוּ אַטְיְוָלְאַזְגַּעַטְרָקָנְט גַּעַוְוָאָרָן.
אָנוּ כַּאֲטָשָׁר וּטְזִיר, דַּאֲכָטָזְזִיר אִים פָּאָרָט —
אָז, אַפְּרַעַמְדָעָר אַיִן דָּעַר, מִיטָּן הָאַרְשָׁלְזָוְ דָּאָרָט.
עַר וּטְשִׁוְוָן אַפְּיָלוּ דָעַם קְלַוִּיסְטָעָר פָּוּן שְׁטָאָט
אָנוּ דִּי שָׁוָּל, אָזְזָעָן וּוּלְ — אָנוּ אַפְּיָלוּ דִּי בָּאָר —
נָאָר סְאִיזְ פָּאָרָט נִישְׁטָמָר קְיָינְ אַיְינְגָּן.
עַר דַּעֲרַמְאָנָט זִיר בְּלֹיְוָן, אָזְזָעָק אַזְרָוִיךְ אַזְרָאָנְצִיךְ,
וּוּעַנְעַר אַיִזְ אַוּוּקְ מִיטְזָן טָאָטָן אַיִן דָּאָנְצִיךְ.
הָאַט אִים זַיְן טַוִּיטָעָר בְּרוֹדָעַר גַּעַבְרָאָכָט

א פאן א דרייטע, ווען ער איז פארטראקט
בײַם גרענַיִן געלעגן, ווי סע זעט אָרוֹים
א פיער איז מיטו דער נאכט פון א הוין,
האט זי פאר אים געפֿלאָטערט.

דער ברודער האט אום געהויסן זי געמען
אוּן זען, איז ער זאל זיך נישט דאָרטן שעמען,
וואָס ער האט זי געפֿאָרטט מיט זיין בלוט.
אייז אָבעָר, ווי זאנט מען, דו טראָכְסְט איז נאָט טוֹט.
אייז אָזּוּי, אַידְעָר וואָס אוּן ווען, איז ער
טָקְשָׁע פָּאָרוֹאָרְפָּו גָּעוֹאָרְפָּו אָהָר,
קיין אָמְעָרְקָע דָּעַם ווַיסְטָן.

נאָר ווען זיַּוְן טוַיְתָר בָּרוֹדְרָע ווֹאָלְט ווַיסְטָן,
אָזּוּי ער זיַּצְט אָזּוּיְ-אָפְגָּעָרִים
בַּיִּם יִּם בִּינְאָכְט, בֵּי אָקוּפְקָעָלָע זְשָׁאָר,
וֹאָלְט ער אָים אָפְשָׁר גַּעֲקָשָׁת דָּעָרְפָּאָר.
ער האט אָפְיוֹ אָוִיד אַיְגָעָנָע דָּא,
נאָר בַּיִּז זיַּוְן קִינְמָאָל פָּאָר אָים נִישְׁתָּאָ
קיין אָנדְעָרְרָע נִאָמָעָן, ווי גָּלוּם.

אָנוּמְלָט, ווען ס'האָט אָזּוּי שְׂטָאָרָק גַּעֲרָעָנָט —
בִּינְאָכְט — האָט ער פָּעָשָׁעָן אַיִּז נָאָס בָּאנְגָּעָנָט,
נאָר קִוִּים ווֹאָס זי אַיִּז צוֹ דָעְקָעָנָעָן גַּעֲוָונָן.
וּי אַזְלָטָע פָּאָנִיָּה האָט זי אָוִיסְגָּזְעָן
איַן דָּעַם נָאָסָן קְלִיְיד מִיט דַי גָּעָלָע שִׁיר.
גַּעֲבָעָן אִים, אַז ער זאל זי כִּימָט זיך
אָונְטָעָר זיַּוְן שִׁירָעָם גַּעֲמָעָן.
גַּעֲלָעָבָט אָמָאָל ווי אָפָּאוּווֹ אַיִּז גָּאָרטָן,
הָאָט זי גַּעֲזָאָנטָן, אַיִּצְטָלִינְט זי קָאָרטָן

אוֹן זָאנְטַן דֵי צָוקָנֶפֶט. נָאָר אָוִיב עַד וּוֹל,
וּעַט זַי פָוּ אִים נִישְׁתַ פָּאָרְלָאָנְגָנוּ פִיל,
עַד אַיְזַן דָאָר אַ לְאַנְדְסְמָאָן אָוֹן אַ קָאָוָאַלְיָהָר,
זָאָלַעַד צָאָלַעַ אַ וּעַטְשָׁעָרַע פָאָר אַיר
וּעַט זַי גַיְינַן מִיטַ אִים זָעַרְגָן.

מוֹנְגַם שְׁדוֹד מִיטַ הַאֲרְשָׁלְעָן אַיְזַן גַּאֲרְנִישְׁתַ גַּעֲוָאָרָן.
עַד הַאֲטַט זַי שִׁיעָרַ נִישְׁתַ אַיבְּרָעָנֶפֶרְאָרָן
אַנְגָּמְלָט אַיְזַן גַּאֲטַט. זַי הַאֲטַט אִים דְּרָקְעָנֶט,
נָאָר עַד הַאֲטַט פָוּ אַיר זַוְדַ אַפְּגָנָעוּנֶדֶט
אוֹן גַּעֲבָרוּמַט, וּוֹאָסַם מַעַד הַאֲטַט נִישְׁתַ קָיְוִין אַיְזַן שְׁטָמָטַן,
אוֹן דָעַם דִּינְגָר וּוֹאָסַם אַיְזַן גַּעֲזָעָסַן בַּיְם רָאָד
גַּעֲהִיָּסַן, וּוּיְתָעַר פָאָרָן.

אִים גַּעֲרוּפַן בַּיְם נַאֲמָעַן, אוֹן נַאֲכְגָּלְאָפַן —
גַּאֲטַט זָאָל זַי דְּרָעָפָר נִיטַ שְׁטוּרָפָן.
נָאָר אַוִוָת וּוּיפִילַל מַעַקְעַן אַיְזַן אַ רְגָעַ זַעַן,
אַיְזַן אַוִיד אַוִוָת אִים אַ רְחַמְנָהָת גַּעֲוָעָן.
אַ פְּלִידַ אַוִוָת דָעַם אַרְטַט, פָוּ דָעַם קָאָפַ מִיטַ פְּלָאָקָם — — —
אוֹן קְיֻלְעָכִית, דָאָכְטַזְיַד — אַבְּעַר גַּעַל וּוּוֹאָקָם
דָאָס אַמְּאָלִיקָעַ פָנִים דָאָס רְוִיטָע — — —

זַי הַאֲטַט נַאֲכְדָעַם גַּעֲהָרָט וּוֹעַנְזַן מַאֲדָגָעַ זַאֲכַן
עַד זָאָל רְיִיךְ זַיְוַן — הַיּוֹסְטַעַס — פָוּ פִיְעַרְמָאָטַן
אוֹן פָוּנְגָלְטַ וּוֹאָסַם עַד נַאֲרָטַ בַּיְ אַלְמָנוֹת אַרְוָוִים
אַיְזַן דָעַר אַמְתָהָזַ אַבְּעַר, לְאַזְטַזְיַד זַוְדַ נָאָר אִוְסַם
אַזְוַעַד אַיְזַן אַ יְוָנִיעַ-פְּרָעָוָדָעָנֶט
בַּאַ דֵי לְיוֹתַ וּוֹאָסַם קְלָעָפַן אַוִיסַם דֵי וּוֹעַנְטַ —
מַעַן רְוֶפֶט זַיְוַי „פִיְעַרְהָעָנָנָעָר“,

.28

פִּיְפָעַרְהָעֲנָגָעָר, פִּיְפָעַרְהָעֲנָגָעָר,
 די לְיוֹיטָעָר וּוְאַלְטָ גַּעֲמָגָט וַיֵּן לְעֲנָגָעָר.
 נָאָר דָּעָר פִּיְפָעַרְהָעֲנָגָעָר, וּוְאָסָ עַסְטָ זַיִן בְּרוּוּטָ
 אֹוִוָּ דָּעָר לְיוֹיטָעָר, מִוְתָּ הָעָטָ פָּוָן פָּאָרָבָ אָוּן קְוִוָּטָ
 הָעָרָטָ נִישְׁתָּ אַרְנוֹטָעָר, וּוְאָסָ מעָן דָּעָטָ
 וּוְ אַ קִּינְדָּ אַיְן וּוְגָ, אַוְפְּזָ לְיוֹיטָעַרְבָּרָעָטָ
 וּוְיָנָטָ עַד זַיְדָ מַיְטָ די אַוְיָנָן אַרְוִוָּפָ —
 אָוּן אַוְרָאיָהָוִבָּן אִים מַעֲנְתָשָׁן אֹוִיפָּ
 נָאָכְדָּעָם, וּוְעָן עַס טְרָעֶפֶט שְׂוִין דָּאָס אַוְמָגָלָקָ.
 דָּעָר דָּאָקְטָאָר אַיְן דָּעָם בְּאַלְאָטָ דָּעָם וּוְיָסָןָ,
 וּוְאָס הַיִּסְטָ אֹוִיפָּ אִים דָּאָס הַעֲמָדָ צָעְרִיּוֹטָןָ,
 הַאָרְכָּטָ אַזְוִי לְאָנָגָג בֵּין דָּאָס הַאָרְצָ נַיְטָ אִוָּסָ.
 נָאָכְדָּעָם הַיִּסְטָ עַר אַרְוִיסָנִיָּן אַלְעָ פָּוָן הוּוִוָּ,
 אָוּן עַר גִּיטָּ אַיְן הָעָנָטָ אַרְיוֹן אַ פָּאָפָירָ
 דָּעָם וּוְעַכְטָעָר, וּוְאָס עַר לְאַזְוָט בְּיָם טִירָ.
 נָאָר דָּעָר וּוְעַכְטָעָר אַיְן אַזְוִי פְּרָעָמָר אָוּן פּוֹיָלָ,
 אָוּן עַר טְרָאָנָטָ נִישְׁתָּ אַפְּיָלוּ קִיּוּן הָעָנָטָ צָוָם מוֹיָלָ
 וּוְעָן עַס וּוְיָלָט זַיְדָ אִים מַוָּן אַ גְּעֻנִיָּןָ.

נאָר אָז דַי שעה האָט אויסגעשלְאָגָן,
 אָזּוּ מעַן קומַט שווַן מִיטַּן מַוִיטַּזְוָאָגָן —
 דַעַמְאַלְט וּוְאַקְלָעַן זִיד אָזּוּ שְׁלַעַפְּן זִיד,
 אַיּוֹ שְׂוֹאוֹרְצָע שְׁפַנְצָעָרָם מִיטַּגְלַעַשׂ שִׁיךְ
 אָזּוּ מִיטַּא רְוִיטָעָר פָּאָז אַיּוֹ דַי הַעֲנָט,
 דָרְיוֵי בְּרִידָעֶר הַינְטָעָרֶן פְּרַעְזִידָעָנֶן —
 אָזּוּ אַזְוֵי טַאַקְעַבְיָן צַנְדָעַר בְּרוּקְלַיְונְבָּרְיךָ.
 נַאֲכְדָעַם קַעַרְטַמְעַן זִיד וּדְרִידָעֶר אָזּוּ צְרוֹיךְ —
 אָזּוּ מעַן זַעַצְט זִיד אַיּוֹ קָאָרטָן שְׁפִילְן.
 אָזּוּ מעַן שְׁפִילְטַשְׁוִין, באָדָאָרָט מעַן שְׁפִילְן,
 בְּיוֹעַס רְוִישָׁת אַיּוֹ דַי קָעֶפֶן, וּוּאַיּוֹ וּאַסְעַרְמַיְלָן,
 אָזּוּ בְּיוֹעַס באָזְוִיּוֹזָט זִיד דַעַר טָגָן אַוִוֵּף דַי וּוּעָנֶט.
 אָזּוּ אָזּ דַעַר שְׁלַעַפְּעַרְקָעַר פְּרַעְזִידָעָנֶן
 גַּיְוִיט דַעְרָנָאָר אַיּוֹ אַבָּאָרְיוֹן שְׁלַאְפָן אַוּוּק,
 בְּלִיּוֹבָן דָרְיוֵי בְּרִידָעֶר מִיטַּדְעַר זַאְגָן אָזּוּ דַעַר שְׁרָעָם
 וּוּאַסְמָט אַיּוֹ זַיְמִיט דַעַר זָוָן, וּוּאַסְגִּיט אַוִוֵּף,
 סְרִיבָן זַיְיָ וּדְרִידָעֶר אַוִוֵּף דַי לְיִוְתְּרָם אַרוֹוֵּף,
 אָזּוּ זַיְיָ אַרְבָּעָטָן אָזּוּ זַיְיָ דְרִימְלָעַן.
 זַאְגָט זַיְיָ דַעַר מִיטַּדְעַן דַוְרָכָן פְּעַנְסְטָעָר : גָוַט מַאְגָעָן.
 אָזּוּ פָוָן אַונְטָעָר זַיְיָ שְׂוֹאוֹרָצָן בְּזָוָים פָאַרְבָּאָרָן,
 שְׁלַעַפְּט עַר דְעַרְוַוְיָל אַחֲלוּם אַרוֹוֵּף.
 פָוָן אַוְוִוָס אָזּוּ אַוְוִוָס בְּעַט אַיּוֹ אַחֲלוּם.
 נַאֲכָדָעַם לְיִינְטָעַר אַוִיךְ אַיּוֹ דַעַט בְּעַט אַרְיוֹן
 אַפְרוֹוּ, וּוּאַסְקָעַן קִיּוֹן שְׁעַנְעָרָעָנִיט זַיְיָן.
 אָזּוּ קָאַלְט אַזְוֵי וּוּתְמִיד אָזּוּ שְׁטוּמָה
 וּוּקְלַט עַר מִיטַּדְעַמְעַט חֲלוּם אַרוֹוּם
 דַי פִּיְּפָעָרְהַעֲנָגָעָרָם אַוִוֵּף דַעַר לְיִוְתְּרָ — — —

.29

— זORTHI, אינגעלאע, וואס איז פאראנען?
אויף דער וועלט חויז ווייבער איז מאנען?

— פאראנען א הייליך ספר, די תורה,
פאראנען א גרויסער נאט, דער בורא,
אוון פאראנען א גאלדז בוקל, א געץ,
וואס מע שפריננט ארום דעם ווי פיש איז א געץ
מייט אלעלוי טענץ און האפקעס.

אוון פאראנען דאס לעבן מיטין טויט,
אוון זORTHI הונט וואס קנעטען פון ברויט
קיוקעלאך מייט באבקעס.
— געטראפן, אינגעלאע.

— זORTHI, אינגעלאע, וואס נאך איז פאראנען?
אויף דער וועלט, חויז ווייבער איז מאנען?

— פאראנען א הייליך ספר, די תורה,
פאראנען א גרויסער נאט, דער בורא,
אוון פאראנען א גאלדז בוקל, א געץ,
וואס מע שפריננט ארום דעם ווי פיש איז א געץ
מייט אלעלוי טענץ און האפקעס
אוון פאראנען דאס לעבן מיטין טויט
אוון זORTHI הונט וואס קנעטען פון ברויט
קיוקעלאך מייט באבקעס.
— געטראפן אינגעלאע.

זוחים משפחה

.30

ווען זוחי האלט זיינע אויגן פאראמאכט
 אוֹן עַר הָעֲרֵת וַיְד אִין צָו אַלְצָן וּאַס עַר טְרָאַכְט,
 וּוְעֲרֵת עַר פָּאַר זַיְד אַלְיַוְן אֶזְוִי פְּרָעָמָה,
 וַיְיַעַר וּוְאַלְט גַּעֲקֹם אַוְהָ אַנְ'אַלְמָן הָעֵמָד
 וּאַס אִין אִיבָּרְגָּעְבָּלִיבָּו אַ קְוִיטְיכָּם דָּא
 פָּוּ אַיְינָעָם, וּאַס אִין שְׂוִין מַעַר נִישְׁטָא.
 אוֹן דֻּעְמָאַלְט דָּאַכְט וַיְד אִים אַוִּים, אוֹן עַר הָעֲרֵת
 דָּאַס גַּעֲוָוִין פָּוּ יְעַנְעַם פָּוּ אָוְנְטָעָר דַּעַר עַר,
 וּאַס וּוְיַינְט מִיט אַוְיָגָן טְוִיט אַוְן קָלְטָן,
 אֶזְוִי וַיְיַיְנָט אַנְאַכְט אַ חְלוּמָגְעַשְׁטָאַלְט,
 וּאַס מַע וּוְיַסְט נִיט, צַי אַיְן דָּאַס אַ גַּיְסָט אִין דַעַר הַוִּיר,
 צַי אַ וּוְאַלְקָן עַרְגַּיְעַ — צַי נָאָר אַ רְוִיד — —
 אוֹן וְעַן זוחי טְרָאַכְט אוֹן עַם וּוְיַלְט זַיְד אִים זָעָן,
 וּוְעַר דַי עַלְטָעָר זַיְינָן זַיְינָעָן גַּעֲוָעָן.
 דַעְרוֹעָט עַר פָּוּ אִיבָּר אַ בָּאָרְג אַהֲרָעָר
 אַ וּוְאַלְקָן, וּאַס שְׁלַעַפְט זַיְד אֶזְוִי וַיְיַיְבָּרָעָר.
 אוֹן וַיְיַיְנָט דַעַר וּוְאַלְקָן בְּאַפְּרוֹכְבָּעָרָט דָּאַס לְיַיְבָּרָעָר
 פָּוּ דַעַר בְּלָאַטָּע, וּאַס אִין גַּעֲוָאָרָן זַיְן וּוְיַיְבָּרָעָר,
 וּוְאַקְסָט וַיְיַיְבָּרָעָר פָּוּ אַ מְוֹטָעָלָאָר שָׁוִים
 וּוְיַיְנָעָנדָיק פָּוּ דַעַר בְּלָאַטָּע אַרְוִוִים
 אַנְפְּשׁ, וּאַס האַלְט וַיְיַיְבָּרָעָר אַ בָּעָר דַי הָעֵנָט
 אוֹן וְעַס וּוְעֲרֵת פָּוּ זַיְד אַלְיַוְן נִישְׁט דַעְרָקָעָנָט,
 אוֹן וְעַס שְׁטִיְיט וַיְיַיְבָּרָעָר אַ גְּלָם אֶזְוִי דַעַר וּוְעַלְט
 אֶזְוִי דַעַם אַרְט וְעַוְוָן מַעַן הָאָט אִים אַנְיוֹרָעָגְעַשְׁטָאַלְט.

און וווען זORTHI טראכט, צי ס'איין עמייצער דא
 מיט אים אין דער וועלט, צי ס'איין קיינער נישטא, —
 וואקסט פו דער פינסטערניש ארטוים
 א שטיין נבען אים, דאכט זיך אים אוייס
 אן דער שטיין חאט ארעמס און א קאפ,
 וואס לאזן זיך שלעפערדיך אראפ
 ווי זיינע — צו דער מאמע, דער ערדר.
 רעט ער פו אלז, וואס ער טראכט, און הערט
 ווי מע רעט צו אנ' אייגענעם ברודער, צום שטיין,
 בייז ער זעט אים וויינגען, ווי זיך אלזין,
 מיט א צונגע און מיט אוינגן — שטומ און בלינדה.

.31.

און או ס'אייז לאנגוויליג ביומ שיוין פון דער לבנה,
 פארוואם זאל ורחי דא ביומ ברג נישט טארן ליאן?
 צי אייז ער דען א מאנספארשווין, א טאטטע,
 וואס דאראפ אייז האלבער נאקט א קינד וואס ווינט פארוווינן?
 און או ער האט קיין וויב וואס זאל פאָר שלאָפּנִין
 מיט עפֿעַסְדוּאָס, זיך האבן צומּלְאָן אַנְגַּעַנְעַסְוּ —
 פֶּאָרְשֶׁפְּאָרְטַּעַר דָּאָרַבְּ בְּמִילָּא שְׂוִין פָּוֹן שְׁלָאָפְּ גַּעֲוַעַטְכַּן צָו וּעְרוֹן,
 צו ליאָן אַיר צָוּם מָאנָן וּוְאָרְיָעַם קָאָמְפּרָעַסְן.
 און זאל ער שלאָפְּנִין נִיאָן אַיְזָן יְעַנְעַם פרעַמְדָן בעט,
 ווֹאוּ די נְשָׁמָה שְׁלוּקְעַצְתַּע וּוְ אַקְינְדַּר וּוְ אַסְפְּרַטְטַע,
 אייז ווּאָסְזִישָׁע ווּעַט ער טָאָן מִיטָּע דָּעַר בָּאָלְעָבָאָסְטָע זַיְעַנְעַר —
 זַי אַיְזָן דָּאָר אַיְבָּק אָזְוֵי פּוֹרְדִּים/דִּיקְ פֶּאָרְשֶׁמְדִידַּטַּן,
 ווּ זַי ווּאָלְטַן זַיך דָּאָס נָאָנְצָע יָאָרְפָּרְהַמְּנָעָן פֶּאָרְשֶׁטְעַלְטַן,
 אָן דָּוְקָא גְּלִיאָר פֶּאָרְטָאָג קְרִיכְטַן זַי אָרִיןְ צָו אַיְם,
 צו מָאנְעַן דִּירְהַגְּלַט — —
 נָאָר זַאל שְׂוִין זַיְיָן,
 אָז מִיט די נְוִים דָּאָרְטַן, בַּיּוֹם ווּוְיָיָן.
 אייז לִיכְטִיקְן בְּרָאָרוֹוִי, אייז טָאָקָע גּוֹט אָן ווּאוֹיָן.
 נָאָכָאָלְעַמְעַן אָז שִׁיקְסָלָאָד זַיְעַנְעַן שְׂוִין, אָן בַּיּוֹם הָאָרְצָן הוּוֵיל,
 טָעַג מַעַן דָּאָר אָשְׁפּוֹלְטָאָן זַיך מִיטָּזָי.
 עַס ווּוְיל דָּאָר אִיטְּלִיכְרַע אַבְּיסְלַן
 פָּוֹן אָטָר דָּעַר גְּרוּסְטַר אַנְגְּפִילְטַר שִׁיסְלַן
 ווּאָס רָוֶפֶט זַיך לְעַבְנָן אָז — עַס אָז שְׂוִין פֶּאָרְטַן אָזְוֵי.
 נָאָר אָז ס'אייז דּוֹשָׁאָן די. רַאֲקַעְפְּלַעְלַע אָזָא ווּוִסְטַעְר גּוֹי
 ווּאָס ווּאָלְטַן אַיְדוֹן נִיבְעַר אַוְמְבָרָעַנְעַן גַּעֲוַעַטְכַּן.
 אַיְידַעְר אַיְם מִיט עַפְּעַסְדוּאָס-נִיטְאָז אַרְוִיסְצָהָעַלְפָן.

וואלט ער א קבען אט-אוז ווי אים, דעם אריימען זרחי
 צונגשיקט פון צויט צו ציט, א זשענקלע מיט גאלד —
 איזו וואס איזו דא צו טראכטן נאך — געוויס;
 גערטונגן וואלט ער איצט וויפיל בען ארין.
 און וואלט געווארן ווארעם אים — קען זיון
 איז ער וואלט ווינגענדיך איז טיש ארין, אריינגעאקט
 איז מין ליד —
 איז סע וואלטן שביבן, לאטפּן, ווינגעזער און געסט,
 איזוועקנעלאוזט זיך איז א קראחאדר איז איז —
 ווי פְּלִיאַסְקָעַדְרִינְגָּס הַיְמִישָׁע אֵין אֶכְלִיעָרְעִצְּיִיט,
 אויף א בית-עלם-החתונה.
 אודאי וואלט מען אַפְּגָנָעָמָסְטָן אַיִם מִיט אָוִינָן דֻּעָמָלֶת
 ווי בי קעלבער אויסגעסטערטשטערע — פון אלע טישן.
 און אויפּגָנָעָשְׂטָעָלֶט ווי שְׁפִילְקָעָס ווֹאַלְטָן זיך דַּי הָאָר בֵּי יְהָדָה.
 און הָרָעָן ווֹאַלְטָן מען אָפְּשָׁר בְּלִוִּין אֶשְׁאָרְד אָזְוִינָן
 פון דַּי אֲטָעָמָס — ווי פון פְּלִיעָרְרוּיְשׁ.
 וואס שאָרָן אָפְּ דַּי אָש, פון צונגערבּעָנטָן ברויט ערנִיגִי.
 נאך ער וואלט דוקא דעמאַלט ווי אַהֲן אַודָּאי זיך אַשְׁטָעָל גַּעַטָּו.
 און שְׁוִין אַוִּיפּ גַּוְיִשׁ ווֹאַלְטָן ער זיך גַּעַונְגָּדָעָת
 צום קעלגעַר צו דעם רויַּזְוִוָּן;
 העי דו לומפּ — וואלט ער גַּעַזְאָנָט צו אַיִם —
 אַיְוָגָג אַזָּאָז ווי דו, וואס ואַרְפָּט זיך ווי קָאָז אַיִן זַאָק
 מיט לייב און זעל אַיִן פרָאָק
 באַדָּאָרָה זיך אַוִּיפּהָעָנָגָעָן אַשְׁלָאָס אַוִּיפּ הַעֲמָד אָנוֹ פְּלוֹדָרָו —
 עס וְאַל בַּי אַיִם דַּאַס הָאָרֶץ חַלְיוֹת נִשְׁתָּאָרוּם.
 און צו דעם גַּאַסְטָן,
 צו יונְגָם מִיט דַּעַר קְרוּמָעָר נָאָג, אָנוֹ דעם פְּרָאנְצִ'יָּאָס-לְבָאָרָה,
 וואלט ער שְׁווֹן אַוִּיפּ צַעְפּוּקָעָנִישׁ גַּעַרְעָט אַוִּיפּ אַיְדָוּשׁ דּוֹקָא;

דו אַלְטָעֵר הָנַת — וּוְאַלְטָעֵר גַּעֲזָנַת צֹ אִים —
 דָו זַעַסְטַ דָאַךְ אָוִיס וּוְיַ חַוְלְטִיּוֹסְקָעַ בּוֹנַת
 פָוָן טַוִוָנַט אַפְגָנָלְעַבְטָעַ דַיוֹטְשָׁן מִיטָאָמָאַל,
 וּוְאַסְטָוּסְטוּ דָאַ ?
 אָוָן יַעַנְעָר וּוְאַלְטָעֵר אָזְדָאַי וּוְיַ אָמוֹן גַּעֲקוּוֹטְשָׁעַט אַוְיֶפְן' קָוְלַ ?
 — גַּוְאָלָד, וּוְאַטְ וּוְאַנְטַ פָאַן מַיְ דַאַטְ דַזְשָׁוּ וּוְאַטְ וּוְאַנְטַ פָאַן מַיְ ?
 נַאַר עַר וּוְאַלְטָעֵר אִים נַיְשַׁט אַפְגָנָלְעַדְוָתַ פַאַרְקִיּוֹן-שָׂוְם-פָאַל
 בֵּין עַר וּוְאַלְטָעֵר אִים
 דָאַם לְעַצְמָעַ חַאָרְלַ פָוָן זַיְוָן פְלוּיךְ נַיְשַׁט אַוְיַנְעַפְלִיקְטַ.
 אָוָן וּוְאַלְטָעֵר אַפְאַלְיַצְיָינִיק וּוְיַ אַרְיוֹנָנָעַמְישַׁט
 אָוָן אַנְגָנָעַטַוּ אִים אַ צִילְנְדָרְעַרְ פָוָן אַ לְזַי אַ פְרָעָמְרוֹן
 מִיטַ אַ חַילְדַ אָוָן אִים בִּים אַרְבָּלְ אַנְגָנָעַטַוּ
 וּוְאַלְטָעֵר עַר דַעַמְאַלְטַן וּוְיַ אַיְוֹנָנָעַשְׁפָאָרְט — אָוָן נַיְשַׁט פָוָן אָרְטַ,
 בֵּין מִיעַט נַיְשַׁט בְּרוּיְנָגְן אִים אַ פְלָעַשְׁלַ מַיְלַדְ, אָוָן מִיטַ אַ נַאְפָל דּוּקָאַ
 אַיְדַ בֵּין נַאַר נַיְשַׁט אַנְטוּוֹיִינַט — וּוְאַלְטָעֵר גַּעֲוֹוִיַינַט —
 אַיְדַ דְאַכְנַף נַאַר זַוְיִינַן.
 אָוָן צֹ בְּאַוְיִזְן דָאַם, וּוְאַלְטָעֵר עַר זַיְדַ טַאַקָּעַ אַוְיַנְעַצְיַוְעַט
 וּוְיַ אַמְמֹזְרַ אַוְיַפְ דַעַר עַר —
 אָוָן וּוְאַלְטָעֵר גַּעֲסְמָאַקְעַטַ פָוָן' מַפְלָעַשְׁלַ,
 אָז סַע וּוְאַלְטָעֵר בַּי זַיְ דָאַם חַאָרְזַ נַעֲפְלַאַצְטַ פָאַר טְרוּוּרַ.
 אָוָן אַיְדַ דַעַם אַלְטַן רַיְכְטָעַר וּוְאַלְטָעֵר עַר נַיְשַׁט גַּעֲשָׁאַנְעוּעַט
 שַׁוְיִינַן — וּוְאַלְטָעֵר גַּעֲזָנַת צֹ אִים —
 אַיְדַ בֵּין דַיְרַ נַיְשַׁט אַנְפְשַׁ אַטְ-אָזָאַ,
 וּוְיַ דַעַר פְרַאַנְצְזַוּוֹשְׁעַר נַעֲפְלַיְאַן,
 וּוְאַסְ שְׁטִיטַ דַי הָעַטַ פָאַרְלִיּוֹנַט, אָוָן מִיטַ אַ פָוָם פָאָרוּם.
 חַאָנְקָל-חַאָלְיַ-חַוְלְמַי פָוָן בָאַנְדָאַד — דָאַם אַיְזַ מִיזַן נַאְמָעַן.
 אָוָן פָוָן דַעַר הַיְלְקָעַר מַשְׁפָחָה בָאַרְדָא-זָגָאנְדָא אַיְזַ מִיזַן פָעַטָעַר
 צָאנְצָל צְזַעְחוּלַי, הַיְסָטַ דַעַר לִיכְטִיקָעַר,

אוֹן בְּרִיטָם בַּאֲזֶדֶךְ, אָוֹנוּעָר גְּרֻעַטָּעָר גְּבָוָר אֵין מַיְן נַעֲפִין.
 אוֹן כְּרוּעַס זָאַל נִישְׁתָּמָע אַוְיסְׁזָעָן אָז עַר אַיְזָפָו זַיְן אַרְאָפֶ
 וּוְאַלְטָעַר דַּעַם נַעֲפִין אַוְיסְׁגָּעַלְאָזָן מִיטָּא פִּיְּתָה,
 אוֹן וּוְאַלְטָעַט גְּנַעַשְׁוֹוָאוּרָין זַיְד בַּיְּגָטָט, אָז עַר אַיְזָהְנוּגְּרָיָק
 אַ מַעְנְשָׁן אַוְפְּצָעָסָן.

נַאֲר אַוְיבָּמָעַן וּוְאַלְטָעַט פָּאַרְשִׁיקָט אִים אַיְזָא דַּוְלְּהָיוּזָטָאַלְעָע
 וּוְאַלְטָעַט עַר שְׂיוֹן אַפְּגָנָהִיטָּאַלְיָוָן
 מעַן זָאַל פָּוָן אִים נִישְׁתָּמָעַטָּפָּטוּר וּוּעָרָן מִידָּנִישְׁתָּמָע
 — הַעַי וּוְעַכְּטָעַר מִינְגָּעָר — וּוְאַלְטָעַט עַר אַלְעָאַינְדְּעָרְפָּרִי
 דַּוְרָךְ דַּי גְּרָאַטָּעַס זַיְד גְּנוּעָונְדָט
 צַו יְעַנְעָם מִיטָּדַעַם דַּאְשָׁעָק —
 אַיְדָאַרְאָפָה אַבָּה, אַגְּרָאַבָּם, אַגְּרָוָס,
 סְמַזְאַל זַיְוָן מִיטָּוָאָס צַו פָּאַטְשָׁן זַיְד אַיְזָהְבוּרָאַרְיָוָן.
 אוֹן זַע אַיְדָאַבָּט דִּיר,
 שְׁלָאָג אַרְיָוָן דַעַם טְשָׁוָאָק אַיְזָהְשְׁטָעָרָן מִיר, וּוָאָס גְּכָעָר,
 אַיְדָקָעַן זַיְד מִיטָּמִין רָאַס נִישְׁתָּמָעַטָּאַלְטָוָן אַיְוּבִּיךְ —
 אַמְתָּה אַיְזָה : דָאָס עָסָן אַיְזָהְנִישְׁתָּמָעַטָּפָּונְגָּט בְּעַסְטָן דַּאְרָטָן —
 אוֹן אַוְרָדָאָס נַאֲכְלָעָגָעָר אַיְזָהְנִישְׁתָּמָעַטָּפָּונְגָּט —
 אוֹן דַּוְרָכְיַן פְּעַנְסְטָעַרְפָּוָן אַדְוְלָהָיוּזָה דַי לְבָנָה,
 אַיְנָאַיְנָעָם מִיטָּדַי קְוּוֹטְשָׁעָרְיוּזָן וּוָאָס מעַן הַעֲרָתָן,
 אַיְזָהְנִישְׁתָּמָעַטָּפָּונְגָּט קְיָוָן וּוּגְלִיאָר פָּאַר אַמְעָנָשׁ
 וּוָאָס בְּעַנְקָטָן נַאֲךָ רָוּ. —
 נַאֲר קְלָלָט וּוּאַוְיפָה זָאַמְד אַטְדָּא,
 אַיְזָהְדָּאַרְטָן זַיְכָעָר נִישְׁתָּמָע — — —
 אוֹן אַוְידָמָעָר לְאַנְגְּנוּזְיָלָג וּוּדָא,
 אַיְזָהְדָּאַרְטָן זַיְכָעָר נִישְׁתָּמָע — — —
 אוֹן אַוְידָמָעָר אַוְמָעָטָין וּוּדָא,
 אַיְזָהְדָּאַרְטָן זַיְכָעָר נִישְׁתָּמָע — — —

.32

ווערט זרחיין קאָלט — ליגט אַ לִיְקוֹק סְמָאַלְעַפָּאַס בֵּין ברעג,
געצט ער זיך אַרוֹיף אָנוּ דְרִימְלֶט אַיּוֹן.
חויבט זיך אַרוֹיף דָּאַס ווָאַסָּעָה, — טראָאנַט עַס אָוּזָעָק
איַן יִסְ אַרְיוֹן.

עפְנַט ער די אַוְגָן אַוְף ;
פִּילְט ער אַושׁ בֵּין צַו די לְעַנְדוֹן זַיְנָע פִּים
איַן ווָאַסָּעָר אַונְטוֹן, — זַעַט ער, ווָאוּ ער איַן,
שְׂמְרַעַט ער זיך אַרוֹיף
איַן שְׂרִיּוֹט,

מען זָאָל אָים רַאֲטַעְוֹעַן, ווִי לְאַנְג עַס אַיּוֹ נַאֲדַ צִוְּיט.

בָּאוּוֹיּוֹט זיך קִיְינָעַר נִיט.

חויבט ער אַרוֹיף ווִין קוֹל
נַאֲד אָנוּ נַאֲד אַמָּאָל.

קוּמָעוּ מַעֲנְטָשָׂו מִיט אַ גְּלָח, — דְאַכְט זַיְה, — אַיּוֹ דָעַר מִיט,
וּוְאַרְפָּט מַעַן זיך בֵּין ברעג מִיט תְּפִילָות אָנוּ מִיט קְלוּוֹסְטָעַר-לִידָעַר
אוֹוְף די קְנִי אַנְידָעַר.

הִיסְט דָאָר דָאָס, אָז ער אַיּוֹ יְעֻזָּם, זַוְעָר גָּאָט,
פָאַכְט ער, ווִי מִיט פְּלִינְג, מִיט די העַט, זַיּוֹן זָאָלַן זַעַן,
אוֹ רְאַיּוֹן אַ מעַנְטָש.

אָנוּ אוֹ דָאָס אַיּוֹ אָנוּ אַומְגָלִים בְּלוֹוֹן

וואס איז מיט אים געשלן.
 זעם ער, ווי עס וווערט א ריאנרגאָד
 פון פאנגען ליכט איז רויינער-טעפ,
 מיט מענטשׂוּ קעפ אויף קעפ,
 וואס דראָענַּן זיך מיט היַשְׁן געברום
 אָרוֹם די זיבָּן יונגעָרְיוּן די שענטשׂוּ פון דער וועלט,
 וואס זונגעּן, ווי מלְאָכִים, ציטערדיַק איז פָּרוּם
 אָזֶן טראָאנַּן, ווי פון ליכט צוּנוּפְּגָעָשְׂטָעלְמָן,
 אָזֶן קָרְיוּן, — אָזֶן הוּבוּן אָזֶן יִם אָרוּין צוּגִין,
 ווַיְיסַט עַד דָּאָר, אָזֶן עַד אָזֶן דָּאָלְיוּן,
 אָזֶן אָזֶן זַיְוַעַלְן זַיְוַעַלְן, אָזֶן סְרִינְטָם אִים נִישְׁתָּאָרָאָפּ
 קָיוּן טְרָאָפּוּ בְּלוּט אָפִילְוּ פָּוְנְגָם קָאָפּ
 אָזֶן אָזֶן הַעֲנֵט אָזֶן פִּים קִיּוּן טְשְׁוּעָקָעָם
 הַאָט עַד אָוִיכְעַט נִיט,
 קָשְׁוָה דָּאָר זַיְוַן, אָזֶן עַד אָזֶן אָזֶן אִיד,
 וואס ווַיְלָבְּלוּזְוּ חָוָקְוּ פָּוּ יְעוּזָעָן אָזֶן זַיְוַן,
 ווַעַלְן זַיְוַן דָּאָר אָנְפָאָלְן אוֹפִיךְ אִים מִיט אַגְּשָׂרָיִן
 אָזֶן אָפְּשָׂר אָוִיד אִים זְרָגְעַנְעַן דָּעָרְפָּאָר.
 פָּאָלָט אִים אִיּוֹן, אָזֶן עַזְוָלְן אָפְּשָׂר פָּאָר אַגְּאָר
 פְּרוֹאָוּן זַיְד פָּאָרְשָׂטָעָלְן, פָּוּ סְמָאָלָעְן קָעָן עַד מָאָכָן
 זַיְד אַדְרָעָנְרִיךְרָאָנְגָן, אָזֶן ווַיְיסַטְאָן הַעֲמָד אָזֶן שִׁיד
 אָזֶן הַעֲנֵט אָזֶן פִּים אַלְיוּן צְעָנָרָאָבְּלִי זַיְר,
 ווַעַלְן זַיְוַן שַׁווִּין אָפְּשָׂר מוֹזָן לְאָכָן,
 ווַעַזְוַיְן זַיְוַן אִים דָּעָרְזָעָן אָזֶן,
 נָאָר אָזֶן עַזְמָן, ווי אַיְינָאָר דָּאָרָט בְּיַיְם בְּרָעָג,
 אַזְוַיְלָדָעָר גַּוִּין,
 נִיט מִיטָּמָאָל די לאָפָעָם זַיְוַעַן אַצְשָׁטְרָעָק אָזֶן
 אָרוֹם אַיְונָגְרוּן, וואס פָּאָרְקָאָשְׁעָרָט זַיךְ דָּאָס קְלִיּוֹר

איז ים אריין צו גיין,
 און און, ווי הינט פאָר פרײַד
 שרייען אלע שוין, פֿאָרְקָאַשְׁעָרֶת בֵּין די לענדן,
 און הויבן אָן פָּוֹן אִים זיך אָפְצָאוּוּנְהָן,
 ביַז זַיְלְגַּן פֿאָרוּוֹין שְׂוִין אִין זַמָּה,
 ווי קָוְפָּעָם פֿלְיוּשִׁץ צְנוּוֹפָּנְשָׁאָרֶט,
 האָכָּנוּ זַיְיָ דָּאָך — הַיִּסְטָמָעָם — שְׁוִין
 פָּוֹ נְאָנָצָן וּוְיִטְמָן בְּרָעָנָג (אייז הוּשָׁד פָּוֹ דָּעָרָ נְאָכָט)
 אַ חֲוָרְנְבָּעָט גַּעַמָּאָכָט.
 אָוּן סְ'אָרָט זַיְיָ נִימָּט, וּוְאָס אַיְנָעָרָ שְׁטִיטָט אָוּן וּוְאָרָט
 אייז מִיטָּן יִם אַלְיָוִן אייז טְוִיטְנְשָׁעָךְ?
 מִיְּנָטָ דָּאָם דָּאָה, אָז עָרָ וּוְעָטָ אָפְשָׁר דָּאָרְפָּן פֿרִין דָּא,
 ביַז העט אִין טָאגּ אַרְיָין
 עָס זַאְל אַ פֿיְשָׁעָרָ אִים דָּעָרָעָן אִין מָאָרְגָּנְשָׁיָין, —
 וּוְיִנְטָמָעָר עָרָ אִין עָרָ וּצְצָטָ זַדְוָ וּדְעָרָ
 אוֹיפְּזָ סְמָאַלְעָדְפָּאָס אַנְידָעָר
 וּוְיָנוּן אִים די כּוּוֹאַלְיָעָס הָיוּן אָנוּ הָעָר,
 דָּאָכָט זַיךְ אִים, אָז עָרָ אִיז מָעָרָ נִישָׁטָעָר,
 קוּקָטָעָר, וּוְעָרָ עָרָ אִין,
 זַעַטָּעָר זַיךְ אַ רְיָין,
 וּוְאָס רְוִיטָ אִין וּוְיָסָן אוֹיפְּזָ אַ פֿערָד, —
 אָזָא, ווי די נְבִיאָים
 האָבוּן אוֹיסְגָּעְקָלְעָרָט צַוְּ רָאָטָעוּוּן די וּוּלְטָן,
 וּוְאָס וּוְיִנְטָ אָוּן שְׁעַלְתָּ אִין אָוְמָנְלִיךְ אִירָן
 זַיךְ אַלְיָוִן.
 זַעַטָּעָר, אָז עָרָ האָטָ אַזְיךְ אַ טְרָאָמְפִּיטָן,
 וּוְלָעָר בְּלָאָזָן ווי צַוְּ נְעִילָה-צִיּוּת
 דָּעָרָ טְאָטָעָ זְיִינְעָרָ דָּאָרָט אַזְיךְ יְעַנְעָרָ זַוְּטָ.

דערפִילט ער. איז דער מאטע איז שווין טויט,
 שטעלט זיך אפ איז גומען אים דאס קול,
 וויל ער נאכאמאל
 זיך אויפְשַׁטְעָלָן און הַכְּבָעָר נָאָך וְזַיְדָר פֿרְאוֹוּן שְׁרֵיְעָן
 שְׁרַעַט ער זיך, עַס זָאָל זיך נִשְׁתַּמְבָּן בְּאַנְיְיָעָן
 דְּזַעֲלַבָּע שְׁפִילָן: — מְזָאָל אִים, חַיִּיסְטָן עַס, לְוִיכָן
 אָזֶן דְּרַחְוִיבָן אָזֶן נְדָרָן,
 וְזַי אַגְּשַׁקְעָא פְּאַסְפְּרָנָע
 פְּזָוָן אַשְׁטִיקָה אַלְזָן גַּעַמְאָכָט,
 בְּוִינְגָט ער זיך אַרְאָפָּה
 נָאָך מִפְּעָר צַו דֻּעָם יִם —
 וְזַאָס זָאָנט אִים רְוִישָׁנְדִיק דָס לְעָבָן אָפָּה.
 דְּאָכָט זיך אִים, אָז ער זַעַט שִׁיעָר נִשְׁתָּאָנוּס,
 וְזַי אַקְוִימָעַנְקָרָעָר, — וְוּעָן ער קְרִיכָט אַרְוָוִים
 פְּזָוָן קְוִימָעָן עַרְגְּנִיזְדוֹאָו פְּאַרְנָאָכָט אַיְן אַוּוֹנְטְּשִׁיְּוָן,
 טָוָט אִים בְּאַנְקָה, פְּאַרְוָוָאָס ער דְּרוֹיֶט אָזֶן
 מִיטָּסְמָאָלָע אַוִּיסְגָּעַשְׁמִירָט — אַיְן טָוָיט אַרְיוֹן.
 הַעֲרָט ער וְזַי עַס שְׁוּוֹעָרָט דָעָר וְוִינְגָט אִים אַוְיְפָן קָול
 אָז סְאִיזָן דֻּעָם יִם קִיּוֹן חַלּוֹק נִשְׁתָּמָן,
 צִי אַיְן מְעָן רִיוֹן צִי קִוְּטוּת,
 דְּאָכָט זיך אִים אָז אַוְיְד דָס וְוִינְגָן, וְזַאָס ער וְוִינְגָן
 אַיְן מְעָרָט נִשְׁתָּנוּטִיק.
 עַס גִּוְיט דָאָך וְזַי דָס זְשָׁוָמָן פְּזָוָן אַפְּלִיגָן אַרְוָם דִי אַוְיְעָרָן
 אַיְן יִם פְּאַרְלוֹיוֹן.

דָּאַם גַּעֲשֵׁרִיפְתָּס אֹוֶוֶת זֶרְחִים מַצְבָּה־שְׂטִין

(כִּיּוֹטָר גַּעֲוָאָרָעַן בְּוַשְׁנָאָס נַיְוַנְגַּעַנְדְּרִיאָוְנְצָוְאָנְצָוְגָּג
בַּעֲקָאָק צַוְּדִיאָרָק זַוְּרוּנוּנוּ לְיוֹוֹרָאָכָּא).

.38

דאַלְינְט זֶרְחִיָּ, אַ בָּאַשְׁעַפְנִישָׁ אֹזָא,
וְאָסָהָט גַּעֲהָטָ צְוּוִיָּ גַּרְוִיסָעָ פִּסְ
אוֹנוֹ גַּרְעַסְעַרְעַ נַאֲרָהָעַנְטָ.
הָאָטָ עַרְטָאָקָעָ אָנוֹ דִּיְ סְמָנִים זַיְדָ אַלְיוֹן דָּעַרְקָעַנְטָ
אָפְילָוּ שְׁפָעַט בַּיְוַנְאָכָטָ.
אוֹנוֹ וְוַיְלָ אִים הָאָטָ זַיְדָ אַוְיְסְגַּעַדְאָכָטָ,
אָזָ אַלְעָ פָּוּ זַיְוָן שְׁמָטָםָ
זַיְוַנְעָן הָאָרָבָּ, וְוַיְרַעְטָאָרָ אָנוֹ וְוַיְכָרְיוֹןָ,
אוֹנוֹ אָפְשָׁר אַוְיָדָ וְוַיְסָםָ
הָאָטָ עַרְטָאָלְאָגָן מִיטָּ זַיְדָ אַלְיוֹן
גַּעַקְעַמְפָטָ פָּאָרָ זַיָּ.
אוֹנוֹ וְוַיְלָ אִים הָאָטָ זַיְדָ אַוְיְסְגַּעַדְאָכָטָ,
אָזָ וְוַאְרַשְׁטָלָאָרָ הָאָטָ עַרְטָ לִיבָּ, — הָאָטָ עַרְ
גַּעַנְבָּעַטָּ צְוּוִיָּ
בַּיְ דָּעַם חַזְוְרְ'נִיקָּ, וְאָסָהָט גַּעַהְיִיסָּוּ פְּשִׁיצָקִיָּ
(אָמְמוֹרְ'לָ פָּוּןָ קְרוּלָ בַּמְעַלְנִיצָקִיָּ),
אוֹנוֹ וְוַיְיָ צְוָנִים זַיְוַנְעַמְטָ צְוָנְעַקְלָעַפְטָ פָּאָרָ לִיפָּןָ,
עַרְטָ וְזָאָלָ דָּעַם טָעַם כָּאַטְשָׁ פִּילָןָ,
וְוַעַן רְ'עַט הַוְנְגָעָרִיךָ זַיָּןָ.
אוֹנוֹ אָזָ עַרְטָ אַיְזָ אֹזָאָ, וְאָסָהָט אַזְאָזְוָנָסָ פָּאַלְטָ אַיְזָ
אַיְזָ אִים שְׂוִין אַיְוַנְגַּעַפְאָלָןָ
אָזָ עַרְטָ וְזָאָל אַיְבָעָרְהָוּפָןָ אַוְיָדָ
דָּאַסָּ בְּרָכָה זַאָגָןָ

און אויך דאס דאועגענען מיט זאמ און פאק אין גאנצן.
 האט ער טאלאע געטאיו איזוי,
 האבו קינדרער אַנגעההויבן טאנצן
 אָרוּם אִים אֵין מאָרָק אָוָן רָפֶּן "וְרֹחַי גּוּי",
 האט ער זיך אויך פֿוּ זַיִ אַזּוּקָנְגָּרְוקָט
 אָוּן צַוְּ דָּעֵר ערְדָּר אַרְאָפְּנְגָּקָט,
 בְּיוּ אִים הָאָט זַיִד גַּעֲדָאָכְתָּ,
 אָז לְוִיט זַיִן בָּאָרְד אָוָן חָאָר
 אַיזְוּ ער אַחְיָה גַּאֲרָ,
 אָזָא, וְוָאָס דָּאָרָפְּ אַרְמָקָרְיכָן אֵין וּוְאָלָד.
 אַיזְוּ ער זַיִד (שְׁטוּמָ אָוָן קָאָלְט
 וּוּ רְ'אַיזְוּ גַּעֲוָעָן בְּלוּמְרָשְׂט) אַהֲיָן אַזּוּקָנְגָּרְאָכָן,
 אָוּן מִיט דָּעֵר נָאָז
 זַיְד אַנגָּהָוִיבָן לְעָרְגָּנוּ פֿוּ דָּעֵר נָאָעָנְטָ צַוְּיָשָׂן גַּרְאָו
 אַיזְוּ וּוּ אַלְעָ וּוּאַלְדָּבָּאַשְׁעָפָּעָנִישָׂן, וּוּזְוּ דָּעֵר הַוּנְגָּעָר מָאָנָט.
 האט זיך אִים אַוְיסְגָּעָדָאָכְתָּ,
 אָז רְ'הָאָט קִיּוֹן מָאָכָע צַוְּיָשָׂן מָעָנְשָׂוּן קִיְּנָמָל נִישְׁט גַּעַחָאָט
 האט ער טאלאע נִישְׁט אַיְוִנָּמָל אַיזְוּ וּוְילָד
 אַוְיסְגָּעָדָרְקָט דָּעֵם גַּאֲרָגָל אָוָן גַּעֲבָרְיָוָט,
 וּוּ סַע וּוּאָלָטָן זַיְנִיקָע מִיט בָּאָרְד אָוָן הָאָר
 אַיזְוּ הַיְּלָאָן בְּוּיְמָעָרְשָׁפָאָלָטָן
 זַיְד אַוְיסְגָּעָהָאָלָטָן.
 גַּאֲרָ אָז דִּי חַיָּות האָבוּן וְאוּיְנָדִיקָעָרְהָיִיט
 זַיְד אַפְּגָּעָרְטָ פֿוּ אִים אָוָן זַיְד אַזּוּקָנְגָּרְדִּוִּיטָן,
 וּוּזְוּ ער וּוּאָלָט גַּאֲרָ אַיזְוּ גַּאֲנָצָן נִישְׁט גַּעֲוָעָן.
 האט ער דָּאָר דָּעְמָאָלָט שַׁוִּין גַּעֲוָעָן,
 אָז ער אַיז אַיז אַיז וּוּאָלָד מִיט זַיְד אַלְיָוָן,

האט אויפגעהויבן זיך אין אים אוז געווין,
 איז ס'האט אים אויסגעראכט — ער הערט
 דעם הימל קלאנן איבער זיך
 און אונטער זיך די ער.
 נאָר איז ער האט די פִּים די אַיגענען און הענט
 באָקָט און ווֹידער זיך דערקענט,
 האט ער, ווי אַוְיף אַ טוּיטָן שויין
 אַוְיף זיך נַעֲלָאנְט,
 און אט וואָס ר'האט גַּזְאָגֶט :
 — דאס אַיְזָן דָּאֵר אַיְדָּלְיוֹן, — אַיְדָּר וּרְחִין,
 — וואָס נִיט אַיְדָּבִין אַזָּא, וואָס רַופָּט זיך אַז אַנְיָין,
 — אַזְּנוֹ נִיט אַיְדָּבִין אַזָּא, וואָס רַופָּט זיך אַז אַנוֹ,
 — אַזְּנוֹ וואָס אַיְדָּבִין אַזָּא אַפְּלוֹ נִיט
 — מעָן זָאָל מִיר קענען אַנְגָּעָמָן באָטש פָּאָר אַחִיה,
 אַזְּנוֹ דַּעֲמָאָלָם, ווי סֻעְתָּה הייסְטָן, האט ער טַאָקָע
 זיך ווַינְגְּדוֹס אַחְיוֹ אַזְּנוֹ קָרֵיך
 גַּעֲיאָמָעָט אַזְּנוֹ לְאָנְגָּן,
 בֵּין ער אַיְזָן ווי אַמעְנָטש צָום שַׁטָּאָרְבָּן קְרָאָנָק
 גַּעֲבָלִיבָן לִינוֹ שְׁטוּם
 אַזְּנוֹ ר'אַיְזָן נַאֲכָרְעָם אַזְּנוֹ צִוְּיט אָרוֹם
 גַּעֲשַׁטָּאָרְבָּן פְּאָקָע
 אַזְּנוֹ ס'אַיְזָן קִינְעָר נִישְׁט גַּעֲוָעָן
 וואָס זָאָל אַיְסָן אַנְטָוּעָן דָּאָס טַוִּיטְ-קְלִיּוֹד
 האט ער (וואָי דָוָר אַבְשָׁוֹף, הייסְטָן עַס), טַוִּיטָעָהִיט
 גַּעֲשַׁלְעָפֶט זיך בֵּין לְבָנָה-שִׁוְּן אַלְיוֹן
 צָו לְעָנוֹ זיך אַחֲעָר אַזְּנוֹ אַט דעם גַּרְבָּב אַרְיוֹן,
 וואָס זַיְנָע טְרָעוֹן, — פָּאָרוֹוָאַנְדָּלְטָע אַזְּנוֹ רַאֲבָן,
 האָבוֹן מִיט די שְׁנָאָבָלָעָן פָּאָר אַיְסָן גַּעֲנָרְאָבָן.

.34

אוֹן אָז סַע קָעַן זֶרְחֵי נִיט שְׁלָאָפָן בְּיוֹנָאָכָט
זָאָל עַר פְּרוֹאָוּעַן דֻּעָרְצִיּוֹן פָּוּן וּוְאָס עַר טְרָאָכָט

— סַע בְּרוֹמָט דַּעַר יִם דְּרוֹכִן פָּעֲנְסְטָעַר אַרְיֵין
דְּאָכָט זִיךְ אִים אַוִּיס וּוְעַן עַר הָעָרָט זִיךְ אִיּוֹן
אוֹ דָּאָס בְּרוֹמָט דַּי וּוְעַלְתְּ פָּוּנְסָמְשָׁלָאָפָן אַרְוִוִּים ;
זַעַט זִיךְ בָּא אִים וּוְאַחֲה אַוִּיס
וּוְיַל עַר דַּי לְאָפָעָס וּנְוָן, וּוְאָס זִיךְ הָאָט,
זַעַט עַר דַּי וּוְעַן דְּרוֹד פָּעַלְד אָוֹן שְׁמָטָאָט
וּוְיַל עַר דַּי מִיְּלָעַר אַוִּיךְ זַעַן מִיטְדַּי צִיּוֹן
דְּעַרְזָעַט עַר דַּי בְּעָרְגְּ מִיטְדַּי שְׁפִיצְעַן פָּוּן שְׁטָיוֹן
אוֹן דַּי קְרָאָטָעָרָם אַלְעַמִּיט פִּיעָר אָוֹן דַּוְיךְ
וּוְיַל עַר שְׁוֹן זַעַן צִי זִיךְ הָאָט אַבְוַיְר
דְּעַרְזָעַט עַר דַּי מִתְּהִימָּס מִיטְהָוִיט אָוֹן הָאָר
וּוְאָס לִינְגָן אַיְן אַוְר שְׁוֹן טְוִיזְנְטָעַר יַאֲר
וּוְאָלָט עַר דָּאָס הָאָרְיֵי אַוְר זַעַן גְּעוּוֹאָלָט
דְּעַרְזָעַט עַר אַיְן בַּוְיךְ אַקְוּפָעַ מִיטְגָּלָה .

אוֹן אָז סַע קָעַן זֶרְחֵי נִיט שְׁלָאָפָן בְּיוֹנָאָכָט
זָאָל עַר וּוְיַטְעַר דֻּעָרְצִיּוֹן פָּוּן וּוְאָס עַר טְרָאָכָט
עַר הָאָט מְוֹרָא צַוְּ רִיְדָן. עַר זַעַט אַרְיֵין,
וּוְאָס אַיְן גְּרָעָסְעַר גָּאָד וּוְאַחֲה אַיּוֹן.
וּוְאָס טָוּט דַּעַר רִיְזָן ? עַר הָאָלָט אַשְׁעַר

און ער שרייט, און מע דארף קיין פריטען נישט מער
 און ער שארט צענוה מיט און איינצייקער האנט
 די קענינגע אלע פון איטלאכן לאנד —
 האט ורהי מרא צו טראכטן דערפּוֹן,
 און ער וויל נישט, און דער ריז זאל דאס טאָן,
 ער דערמאָנט זיך און איטלאכן קענינָס וויבּ
 וואָס ווועט באַווֹיְנָעַן בִּי נאָכְט אַיר לְיָבּ.
 נאָר דער ריז וויל ניט וויסן — ער שטייט און שרייט,
 און ורהי הערט די שער ווי זי שנידט,
 און ער זעם, ווי איטלאכער קעניג בְּלֵיָבּ שטיאָן
 מיט די הענט בַּיִם דֶּקָר און מיט אַ גַּעֲוִיָּן.
 און אָז סָע קָעַן ורהי ניט שלְאָפּוֹן בַּיְנָאָכָט,
 זאל ער וויאָטער דערצְיָילְן פּוֹן וואָס ער טראָכְט
 ער גְּלִיּוּבָט שְׁוִין די איינְגָעָן אָוִינָן נִיט
 נאָר דער שנייט, אויף דער היה דער וועלט, איז אַ שנייט
 אַט אַיז דֶּקָר דער בּוֹיד, וואָס אַיז אָפּוֹן ווּוִיט,
 אָנוּ אַט אַיז דאס הארץ וואָס דער ריז צְעַשְׁנִיָּד
 אָנוּ אַט אַיז אַיר איינְצִיךְ אָוִיג אַיז קָאָפּ —
 די זוּן, וואָס ער נעמְט פּוֹנְגְלַיְהַיְלָאָרָאָפּ;
 נאָר אָז ורהי זעם ווי די היה אַיז טוּיט
 אָנוּ דער ריז — ווי פּוֹן אַ בהמה די הוּוִיט —
 נעמְט אַיז דעם הַיְלָאָרָונְטָעָרְצִיעָן —
 קָעַן ער שְׁוִין מעָר נִישְׁתְּקוֹן אַהֲזָן
 ער ווֹאָרט בְּלִיוֹן צַו הַעֲרוֹן דַּעַם דְּנוּנְרָקְנָאָל
 פּוֹן אַלְזִי וואָס ווועט אַוְיכְן מְזֻזָּה צַעְפָּאָל
 ער ווֹאָרט בְּלִיוֹן די קוֹפּּעַ מִיט שְׂטוּבִּזְזִי צַו דְּרָעוֹן
 פּוֹן אַלְעַ אָז אַלְזִי וואָס אַיז אַוְיכְן גַּעֲוָעָן.

און איז פע קען זרכוי ניט שלאָפַן ביינאָכֶט
 זאל ער וווײַטער דערצ'ילֵן פּוֹן וואָס ער טראָכֶט
 עס טראָכֶט שווין זרכוי פּוֹן גָּרְנִישֶׁט מַעַר
 אָזֶנוּ ווּוּ בְּלִי אָזֶן דער קָאָפּ בַּיִּים שְׁוּעָר.
 ער זעם בְּלִוּן דעַם רְיוּן ווּוּ ער בְּוִינְגְּטַז זִיד אָיִן
 אָזֶן ער חֻרְט וואָס ער בְּרוּמַט אִים אָזֶן אוּוּרֶדְרִין;
 ער היִסְט אִים צָעָנוֹפְּקָלִיבִּין אַלְץ וואָס צָעָפָלֶט.
 אָזֶן טְוּן ווּי מִיטּ שְׁמוֹת וואָס מַעַבְּאָהָלֶט.
 ער זָאנְט אִים אוּיד צָו אָזֶן ער קוּמֶט צָוְרִיךְ
 ער נִיְימָט נָאָר רָוְפָּן דעַם שְׁמִידְהָרְשְׁבִּיךְ,
 ער זָאל שְׁוִין בְּרִיְינְגְּנָעַן די נִיעָז וּוּעָלֶט
 מִיטּ דָעַר זְוּן וואָס ער האָט בַּיִּים באַשְׁטָעֶלֶט.
 די זְוּן ווּעַט שְׁוִין אַנְדְּרָעָש זְיוּן גָּעְמָאָכֶט
 זִי ווּעַט שְׁוִין שְׁוִינְגְּנָעַן אַפְּלִיכּוּ ביַנְאָכֶט
 אָזֶן מְוּעָט שְׁוִין נִישְׁט דָאָרְפָּן פֿאָרְטְּרוּוּעָרֶט זְיוּן,
 וואָס מַעַ שְׁלָאָפְּט נִישְׁט אָזֶן מַעַ הָאָרְכֶט אָזֶן יִם אַרְיִין.

.35

קומט צו פארטאג איזן חלום, צו זרחיין
 א קיניק וואס בעט א ציגנאר טעטן.
 נעט זרחי ארויס פון דער מאש איזן זיין רעלַ
 איזן ער גיט אים אווועק דאס נאנצע איזן פעלַ,
 דאנקט אים דער קיניק איזן רופט אים מײַן זוּ
 וויל זרחי אים נאָר עפֿעס געבען.

גיט ער אווועק אים די לעצטער פאָר נראַשׂ
 וואס ער האָט פאָר זיך אלַיאַן געבאָרגט
 בענטשט אים דער קיניק, זאל גאט אים געבען
 געזונט איזן פרנסה ווי לאָנג ער ווועט געבען,
 דערפֿאָר וואס ער האָט אים אוֹיד באָזאָרגט
 מיט דעם געלַט, — עפֿעס אַנְצּוּבִּיסּוּן — — —

שריבט זרחי איזן אוֹ אַדרְעָם דעם קיניק,
 וואו מעו קעו באָקוּמָעָן אַ בּוֹלְקָע מיט שמאָנט,
 איזן קאּוּע איזן אַ גּרְעִיסְעָרָן טעַפְּלַ
 מיט קוּנוּ אַ שְׁטִיקָל, איזן מיט איזן עַפְּלַ
 איזן מעו קעו אוֹד מיט' קאָפְּ אַוְיָה דער האָנט
 זיך צוּשְׁפָּאָרָן דָּאָרט, אוֹבֵג מעו וויל נאָר — — —

פָּאַרְחֹוִיבֶּט זַרְךָ דָּעֵר קִינִּיק זַיְוָן מַאנְטָל דָּעֵם אַלְטָן,
 אָוָן רָוקְט זַיְדָן קְרוּוֹן קָעָגָן וּוִינְטָ אַרְאָפָּ,
 אָוָן מִיטָּ קְנָאָפָּל אָוָן הַוִּזְוָן וּוּאָסָן זִיְנָעָן צָעָרִיבָן,
 לְוִוְּפָט עָרָ אָוָיָן וּוּפָן שְׁדָיָם גַּעֲטָרִיבָן,
 זַיְדָן אַנְצָוְשָׁתָאָפָּן דָּעֵם נָאָרִישָׁן קְרָאָפָּ
 מִיטָּ אַלְעָן וּוּאָסָן מַעָן וּוּעַט אִים דַּעֲרָלָאָנָגָעָן — — —
 קָוְקָט אִים זַהְחִי נָאָה, בִּין עָרָ וּעַט אִים שָׂוִין מַעָרָ נִישָׁטָן,
 אָוָן עָרָ חָעָרָט זַיְדָן אִיְיָן צָוָ דָעֵם יָם וּוּאָסָן שְׁרָיוּט
 אָוָן עָרָ קָוְקָט אָוִיָּפָן דָעֵר זָוָן וּוּאָסָן גַּיְוִת אָוִיָּפָן אַיְן הַיְמָלָן,
 אָוָן אָוִיָּפָן דָעֵם גַּרְיָנָעָם גַּלְאָנָצִיקָן שְׁוִימָל
 וּוּאָסָן דָעֵר יָם הַאָט אָוִיָּפָן דָעֵר גַּאָנָצָעָר וּוּיְיָטָן,
 צָוָם בְּרָעָן אַרְוִיסָגָעָנוּוּאַרְפָּן — — —

.36

אויף דיין בלוייען באנד, מײַן לִיבעּ פרוי,
גינוין בִּינְעֹזֶרְלָאָד שפֿאצִירָן ;
בִּינְעֹזֶרְלָאָד אֵין אָוֹונְטְשִׁין,
בִּינְעֹזֶרְלָאָד אֵין אָוֹונְטְשִׁין.

בָּאנְגָּעָנְמַט זַי מַיְּן פָּעַטְעַר זְרָחִי,
אַט דָּעַר, וּוְאַס דָּאנְגְּרָשִׁיטִיךְ פָּלְעָגָת תְּמִיד פִּירַן
קָעְלְבָּעְלָאָד אֵין יָאַטְקָעּ אֲרִיוֹן,
קָעְלְבָּעְלָאָד אֵין יָאַטְקָעּ אֲרִיוֹן.

הוַיְבָּנו אָנוּ בִּינְעֹזֶרְלָאָד פָּאָרּ פְּרִיּוֹד
צַוְּ קָרְעָעַן וּוְ הָעַנְדָּעְלָאָד רְוִיטָעַ
וּוְ הָעַנְדָּעְלָאָד אֵין אָוֹונְטְשִׁין,
וּוְ הָעַנְדָּעְלָאָד אֵין אָוֹונְטְשִׁין.

נִימַּט אַקְוָט אוֹוָף זַי מַיְּן פָּעַטְעַר זְרָחִי
מִימַּט דַּי קָלִינְגַּע אָוְנְגָּלָאָד מִימַּט דַּי טְוִיטָעַ
פָּאַלְוַן זַי דַּי הָעַרְצָעְלָאָד אֵין,
פָּאַלְוַן זַי דַּי הָעַרְצָעְלָאָד אֵין.

וּוַיְנִינְעַן זַי אֲרוּסִים מַיְּן לִיבָּעּ פרָוִי
פָּוּן דַּיְוָן קָלִיְידָל פָּוּן דַּי פָּאַלְדָּן
וּוְ קָיְנְדָעְלָאָד אֵין אָוֹונְטְשִׁין,
וּוְ קָיְנְדָעְלָאָד אֵין אָוֹונְטְשִׁין.

לְאַכְתַּט אֵין בָּאָרְדָּ אֲרִיוֹן דָּעַר פָּעַטְעַר זְרָחִי
אוֹן עַר נִימַּט אָוּוּסְקָזְדָּ זַי צַוְּ בָּאַהְאָלְטָן
אַזְוֹרִיס אֵין קָבְרַי אֲרִיוֹן,
צָוְרִיק אֵין קָבְרַי אֲרִיוֹן.

גיאון מיר שפאנצ'ין

.37

דען געניטער פרענשער וויסט, וואס ס'אייז גוט,
און דער גרויסער דיבטער וויסט, וואס ס'אייז שיין.
א, ניב מיר דיזן האנט, מײַן לִיבָּעַ פְּרָוי,
און לאמר צום ים שפאנצ'ין נײַן.

באמס ים זוינגען קליינע קינדער דא
א סָהָר, — אָנוֹ זַיִ שְׁפֵלָן זַיִ אָנוֹ דָעַר זָוָן,
און דער הוּמָל אָיז בְּלוּיָּה פָּאָר זַיִ, וְזַיִ פָּאָר אָנוֹ.
און זַיִ זְוִינְגָּעָן אָנוֹ ווּוִיסָּן נִישְׁתָּמֶת דָּרְפָּטָן.

באמס ים זויצָן באָבעָס אָנוֹ זְוִידָעָס אָוִיךְ,
און נָרוּ, וְזַיִ שְׁטִוְינְגָּעָר זְוִינְגָּעָן זַיִ,
און מִיטָּהָרְיוֹן אֲוִיפָּה דְּאוּוּן אָזָן הַוִּקְעָרְדִּיקָה,
און אָיז שָׁאָטוֹן שְׁוִין — אֲבָעָר אַלְזָן נָאָר צַוְּוִיָּה,
דען פרענשער בְּלוּזָן, אַט יְעַנְעַר דָּאָרט,
וואס פָּאָקְטָה אָיז פִּיסְקָ אָרְיוֹן וּוּאָרוֹשָׁת מִיטָּהָרְיוֹט,
ער זִיכְטָ אַלְיוֹן, וְזַיִ דָעַר גְּרוֹוִיסָר פָּאָעָט,
וואס טְרוֹוִימָט עַרְגָּעָז אִיצְטָעָר וּוּעָן טְוִוָּט.

דער פאעט איז בליך און אומזיסט איז דא
דאָס פענסטער אנטקען אים איז דער וואָנט,
וועי דיָאנגענעム מיט'ן לאַנטעָרָן — דער נאָה,
זוכט ער בײַטָּאנְג דאָס נישטראָיקָע לאָנד.

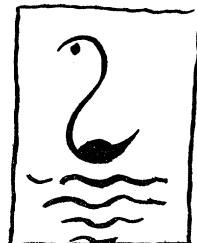
נאָר אָפָּשָׂר איז ער געווואָינָט צוֹ דָעַם,
וואָי דער פָּסָם צוֹ שָׁוֵךְ איז דער מאָןָן צוֹם ברוּיט,
איז ווי דיַ ווּעלְטַ צוֹ דער לִיבָּעָר זוֹן,
וּאָס נִיּוֹת אָוִיפָּ אָזְנָאָרְנוּיט פָּאָרוּוָאַלְקָנָט אָזְןָ רְוִיט.

נאָר אָזְוִי צִי אָזְוִי — אָזְוִי לאָנגָן דִּין הָאנָט
רוּט ווּאָרִים אָזְןָ מִינְגָּר, אָזְןָ אַלְצְדִּינָגָן שִׁיוֹן;
אָזְןָ גָּטָמָאָזְןָ אָזְנָ, וּאָס מִיר צִיּוֹן זִיד נִיּוֹת
צַוְּ דִי מְעַנְטְּשָׁן, וּאָס דָּאָרְפָּן זִיּוֹן אַלְיָוִן.

.38

פרעג איד בא מיאן ליבער פרוי,
 ווי איזוי צו פארענדיקן דעם ראמאן,
 אין מיאן ביכעלע —
 זאנט זי : דאס גלאז זאל אוועק מיט דער באן,
 און צוריקוינקען מיט א טיכעלע.
 זאן איד : טיכעלע-شمיכעלע —
 זאנט זי : ביכעלע-شمיכעלע —
 און פרענט מיר, צי וויל איד נישט בעסער
 קאוץ מיט א קיבעלע.
 זאג איד : קיבעלע-شمיכעלע —
 און הייסט מיר אויפציען אויף מיאן קישן
 א ציכעלע.
 זאנט זי : ציכעלע-شمיכעלע.
 און הייסט מיר ארויינטראגן צום שומטער
 איר שיכעלע.
 זאנט איד : שיכעלע-شمיכעלע.
 ווערט זי ברונג, און וויאט מיר
 או ב'חאָב שוין א פלייכעלע —
 זאנט איד :

פְּלִיבָּעַלְעַ-שִׁיבָּעַלְעַ-צִיבָּעַלְעַקִּיבָּעַלְעַ-טִיבָּעַלְעַבִּיבָּעַלְעַשְׁמִיכָּעַלְעַ
 קָעַן זַי נִישְׁתַּמֵּן אֶזְוַי גַּיד וַיַּאַיַּה, אֶזְוַי גַּיד וַיַּאַיַּה.
 פְּלִיבָּעַלְעַ-שִׁיבָּעַלְעַ-צִיבָּעַלְעַקִּיבָּעַלְעַ-טִיבָּעַלְעַבִּיבָּעַלְעַשְׁמִיכָּעַלְעַ
 האַבָּנו מַרְאֵינְעַם גַּעֲלָאַכְט —
 אַיְנְאַיְנְעַם גַּעֲלָאַכְט.
 בַּיּוֹן זַי חָאַט מַרְאֵינְעַן דַּי אַוִּינְעַן פַּאֲרָמָאַכְט —
 דַּי אַוִּינְעַן פַּאֲרָמָאַכְט.
 אָוּן מַיךְ אַיְנְגָעַוְוִינְגַט מִיטַּדָּעַם לַיְד פָּוָןְזַן רָעַגְן,
 מִיטַּדָּעַם לַיְד פָּוָןְסַן רָעַגְן.
 וּוֹאָסַם מַעַן זַיְנְגַט פָּוָןְקָלְיוֹנְעַן קִינְדָּעַרְסַם וּוֹעַגְן.

א י נ ה א ל ט :

- פונ יאנער זויט ים — — — — פון זויט 11 ביז 41
פונ מיינע סלאווישע מאטיוון — — — — פון זויט 45 ביז 60
דע - לא - העטער — — — — פון זויט 63 ביז 106
מיר גפעטלט דאס נוט — — — — פון זויט 109 ביז 130
פון אונזערע טאג — — — — פון זויט 138 ביז 178
משה ליב באם ברענ ים — — — — פון זויט 181 ביז 212
זרחי באם ברענ ים — — — — פון זויט 215 ביז 293

